Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o kazenskem postopku obsega:

- Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94 z dne 13. 10. 1994),
- Popravek zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 70/94 z dne 11. 11. 1994),
- Odločbo o razveljavitvi prvega odstavka 201. člena, prvega odstavka 361. člena in dela drugega odstavka 202. člena zakona o kazenskem postopku: o ugotovitvi, da točka 3 drugega odstavka 201. člena in 2. točka prvega odstavka 432. člena zakona o kazenskem postopku nista v skladu z ustavo; o ugotovitvi, da zakon o kazenskem postopku ni v skladu z ustavo, kolikor ne določa tudi milejših ukrepov za preprečevanje ponovitvene nevarnosti in o ugotovitvi, da določbe zakona o kazenskem postopku, ki urejajo postopek odločanja o odreditvi, podaljšanju in odpravi pripora, niso v skladu z ustavo (Uradni list RS, št. 25/96 z dne 16. 5. 1996),
- Odločbo o razveljavitvi členov od 150 do 156 zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 5/98 z dne 23. 1. 1998),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-A (Uradni list RS, št. 72/98 z dne 23. 10. 1998),
- Zakon o spremembi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-B (Uradni list RS, št. 6/99 z dne 29. 1. 1999),
- Zakon o spremembi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-C (Uradni list RS, št. 66/00 z dne 26. 7. 2000),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-D (Uradni list RS, št. 111/01 z dne 29. 12. 2001),
- Odločbo o delni razveljavitvi drugega odstavka 41. člena zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 44/03 z dne 12. 5. 2003),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-E (Uradni list RS, št. 56/03 z dne 13. 6. 2003),
- Zakon o kazenskem postopku – uradno prečiščeno besedilo – ZKP-UPB1 (Uradni list RS, št. 116/03 z dne 27. 11. 2003),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku – ZKP-F (Uradni list RS, št. 43/04 z dne 26. 4. 2004),
- Odločbo o razveljavitvi dela besedila prvega odstavka 502. člena in tretjega odstavka 109. člena Zakona o kazenskem postopku in ugotovitev skladnosti drugega odstavka 109. člena in prvega odstavka 506.a člena Zakona o kazenskem postopku z Ustavo (Uradni list RS, št. 68/04 z dne 21. 6. 2004),
- Zakon o kazenskem postopku – uradno prečiščeno besedilo – ZKP-UPB2 (Uradni list RS, št. 96/04 z dne 30. 8. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-G (Uradni list RS, št. 101/05 z dne 11. 11. 2005),

- Zakon o kazenskem postopku – uradno prečiščeno besedilo – ZKP-UPB3 (Uradni list RS, št. 8/06 z dne 26. 1. 2006),

- Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o kazenskem postopku – ZKP-H (Uradni list RS, št. 14/07 z dne 16. 2. 2007),

- Zakon o kazenskem postopku – uradno prečiščeno besedilo – ZKP-UPB4 (Uradni list RS, št. 32/07 z dne 10. 4. 2007),

- Odločbo o ugotovitvi, da je 20. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku v neskladju z Ustavo in način njegove izvršitve (Uradni list RS, št. 40 /07 z dne 7. 5. 2007),

- Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije – ZSKZDČEU (Uradni list RS, št. 102/07 z dne 9. 11. 2007),

- Odločbo o ugotovitvi neustavnosti tretjega odstavka 421. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 21/08 z dne 9. 2. 2008),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-B (Uradni list RS, št. 23/08 z dne 7. 3. 2008),

- Odločbo o ugotovitvi, da je 137. člen Zakona o kazenskem postopku v neskladju z Ustavo (Uradni list RS, št. 65/08 z dne 30. 6. 2008),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-I (Uradni list RS, št. 68/08 z dne 8. 7. 2008),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-J (Uradni list RS, št. 77/09 z dne 2. 10. 2009),

- Odločbo o ugotovitvi, da je Zakon o kazenskem postopku v neskladju z Ustavo in odločba o razveljavitvi sodbe Vrhovnega sodišča (Uradni list RS, št. 88/09 z dne 5. 11. 2009),

- Odločbo o delni razveljavitvi četrtega stavka drugega odstavka 205. člena Zakona o kazenskem postopku in odločba o ugotovitvi kršitve pritožnikove pravice iz 22. člena Ustave (Uradni list RS, št. 29/10 z dne 9. 4. 2010),

- Zakon o državnem tožilstvu – ZDT-1 (Uradni list RS, št. 58/11 z dne 22. 7. 2011),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-K (Uradni list RS, št. 91/11 z dne 14. 11. 2011),

- Zakon o kazenskem postopku – uradno prečiščeno besedilo – ZKP-UPB8 (Uradni list RS, št. 32/12 z dne 4. 5. 2012),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-L (Uradni list RS, št. 47/13 z dne 31. 5. 2013),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-M (Uradni list RS, št. 87/14 z dne 5. 12. 2014),

- Odločbo o ugotovitvi, da sta Zakon o kazenskem postopku in Zakon o odvetništvu v neskladju z Ustavo in odločbo o ugotovitvi kršitve človekove pravice (Uradni list RS, št. 8 /16 z dne 5. 2. 2016),

- Odločbo o razveljavitvi četrtega odstavka 399. člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor izključuje pritožbo zoper sklep Vrhovnega sodišča o odreditvi pripora po četrtem odstavku 394. člena v zvezi z drugim odstavkom 398. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 64/16 z dne 14. 10. 2016),

- Odločbo o razveljavitvi tretje povedi prvega odstavka 78. člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor se nanaša na primere, ko je domnevno žaljiva izjava usmerjena osebno zoper sodnika oziroma senat, pred katerim je bila dana oziroma ki je pristojen odločiti o vlogi, ki jo vsebuje; o razveljavitvi druge povedi 130. člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor se nanaša na možnost spremembe denarne kazni, izrečene po prvem odstavku 78. člena tega zakona, v kazen zapora; ter o razveljavitvi sklepa Višjega sodišča v Mariboru in sklepa Okrajnega sodišča v Slovenj Gradcu (Uradni list RS, št. 65/16 z dne 20. 10. 2016),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-N (Uradni list RS, št. 22/19 z dne 5. 4. 2019),

- Odločbo o ugotovitvi, da je 41. člen Zakona o kazenskem postopku v neskladju z Ustavo in o razveljavitvi sodbe Vrhovnega sodišča (Uradni list RS, št. 55/20 z dne 20. 4. 2020),

- Odločbo o ugotovitvi, da je drugi odstavek 129.a člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor določa petnajstdnevni rok za vložitev predloga o nadomestitvi kazni zapora s hišnim zaporom, ki teče od pravnomočnosti sodbe oziroma od zadnje vročitve prepisa sodbe dalje, v neskladju z Ustavo in odločba o ugotovitvi kršitve človekove pravice (Uradni list RS, št. 89/20 z dne 19. 6. 2020),

- Odločbo o ugotovitvi, da je Zakon o kazenskem postopku v neskladju z ustavo, in o ugotovitvi kršitve človekove pravice (Uradni list RS, št. 191/20 z dne 18. 12. 2020),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-O (Uradni list RS, št. 200/20 z dne 29. 12. 2020),

- Odločbo o delni razveljavitvi 107. in 149. do 152. člena Poslovnika Državnega zbora ter o ugotovitvi, da sta bila četrti odstavek 153. člena in drugi odstavek 154. člena Zakona o kazenskem postopku v neskladju z Ustavo (Uradni list RS, št. 105/21 z dne 2. 7. 2021),

- Zakon o kazenskem postopku – uradno prečiščeno besedilo – ZKP-UPB16 (Uradni list RS, št. 176/21 z dne 9. 11. 2021),

- Odločbo o ugotovitvi, da je drugi odstavek 129.a člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor določa petnajstdnevni rok za vložitev predloga o nadomestitvi kazni zapora z delom v splošno korist, ki teče od pravnomočnosti sodbe oziroma od zadnje vročitve prepisa sodbe dalje, v neskladju z Ustavo in odločba o ugotovitvi kršitve človekove pravice (Uradni list RS, št. 96/22 z dne 15. 7. 2022),

- Odločbo o razveljavitvi 1. točke prvega odstavka 150.a člena ter drugega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 150.a člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor se nanašajo na ukrep iz 1. točke prvega odstavka 150.a člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 2/23 z dne 6. 1. 2023),

- Odločbo o razveljavitvi 149.b in 149.c člena Zakona o kazenskem postopku, petega odstavka 156. člena Zakona o kazenskem postopku in šestega odstavka 156. člena Zakona o kazenskem postopku, kolikor se nanaša na peti odstavek 156. člena Zakona o

kazenskem postopku; in o ugotovitvi, da tretji in sedmi odstavek 148. člena ter 149.č člen Zakona o kazenskem postopku niso v neskladju z Ustavo (Uradni list RS, št. 89/23 z dne 11. 8. 2023),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku – ZKP-P (Uradni list RS, št. 53/24 z dne 28. 6. 2024),

- Zakon o nujnih ukrepih za zagotavljanje javne varnosti – ZNUZJV (Uradni list RS, št. 93/25 z dne 26. 11. 2025).

ZAKON

O KAZENSKEM POSTOPKU (ZKP)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 45)

Datum začetka uporabe: 27.11.2025
Datum prenehanja uporabe: 31.12.2026

PRVI DEL
SPLOŠNE DOLOČBE

I. POGLAVJE
TEMELJNA NAČELA

1. člen

(1) Ta zakon določa pravila, ki naj zagotovijo, da se nihče, ki je nedolžen, ne obsodi, storilcu kaznivega dejanja pa izreče kazenska sankcija ob pogojih, ki jih določa kazenski zakon in na podlagi zakonitega postopka.

(2) Preden se izda pravnomočna sodba, sme biti obdolženec omejen v svoji prostosti in v svojih pravicah samo ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

2. člen

Kazensko sankcijo sme izreči storilcu kaznivega dejanja samo z zakonom ustanovljeno pristojno sodišče v postopku, ki se uvede in izvede po tem zakonu.

3. člen

(1) Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo.

(2) Sodišče sme obsoditi obdolženca samo, če je prepričano o njegovi krivdi.

4. člen

(1) Oseba, ki ji je vzeta prostost, mora biti v materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, takoj obveščena o razlogih za odvzem prostosti. Takoj mora biti poučena, da ni dolžna ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga svobodno izbere, in o tem, da je pristojni organ na njeno zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti njene najbližje. Osumljenec, ki mu je vzeta prostost, mora biti obveščen tudi o pravicah iz 8. člena tega zakona ter o pravici iz četrtega odstavka tega člena.

(2) Osumljenec ima pravico do zagovornika od odvzema prostosti dalje.

(3) Za odvzem prostosti osumljencu se šteje vsaka omejitev prostosti, ki pomeni prisilno zadržanje.

(4) Če si osumljenec, ki mu je vzeta prostost, glede na svoje premoženjske razmere ne more zagotoviti zagovornika sam, mu ga na njegovo zahtevo in stroške države postavi policija, če je to v interesu pravičnosti. Postavljeni zagovornik opravlja to dolžnost tudi v postopku po 204.a členu tega zakona in v kazenskem postopku zoper obdolženca, pod enakimi pogoji kot zagovornik, ki ga postavi sodišče.

(5) Osumljenec, ki mu je vzeta prostost, mora biti o svojih pravicah iz tega člena in 157. člena tega zakona poučen pisno, v vsebini iz Priloge 1, ki je sestavni del tega zakona. Pisno obvestilo mora biti sestavljeno v materinem jeziku osumljenca ali v jeziku, ki ga osumljenec razume. Če pisno obvestilo v ustreznem jeziku ni na voljo, se osumljenca, ki mu je vzeta prostost, o pravicah najprej pouči ustno v jeziku, ki ga razume, nato pa se brez nepotrebnega odlašanja zagotovi tudi pisno obvestilo.

5. člen

(1) Obdolžencu se mora že pri prvem zaslišanju povedati, katerega dejanja je obdolžen in kaj je podlaga za obdolžitev.

(2) Obdolžencu se mora omogočiti, da se izjavi o vseh dejstvih in dokazih, ki ga obremenjujejo, in da navede vsa dejstva in dokaze, ki so mu v korist.

(3) Obdolženec se ni dolžan zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če pa se zagovarja, ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivde.

6. člen

(1) Kazenski postopek teče v slovenskem jeziku.

(2) Če je pri sodišču v skladu z ustavo v uradni rabi tudi jezik italijanske ali madžarske narodne skupnosti, lahko na način, določen z zakonom, kazenski postopek teče tudi v jeziku te narodne skupnosti.

7. člen

(1) Tožbe, pritožbe in druge vloge se podajajo sodišču v slovenskem jeziku.

(2) Na območjih, kjer živijo pripadniki italijanske ali madžarske narodne skupnosti, lahko pripadniki teh narodnih skupnosti podajajo vloge v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, če je pri sodišču jezik te narodne skupnosti v uradni rabi.

(3) Tujec, ki mu je vzeta prostost, ima pravico podajati sodišču vloge v svojem jeziku, v drugih primerih pa tuji državljani lahko podajajo vloge v svojem jeziku samo ob pogoju vzajemnosti.

8. člen

(1) Stranke, priče, osumljenci in drugi udeleženci v postopku imajo pri preiskovalnih in drugih sodnih dejanjih ali na glavni obravnavi pravico uporabljati svoj jezik na način, kot ga določa ta zakon.

(2) Če preiskovalno, drugo sodno dejanje ali glavna obravnava ne tečejo v jeziku oseb iz prejšnjega odstavka, je treba zagotoviti ustno tolmačenje tistega, kar oni ali drugi govorijo ter pisno prevajanje listin in drugega pisnega dokaznega gradiva, ki so bistveni za uveljavljanje njegovih pravic (bistveni dokumenti), zlasti pa:

- za osumljenca in obdolženca obtožni akti, vabila, vse odločbe o odvzemu prostosti, sodbe, odločbe sodišč o izločitvi dokazov, zavrnitvi dokaznih predlogov in izločitvi sodnikov;

- za oškodovanca na njegovo zahtevo vabila, sklepi o zavrženju kazenske ovadbe, sklepi o zavrženju ali zavrnitvi zahteve za preiskavo, sklepi o ustavitvi postopka, sklepi o zavrženju obtožnega akta, sodbe in pouk o pravici prevzeti oziroma nadaljevati pregon (60., 62. in 433. člen tega zakona).

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko sodišče na predlog oškodovanca, osumljenca ali obdolženca odloči, da je glede na konkretne okoliščine primera treba zagotoviti tolmačenje ali prevajanje tudi drugega gradiva ali dejanj, da se zagotovi uresničevanje jamstev ali pravic v predkazenskem ali kazenskem postopku.

(4) Sodišče lahko izjemoma odloči, da se pisno ali ustno povzamejo ali da se ustno tolmačijo tisti deli sicer bistvenih dokumentov, ki niso pomembni za razumevanje kazenske zadeve ali za morebitno uporabo pravnih sredstev s strani posamezne osebe iz prvega odstavka tega člena.

(5) Če ni mogoče pravočasno zagotoviti neposrednega ustnega tolmačenja in če je to nujno potrebno zaradi uspešne izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka, se ustno tolmačenje zagotovi z uporabo tehničnih sredstev za prenos slike in glasu (videokonferenca), če je zagotovljen varen prenos podatkov in če je tudi na ta način zagotovljeno uresničevanje jamstev ali pravic v predkazenskem ali kazenskem postopku.

(6) Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pri opravljanju preiskovalnih in drugih sodnih dejanj ali na glavni obravnavi in v primerih iz drugega, tretjega in petega odstavka tega člena na podlagi smiselne uporabe sedmega odstavka 82. člena tega zakona vložijo ugovor, če menijo, da tolmačenje ali prevajanje ni ustrezno, ker ne omogoča uresničevanja jamstev ali pravic v predkazenskem ali kazenskem postopku, ali če zaradi potrebe njihovega spoštovanja menijo, da je glede na konkretne okoliščine primera treba zagotoviti tolmačenje ali prevajanje tudi v drugih primerih v skladu s tretjim odstavkom tega člena.

(7) O pravici do prevajanja in tolmačenja je treba osebe iz prvega odstavka tega člena poučiti. Če zna jezik, v katerem teče postopek, se lahko posameznik prostovoljno in izrecno odpove prevajanju ali tolmačenju določenega preiskovalnega in drugega sodnega dejanja ali dela glavne obravnave ali določenih sodnih ali drugih pisanj v skladu s tem členom. Pouk in izjava posameznika se vpišeta v zapisnik.

(8) Prevaja in tolmači sodna tolmačka ali sodni tolmač (v nadaljnjem besedilu: sodni tolmač). Če za določen jezik ni na razpolago sodnega tolmača, lahko sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog državnega tožilca ali policije v skladu s smiselno uporabo 233. člena v zvezi s četrtim odstavkom 249. člena tega zakona postavi za opravljanje prevajanja ali

tolmačenja drugo ustrezno osebo, ki obvlada tuj jezik, za katerega ni sodnih tolmačev ali jih primanjkuje.

(9) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za gluhe in neme osebe. Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za predkazenski postopek pred policijo ter za predkazenski in kazenski postopek pred državnim tožilcem.

(10) Stroški za tolmačenje ali prevajanje se ne zaračunajo osebam iz prvega in devetega odstavka tega člena in bremenijo proračun.

9. člen

(1) Vabila, odločbe in druga pisanja pošilja sodišče v slovenskem jeziku.

(2) Sodišče, pri katerem je v uradni rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, vroča vabila tudi v tem jeziku, odločbe in druga pisanja pa v tem jeziku le, kadar sodišče vodi postopek v obeh uradnih jezikih. Udeleženci v postopku se lahko odpovejo pravici do vročanja odločb in drugih pisanj v madžarskem in italijanskem jeziku. Odpoved je treba zapisati v zapisnik.

(3) Osebi, ki ji je vzeta prostost, se vroči tudi prevod pisanj iz prvega odstavka tega člena v jeziku, ki ga uporablja v postopku, če se po drugem odstavku prejšnjega člena tega zakona ni odpovedala pravici do prevajanja.

10. člen

(1) Nihče ne sme biti preganjan in kaznovan zaradi kaznivega dejanja, za katero je bil s pravnomočno sodno odločbo oproščen ali obsojen ali je bil kazenski postopek zoper njega pravnomočno ustavljen ali je bila obtožba zoper njega pravnomočno zavrnjena.

(2) Pravnomočna sodna odločba se sme spremeniti v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi samo v obsojenčevo korist.

11. člen

Prepovedano je izsiljevati od obdolženca ali kakšnega drugega udeleženca v postopku priznanje oziroma kakšno drugo izjavo.

12. člen

(1) Obdolženec ima pravico, da se brani sam ali s strokovno pomočjo zagovornika, ki si ga izbere sam izmed odvetnikov.

(2) Če si obdolženec ne vzame zagovornika sam, mu ga postavi sodišče, kadar je to določeno s tem zakonom, da se zagotovi njegova obramba.

(3) **(prenehal veljati)**

Datum konca veljavnosti: 22.03.2008
Sklic: 38. člen ZBPP-B

(4) Obdolžencu se mora zagotoviti primeren čas in možnosti za pripravo obrambe.

13. člen

Kdor je bil neupravičeno obsojen za kaznivo dejanje ali mu je bila neutemeljeno vzeta prostost, ima pravico biti rehabilitiran, pravico do povrnitve škode in druge pravice, ki jih določa zakon.

14. člen

Obdolženca ali drugega udeleženca v postopku, ki bi iz nevednosti lahko opustil kakšno dejanje v postopku ali zaradi tega ne bi izkoristil svojih pravic, pouči sodišče o pravicah, ki mu gredo po tem zakonu in o posledicah, če bi dejanje opustil.

15. člen

Sodišče si mora prizadevati, da se postopek izvede brez zavlačevanja in da onemogoči kakršnokoli zlorabo pravic, ki jih imajo udeleženci v postopku.

16. člen

(1) V kazenskem postopku imata obdolženec in tožilec položaj enakopravnih strank, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) Tožilec mora navesti dejstva, na katera opira svoj zahtevek in predlagati dokaze, s katerimi ta dejstva dokazuje.

(3) Obdolženec ima pravico navajati dejstva in predlagati dokaze, ki so mu v korist.

17. člen

(1) Sodišče in državni organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku, morajo po resnici in popolnoma ugotoviti dejstva, pomembna za izdajo zakonite odločbe.

(2) Enako pazljivo morajo preizkusiti in ugotoviti tako dejstva, ki obdolženca obremenjujejo, kakor tudi dejstva, ki so mu v korist.

18. člen

(1) Pravica sodišča in državnih organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, da presojajo, ali je podano kakšno dejstvo ali ne, ni vezana na nobena posebna formalna dokazna pravila in ne z njimi omejena.

(2) Sodišče ne sme opreti sodne odločbe na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo ustavno določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot tudi ne na dokaze, ki so bili pridobljeni s kršitvijo določb kazenskega postopka in je zanje v tem zakonu določeno, da se sodna odločba nanje ne more opreti, ali ki so bili pridobljeni na podlagi takega nedovoljenega dokaza.

18.a člen

Policija, državno tožilstvo, sodišče in drugi državni organi, strokovnjaki, izvedenci, sodni in drugi tolmači ter poravnalci morajo med predkazenskim in kazenskim postopkom še

posebej skrbno in obzirno ravnati z oškodovanci, osumljenci, obdolženci in obsojenci, kadar je to potrebno zaradi njihove ranljivosti, kot na primer starosti, zdravja, nebogljenosti, ali druge podobne okoliščine.

19. člen

(1) Kazenski postopek se uvede na zahtevo upravičenega tožilca.

(2) Za dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, je upravičeni tožilec državni tožilec, za dejanja, za katera se preganja na zasebno tožbo, pa je upravičeni tožilec zasebni tožilec.

(3) Če državni tožilec spozna, da ni razlogov za uvedbo ali za nadaljevanje kazenskega postopka, lahko stopi na njegovo mesto oškodovanec kot tožilec ob pogojih, ki so določeni s tem zakonom.

20. člen

Državni tožilec je dolžan začeti kazenski pregon, če je podan utemeljen sum, da je storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, kolikor zakon ne določa drugače.

21. člen

(1) V kazenskem postopku sodijo sodišča zborno.

(2) Pri okrajnem sodišču sodi sodnik posameznik.

22. člen

Če je predpisano, da ima uvedba kazenskega postopka za posledico omejitev posameznih pravic in zakon ne določa česa drugega, nastanejo te posledice s pravnomočnostjo obtožnice; pri kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor do treh let, pa z dnem, ko je izdana obsodilna sodba, ne glede na to ali je postala pravnomočna ali ne.

23. člen

(1) Če je uporaba kazenskega zakona odvisna od predhodne odločitve o kakšnem pravnem vprašanju, za katero je pristojno sodišče v kakšnem drugem postopku ali kakšen drug državni organ, lahko sodišče, ki sodi v kazenski zadevi, samo odloči tudi o tem vprašanju po določbah, ki veljajo za dokazovanje v kazenskem postopku. Odločitev kazenskega sodišča o takem pravnem vprašanju pa ima učinek samo za kazensko zadevo, ki jo to sodišče obravnava.

(2) Če je o takem predhodnem vprašanju že odločilo sodišče v kakšnem drugem postopku ali je o njem odločil kakšen drug državni organ, taka odločba ne veže kazenskega sodišča glede presoje vprašanja, ali je bilo določeno kaznivo dejanje storjeno ali ne.

II. POGLAVJE
PRISTOJNOST SODIŠČ

1. STVARNA PRISTOJNOST IN SESTAVA SODIŠČ

24. člen

Sodišča sodijo v kazenskih zadevah v mejah svoje stvarne pristojnosti, ki jo določa zakon.

25. člen

(1) Na prvi stopnji:

1) sodijo okrožna sodišča o kaznivih dejanjih, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora petnajstih ali več let, v senatih, ki jih sestavljajo dva sodnika in trije sodniki porotniki, o kaznivih dejanjih, za katera je predpisana milejša kazen in o kaznivih dejanjih zoper čast in dobro ime, storjenih z javno objavo teh dejanj s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja, na spletnih straneh ali na javnem shodu, na gramofonski plošči, zgoščenki, filmu, DVD-ju ali drugih videosredstvih, zvočnih ali podobnih sredstvih, ki so namenjena širšemu krogu ljudi, pa v senatih, ki jih sestavljajo en sodnik in dva sodnika porotnika;

1.a) sodi sodnik posameznik pri okrožnem sodišču o kaznivih dejanjih iz prejšnje točke v primeru iz 2. točke drugega odstavka 285.f člena tega zakona;

1.b) je sodnik pri okrožnem sodišču, ki je za to določen (v nadaljnjem besedilu: izvenobravnavni sodnik), pristojen tudi za naslednja procesna dejanja:

a) da odloči o žaljivi izjavi (tretji odstavek 78. člena);

b) da odloči glede varovanja podatkov (peti odstavek 154. člena, deveti do enajsti odstavek 219.a člena, prvi do šesti odstavek 222.a člena);

c) da spremeni pravnomočno sodbo tudi brez obnove kazenskega postopka (peti odstavek 407. člena);

č) da odloči o spremembi varnostnih ukrepov (drugi odstavek 496. člena);

d) da odloči o preklicu pogojne obsodbe in preklicu pogojne obsodbe z varstvenim nadzorstvom (prvi, tretji in četrti odstavek 506. člena);

e) da odloči o izbrisu obsodbe (peti odstavek 511. člena);

f)da odloči o prenehanju varnostnih ukrepov (četrti odstavek 513. člena);

2) sodi sodnik posameznik pri okrajnem sodišču o kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali kazen zapora do treh let;

3) je sodnik posameznik pri okrajnem sodišču v postopku o izrednih pravnih sredstvih ter v posebnih postopkih pristojen tudi za naslednja procesna dejanja, za katera je sicer po določbah tega zakona pristojen predsednik senata, izvenobravnavni sodnik ali senat iz šestega odstavka tega člena:

a) da odloči o zahtevi za obnovo kazenskega postopka (prvi odstavek 412. člena);

b) **(črtana)**;

c) da zavrže zahtevo za varstvo zakonitosti (drugi odstavek 422. člena);

č) da odloči o spremembi varnostnih ukrepov (drugi odstavek 496. člena);

d) da odloči o preklicu pogojne obsodbe (tretji in četrti odstavek 506. člena);

e) da odloči o izbrisu obsodbe (peti odstavek 511. člena);

f) da odloči o prenehanju varnostnih ukrepov (četrti odstavek 513. člena).

(2) Na drugi stopnji sodijo višja sodišča v senatih, ki jih sestavljajo trije sodniki.

(3) Na tretji stopnji sodi vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov.

(4) Dejanja v preiskavi opravlja preiskovalni sodnik okrožnega sodišča, preiskovalna dejanja v postopku pred okrajnim sodiščem pa opravlja sodnik posameznik tega sodišča.

(5) Predsednik sodišča in predsednik senata odločata v primerih, ki so določeni v tem zakonu. Predsednik sodišča lahko z letnim razporedom pooblasti drugega sodnika tega sodišča za odločanje o zadevah določene vrste, za katere je pristojen po tem zakonu.

(6) V senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki, odločajo okrožna sodišča o pritožbah zoper sklepe preiskovalnega sodnika okrožnega in sodnika posameznika okrajnega sodišča, kadar opravlja preiskovalna dejanja in zoper druge sklepe, če je tako določeno v tem zakonu, odločajo na prvi stopnji zunaj glavne obravnave, izvajajo postopek in izdajajo sodbe po določbah 517. člena tega zakona ter dajejo predloge v primerih, ki so določeni v tem ali v kakšnem drugem zakonu.

(7) V senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki, odloča vrhovno sodišče o pritožbi zoper sklep sodišča druge stopnje glede pripora (sedmi odstavek 392. člena ter tretji in četrti odstavek 394. člena). V senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov, odloča vrhovno sodišče o pritožbi zoper sklep o odreditvi pripora (četrti odstavek 399. člena v zvezi s četrtim odstavkom 394. člena in drugim odstavkom 398. člena).

(8) O predlogu za odložitev ali prekinitev izvršitve pravnomočne sodne odločbe v zvezi z zahtevo za varstvo zakonitosti (šesti odstavek 421. in peti odstavek 423. člena) in o predlogu za zavrnitev zahteve za varstvo zakonitosti kot očitno neutemeljene (drugi odstavek 421. in drugi odstavek 425. člena), odloča vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki. O zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče v senatu, ki ga sestavlja pet sodnikov, če pa je zahteva vložena zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena, pa odloča o tem senat, ki ga sestavlja sedem sodnikov. O zahtevi za varstvo zakonitosti zoper pravnomočno odločbo o priporu iz četrtega odstavka 420. člena tega zakona odloča vrhovno sodišče v senatu treh sodnikov, razen če je pripor odredilo sodišče druge stopnje (četrti odstavek 394. člena) ali če je bil pripor podaljšan s sklepom senata vrhovnega sodišča (drugi odstavek 205. člena in peti odstavek 207. člena). V tem primeru o zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov.

(9) V senatu, ki ga sestavljajo trije sodniki, odloča vrhovno sodišče o pritožbi zoper sklep o kaznovanju, ki ga je izdalo višje sodišče in o pritožbi zoper sklep o kaznovanju, ki ga je izdal predsednik vrhovnega sodišča (peti odstavek 78. člena).

2. KRAJEVNA PRISTOJNOST

26. člen

(1) Krajevno pristojno je praviloma sodišče, na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno ali poskušeno.

(2) Zasebna tožba se lahko vloži tudi pri sodišču, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče.

(3) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno ali poskušeno na območjih raznih sodišč ali na meji teh območij ali če je negotovo, na katerem območju je bilo storjeno ali poskušeno, je pristojno tisto sodišče, ki je na zahtevo upravičenega tožilca prvo začelo postopek; če se postopek še ni začel, pa sodišče, pri katerem je bila najprej zahtevana uvedba postopka.

27. člen

Če je bilo kaznivo dejanje storjeno na domači ladji ali na domačem letalu medtem, ko je bila ladja v domačem pristanišču oziroma ko je bilo letalo na domačem letališču, je pristojno sodišče, na katerega območju je pristanišče oziroma letališče. V drugih primerih, ko je bilo kaznivo dejanje storjeno na domači ladji ali na domačem letalu, pa je pristojno sodišče, na katerega območju je domovno pristanišče ladje oziroma domovno letališče letala, ali sodišče, na katerega območju je domače pristanišče oziroma letališče, kjer se ladja oziroma letalo prvič ustavi.

28. člen

(1) Če je bilo kaznivo dejanje storjeno s tiskom, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil spis natisnjen. Če ta kraj ni znan ali če je bil spis natisnjen v tujini, je pristojno sodišče, na katerega območju se tiskani spis razširja.

(2) Če je po zakonu odgovoren pisec spisa, je pristojno tudi sodišče kraja, v katerem ima pisec stalno prebivališče, ali sodišče kraja, v katerem se je pripetil dogodek, na katerega se spis nanaša.

(3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov se smiselno uporabljajo tudi v primeru, če sta bila spis ali izjava javno objavljena po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja, na spletnih straneh ali na javnem shodu, na gramofonski plošči, zgoščenki, filmu, DVD-ju ali drugih videosredstvih, zvočnih ali podobnih sredstvih, ki so namenjena širšemu krogu ljudi.

29. člen

(1) Če kraj storitve kaznivega dejanja ni znan ali če je ta kraj zunaj ozemlja Republike Slovenije, je pristojno sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče.

(2) Če je sodišče, na katerega območju ima obdolženec stalno ali začasno prebivališče, že začelo postopek, ostane pristojno, čeprav se je zvedelo za kraj storitve kaznivega dejanja.

(3) Če ni znan kraj storitve kaznivega dejanja in tudi ne stalno ali začasno prebivališče obdolženca ali če sta oba zunaj ozemlja Republike Slovenije, je pristojno sodišče, na katerega območju je bil obdolženec prijet ali se je sam naznanil.

30. člen

Če je kdo storil kazniva dejanja v Republiki Sloveniji in v tujini, je pristojno sodišče, ki je pristojno za kaznivo dejanje, storjeno v Republiki Sloveniji.

31. člen

Če se po določbah tega zakona ne da dognati, katero sodišče je krajevno pristojno, določi vrhovno sodišče eno od stvarno pristojnih sodišč, pred katerim naj se izvede postopek.

3. ZDRUŽITEV IN IZLOČITEV POSTOPKA

31.a člen

(1) Določbe od prvega do četrtega odstavka 32. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi v predkazenskem postopku za osumljenca kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti in obtožni akt še ni bil vložen na pristojno sodišče ali ni bila zahtevana uvedba sodne preiskave.

(2) Če so v primeru iz prvega odstavka tega člena za usmerjanje predkazenskega postopka in pregon osumljenca pristojna različna okrožna državna tožilstva, je praviloma pristojno okrožno državno tožilstvo, ki je prvo prejelo kazensko ovadbo. Če so za usmerjanje predkazenskega postopka in pregon osumljenca pristojni različni državni tožilci istega okrožnega državnega tožilstva, je praviloma pristojen državni tožilec, ki je prvi prejel kazensko ovadbo. Nadaljnje kazenske ovadbe, za katere je smotrno izvesti enoten predkazenski postopek in vložiti enoten obtožni akt, se posredujejo pristojnemu državnemu tožilcu, ki z njimi ravna po tretjem odstavku tega člena.

(3) V primerih iz prvega odstavka tega člena se izvede enoten predkazenski postopek in vloži enoten obtožni akt, razen če bi bilo to nesmotrno oziroma bi oteževalo uspešno izvedbo predkazenskega in kazenskega postopka.

(4) Določbe tega člena se ne uporabljajo za zadeve iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije.

(5) Podrobnejša pravila o načinu združevanja določa Državnotožilski red.

32. člen

(1) Če je ista oseba obdolžena več kaznivih dejanj in je za nekatera od njih pristojno okrajno sodišče, za druga pa okrožno sodišče, je pristojno okrožno sodišče; če so pristojna sodišča iste vrste, je pristojno tisto sodišče, ki je na zahtevo upravičenega tožilca prvo začelo postopek, če se postopek še ni začel, pa sodišče, pri katerem je bila najprej zahtevana uvedba postopka.

(2) Po prejšnjem odstavku se določi pristojnost tudi v primeru, če je obenem tudi oškodovanec storil kaznivo dejanje proti obdolžencu.

(3) Za sostorilce je praviloma pristojno sodišče, ki je kot pristojno za enega od njih prvo začelo postopek.

(4) Sodišče, ki je pristojno za storilce kaznivega dejanja, je praviloma pristojno tudi za udeležence, prikrivalce, tiste, ki so pomagali storilcu po kaznivem dejanju in za tiste, ki niso naznanili, da se pripravlja kaznivo dejanje, oziroma niso naznanili kaznivega dejanja ali storilca.

(5) V primerih iz prvega do četrtega odstavka tega člena ali če pred istim sodiščem tečejo ločeno postopki zoper isto osebo za več kaznivih dejanj ali zoper več oseb za isto kaznivo dejanje, se izvede praviloma enoten postopek in se izda ena sama sodba. Izjemoma lahko na predlog strank, sodnika posameznika, preiskovalnega sodnika ali predsednika senata, predsednik sodišča, ki je pristojno za enoten postopek, odloči, da se ne izvede enoten postopek, če bi to oteževalo uspešno izvedbo kazenskega postopka, če bi bilo to nesmotrno ali v nasprotju z drugimi tehtnimi razlogi. Zoper sklep, s katerim je predsednik sodišča sprejel ali zavrnil predlog, da se ne izvede enoten postopek, ni pritožbe.

(6) Sodišče lahko odloči, naj se izvede enoten postopek in izda ena sama sodba tudi v primeru, če je več oseb obdolženih za več kaznivih dejanj, vendar samo tedaj, če je med storjenimi kaznivimi dejanji medsebojna zveza in če so podani isti dokazi. Če je za nekatera od teh kaznivih dejanj pristojno okrožno sodišče, za druga pa okrajno sodišče, se sme izvesti enoten postopek samo pred okrožnim sodiščem.

(7) O združitvi postopka v primeru iz prejšnjega odstavka tega člena odloča sodišče, ki je pristojno za enoten postopek. Zoper sklep, s katerim je sodišče odredilo združitev postopka, ali zavrnilo predlog za združitev postopka, ni pritožbe.

33. člen

(1) Sodišče, ki je pristojno po prejšnjem členu, lahko do konca glavne obravnave iz tehtnih razlogov ali zaradi smotrnosti odloči, da se postopek o posameznih kaznivih dejanjih ali zoper posamezne obdolžence izloči in dokonča posebej, ali pa odstopi drugemu pristojnemu sodišču.

(2) Zoper sklep, s katerim je sodišče odredilo izločitev postopka ali zavrnilo predlog za izločitev postopka, ni pritožbe.

3.A PRENOS STVARNE PRISTOJNOSTI

33.a člen

(1) Specializirani oddelek okrožnega sodišča, ki opravlja preiskavo in sodi v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj, v katerih obtožni akt vloži državno tožilstvo, pristojno za pregon storilcev navedenih kaznivih dejanj (v nadaljnjem besedilu: specializirani oddelek), lahko predlaga vrhovnemu sodišču, da se posamezna zadeva prenese v obravnavo okrožnemu sodišču, če je to primerno ob upoštevanju stopnje zahtevnosti, zapletenosti in pomena zadeve, smotrnosti obravnavanja ter drugih podobnih tehtnih razlogov. Vrhovno sodišče lahko zadevo prenese v obravnavo kateremu koli izmed okrožnih sodišč. Določbe tega odstavka se smiselno uporabljajo tudi v primeru, če se posamezna zadeva prenese v obravnavno drugemu specializiranemu oddelku.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

4. PRENOS KRAJEVNE PRISTOJNOSTI

34. člen

(1) Če pristojno sodišče iz pravnih ali stvarnih razlogov ne more postopati, mora to sporočiti neposredno višjemu sodišču, ki določi drugo pristojno sodišče na svojem območju.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

35. člen

(1) Skupno neposredno višje sodišče, lahko določi za postopek drugo stvarno pristojno sodišče na svojem območju, če je očitno, da se bo tako lažje izvedel postopek, ali če so za to drugi tehtni razlogi.

(2) Sklep po prejšnjem odstavku lahko izda sodišče na predlog preiskovalnega sodnika, sodnika posameznika ali predsednika senata ali pa na predlog obdolženca, oškodovanca, zasebnega tožilca ali državnega tožilca, ki je pristojen za postopek pred sodiščem, ki odloča o prenosu krajevne pristojnosti, če teče kazenski postopek na zahtevo državnega tožilca.

(3) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe.

5. POSLEDICE NEPRISTOJNOSTI IN SPOR O PRISTOJNOSTI

36. člen

(1) Sodišče mora paziti na svojo stvarno in krajevno pristojnost. Brž ko zapazi, da ni pristojno, se izreče za nepristojno in pošlje po pravnomočnosti sklepa zadevo pristojnemu sodišču.

(2) Če okrožno sodišče ugotovi med glavno obravnavo, da je za sojenje pristojno okrajno sodišče, ne pošlje zadeve temu sodišču, temveč izvede postopek samo in izda odločbo.

(3) Ko postane obtožnica pravnomočna, se sodišče ne more več izreči za krajevno nepristojno in tudi stranke ne morejo več uveljavljati ugovora krajevne nepristojnosti.

(4) Nepristojno sodišče mora opraviti tista procesna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

37. člen

(1) Če sodišče, kateremu je bila zadeva odstopljena kot pristojnemu sodišču, misli, da je pristojno sodišče, ki mu je zadevo odstopilo, ali kakšno drugo sodišče, sproži postopek, da se odloči o sporu o pristojnosti.

(2) Če je na pritožbo zoper odločbo sodišča prve stopnje, s katero se je to izreklo za nepristojno, odločilo sodišče druge stopnje, je glede pristojnosti vezano na to odločbo tudi sodišče, ki mu je bila zadeva odstopljena, če je sodišče druge stopnje pristojno za odločanje o sporu o pristojnosti med temi sodišči.

38. člen

(1) O sporu o pristojnosti med sodišči odloča skupno neposredno višje sodišče.

(2) Pri odločanju o sporu o pristojnosti lahko sodišče hkrati po uradni dolžnosti odloči o prenosu krajevne pristojnosti, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

(3) Zoper sklep, s katerim sodišče odloči o sporu o pristojnosti ali o prenosu krajevne pristojnosti, ni pritožbe.

(4) Dokler se ne odloči o sporu o pristojnosti med sodišči, mora vsako od njih opravljati tista procesna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati.

III. POGLAVJE
IZLOČITEV

39. člen

(1) Sodnik oziroma sodnik porotnik ne sme opravljati sodniške dolžnosti:

1. če je s kaznivim dejanjem oškodovan;

2. če je ali je bil z obdolžencem, njegovim zagovornikom, tožilcem ali oškodovancem, njegovim zakonitim zastopnikom ali pooblaščencem v zakonski zvezi ali zunajzakonski skupnosti ali v krvnem sorodstvu v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena ali v svaštvu do drugega kolena;

3. če je ali je bil z obdolžencem, njegovim zagovornikom, tožilcem ali oškodovancem v razmerju skrbnika, oskrbovanca, posvojitelja, posvojenca, rejnika ali rejenca;

4. če je v isti kazenski zadevi sodeloval kot tožilec, zagovornik, zakoniti zastopnik ali pooblaščenec oškodovanca oziroma tožilca, ali če bil zaslišan kot priča ali kot izvedenec;

5. če je v isti kazenski zadevi sodeloval pri izdaji odločbe nižjega sodišča ali je pri istem sodišču sodeloval pri izdaji odločbe, ki se izpodbija s pritožbo ali z zahtevo za varstvo zakonitosti;

6. če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

(2) Sodnik oziroma sodnik porotnik ne sme odločati o obtožbi oziroma o pritožbi ali izrednem pravnem sredstvu zoper odločbo s katero je bilo odločeno o obtožbi:

1. če je v isti kazenski zadevi opravljal preiskovalna dejanja, ali je sodeloval pri odločanju o ugovoru zoper obtožnico oziroma o zahtevi predsednika senata po 271. ali 284. členu tega zakona, ali če je kot sodnik za mladoletnike vodil pripravljalni postopek in je bil podan predlog za kaznovanje;

2. če se je v postopku pri odločanju o kateremkoli vprašanju seznanil z dokazom, ki se mora po določbah tega zakona izločiti iz spisov (83. člen) razen, če vsebina dokaza očitno ni takšna, da bi lahko vplivala na njegovo odločitev;

3. če je izdal sklep, da se priznanje obdolženca zavrne (drugi odstavek 285.c člena) oziroma sklep, da se sporazum o priznanju krivde zavrne (450.č člen).

40. člen

(1) Brž ko sodnik ali sodnik porotnik ugotovi kakšen razlog za svojo izločitev iz 1. do 5. točke prvega odstavka ter 1. ali 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena, ali če misli, da je podan razlog za njegovo izločitev iz 6. točke prvega odstavka ali iz 2. točke drugega odstavka prejšnjega člena, mora prenehati z vsakim delom v tej zadevi in to sporočiti predsedniku sodišča, ki odloči o izločitvi in, če sodnika izloči, odredi, da se zadeva po pravilih sodnega reda dodeli drugemu sodniku. Če gre za izločitev predsednika sodišča, v tej zadevi kot predsednik odloča podpredsednik sodišča, če pa mora biti izločen tudi ta, si predsednik sodišča določi namestnika izmed sodnikov tega sodišča, če to ni mogoče, pa zahteva od predsednika neposredno višjega sodišča, naj mu določi namestnika.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka, s katerim se ugodi zahtevi za izločitev, ni pritožbe. Zoper sklep, s katerim se zavrne zahteva za izločitev, se sme sodnik ali sodnik porotnik pritožiti. O pritožbi zoper sklep predsednika okrajnega in okrožnega sodišča odloči senat (šesti odstavek 25. člena), o pritožbi zoper sklep predsednika višjega in vrhovnega sodišča pa senat treh sodnikov višjega oziroma vrhovnega sodišča.

(3) Če je treba v zadevi opraviti dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati, predsednik sodišča odredi, da jih do odločitve o zahtevi za izločitev sodnika opravi po pravilih sodnega reda o dodeljevanju zadev drugi sodnik.

41. člen

Opomba: poseg US o nac#inu izvrs#evanja
Sklic: Odločba US

(1) Izločitev lahko zahtevajo tudi stranke.

(2) Stranka mora zahtevati izločitev sodnika ali sodnika porotnika takoj, ko izve za razlog izločitve, vendar najpozneje do konca glavne obravnave. Med glavno obravnavo sme zahtevati izločitev sodnika ali sodnika porotnika zaradi razloga iz 6. točke prvega odstavka ali iz 2. točke drugega odstavka 39. člena tega zakona samo, če je razlog izločitve nastal po začetku glavne obravnave; če je bil podan že prej, pa le, če stranki ni bil in tudi ni mogel biti znan.

(3) Izločitev sodnika višjega sodišča lahko zahteva stranka le do začetka seje senata. Če se pred sodiščem druge stopnje opravi obravnava (380. člen), se glede zahteve stranke za izločitev sodnika smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.

(4) Stranka more zahtevati izločitev le poimensko določenega sodnika ali sodnika porotnika, ki postopa v zadevi, oziroma sodnika višjega sodišča.

(5) Stranka mora v zahtevi navesti okoliščine, zaradi katerih misli, da je podana kakšna zakonska podlaga za izločitev. V zahtevi za izločitev ne more znova navajati razlogov, ki jih je uveljavljala že v prejšnji zahtevi, ki pa je bila zavrnjena, ali uveljavljati razlogov, ki jih je v isti zadevi že uveljavljal sodnik, sodnik porotnik ali druga stranka, in je bila zahteva iz teh razlogov zavrnjena.

42. člen

(1) O zahtevi za izločitev iz prejšnjega člena odloči predsednik sodišča.

(2) Če je zahtevana izločitev predsednika sodišča ali predsednika sodišča in sodnika ali sodnika porotnika, odloči o izločitvi predsednik neposredno višjega sodišča; če pa je zahtevana izločitev predsednika vrhovnega sodišča, odloči o izločitvi občna seja tega sodišča.

(3) Preden se izda sklep o izločitvi, je treba dobiti izjavo sodnika, sodnika porotnika oziroma predsednika sodišča, po potrebi pa se opravijo tudi druge poizvedbe.

(4) Zoper sklep, s katerim se ugodi zahtevi za izločitev, ni pritožbe. Sklep, s katerim se zahteva za izločitev zavrne, se lahko izpodbija s posebno pritožbo; če je bil tak sklep izdan po vložitvi obtožbe, pa samo v pritožbi zoper sodbo.

(5) Če je stranka ravnala v nasprotju z določbami drugega do petega odstavka prejšnjega člena, ali če je iz vsebine zahteve razvidno, da gre za očitno neutemeljeno zahtevo, podano z namenom zavlačevanja postopka ali spodkopavanja avtoritete sodišča, se zahteva v celoti ali deloma zavrže. Sklep, s katerim se zahteva zavrže, izda preiskovalni sodnik oziroma sodnik ali senat, ki postopa v zadevi. Pri odločanju lahko sodeluje sodnik ali predsednik sodišča, katerega izločitev se zahteva. Zoper sklep, s katerim se zahteva zavrže, ni pritožbe.

43. člen

(1) Ko sodnik ali sodnik porotnik zve, da je zahtevana njegova izločitev, mora takoj prenehati z vsakim nadaljnjim delom v tisti zadevi, razen če gre za nedovoljeno ali očitno neutemeljeno zahtevo za izločitev, ki se jo zavrže (peti odstavek 42. člena). Če je treba opraviti kakšno dejanje, ki bi ga bilo nevarno odlašati, se uporabijo določbe tretjega odstavka 40. člena tega zakona.

(2) Če se zahtevi za izločitev sodnika ali sodnika porotnika ugodi, dejanja, ki jih je opravil odkar je zvedel, da je podan izločitveni razlog, niso procesno veljavna.

44. člen

(1) Določbe o izločitvi sodnikov in sodnikov porotnikov se uporabljajo smiselno tudi za državne tožilce in osebe ki so po zakonu o državnem tožilstvu upravičene zastopati državnega tožilca v postopku, zapisnikarje, tolmače in strokovnjake in pa izvedence, če ni zanje določeno kaj drugega (251. člen). Izločitve državnega tožilca ni mogoče zahtevati iz razloga po 6. točki prvega odstavka ali 2. točki drugega odstavka 39. člena tega zakona.

(2) O izločitvi državnega tožilca odloči vodja državnega tožilstva. O izločitvi vodje državnega tožilstva odloči generalni državni tožilec. O izločitvi generalnega državnega tožilca odloči minister, pristojen za pravosodje.

(3) O izločitvi zapisnikarjev, tolmačev, strokovnjakov in izvedencev odloča senat, predsednik senata ali sodnik.

(4) Kadar opravljajo policisti preiskovalna dejanja na podlagi tega zakona, odloča o njihovi izločitvi preiskovalni sodnik. Če sodeluje pri njih zapisnikar, pa odloča o njegovi izločitvi uradna oseba, ki opravlja dejanja.

IV. POGLAVJE
DRŽAVNI TOŽILEC

45. člen

(1) Glavna pravica in glavna dolžnost državnega tožilca je preganjanje storilcev kaznivih dejanj.

(2) Glede kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, je državni tožilec pristojen:

1) da ukrene, kar je potrebno v zvezi z odkrivanjem kaznivih dejanj in izsleditvijo storilcev ter za usmerjanje predkazenskega postopka;

2) da zahteva preiskavo;

3) da vloži in zastopa obtožnico oziroma obtožni predlog pred pristojnim sodiščem;

4) da vlaga pritožbe zoper nepravnomočne sodne odločbe in izredna pravna sredstva zoper pravnomočne sodne odločbe.

(3) Državni tožilec opravlja tudi druga dejanja, ki so določena v tem zakonu.

(4) Državni tožilec ima v kazenskem postopku kot stranka enake pravice kot obdolženec, razen tistih, ki jih ima kot državni organ.

46. člen

Državni tožilec je pristojen za postopek pred ustreznim sodiščem v skladu z zakonom o državnem tožilstvu.

47. člen

Krajevna pristojnost državnega tožilca se določa po določbah, ki veljajo za pristojnost sodišča tistega območja, za katero je tožilec postavljen.

48. člen

Če bi bilo nevarno odlašati, opravi procesna dejanja tudi nepristojen državni tožilec, mora pa to takoj sporočiti pristojnemu državnemu tožilcu.

49. člen

Državni tožilec opravlja vsa procesna dejanja, za katera je po zakonu upravičen, sam ali po osebah, ki so po zakonu o državnem tožilstvu upravičene, da ga zastopajo v kazenskem postopku.

50. člen

O sporih o pristojnosti med državnimi tožilci odloča skupni neposredno višji državni tožilec.

51. člen

Državni tožilec lahko odstopi od pregona do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje, pred višjim sodiščem pa v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

V. POGLAVJE
OŠKODOVANEC IN ZASEBNI TOŽILEC

52. člen

(1) Za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na predlog ali na zasebno tožbo, je treba predlog podati oziroma zasebno tožbo vložiti v šestih mesecih od dneva, ko je upravičenec zvedel za kaznivo dejanje in storilca.

(2) Če je tožilec vložil zasebno tožbo zaradi kaznivega dejanja razžalitve, sme obdolženec do konca glavne obravnave tudi po preteku roka iz prejšnjega odstavka vložiti tožbo zoper tožilca, ki je razžalitev vrnil (nasprotno tožbo). V takem primeru izda sodišče eno samo sodbo.

(3) Ob vložitvi zasebne tožbe mora biti plačana sodna taksa najkasneje v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za plačilo sodne takse. V nalogu sodišče zasebnega tožilca opozori na posledice neplačila sodne takse iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Če v roku iz prejšnjega odstavka sodna taksa za zasebno tožbo ni plačana in niso izpolnjeni pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodne takse, sodišče zasebno tožbo zavrže.

53. člen

(1) Predlog se poda pri državnem organu, ki je upravičen sprejeti kazensko ovadbo (147. člen), zasebna tožba pa se vloži pri pristojnem sodišču.

(2) Če je oškodovanec sam podal kazensko ovadbo, ali predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku, se šteje, da je s tem podal tudi predlog za pregon.

(3) Če je oškodovanec podal kazensko ovadbo ali predlog za pregon, med postopkom pa se ugotovi, da gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo, se šteje ovadba oziroma predlog za pravočasno zasebno tožbo, če je podana v roku, ki je predpisan za zasebno tožbo. Pravočasno vložena zasebna tožba pa se šteje za pravočasen predlog oškodovanca, če se med postopkom ugotovi, da gre za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja na predlog.

54. člen

(1) Za mladoletne osebe in osebe, ki niso poslovno sposobne, poda predlog oziroma vloži zasebno tožbo njihov zakoniti zastopnik.

(2) Mladoletna oseba, ki je dopolnila šestnajst let, lahko sama poda predlog ali vloži zasebno tožbo.

55. člen

Če oškodovanec ali zasebni tožilec umre medtem, ko teče rok za predlog ali zasebno tožbo, ali umre med postopkom, lahko njegov zakonec, ali oseba, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, posvojenci, posvojitelji, bratje in sestre, v treh mesecih po njegovi smrti podajo predlog, vložijo zasebno tožbo oziroma izjavijo, da nadaljujejo postopek.

56. člen

Če je s kaznivim dejanjem oškodovanih več oseb, se pregon začne oziroma nadaljuje na predlog oziroma zasebno tožbo katerekoli od njih.

57. člen

(1) Oškodovanec lahko z izjavo, ki jo poda sodišču, pred katerim teče postopek, pred tem pa pristojnemu državnemu tožilcu, umakne predlog za pregon do konca glavne obravnave. Če je izjava podana nepristojnemu organu, jo ta sprejme in takoj pošlje pristojnemu državnemu tožilcu ali sodišču.

(2) Zasebni tožilec lahko z izjavo, ki jo poda sodišču, pred katerim teče postopek, umakne zasebno tožbo do konca glavne obravnave.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov oškodovanec in zasebni tožilec izgubita pravico, da vnovič podata predlog oziroma vložita tožbo.

58. člen

(1) Če zasebni tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da je tožbo umaknil.

(2) Predsednik senata dovoli vrnitev v prejšnje stanje zasebnemu tožilcu, ki iz opravičenega vzroka ni mogel priti na glavno obravnavo ali pravočasno obvestiti sodišča o spremembi naslova ali prebivališča, če v osmih dneh po prenehanju ovire poda prošnjo za vrnitev v prejšnje stanje.

(3) Po preteku treh mesecev od dneva zamude se ne more več zahtevati vrnitev v prejšnje stanje.

(4) Zoper sklep, s katerim se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, ni pritožbe.

(5) Sklep o ustavitvi kazenskega postopka, izdan na podlagi prvega odstavka tega člena, postane pravnomočen po preteku rokov iz drugega in tretjega odstavka tega člena.

59. člen

(1) Oškodovanec in zasebni tožilec imata pravico opozoriti med preiskavo na vsa dejstva in predlagati dokaze, ki so pomembni za to, da se ugotovi kaznivo dejanje, izsledi storilec kaznivega dejanja in ugotovijo njuni premoženjskopravni zahtevki.

(2) Na glavni obravnavi imata pravico predlagati dokaze, postavljati obdolžencu, pričam in izvedencem vprašanja, dajati pripombe in pojasnila glede njihovih izpovedb ter dajati druge izjave in postavljati druge predloge.

(3) Oškodovanec, oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec imajo pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati dokazne predmete. Oškodovancu se sme ta pravica odreči, dokler ni zaslišan kot priča.

(4) Preiskovalni sodnik in predsednik senata morata seznaniti oškodovanca in zasebnega tožilca s pravicami, ki jih imata po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena.

60. člen

(1) Če državni tožilec spozna, da ni podlage za pregon za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ali če spozna, da ni podlage za pregon katerega izmed ovadenih udeležencev, mora to v osmih dneh sporočiti oškodovancu in ga poučiti, da lahko začne pregon sam. Tako ravna tudi sodišče, če je državni tožilec odstopil od pregona.

(2) Oškodovanec ima pravico začeti oziroma nadaljevati pregon v 30 dneh, odkar je prejel sporočilo iz prejšnjega odstavka.

(3) Če državni tožilec umakne obtožnico, sme oškodovanec, ki prevzame pregon, vztrajati pri vloženi obtožnici ali pa vložiti novo.

(4) Oškodovanec, ki ni bil obveščen o tem, da državni tožilec ni začel pregona, sme dati svojo izjavo za nadaljevanje postopka pred pristojnim sodiščem v tridesetih dneh od dneva, ko je izvedel, da je državni tožilec zavrgel ovadbo. Oškodovanec, ki ga sodišče ni obvestilo o tem, da je državni tožilec odstopil od pregona, sme dati svojo izjavo za nadaljevanje pregona pred pristojnim sodiščem v tridesetih dneh od dneva, ko je izvedel, da je državni tožilec odstopil od pregona, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe drugega do četrtega odstavka 61. člena tega zakona.

(5) Ko državni tožilec oziroma sodišče sporoči oškodovancu, da lahko začne pregon, ga v sporočilu pouči tudi, kaj lahko ukrene za uresničenje te pravice.

(6) Če oškodovanec kot tožilec umre medtem, ko teče rok za začetek pregona, ali umre med postopkom, lahko njegov zakonec oziroma oseba s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, posvojenci, posvojitelji, bratje in sestre, v treh mesecih po njegovi smrti začnejo pregon oziroma izjavijo, da nadaljujejo postopek.

61. člen

(1) Če državni tožilec umakne obtožnico na glavni obravnavi, mora oškodovanec takoj izjaviti, ali namerava nadaljevati pregon ali ne. Če oškodovanec ni navzoč na glavni obravnavi, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Predsednik senata sodišča prve stopnje dovoli vrnitev v prejšnje stanje oškodovancu, ki ni bil v redu povabljen ali je bil v redu povabljen, vendar iz opravičenih razlogov ni mogel priti na glavno obravnavo, na kateri je bila zaradi umika obtožnice državnega tožilca izdana sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, če oškodovanec v osmih dneh po prejemu sodbe prosi za vrnitev v prejšnje stanje in če v tej prošnji izjavi da nadaljuje pregon. V tem primeru se razpiše nova glavna obravnava in s sodbo, izdano na podlagi nove glavne obravnave, razveljavi prejšnja sodba. Če v redu povabljeni oškodovanec ne pride na novo glavno obravnavo, ostane prejšnja sodba v veljavi.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka se uporabijo določbe tretjega in četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

(4) Sodba, s katero je bila obtožba v primeru iz prvega odstavka tega člena zavrnjena, postane pravnomočna po preteku rokov za vložitev prošnje za vrnitev v prejšnje stanje.

61.a člen

(1) Če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog oškodovanca, predsednik senata sodišča prve stopnje dovoli vrnitev v prejšnje stanje oškodovancu, ki je bil v redu

povabljen kot priča ter iz opravičenih razlogov ni mogel priti na glavno obravnavo in tega pravočasno sporočiti sodišču, zaradi česar se je skladno s tretjim odstavkom 306. člena tega zakona štelo, da je umaknil predlog za pregon in je bila po začetku glavne obravnave izdana sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, če oškodovanec prosi za vrnitev v prejšnje stanje v osmih dneh po prejemu sodbe. V tem primeru se razpiše nova glavna obravnava in s sodbo, izdano na podlagi nove glavne obravnave, razveljavi prejšnja sodba. Če na novo glavno obravnavo v redu povabljeni oškodovanec kot priča ne pride, ostane prejšnja sodba v veljavi.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se uporabijo določbe tretjega in četrtega odstavka 58. člena tega zakona in četrtega odstavka prejšnjega člena.

(3) Če se v primeru iz prvega odstavka tega člena pred začetkom glavne obravnave izda sklep o ustavitvi postopka ali se tak sklep izda, ker oškodovanec v okoliščinah iz prvega odstavka tega člena ne pride na narok za zaslišanje in se skladno s prvim odstavkom 244. člena tega zakona šteje, da je umaknil predlog za pregon, se smiselno uporabijo določbe drugega do petega odstavka 58. člena tega zakona.

62. člen

(1) Če oškodovanec v zakonskem roku ne začne ali ne nadaljuje pregona ali če oškodovanec kot tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da je odstopil od pregona.

(2) Če oškodovanec kot tožilec ne pride na glavno obravnavo, čeprav je bil v redu povabljen, se uporabijo določbe drugega do četrtega odstavka 58. člena tega zakona.

62.a člen

(1) Sodišče lahko opraviči izostanek oškodovancu, oškodovancu kot tožilcu ali zasebnemu tožilcu (drugi odstavek 58. člena, drugi odstavek 61. člena, prvi odstavek 61. a člena in drugi odstavek 62. člena), če so za to opravičljivi razlogi, ki onemogočajo njegov prihod na sodišče.

(2) Kadar se osebe iz prejšnjega odstavka sklicujejo na zdravstvene razloge, sodišče pri presoji upravičenosti razlogov uporablja peti in šesti odstavek 193. člena tega zakona.

63. člen

(1) Oškodovanec kot tožilec ima iste pravice kot državni tožilec, razen tistih, ki jih ima državni tožilec kot državni organ.

(2) V postopku, ki teče na zahtevo oškodovanca kot tožilca, ima državni tožilec pravico, da do konca glavne obravnave sam prevzame pregon in zastopanje obtožbe.

64. člen

(1) Če je oškodovanec mladoletna oseba ali oseba, ki ni poslovno sposobna, je njegov zakoniti zastopnik upravičen podajati vse izjave in opravljati vsa dejanja, ki jih je po tem zakonu upravičen podajati oziroma opravljati oškodovanec.

(2) Oškodovanec, ki je dopolnil šestnajst let, je upravičen sam podajati izjave in opravljati procesna dejanja.

(3) Če starost oškodovanca ni jasna in obstaja verjetnost, da gre za mladoletno osebo, se šteje, da je oškodovanec mladoletna oseba.

65. člen

(1) Zasebni tožilec, oškodovanec in oškodovanec kot tožilec ter njihovi zakoniti zastopniki smejo izvrševati svoje pravice v postopku tudi po pooblaščencu.

(2) **(prenehal veljati)**

Datum konca veljavnosti: 22.03.2008
Sklic: 38. člen ZBPP-B

(3) V kazenskem postopku, ki teče zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost iz XIX. poglavja, kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke iz XXI. poglavja Kazenskega zakonika, kaznivega dejanja spravljanja v suženjsko razmerje po 112. členu in kaznivega dejanja trgovine z ljudmi po 113. členu Kazenskega zakonika, mora imeti mladoletni oškodovanec ves čas od uvedbe kazenskega postopka dalje pooblaščenca, ki skrbi za njegove pravice, še posebej v zvezi z zaščito njegove integritete med zaslišanjem in uveljavljanjem premoženjskopravnega zahtevka. Mladoletni oškodovanec kaznivih dejanj iz prejšnjega stavka mora imeti pooblaščenca tudi, kadar je zaslišan v predkazenskem postopku. Mladoletnemu oškodovancu, ki pooblaščenca še nima, postavi pooblaščenca sodišče po uradni dolžnosti izmed odvetnikov.

(4) V predkazenskem in kazenskem postopku je lahko ob mladoletnem oškodovancu, ob oškodovancu, ki je žrtev nasilja, ali ob drugem oškodovancu, če to terjajo narava in teža kaznivega dejanja, njegove osebne okoliščine ali stopnja njegove ogroženosti, oseba, ki si jo oškodovanec sam izbere, razen če bi bilo to v nasprotju z interesi uspešne izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka ali koristmi oškodovanca.

(5) Organ, ki vodi predkazenski in kazenski postopek, oškodovancu omogoči, da ne pride do neželenega stika z osumljencem ali obdolžencem, razen če je stik nujno potreben zaradi uspešne izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka.

65.a člen

(1) Oškodovanca pristojni organ v predkazenskem ali kazenskem postopku ob prvem stiku seznani z načinom obveščanja glede informacij o:

- brezplačni zdravstveni, psihološki in drugi pomoči in podpori;
- pomoči in ukrepih po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini;
- zaščitnih in drugih ukrepih za zagotavljanje osebne varnosti po tem zakonu in zakonu, ki ureja zaščito prič;
- pravicah iz 65. člena tega zakona ter pravici do brezplačne pravne pomoči po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč;
- možnostih za povrnitev škode po tem zakonu in po zakonu, ki ureja odškodnino žrtvam kaznivih dejanj;
- plačilu in povrnitvi stroškov oškodovanca po 92. členu tega zakona;

- pravici do tolmačenja in prevajanja po tem zakonu;

- možnosti prikritja podatka o naslovu ali prebivališču;

- kontaktni osebi pristojnega organa, s katero lahko komunicira o svoji zadevi;

- morebitnih drugih pravicah ali ugodnostih, ki so lahko pomembne za oškodovanca.

(2) Obseg in vrsta informacij iz prejšnjega odstavka sta odvisna od osebnih značilnosti in ranljivosti oškodovanca, njegovih posebnih potreb po zaščiti, narave, teže in okoliščin kaznivega dejanja ter faze predkazenskega ali kazenskega postopka.

(3) Oškodovanec ima pravico do prejemanja informacij o stanju predkazenskega oziroma kazenskega postopka ter pravnomočnih sodb, če zanje zaprosi ali če tako določa zakon (šesti odstavek 363. člena). Pristojni organ v predkazenskem oziroma kazenskem postopku ga s pravico seznani in to ustrezno zabeleži na način, da se s tem lahko seznanijo policija, pristojni državni tožilec oziroma sodnik. Obveščanje o stanju predkazenskega oziroma kazenskega postopka se lahko izvaja prek spletnih strani.

(4) Oškodovanec zaradi zagotavljanja svoje osebne varnosti lahko zaprosi za obveščanje o izpustitvi oziroma pobegu osumljenca ali obdolženca iz hišnega pripora ali iz pripora. S pravico ga ob prvem stiku v predkazenskem ali kazenskem postopku seznani pristojni organ in seznanitev ustrezno zabeleži. Obveščanje se lahko zavrne, če bi bil osumljenec ali obdolženec zaradi tega lahko ogrožen. O pobegu osumljenca ali obdolženca iz hišnega pripora oškodovanca obvesti policija ali sodišče, o izpustitvi osumljenca ali obdolženca iz hišnega pripora pa oškodovanca obvesti sodišče. O izpustitvi oziroma pobegu osumljenca ali obdolženca iz pripora oškodovanca obvesti zavod iz 210. člena tega zakona. Pristojni organ, ki je zaprosilo oškodovanca prejel, obvesti policijo, sodišče ali zavod iz 210. člena tega zakona o zaprosilu in kontaktnih podatkih oškodovanca. Na zaprosilo oškodovanca se po tem odstavku obvešča tudi center za socialno delo.

(5) Od oškodovanca, ki ni podal ovadbe, se ob prvem stiku s pristojnim organom pridobi osebno ime, dan, mesec in leto rojstva, enotno matično številko (v nadaljnjem besedilu: EMŠO), naslov ali prebivališče ter morebitne druge kontaktne podatke. Hkrati se ga opozori na dolžnost obveščanja o vsaki spremembi naslova ali prebivališča (66. člen) in pravico do prevzema pregona (60., 62. in 433. člen), kar se ustrezno zaznamuje.

(6) Odločitev o prejemanju informacij iz tretjega in četrtega odstavka tega člena lahko oškodovanec kadarkoli med predkazenskim in kazenskim postopkom spremeni, kar pristojni organ ustrezno zabeleži na način, da se s tem lahko seznanijo drugi pristojni organi iz tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(7) Osebam iz drugega stavka šeste alineje 144. člena tega zakona se omogoči dostop do pomoči iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena tudi, če se ne štejejo za oškodovanca po tem zakonu, kadar so izkazane posebne potrebe po zaščiti in je to utemeljeno z obsegom škode, povzročene oškodovancu; dostop do ukrepov iz tretje alineje prvega odstavka tega člena pa pod pogoji iz 141.a ali 240.a člena tega zakona.

66. člen

(1) Zasebni tožilec, oškodovanec kot tožilec in oškodovanec ter njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenci morajo sporočiti sodišču vsako spremembo naslova ali prebivališča, oškodovanec ter njegov zakoniti zastopnik in pooblaščenec pa morajo vsako spremembo naslova ali prebivališča sporočiti tudi državnemu tožilstvu (60. člen).

(2) Oškodovanec, njegov zakoniti zastopnik in pooblaščenec lahko pisno zahtevajo, da se podatek o naslovu ali prebivališču oškodovanca ne razkrije obdolžencu ali drugim neupravičenim osebam oziroma da pooblaščene osebe to ohranijo v tajnosti, če je to upravičeno zaradi razmerja med oškodovancem in osumljencem oziroma obdolžencem ali zaradi narave ali teže kaznivega dejanja.

(3) Sodišče lahko na podlagi pisne zahteve iz prejšnjega odstavka s sklepom odloči, da se osumljencu oziroma obdolžencu in drugim neupravičenim osebam ne dovolita pregled in prepis podatka o naslovu ali prebivališču oškodovanca v spisu (128. člen tega zakona), da se ta podatek v listinah zakrije; da se podatek o njegovem naslovu, če ta še ni pridobljen, pridobi zunaj njegovega zaslišanja (240. člen tega zakona); ter opozori osebe, ki se morajo v okviru svojega dela seznaniti s podatkom o naslovu oškodovanca, da so ga dolžne ohraniti v tajnosti. Zoper sklep iz prejšnjega stavka ni posebne pritožbe.

(4) Drugi in tretji odstavek tega člena se smiselno uporabljata tudi pred drugimi organi v predkazenskem in kazenskem postopku, ki razpolagajo s podatkom o naslovu oškodovanca.

VI. POGLAVJE
ZAGOVORNIK

67. člen

(1) Obdolženec sme imeti zagovornika ves čas, ko teče kazenski postopek.

(2) Obdolženca je treba pred prvim zaslišanjem poučiti, da ima pravico vzeti si zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč pri njegovem zaslišanju ter da ima pravico do brezplačne pravne pomoči v skladu z določbami zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč.

(3) Zagovornika smejo najeti obdolžencu tudi njegov zakoniti zastopnik, zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rejnik.

(4) Za zagovornika se sme vzeti samo odvetnik, njega pa lahko nadomešča odvetniški kandidat. Pred vrhovnim sodiščem sme biti zagovornik samo odvetnik.

(5) Zagovornik mora predložiti organu, pred katerim teče postopek, pooblastilo. Obdolženec lahko da zagovorniku pooblastilo tudi ustno na zapisnik pri organu, pred katerim teče postopek.

68. člen

(1) V isti kazenski zadevi zagovornik ne more zagovarjati dveh ali več obdolžencev.

(2) Posamezen obdolženec ima lahko več zagovornikov, šteje pa se, da je obramba zagotovljena, če v postopku sodeluje eden izmed zagovornikov.

69. člen

(1) Zagovornik ne sme biti oškodovanec, zakonec oškodovanca ali tožilca oziroma oseba, s katero oškodovanec ali tožilec živi v zunajzakonski skupnosti, in ne njihov krvni sorodnik v ravni vrsti do kateregakoli kolena, v stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnik po svaštvu do drugega kolena.

(2) Zagovornik tudi ne sme biti, kdor je povabljen kot priča, razen če je po tem zakonu oproščen dolžnosti pričevanja in če izjavi, da ne bo pričal, ali če se zagovornik zaslišuje kot priča v primeru iz 2. točke 235. člena tega zakona.

(3) Zagovornik tudi ne sme biti, kdor je bil v isti zadevi sodnik ali državni tožilec.

70. člen

(1) Če je obdolženec nem, gluh ali sicer nezmožen, da se sam uspešno brani, ali če teče zoper njega kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero je v zakonu predpisana kazen tridesetih let zapora ali dosmrtnega zapora ali če je po 157. členu tega zakona priveden k preiskovalnemu sodniku, mora imeti zagovornika že pri prvem zaslišanju.

(2) Obdolženec mora imeti zagovornika pri postopku po 204.a členu tega zakona in ves čas, dokler traja zoper njega odrejeni pripor.

(3) Obdolženec mora imeti zagovornika ob vročitvi obtožnice, če gre za kaznivo dejanje, za katerega je v zakonu predpisana kazen osmih let zapora ali hujša kazen in v drugih primerih, določenih v tem zakonu.

(4) Če si obdolženec v primerih obvezne obrambe iz prejšnjih odstavkov ne vzame zagovornika sam, mu ga predsednik sodišča postavi po uradni dolžnosti za nadaljnji potek kazenskega postopka do pravnomočnosti sodbe; če pa mu je bila izrečena kazen zapora tridesetih let ali dosmrtnega zapora ali če je nem, gluh ali sicer nezmožen, da se sam uspešno brani – tudi za postopek z izrednimi pravnimi sredstvi. Če se obdolžencu po uradni dolžnosti postavi zagovornik po vložitvi obtožnice, se mu to sporoči takrat, ko se mu vroči obtožnica. Če ostane obdolženec v primeru obvezne obrambe v postopku brez zagovornika, sam pa si ne vzame drugega zagovornika, mu ga predsednik sodišča, pred katerim teče postopek, postavi po uradni dolžnosti.

(5) Za zagovornika se lahko postavi samo odvetnik.

71. člen

(prenehal veljati)

Datum konca veljavnosti: 22.03.2008
Sklic: 38. člen ZBPP-B

72. člen

(1) V primerih, ko prenehajo razlogi obvezne obrambe iz 70. člena tega zakona, kot tudi če si obdolženec namesto postavljenega zagovornika vzame drugega zagovornika, se postavljeni zagovornik razreši.

(2) Postavljeni zagovornik sme samo iz opravičenih razlogov zahtevati razrešitev.

(3) O razrešitvi zagovornika v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča pred glavno obravnavo preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata, na glavni obravnavi senat, v pritožbenem postopku pa predsednik senata sodišča prve stopnje oziroma senat, pristojen za odločanje v postopku o pritožbi. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Predsednik sodišča sme na zahtevo obdolženca ali z njegovo privolitvijo razrešiti postavljenega zagovornika, ki ne opravlja v redu svoje dolžnosti. Namesto razrešenega zagovornika mu postavi drugega. O razrešitvi zagovornika se obvesti odvetniška zbornica.

73. člen

Ko je podana zahteva upravičenega tožilca za kazenski pregon oziroma ko preiskovalni sodnik pred izdajo sklepa o preiskavi opravi posamezna preiskovalna dejanja, ima zagovornik pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati zbrane dokazne predmete.

74. člen

(1) Če je obdolženec v priporu, si zagovornik lahko z njim prosto in brez nadzorstva dopisuje in govori.

(2) Na zahtevo priprtega obdolženca iz prvega odstavka 8. člena tega zakona ali njegovega zagovornika je sodišče dolžno zagotoviti tolmačenje za zaupni pogovor obdolženca z odvetnikom.

(3) Na zahtevo obdolženca iz prvega odstavka 8. člena tega zakona ali njegovega zagovornika sodišče lahko zagotovi tolmačenje za zaupni pogovor obdolženca z odvetnikom, če oceni, da spoštovanje jamstev ali pravic v predkazenskem ali kazenskem postopku glede na konkretne okoliščine primera zahteva tolmačenje tudi v drugih primerih, zlasti kadar se opravljajo zaslišanja, prepoznava, odloča o varščini ali vlagajo pravna sredstva.

(4) Za obdolženca iz drugega in tretjega odstavka tega člena smiselno veljajo določbe petega, osmega, devetega in desetega odstavka 8. člena tega zakona.

75. člen

(1) Zagovornik je upravičen storiti v korist obdolženca vse, kar sme storiti obdolženec sam.

(2) Pravice in dolžnosti zagovornika prenehajo, če obdolženec prekliče pooblastilo.

VII. POGLAVJE
VLOGE IN ZAPISNIKI

76. člen

(1) Zasebne tožbe, obtožnice in obtožni predlogi oškodovanca kot tožilca, predlogi, pravna sredstva ter druge izjave ter sporočila se vlagajo pisno (pisna vloga) ali dajejo ustno na zapisnik. Pisna vloga je vloga, ki je napisana ali natisnjena in lastnoročno podpisana (vloga v fizični obliki), ali vloga, ki je v elektronski obliki in je podpisana z elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu (vloga v elektronski obliki). Pisna vloga v fizični obliki se vloži tako, da se pošlje po pošti ali izroči neposredno sodišču. Vloga v elektronski obliki se vloži

tako, da se pošlje po elektronski poti informacijskemu sistemu e-sodstvo, ki samodejno potrdi njen prejem.

(2) Vloge iz prejšnjega odstavka morajo biti razumljive in obsegati vse, kar je treba da se dajo obravnavati, ter podpisane. Vloga, ki je v elektronski obliki, mora biti podpisana z elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu, lahko pa se ji priložijo tudi v elektronsko obliko pretvorjeni pisne listine in dokumenti, ki so izvorno nastali v elektronski obliki.

(3) Če ni v tem zakonu drugače določeno, zahteva sodišče od vložnika vloge, ki je nerazumljiva ali ne obsega vsega, kar je treba, da bi se dala obravnavati, naj jo popravi oziroma dopolni; če tega v danem roku ne stori, sodišče vlogo zavrže. Če vloga v elektronski obliki ni primerna za obdelavo na sodišču, le-to v zahtevi vložniku sporoči tudi predpisano obliko zapisa te vloge.

(4) V zahtevi za popravek oziroma dopolnitev vloge opozori sodišče vložnika na posledice, če tega ne bi storil.

(5) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše pogoje in način vložitve vlog v elektronski obliki po elektronski poti, obliko zapisa teh vlog ter organizacijo in delovanje informacijskega sistema e-sodstvo.

77. člen

(1) Vloge, ki se po tem zakonu vročajo nasprotni stranki, se morajo izročiti sodišču v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in drugo stranko.

(2) Če take vloge niso izročene sodišču v zadostnem številu izvodov, zahteva sodišče od vložnika, naj v določenem roku izroči zadosti izvodov. Če vložnik ne ravna po naročilu sodišča, preskrbi sodišče potrebno število izvodov na vložnikove stroške.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se vloge v elektronski obliki pošljejo sodišču v enem izvodu. Sodišče naredi toliko elektronskih kopij ali izpisov v fizični obliki, kolikor jih je potrebnih za nasprotno stranko.

78. člen

(1) Sodišče kaznuje z denarno kaznijo zagovornika, pooblaščenca, zakonitega zastopnika, oškodovanca, zasebnega tožilca ali oškodovanca kot tožilca, če v vlogi ali govoru žali sodišče ali koga, ki sodeluje v postopku. Denarna kazen znaša najmanj eno petino zadnje uradno objavljene povprečne mesečne neto plače v Republiki Sloveniji na zaposleno osebo, in največ trikratni znesek te plače.

(2) Sklep o izreku denarne kazni izda preiskovalni sodnik oziroma senat, pred katerim je bila dana žaljiva izjava, če je žalitev zapisana v vlogi, pa sodnik ali senat, ki naj o njej odloči, razen če naj o njej odloči vrhovno sodišče.

(3) Če se žaljiva izjava nanaša na sodnika ali senat, ki bi moral odločiti po prejšnjem odstavku in sodnik ali predsednik senata oceni, da so izpolnjeni pogoji za kaznovanje, poda predlog za kaznovanje, o katerem odloči izvenobravnavni sodnik. Če je žalitev zapisana v vlogi, o kateri odloča vrhovno sodišče, o njej odloči predsednik vrhovnega sodišča ali izvenobravnavni sodnik v primeru, če se žaljiva izjava nanaša na predsednika vrhovnega sodišča.

(4) Če se ustna žaljiva izjava nanaša na sodnika ali senat, pred katerim je bila podana, je treba osebi, ki jo je podala, omogočiti, da se opredeli do predloga za kaznovanje, ki ga sodnik ali predsednik senata posreduje izvenobravnavnemu sodniku.

(5) Zoper sklep o izreku denarne kazni je dovoljena pritožba. O pritožbi zoper sklep o izreku denarne kazni, ki ga je izdalo višje sodišče, odloči vrhovno sodišče. O pritožbi zoper sklep o izreku denarne kazni, ki ga je izdal predsednik vrhovnega sodišča, odloči vrhovno sodišče.

(6) Če državni tožilec koga žali, se o tem obvesti Vrhovno državno tožilstvo. O kaznovanju odvetnika oziroma odvetniškega kandidata se obvesti odvetniška zbornica.

(7) Kaznovanje po prvem odstavku tega člena ne vpliva na pregon in izrek kazni za kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno z žalitvijo.

79. člen

(1) O vsakem dejanju, ki se opravi v kazenskem postopku, se sestavi zapisnik sproti, ko se dejanje opravlja; če to ni mogoče, pa neposredno po tem.

(2) Zapisnik piše zapisnikar. Le tedaj, če se opravlja hišna ali osebna preiskava ali če se opravlja dejanje zunaj uradnih prostorov organa in ni mogoče dobiti zapisnikarja, lahko piše zapisnik tudi tisti, ki opravlja dejanje.

(3) Zapisnik, ki ga piše zapisnikar, se napravi tako, da tisti, ki dejanje opravlja, glasno narekuje zapisnikarju, kaj naj zapiše v zapisnik. Zapisnik se lahko vodi tudi na drug način, če je tako določeno s tem zakonom.

(4) Zaslišancu se dovoli, da narekuje odgovore v zapisnik sam. Ta pravica se mu lahko odreče, če jo zlorablja.

80. člen

(1) V zapisnik se vpiše: naslov državnega organa, pred katerim se opravlja dejanje, kraj, kjer se opravlja dejanje, dan in ura, ko se je dejanje začelo in končalo, imena in priimki navzočih z navedbo, v kakšni lastnosti so navzoči in kazenska zadeva, v kateri se opravlja dejanje.

(2) Zapisnik mora obsegati bistvene podatke o poteku in vsebini opravljenega dejanja. Vanj se vpisuje v obliki pripovedovanja le bistvena vsebina danih izpovedb in izjav. Vprašanja se vpišejo v zapisnik samo, če je potrebno, da bi se razumel odgovor, ali če to zahteva tisti, ki je postavil vprašanje. Iz zapisnika mora biti razvidno, kdo je postavil vprašanje. Če je treba, se v zapisnik dobesedno zapišeta vprašanje, ki je bilo postavljeno in odgovor nanj. Če so bili pri dejanju zaseženi predmeti ali spisi, je treba to pripomniti v zapisniku, zasežene stvari pa priključiti zapisniku ali navesti kdo jih hrani.

(3) Pri dejanjih, kot je ogled, hišna ali osebna preiskava ali pa prepoznava osebe ali predmetov (242. člen), je treba vpisati v zapisnik tudi podatke, ki so pomembni glede na naravo takega dejanja ali so pomembni za ugotovitev istovetnosti posameznih predmetov (opis, mere in velikost predmetov ali sledov, označbe na predmetih in drugo); če so bile napravljene skice, risbe, načrti, zvočni ali slikovni posnetki in podobno, je treba to navesti v zapisniku in jih priložiti zapisniku.

81. člen

(1) Zapisnik se mora pisati v redu; v njem se ne sme nič izbrisati, dodati ali spreminjati. Prečrtana mesta morajo ostati čitljiva.

(2) Vse spremembe, popravki in dodatki se vpišejo na koncu zapisnika in jih morajo potrditi tisti, ki zapisnik podpišejo.

82. člen

(1) Zaslišanec in tisti, ki morajo biti navzoči pri procesnih dejanjih, ter stranke, zagovornik in oškodovanec, če so navzoči, imajo pravico prebrati zapisnik ali zahtevati, da se jim prebere. Na to jih mora opozoriti tisti, ki opravlja dejanje, v zapisniku pa se pripomni, ali so bili opozorjeni in ali je bil zapisnik prebran. Zapisnik se prebere vselej, če ni bilo zapisnikarja; to se pripomni v zapisniku.

(2) Zapisnik podpiše zaslišanec. Če obsega zapisnik več strani, podpiše zaslišanec vsako stran.

(3) Na koncu zapisnika se podpišejo morebitni tolmač in priče, katerih navzočnost je obvezna pri preiskovalnih dejanjih, pri osebni ali hišni preiskavi pa tudi tisti, ki je bil preiskan oziroma čigar stanovanje je bilo preiskano. Če zapisnika ne piše zapisnikar (drugi odstavek 79. člena), podpišejo zapisnik tisti, ki so bili pri dejanju navzoči. Če takih ni ali če ne morejo razumeti vsebine zapisnika, pa ga podpišeta dve priči, razen če ni mogoče zagotoviti, da bi bili navzoči.

(4) Nepismeni odtisne na mestu podpisa kazalec desne roke, zapisnikar pa zapiše pod odtisom njegovo ime in priimek. Če se zaradi tega, ker ni mogoče odtisniti desnega kazalca, odtisne kakšen drug prst ali prst z leve roke, se v zapisniku pripomni, s katerega prsta in s katere roke je bil vzet odtis.

(5) Če je zaslišanec brez obeh rok, prebere zapisnik, če je nepismen, pa se mu prebere zapisnik in se to vanj vpiše. Če zaslišanec noče podpisati zapisnika ali dati prstnega odtisa, se to zapiše v zapisnik in navede razlog odklonitve.

(6) Če se dejanje ni moglo opraviti zdržema, se v zapisnik zapišeta dan in ura, kdaj je bilo prekinjeno, ter dan in ura, kdaj se je nadaljevalo.

(7) Če kdo ugovarja vsebini zapisnika, se zapišejo v zapisnik tudi ti ugovori.

(8) Zapisnik podpišeta na koncu tisti, ki je opravil dejanje in zapisnikar.

83. člen

(1) Preden državni tožilec poda preiskovalnemu sodniku zahtevo za preiskavo (prvi odstavek 168. člena), predlog za soglasje naj se ne opravi preiskava (prvi odstavek 170. člena), ali vloži obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) oziroma obtožni predlog na podlagi kazenske ovadbe (drugi odstavek 430. člena), ali poda sodniku posamezniku predlog za opravo posameznih preiskovalnih dejanj (prvi odstavek 431. člena) ali predlog za izdajo kaznovalnega naloga (prvi odstavek 445.a člena), izloči iz spisov, ki jih pošlje sodišču, obvestila, ki jih je policija zbrala od osumljenca, preden je bil poučen po četrtem odstavku 148. člena tega zakona. O opravljeni izločitvi sestavi uradni zaznamek in ga priloži spisom, ki jih pošlje sodišču, izločena obvestila pa shrani v svojem spisu. Če je h kazenski ovadbi priložen zapisnik o zaslišanju osumljenca (drugi odstavek 148.a člena), zapisniki o opravljenih preiskovalnih dejanjih (164. do 166. člen) ali drugi dokazi, za katere državni tožilec misli, da se na njih ne sme opirati odločba sodišča, pošlje spise, v katerih so taki dokazi preiskovalnemu

sodniku oziroma sodniku posamezniku, ta pa ravna po določbah drugega in tretjega odstavka tega člena.

(2) Če je v tem zakonu določeno, da se sodna odločba ne sme opirati na izpovedbo osumljenca oziroma obdolženca, priče ali izvedenca, ali na zapisnike, predmete, posnetke, sporočila ali dokazila, izda preiskovalni sodnik oziroma sodnik, ki opravlja posamezna preiskovalna dejanja, po uradni dolžnosti ali na predlog stranke sklep, s katerim izloči navedene dokaze iz spisov takoj, ko ugotovi, da gre za take izpovedbe oziroma dokaze. Tako ravna tudi glede obvestil iz prejšnjega odstavka, če jih ni že prej izločil državni tožilec, kot tudi glede obvestil, ki so jih dale policiji osebe, ki ne smejo biti zaslišane kot priče (235. člen), ali ki so se v skladu s tem zakonom odrekle pričevanju (236. člen), ali ki po tem zakonu ne bi smele biti postavljene za izvedenca (251. člen). Stranke smejo zahtevati izločitev zapisnikov in drugih dokazov do konca predobravnavnega naroka, če tega naroka ni bilo, pa do začetka glavne obravnave, kasneje pa samo pod pogojem iz 4. točke tretjega odstavka 285.a člena tega zakona.

(3) Zoper sklep preiskovalnega sodnika oziroma sodnika posameznika iz prejšnjega odstavka o izločitvi ali zavrnitvi predloga stranke za izločitev je dovoljena posebna pritožba. Po pravnomočnosti sklepa se izločeni zapisniki in drugi izločeni dokazi zaprejo v poseben ovitek in shranijo ločeno od drugih spisov in jih ni mogoče pregledovati in ne uporabiti v kazenskem postopku, razen v primerih iz četrtega odstavka tega člena. O pritožbi odloča sodišče druge stopnje.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme predsednik sodišča, ki odloča o zahtevi za izločitev sodnika iz razloga po 2. točki drugega odstavka 39. člena tega zakona, ter senat, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o glavni stvari, pregledati in uporabiti zapisnike in druge dokaze, ki so bili s pravnomočnim sklepom izločeni iz spisov, če je to nujno zaradi ugotovitve ali je podan razlog za izločitev sodnika. Po pregledu in uporabi se mora izločene zapisnike in druge dokaze spet zapreti v poseben ovitek in na njem naznačiti, kdo in kdaj jih je pregledal.

(5) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi, ko sodišče druge stopnje odloča o pritožbi zoper sodbo, s katero se izpodbija tudi sklep o izločitvi dokazov (četrti odstavek 340. člena).

(6) Če se vodi spis v elektronski obliki, se izločena obvestila, zapisniki in drugi izločeni dokazi izločijo v informacijskem sistemu e-sodstvo iz njega in se v informacijskem sistemu e-sodstvo vodijo v posebni mapi tako, da so dostopni v povezavi z obravnavano zadevo. Če predsednik sodišča ali sodišče druge stopnje v primeru iz četrtega ali petega odstavka tega člena pregleda in uporabi te izločene dokaze, jih mora po tem spet shraniti v posebno mapo v informacijskem sistemu e-sodstvo in na njej označiti, da jih je pregledalo. Te določbe se smiselno uporabljajo tudi pri drugih določbah tega zakona, ki urejajo izločanje dokazov.

84. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko odredi, da se preiskovalno dejanje posname z ustreznimi tehničnimi sredstvi za zvočno ali zvočno-slikovno snemanje, vselej pa se posname zaslišanje priče, mlajše od 15 let, ki je bila oškodovanec kaznivega dejanja iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona. O tem mora poprej obvestiti zaslišanca.

(2) Posnetek mora vsebovati podatke iz prvega odstavka 80. člena tega zakona, podatke, potrebne za identifikacijo tistega, čigar izjava se snema, in podatek, v kakšni lastnosti daje ta izjavo. Če se snemajo izjave več oseb, mora biti poskrbljeno, da se da iz posnetka jasno razpoznati, kdo je dal izjavo.

(3) Če se snemanje preiskovalnega dejanja prekine, se mora to skupaj s časom prekinitve na posnetku ustrezno označiti. Enako velja za nadaljevanje in konec snemanja. Če se spremenijo osebe, ki so navzoče pri preiskovalnem dejanju, se mora to skupaj s časom spremembe na posnetku ustrezno označiti.

(4) Na zahtevo zaslišanega se posnetek takoj, ko je to tehnično izvedljivo, predvaja. Na naroku ima zaslišani pravico, da poda pojasnila in pripombe, ki se prav tako posnamejo.

(5) V zapisniku o preiskovalnem dejanju je treba navesti tudi kontrolno vrednost in metodo njenega izračuna oziroma na drug ustrezen način zagotoviti možnost naknadnega preverjanja istovetnosti in integritete posnetih podatkov ter zapisati, da je bilo dejanje posneto z ustreznim tehničnim sredstvom za zvočno ali zvočno-slikovno snemanje in kdo je to napravil, da je bil zaslišanec vnaprej obveščen o snemanju, da je bil posnetek reproduciran in kje je shranjen posnetek, če ni priložen spisom ali samodejno zabeležen v informacijskem sistemu e-sodstvo.

(6) Preiskovalni sodnik lahko odredi, naj se zvočni posnetek v celoti ali deloma prepiše. Prepis mora preiskovalni sodnik pregledati, potrditi in priključiti zapisniku o opravljenem dejanju.

(7) Zvočne in slikovne posnetke hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis.

(8) Določbe prvega do sedmega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi, če je kakšno drugo preiskovalno dejanje, razen zaslišanja, snemano z ustreznim tehničnim sredstvom za zvočno ali zvočno-slikovno snemanje, ali če preiskovalno dejanje opravlja policija.

84.a člen

(1) Zaslišanje, predobravnavni narok in narok glavne obravnave ter seja senata se lahko pod pogoji iz 244.a in 304.a člena tega zakona in če je zagotovljen varen prenos podatkov, opravijo tudi z uporabo tehničnih sredstev za prenos slike in glasu (videokonferenca).

(2) Preiskovalni sodnik, sodnik posameznik ali predsednik senata lahko ob tem odredi, da se zaslišanje ali narok, opravljen z videokonferenco, posname z ustreznimi tehničnimi sredstvi za zvočno ali zvočno-slikovno snemanje. Pri tem se smiselno uporabljajo določbe 84. člena in 314. člena tega zakona.

85. člen

Za zapisnik o glavni obravnavi veljajo tudi določbe členov 314 do 317 tega zakona.

86. člen

(1) O posvetovanju in glasovanju se sestavi poseben zapisnik.

(2) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju obsega potek glasovanja, sprejeto odločbo in napoved ločenih mnenj vrhovnih sodnikov (prvi odstavek 114.a člena tega zakona).

(3) Ta zapisnik podpišejo vsi člani senata in zapisnikar. Zraven se priložijo posebna mnenja, če niso vpisana v sam zapisnik, in morebiten uradni zaznamek s pojasnilom, zakaj napovedana ločena mnenja vrhovnih sodnikov niso izdelana (šesti odstavek 114.a člena tega zakona).

(4) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju se zapre v poseben ovitek. Ta zapisnik sme pregledati samo višje sodišče, ko odloča o pravnem sredstvu. V tem primeru mora višje sodišče zapisnik spet zapreti v poseben ovitek in na ovitku naznačiti, da je zapisnik pregledalo.

(5) Prejšnji odstavek se ne uporablja, kadar vrhovno sodišče odloča o zahtevi za varstvo zakonitosti, pa ne gre za odločanje po četrtem odstavku 420. člena tega zakona.

(6) Zapisnik o posvetovanju in glasovanju, ki se izda v elektronski obliki, podpiše predsednik senata s svojim elektronskim podpisom. Zapisnik o posvetovanju in glasovanju, ki se izda v elektronski obliki, se v informacijskem sistemu e-sodstvo vodi v posebni mapi tako, da je dostopen v povezavi z obravnavano zadevo. Ko višje sodišče pri odločanju o pravnem sredstvu pregleda tak zapisnik, ga mora spet shraniti v posebno mapo v informacijskem sistemu e-sodstvo in na njej označiti, da ga je pregledalo.

VIII. POGLAVJE
ROKI

87. člen

(1) Roki, ki so določeni v tem zakonu, se ne smejo podaljšati, razen če to zakon izrecno dovoljuje. Če gre za rok, ki je s tem zakonom določen zaradi varstva pravic obrambe in drugih obdolženčevih procesnih pravic, se ta lahko skrajša, če obdolženec to zahteva pisno ali pred sodiščem ustno na zapisnik.

(2) Če je vloga vezana na rok, velja za pravočasno, če se tistemu, ki jo je upravičen sprejeti, izroči še pred pretekom roka.

(3) Če se vloga pošlje po pošti priporočeno, velja dan oddaje na pošto za dan izročitve tistemu, kateremu je poslana.

(4) Če se pošlje vloga v elektronski obliki po elektronski poti, se šteje čas, ko jo je prejel informacijski sistem e-sodstvo, za trenutek izročitve sodišču, na katero je naslovljena. Če se pošlje vloga v elektronski obliki s posredovanjem izvajalca elektronskega vlaganja, ki vlogo podpiše z elektronskim časovnim žigom, se šteje čas elektronskega časovnega žiga za trenutek, ko jo je prejel informacijski sistem e-sodstvo.

(5) Obdolženec, ki je v priporu, lahko poda izjavo, vezano na rok, tudi na zapisnik pri sodišču, ki vodi postopek, ali jo izroči upravi zaporov; tisti ki prestaja kazen ali je v kakšnem zavodu, ker mu je bil izrečen varnostni ali vzgojni ukrep, pa lahko izroči tako izjavo upravi zavoda, v katerem je. Dan, ko se sestavi tak zapisnik oziroma ko se izjava izroči upravi zavoda, velja za dan izročitve organu, ki je pristojen da jo sprejme.

(6) Če je vloga, ki je vezana na rok, zaradi nevednosti ali očitne pomote vložnika izročena ali poslana nepristojnemu sodišču pred pretekom roka, k pristojnemu sodišču pa prispe po preteku roka, se šteje, da je pravočasna.

88. člen

(1) Roki se računajo na ure, dneve, mesece in leta.

(2) Ura ali dan, ko je bila opravljena vročitev ali naznanitev oziroma ko se je pripetil dogodek, od katerega je treba računati rok, se ne šteje v rok, temveč se za začetek roka vzame prva naslednja ura oziroma prvi naslednji dan. Za en dan se šteje štiriindvajset ur, mesec in leto pa se računata po koledarju.

(3) Roki, ki so določeni po mesecih oziroma letih, se iztečejo s pretekom tistega dne v zadnjem mesecu oziroma letu, ki se po svoji številki ujema z dnem, ko je rok začel teči po drugem odstavku tega člena. Če tega dneva v zadnjem mesecu ni, se izteče rok zadnji dan v tem mesecu.

(4) Če je zadnji dan roka državni praznik, sobota ali nedelja ali kakšen drug dan, ko se pri državnem organu ne dela, se izteče rok s pretekom prvega prihodnjega delavnika.

89. člen

(1) Obdolžencu, ki iz opravičenih razlogov zamudi rok za napoved pritožbe ali rok za pritožbo zoper sodbo ali zoper sklep o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi, dovoli sodišče vrnitev v prejšnje stanje, da napove pritožbo oziroma da vloži pritožbo, če v osmih dneh po prenehanju vzroka, zaradi katerega je zamudil rok, vloži prošnjo za vrnitev v prejšnje stanje in obenem z njo tudi napove pritožbo oziroma odda tudi pritožbo.

(2) Po treh mesecih od dneva zamude se ne more več zahtevati vrnitev v prejšnje stanje.

90. člen

(1) O vrnitvi v prejšnje stanje odloči predsednik senata, ki je razglasil sodbo, zoper katero se napoveduje pritožba oziroma izdal sodbo ali sklep, ki se s pritožbo izpodbija.

(2) Zoper sklep, s katerim se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, ni pritožbe.

(3) Če se obdolženec pritoži zoper sklep, s katerim mu ni bila dovoljena vrnitev v prejšnje stanje, mora sodišče to pritožbo skupaj z napovedjo pritožbe zoper sodbo oziroma s pritožbo zoper sodbo ali zoper sklep o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi ter z odgovorom na pritožbo in vsemi spisi poslati v odločitev višjemu sodišču.

91. člen

Prošnja za vrnitev v prejšnje stanje praviloma ne zadrži izvršitve sodbe oziroma sklepa o varnostnem ali vzgojnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi, vendar pa sme sodišče, ki je pristojno za rešitev prošnje, odločiti da se počaka z izvršitvijo, dokler se ne odloči o prošnji.

IX. POGLAVJE
STROŠKI KAZENSKEGA POSTOPKA

92. člen

(1) Stroški kazenskega postopka so izdatki, ki nastanejo v kazenskem postopku ali zaradi njega.

(2) Stroški kazenskega postopka so:

1) vozni stroški oseb, ki jih vabi policija v predkazenskem postopku, stroški za priče in za ogled ter nagrada in stroški za izvedence, tolmače in strokovnjake, stroški za vročanje pisanj po detektivu ali izvršitelju, ki opravlja vročanje v kazenskem postopku, stroški zasega, odvzema, hrambe, prodaje in uničenja zaseženih oziroma odvzetih predmetov, ki za potrebe kazenskega postopka nastanejo pred njegovo uvedbo, med njegovim potekom ali po njegovem koncu;

2) vozni stroški za obdolženca;

3) izdatki za privedbo ali za spremljanje oseb tistega, ki mu je bila vzeta prostost;

4) vozni in potni stroški uradnih oseb;

5) stroški za zdravljenje obdolženca, dokler je v priporu, stroški poroda in stroški zdravljenja otroka, ki biva z mamo v priporu, razen če se ti stroški plačajo iz sredstev zdravstvenega zavarovanja;

6) sodna taksa;

7) nagrada in potrebni izdatki zagovornika, potrebni izdatki zasebnega tožilca in oškodovanca kot tožilca ter njunih zastopnikov in pa nagrada in potrebni izdatki njihovih pooblaščencev;

8) potrebni izdatki oškodovanca in njegovega zakonskega zastopnika ter nagrada in potrebni izdatki njegovega pooblaščenca.

(3) Stroški iz 1., 2., 4. in 5. točke drugega odstavka tega člena ter potrebni izdatki in nagrada postavljenega zagovornika in postavljenega pooblaščenca oškodovanca ter oškodovanca kot tožilca se v postopku zaradi kaznivih dejanj, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, izplačajo naprej iz sredstev organa, ki vodi kazenski postopek, oziroma, če gre za stroške zasega, odvzema, hrambe, prodaje in uničenja zaseženih oziroma odvzetih predmetov, v skladu s predpisi, ki urejajo hrambo teh predmetov, postopek upravljanja oziroma način ravnanja z njimi. Vozni stroški oseb, ki jih vabi policija v predkazenskem postopku, ter nagrada in potrebni izdatki zagovornika, ki ga postavi policija v predkazenskem postopku, se izplačajo naprej iz sredstev policije. V zvezi s stroški iz 3. točke drugega odstavka tega člena pa mora organ, ki je izvršil privedbo, spremljanje ali vročanje, sodišču predložiti obračun stroškov. Pozneje se vsi navedeni stroški izterjajo od tistih, ki so jih po določbah tega zakona dolžni poravnati. Organ, ki vodi kazenski postopek, ali policija mora vse stroške, ki so bili naprej izplačani oziroma za katere je bil sodišču predložen obračun stroškov, vpisati v seznam in seznam priložiti spisom.

(4) Za povrnitev voznih stroškov oseb, ki jih vabi policija v predkazenskem postopku (tretji odstavek tega člena), se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije o povrnitvi potnih stroškov vabljenih oseb.

(5) Stroški za prevajanje v slovenski, italijanski ali madžarski jezik, ki nastanejo z uporabo določb ustave in tega zakona o pravici pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti do uporabe svojega jezika, se ne zaračunajo tistim, ki so po določbah tega zakona dolžni povrniti stroške kazenskega postopka.

(6) Stroški za prevajanje se ne zaračunajo obdolžencu, če ne razume ali ne govori jezika, v katerem teče kazenski postopek.

93. člen

(1) V vsaki sodbi in v vsakem sklepu, s katerim se ustavi kazenski postopek, ali zavrže obtožnica, je treba odločiti, kdo plača stroške postopka in kolikšni so.

(2) Če o višini stroškov ni podatkov, izda preiskovalni sodnik, sodnik posameznik ali predsednik senata poseben sklep o višini stroškov takrat, ko se ti podatki zberejo. Zahtevek s podatki o višini stroškov se lahko poda najpozneje v treh mesecih od dneva, ko je bila pravnomočna sodba ali sklep vročen tistemu, ki ima pravico podati takšen zahtevek.

(3) Kadar se o stroških kazenskega postopka odloči s posebnim sklepom, odloča o pritožbi zoper tak sklep senat (šesti odstavek 25. člena).

94. člen

(1) Obdolženec, oškodovanec, oškodovanec kot tožilec, zasebni tožilec, zagovornik, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, priča, izvedenec, tolmač in strokovnjak (178. člen) plačajo ne glede na izid kazenskega postopka stroške, nastale s svojo privedbo, preložitvijo preiskovalnega dejanja ali glavne obravnave ali nevložitvijo napovedane pritožbe in druge stroške postopka, ki so jih povzročili po svoji krivdi, kot tudi ustrezno sodno takso.

(2) O stroških iz prejšnjega odstavka izda sodišče poseben sklep, razen če odloči o stroških, ki jih morata povrniti zasebni tožilec in obdolženec, v odločbi o glavni stvari.

95. člen

(1) Če sodišče spozna obdolženca za krivega, izreče v sodbi, da je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka. Če se izda sodba o kaznovalnem nalogu, obdolženec ne plača sodne takse.

(2) Kdor je obdolžen več kaznivih dejanj, se ne obsodi na povrnitev stroškov za dejanja, glede katerih je oproščen obtožbe, če se dajo ti stroški izločiti iz skupnih stroškov.

(3) Če je z isto sodbo spoznanih za krive več obdolžencev, določi sodišče, kolikšen del stroškov plača vsak posamezen izmed njih; če tega ni mogoče določiti, obsodi vse obdolžence na nerazdelno plačilo stroškov. Plačilo sodne takse določi za vsakega obdolženca posebej.

(4) Sodišče sme v odločbi, s katero odloči o stroških, oprostiti obdolženca povrnitve vseh stroškov ali dela stroškov kazenskega postopka iz 1. do 6. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, če bi bilo zaradi njihovega plačila ogroženo vzdrževanje obdolženca ali oseb, ki jih je obdolženec dolžan vzdrževati. Če se te okoliščine ugotovijo po izdaji odločbe o stroških, sme predsednik senata na predlog obdolženca s posebnim sklepom oprostiti obdolženca povrnitve stroškov kazenskega postopka, odložiti plačilo stroškov kazenskega postopka, ali pa mu dovoliti, da jih povrne v obrokih. Predlog lahko obdolženec poda najpozneje do izteka roka za plačilo, ki ga določi sodišče.

(5) Določbe o oprostitvi, odlogu in obročnem plačilu stroškov iz prejšnjega odstavka se lahko smiselno uporabijo tudi za druge udeležence kazenskega postopka, ki se jim smejo naložiti v plačilo stroški kazenskega postopka.

(6) Določbe o oprostitvi, odlogu in obročnem plačilu stroškov iz četrtega in petega odstavka tega člena ne veljajo v primerih iz 94. člena tega zakona.

96. člen

(1) Če se kazenski postopek ustavi ali če se izda sodba, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali se z njo obtožba zavrne, ali če se izda sklep s katerim se obtožnica zavrže, izreče sodišče v sklepu oziroma sodbi, da obremenjujejo stroški kazenskega postopka iz 1. do 5. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona ter potrebni izdatki obdolženca in potrebni izdatki in nagrada zagovornika proračun, razen v primerih, ki so navedeni v naslednjih odstavkih.

(2) Zasebni tožilec in oškodovanec kot tožilec morata povrniti stroške kazenskega postopka iz 1. do 6. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, če se postopek konča s sodbo, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali s sodbo, s katero se obtožba zavrne oziroma iz 1. do 5. točke drugega odstavka 92. člena tega zakona, če se postopek konča s sklepom, s katerim se postopek ustavi ali obtožnica zavrže, in potrebne izdatke obdolženca ter potrebne izdatke in nagrado za njegovega zagovornika, razen če se postopek ustavi oziroma če se obtožba s sodbo zavrne zaradi obdolženčeve smrti, ali pa zaradi tega, ker je kazenski pregon zastaral zaradi zavlačevanja postopka, ki ga ni mogoče pripisati v krivdo zasebnemu tožilcu ali oškodovancu kot tožilcu, kot tudi v primeru iz drugega odstavka 63. člena tega zakona. V slednjem primeru obremenjujejo stroški zasebnega tožilca, oškodovanca kot tožilca in njunih pooblaščencev proračun. Če se postopek ustavi zaradi umika obtožbe, se obdolženec in zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec lahko poravnata o svojih medsebojnih stroških. Če je več zasebnih tožilcev oziroma oškodovancev kot tožilcev, plačajo stroške vsi nerazdelno.

(3) Oškodovancu kot tožilcu se smejo naložiti v plačilo samo tisti stroški, ki so nastali po tem, ko je prevzel pregon od državnega tožilca, do tedaj nastali stroški pa obremenijo proračun.

(4) Oškodovanec, ki je po začetku glavne obravnave umaknil predlog za pregon, plača stroške kazenskega postopka, razen če obdolženec izjavi, da jih bo plačal sam.

(5) Če sodišče zavrže obtožnico zaradi nepristojnosti, izda odločbo o stroških pristojno sodišče.

97. člen

(1) Nagrado in potrebne izdatke zagovornika in pooblaščenca zasebnega tožilca ali oškodovanca mora plačati zastopani, ne glede na to, kdo je po odločbi sodišča dolžan plačati stroške kazenskega postopka, razen v primerih, ko obremenjujejo po določbah tega zakona nagrada in potrebni izdatki zagovornika proračun. Če je bil obdolžencu zagovornik postavljen, pa bi bilo ogroženo njegovo vzdrževanje ali vzdrževanje oseb, ki jih je obdolženec dolžan vzdrževati, če bi moral plačati zagovorniku nagrado in potrebne izdatke, se ti izplačajo iz proračunskih sredstev. Tako se ravna tudi, če je bil oškodovancu kot tožilcu postavljen pooblaščenec.

(2) Pooblaščenec zasebnega tožilca in oškodovanca, ki ni odvetnik, oziroma odvetniški kandidat, nima pravice do nagrade, temveč samo pravico do povrnitve potrebnih izdatkov.

(3) Če plačilo stroškov kazenskega postopka ni naloženo obdolžencu, bremenijo stroški postavljenega pooblaščenca oškodovanca iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona proračun.

98. člen

(1) O dolžnosti plačila stroškov, ki nastanejo pri višjem sodišču, odloča dokončno to sodišče v skladu z določbami členov 92 do 97 tega zakona.

(2) Sodna taksa se ne določi, če je bilo z odločbo višjega sodišča odločeno v celoti ali deloma v obdolženčevo korist.

98.a člen

Glede plačila stroškov, ki nastanejo v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi, se smiselno uporabljajo določbe členov 92 do 98 tega zakona.

99. člen

Povrnitev stroškov kazenskega postopka podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje.

X. POGLAVJE
PREMOŽENJSKOPRAVNI ZAHTEVKI

100. člen

(1) Premoženjskopravni zahtevek, ki je nastal zaradi kaznivega dejanja, se na predlog upravičencev obravnava v kazenskem postopku, če se s tem ne bi preveč zavlekel ta postopek.

(2) Premoženjskopravni zahtevek se lahko tiče povrnitve škode, vrnitve stvari ali razveljavitve določenega pravnega posla.

101. člen

Predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku lahko poda tisti, ki je upravičen uveljavljati tak zahtevek v pravdi.

102. člen

(1) Predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku se poda pri organu, pri katerem se vloži kazenska ovadba, ali pri sodišču, pred katerim teče postopek.

(2) Predlog se lahko poda najdalj do konca glavne obravnave pred sodiščem prve stopnje.

(3) Tisti, ki je upravičen podati predlog, mora določno označiti svoj zahtevek in predložiti dokaze.

(4) Če upravičenec ne poda predloga za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku do vložitve obtožbe, se obvesti, da ga lahko poda do konca glavne obravnave.

103. člen

(1) Upravičenci (101. člen) smejo do konca glavne obravnave umakniti predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka v kazenskem postopku in ga uveljavljati v pravdi. Če umaknejo predlog, ga ne morejo več ponoviti, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Če preide premoženjskopravni zahtevek potem, ko je podan predlog, toda pred koncem glavne obravnave, po pravilih premoženjskega prava na koga drugega, se ta povabi, da izjavi, ali vztraja pri predlogu ali ne. Če se ne odzove vabilu, čeprav je bil v redu povabljen, se šteje, da je umaknil podani predlog.

104. člen

(1) Sodišče, pred katerim teče postopek, zasliši obdolženca o dejstvih, navedenih v predlogu in razišče okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev premoženjskopravnega zahtevka.

(2) Če bi se s poizvedovanjem o premoženjskopravnem zahtevku preveč zavlekel kazenski postopek, se omeji sodišče na zbiranje tistih podatkov, ki bi jih bilo pozneje nemogoče ali zelo težko ugotoviti.

105. člen

(1) O premoženjskopravnih zahtevkih odloča sodišče.

(2) Sodišče lahko prisodi v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega, oškodovancu premoženjskopravni zahtevek v celoti; lahko mu ga prisodi deloma in ga s presežkom napoti na pravdo. Če pa podatki kazenskega postopka ne dajejo zanesljive podlage niti za popolno niti za delno razsojo, napoti sodišče oškodovanca na pravdo s celotnim premoženjskopravnim zahtevkom.

(3) Če izda sodišče sodbo, s katero se obdolženec oprosti obtožbe ali se z njo obtožba zavrne, ali če s sklepom ustavi kazenski postopek ali zavrže obtožnico, napoti oškodovanca, da lahko svoj premoženjskopravni zahtevek uveljavlja v pravdi. Če se sodišče izreče za nepristojno za kazenski postopek, napoti oškodovanca, da lahko priglasi svoj premoženjskopravni zahtevek v kazenskem postopku, ki ga bo začelo ali nadaljevalo pristojno sodišče.

106. člen

Če gre pri premoženjskopravnem zahtevku za vrnitev stvari, pa sodišče ugotovi, da pripada stvar oškodovancu in da je pri obdolžencu ali pri katerem od udeležencev kaznivega dejanja ali pri nekom, kateremu so jo ti dali v hrambo, odloči v sodbi, da se stvar izroči oškodovancu.

107. člen

Če se premoženjskopravni zahtevek tiče razveljavitve določenega pravnega posla in sodišče spozna, da je utemeljen, izreče v sodbi, da se ta pravni posel popolno ali deloma razveljavi s posledicami, ki iz tega izvirajo, ne da bi s tem posegalo v pravice drugih.

108. člen

(1) Pravnomočno sodbo, s katero je odločeno o premoženjskopravnem zahtevku, sme sodišče spremeniti v kazenskem postopku le tedaj, če se kazenski postopek obnovi ali če se vloži zahteva za varstvo zakonitosti.

(2) Razen v primerih iz prejšnjega odstavka smejo obsojenec oziroma njegovi dediči zahtevati samo v pravdi, da se spremeni pravnomočna sodba kazenskega sodišča, s katero je bilo odločeno o premoženjskopravnem zahtevku; to pa le tedaj, če so podani pogoji za obnovo po določbah, ki veljajo za pravdni postopek.

109. člen

(1) Če se v predkazenskem ali kazenskem postopku uveljavlja premoženjskopravni zahtevek, sme sodišče na predlog upravičenca (101. člen) odrediti začasno zavarovanje tega zahtevka.

(2) Glede pogojev ter postopka odreditve, trajanja in prenehanja začasnega zavarovanja premoženjskopravnega zahtevka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi, nastale s kaznivim dejanjem ali zaradi njega (502. do 502.d člen).

110. člen

(1) Če gre za stvari, ki nedvomno pripadajo oškodovancu in niso potrebne kot dokaz v kazenskem postopku, se izročijo oškodovancu še pred koncem postopka.

(2) Če se več oškodovancev prepira o lastnini stvari, se napotijo na pravdo, sodišče pa odredi v kazenskem postopku le hrambo stvari kot začasno zavarovanje.

(3) Stvari, ki so potrebne kot dokaz, se zasežejo in po končanem postopku vrnejo lastniku. Če je taka stvar lastniku neogibno potrebna, se mu sme vrniti tudi pred koncem postopka proti zavezi, da jo na zahtevo prinese.

111. člen

(1) Če ima oškodovanec zahtevek proti kakšni drugi osebi zaradi tega, ker so pri njej stvari, ki so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, ali zaradi tega, ker je ta zaradi kaznivega dejanja prišla do premoženjske koristi, sme sodišče na predlog upravičencev (101. člen) odrediti v kazenskem postopku začasno zavarovanje tudi zoper to osebo. Določbe drugega odstavka 109. člena tega zakona veljajo tudi v tem primeru.

(2) Sodišče odpravi v sodbi, s katero spozna obdolženca za krivega, zavarovanje iz prejšnjega odstavka, če ni bilo odpravljeno že prej, ali pa napoti oškodovanca na pravdo z opozorilom, da bo zavarovanje odpravljeno, če pravda ne bo uvedena v roku, ki mu ga za to določi.

XI. POGLAVJE
IZDAJA IN NAZNANITEV ODLOČB

112. člen

(1) V kazenskem postopku se izdajajo odločbe v obliki sodb, sklepov in odredb.

(2) Sodbe izdaja le sodišče, sklepe in odredbe pa izdajajo tudi drugi organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku.

113. člen

(1) Senat izdaja odločbe po ustnem posvetovanju in glasovanju. Odločba je sprejeta, če je zanjo glasovala večina članov senata.

(2) Predsednik senata vodi posvetovanje in glasovanje in glasuje zadnji. Njegova dolžnost je poskrbeti, da se vsa vprašanja vsestransko in popolnoma pretresejo.

(3) Če so glasovi glede posameznih vprašanj, o katerih se glasuje, porazdeljeni na več različnih mnenj, tako da nobeno od njih nima večine, se vprašanja ločijo in glasovanje ponavlja, dokler se ne doseže večina. Če se na ta način ne dobi večina, se odločitev doseže tako, da se glasovi, ki so za obdolženca najneugodnejši, prištejejo glasovom, ki so od teh manj neugodni, dokler se ne doseže potrebna večina.

(4) Člani senata ne smejo odkloniti glasovanja o vprašanjih, ki jih postavi predsednik senata: vendar pa član senata, ki je glasoval za oprostitev obdolženca ali za razveljavitev sodbe in ostal v manjšini, ni dolžan glasovati o sankciji. Če ne glasuje, se šteje, da se strinja z glasom, ki je za obdolženca najugodnejši.

114. člen

(1) Pri odločanju se najprej glasuje, ali je sodišče pristojno, ali je treba postopek dopolniti ter o drugih predhodnih vprašanjih. Ko se odloči o predhodnih vprašanjih, se preide na odločanje o glavni stvari.

(2) Pri odločanju o glavni stvari se najprej glasuje ali je obdolženec storil kaznivo dejanje in ali je kazensko odgovoren; nato pa se glasuje o kazni, drugih kazenskih sankcijah, stroških kazenskega postopka, premoženjskopravnih zahtevkih in o drugih vprašanjih, o katerih je treba odločiti.

(3) Če je ista oseba obtožena več kaznivih dejanj, se glasuje o kazenski odgovornosti in o kazni za vsako od teh dejanj posebej, nato pa o enotni kazni za vsa dejanja.

114.a člen

(1) Kadar vrhovno sodišče odloča o zahtevi za varstvo zakonitosti, pa ne gre za odločanje po četrtem odstavku 420. člena tega zakona, lahko vrhovni sodnik, ki ne soglaša z izrekom ali obrazložitvijo odločbe, napove ločeno mnenje, ne more pa dati posebnega mnenja (tretji odstavek 86. člena tega zakona).

(2) V ločenem mnenju vrhovni sodnik predstavi stališča, ki jih je izrazil ob obravnavanju oziroma odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti in ki so narekovala njegovo odločitev.

(3) Ločeno mnenje lahko da več vrhovnih sodnikov skupaj, lahko pa se ločenemu mnenju vrhovnega sodnika pridruži drug vrhovni sodnik.

(4) Ločeno mnenje lahko da le vrhovni sodnik, ki je to napovedal ob odločanju. Pridružitev k ločenemu mnenju je mogoča tudi brez predhodne napovedi.

(5) Vrhovni sodnik izdela ločeno mnenje v sedmih dneh od dneva, ko dobi besedilo odločbe o zahtevi za varstvo zakonitosti. Senat lahko določi rok za izdelavo ločenega mnenja,

ki je krajši ali daljši od sedmih dni, če to narekujejo narava ali okoliščine konkretne zadeve. O podaljšanju ali skrajšanju roka odloči senat takoj po končanem glasovanju z večino glasov članov senata.

(6) Če ločeno mnenje ni izdelano v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da se je vrhovni sodnik ločenemu mnenju odpovedal.

(7) Ločeno mnenje se priloži odločbi o zahtevi za varstvo zakonitosti in se pošilja oziroma vroča skupaj z njo.

(8) Vprašanja v zvezi z ločenimi mnenji, ki niso urejena v tem zakonu, uredi poslovnik. Poslovnik se sprejme z dvotretjinsko večino sodnikov vrhovnega sodišča. Poslovnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

115. člen

(1) Posvetovanje in glasovanje je tajno, če ta zakon ne določa drugače.

(2) V prostoru, v katerem je posvetovanje in glasovanje, smejo biti le člani senata in zapisnikar.

116. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se naznanjajo odločbe navzočim prizadetim osebam ustno, nenavzočim pa se vročajo v overjenem prepisu.

(2) Če je bila odločba naznanjena ustno, se to zaznamuje v zapisniku ali na spisu; tisti, ki mu je bila naznanjena, pa to potrdi s svojim podpisom. Če prizadeta oseba izjavi, da se ne bo pritožila, se ji ne vroči overjenega prepisa ustno naznanjene odločbe, razen če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Prepisi odločb, zoper katere je dovoljena pritožba, se vročajo s poukom o pravici do pritožbe.

XII. POGLAVJE
VROČANJE PISANJ IN PREGLEDOVANJE SPISOV

117. člen

(1) Pisanja se vročajo praviloma po pošti, po varni elektronski poti ali po detektivu in izvršitelju. Vročajo se lahko tudi po sodnem osebju po pooblastilu predsednika sodišča ali po uradni osebi organa, ki je odredil vročanje, neposredno pri tem organu.

(2) Obdolženec, priča, zasebni tožilec, oškodovanec kot tožilec in oškodovanec lahko sodišču sporoči, da želi vročitev pisanj po varni elektronski poti v varen elektronski predal ali na naslov za vročanje po varni elektronski poti, registriran v informacijskem sistemu e-sodstvo, katerega naslov navede v vlogi ali na naroku in je enakovreden naslovu prebivališča. Če navedene osebe pošljejo vlogo v elektronski obliki po varni elektronski poti, se šteje, da želijo vročanje po varni elektronski poti, dokler ne sporočijo drugače. Če sodišče ugotovi, da vročitev v varen elektronski predal ni mogoča, vroči pisanje na drug način v skladu s prejšnjim odstavkom in navede razlog za tako vročitev.

(3) Državnemu tožilcu in drugim državnim organom, odvetnikom, sodnim izvedencem, sodnim cenilcem, sodnim tolmačem in drugim osebam oziroma organom, pri katerih se zaradi njihove narave dela lahko domneva večja zanesljivost, se pisanja vročajo po elektronski poti v varen elektronski predal, če je tako vročanje mogoče in če drug način vročanja iz prvega odstavka tega člena ni primernejši. V prejšnjem stavku navedeni organi in osebe morajo v informacijskem sistemu e-sodstva registrirati svoj varni elektronski predal ali naslov za vročanje po varni elektronski poti.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, določi pravila postopanja detektivov in izvršiteljev, kadar opravljajo vročanje v kazenskem postopku, njihovo nagrado ter vsebino sporočil pri vročanju in vročilnic.

(5) Minister, pristojen za pravosodje, določi, kaj je varna elektronska pot, način identifikacije, pogoje, obliko in način vročanja po varni elektronski poti ter določi nadomestilo za posredovanje pri vročanju pisanj v varni elektronski predal.

(6) Vabilo na glavno obravnavo in druga vabila sodišče ustno naznani osebi, kadar je ta pred njim, in jo pri tem pouči o posledicah, če ne bi prišla. Na ta način opravljeno vabilo se zaznamuje v zapisniku, ki ga povabljeni podpiše, razen če je to že zapisano v zapisniku o glavni obravnavi. Šteje se, da je vabilo s tem veljavno vročeno.

117.a člen

(1) Vročitev pisanja, izdelanega v elektronski obliki, se lahko opravi z vročitvijo pisanja v fizični obliki ali po varni elektronski poti.

(2) V fizični obliki se vročitev overjenega prepisa pisanja opravi v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo vročanje pisanj v fizični obliki.

(3) Pristojni organ za sodišča vzpostavi in vzdržuje informacijski sistem e-sodstvo. Po varni elektronski poti se vročitev pisanja opravi prek informacijskega sistema e-sodstvo neposredno na naslov za vročanje, ki je registriran v informacijskem sistemu e-sodstvo, ali v varni elektronski predal s posredovanjem pravne ali fizične osebe, ki opravlja vročanje pisanj po varni elektronski poti kot registrirano dejavnost in pridobi dovoljenje ministra, pristojnega za pravosodje, če izpolnjuje tehnične pogoje, ki jih določi minister, pristojen za pravosodje.

(4) Informacijski sistem e-sodstvo neposredno pošlje pisanje naslovniku na naslov za vročanje, ki je registriran v informacijskem sistemu e-sodstvo, ali v njegov varni elektronski predal s posredovanjem pravne ali fizične osebe iz prejšnjega odstavka. Naslovnik mora pisanje prevzeti v 15 dneh, sicer nastopijo posledice iz šestega odstavka tega člena. Informacijski sistem e-sodstvo naslovniku hkrati s pisanjem pošlje informativno sporočilo, v katerem ga opozori, da mora pisanje prevzeti v 15 dneh, sicer bo izbrisano, naslovniku pa se bo vročalo po določbah tega zakona, ki urejajo vročanje pisanj v fizični obliki.

(5) Naslovnik se z vsebino pisanja, poslanega po varni elektronski poti, seznani in ga prevzame tako, da se pred prevzemom na predpisan način identificira, elektronsko podpiše vročilnico in jo tako podpisano vrne pošiljatelju po varni elektronski poti.

(6) Vročitev po tretjem odstavku tega člena velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame pisanje. Če ga ne prevzame v 15 dneh, informacijski sistem pisanje izbriše in informacijskemu sistemu e-sodstvo pošlje elektronsko sporočilo, da je naslovnik prejel obvestilo o prispeli pošiljki, da v roku ni prevzel pošiljke in da je pisanje izbrisano.

(7) Informacijski sistem obvesti o vročitvi sodišče, ki je vročitev odredilo, z vročilnico v elektronski obliki.

(8) Na način, določen v tem členu, se po varni elektronski poti lahko vročajo tudi tista pisanja, ki imajo izvirnike v fizični obliki, če je elektronski (digitaliziran) prepis, ki je izdelan na podlagi izvirnika v fizični obliki, opremljen z elektronskim žigom informacijskega sistema e-sodstvo.

(9) Če je treba naslovniku poslati cel spis in se ta vodi v elektronski obliki, se to opravi po varni elektronski poti, če je tak način mogoč.

118. člen

(1) Pisanje, za katero je v tem zakonu določeno, da ga je treba osebno vročiti, se izroči neposredno naslovniku. Če tistega, kateremu mora biti pisanje osebno vročeno, ni tam, kjer naj se vročitev opravi, poizve vročevalec, kdaj in kje bi ga mogel najti, ter mu pusti pri katerih od oseb, omenjenih v 119. členu tega zakona ali v hišnem predalčniku, pismeno sporočilo, naj bo določenega dne ob določeni uri v svojem stanovanju ali na svojem delovnem mestu, da sprejme pisanje. Če vročevalec tudi potem ne najde tistega, ki bi mu moral vročiti pisanje, ravna po prvem odstavku 119. člena tega zakona; s tem se šteje, da je vročitev opravljena.

(2) Za osebno vročitev se šteje tudi vročitev po varni elektronski poti v skladu z določbami 117. in 117.a člena tega zakona.

119. člen

(1) Pisanja, za katera v tem zakonu ni določeno, da morajo biti osebno vročena, se prav tako vročajo osebno. Vendar pa se v primeru, če naslovnika ni v stanovanju ali na delovnem mestu, lahko izročijo kateremu od njegovih odraslih družinskih članov, ki je pisanje dolžan sprejeti. Če niti teh ni v stanovanju, se pisanje izroči hišniku ali sosedu, če v to privolita. Če pa se vroča pisanje na delovnem mestu tistega, kateremu naj bo vročeno, in tega ni tam, se lahko izroči osebi, pooblaščeni za sprejemanje pošte, ki je pisanje dolžna sprejeti, ali komu, ki dela na istem mestu, če v to privoli.

(2) Če vročitev pisanja po prejšnjem odstavku ni možna, vročevalec pisanje izroči sodišču, ki je vročitev odredilo, če gre za vročitev po pošti, pa pošti naslovnikovega prebivališča. Naslovniku se pusti sporočilo o prispeli pošiljki z obvestilom na katerem sodišču oziroma pošti in v kakšnem roku lahko prevzame pisanje. Pisanje, ki v določenem roku na pošti ni prevzeto, se vrne.

(3) Če se ugotovi, da je tisti, kateremu bi bilo treba vročiti pisanje, odsoten in da mu zaradi tega osebe iz prvega odstavka tega člena pisanja ne bi mogle pravočasno izročiti, se pisanje vrne z navedbo, kje je odsotni.

119.a člen

Če vročitev na navedenem naslovnikovem naslovu ni mogoča zato, ker se je naslovnik odselil, in vročevalec izve za njegov novi naslov, prepošlje pisanje na ta naslov in o tem obvesti sodišče.

120. člen

(1) Obdolžencu je treba osebno vročiti vabilo na prvo zaslišanje v predhodnem postopku in vabilo na glavno obravnavo.

(2) Obdolženca, ki nima zagovornika, je treba osebno vročiti obtožni akt, sodbo in vse odločbe, pri katerih teče od vročitve rok za pritožbo, kot tudi pritožbo nasprotne stranke, ki se vroča na odgovor. Na zahtevo obdolženca vroči sodišče sodbo in druge odločbe osebi, ki jo on določi.

(3) Če je treba obdolžencu, ki nima zagovornika, vročiti sodbo, s katero mu je izrečena kazen zapora, pa mu sodbe ni mogoče vročiti na njegov dotedanji naslov, mu sodišče postavi po uradni dolžnosti zagovornika, ki opravlja to dolžnost, dokler se ne zve za njegov novi naslov. Postavljenemu zagovorniku določi sodišče potreben rok, da se seznani s spisi, nato pa mu vroči sodbo in postopek nadaljuje. Če gre za drugo odločbo, pri kateri teče od vročitve rok za pritožbo, ali za pritožbo nasprotne stranke, ki se vroča na odgovor, pritrdi sodišče odločbo oziroma pritožbo na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev. Sodbe o kaznovalnem nalogu ni dovoljeno vročiti s pritrditvijo na sodno desko.

(4) Če ima obdolženec zagovornika, vroči sodišče pisanja iz drugega odstavka tega člena zagovorniku in obdolžencu po določbah 119. člena tega zakona. V takem primeru teče rok za vložitev pravnega sredstva oziroma odgovora na pritožbo od zadnje vročitve. Če obdolžencu ni mogoče vročiti odločbe oziroma pritožbe, ker ni sporočil spremembe naslova ali prebivališča, se odločba oziroma pritožba pritrdi na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(5) Če je treba vročiti pisanje zagovorniku obdolženca, ta pa ima več zagovornikov, zadošča, da se vroči enemu od njih.

121. člen

(1) Vabilo za vložitev zasebne tožbe ali obtožnice ter vabilo na glavno obravnavo vroči sodišče zasebnemu tožilcu in oškodovancu kot tožilcu oziroma njunemu zakonitemu zastopniku osebno (118. člen), njihovim pooblaščencem pa po 119. členu tega zakona. Enako jim vroča tudi odločbe, pri katerih teče od dneva vročitve rok za pritožbo, in pritožbo nasprotne stranke, ki jo vroča na odgovor.

(2) Če osebam iz prejšnjega odstavka ali oškodovancu ni mogoče vročiti vabila oziroma odločbe ali pritožbe na dotedanji naslov, pritrdi sodišče vabilo, odločbo oziroma pritožbo na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena veljavna vročitev.

(3) Če ima oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec zakonitega zastopnika ali pooblaščenca, vroči sodišče pisanje temu, če jih ima več, pa le enemu od njih.

122. člen

(1) Potrdilo o vročitvi (vročilnico) podpišeta prejemnik in vročevalec. Prejemnik zapiše sam z besedo na vročilnici datum prejema.

(2) Če je prejemnik nepismen ali če se ne more podpisati, ga podpiše vročevalec in navede datum prejema s pripombo, zakaj je podpisal prejemnika.

(3) Če prejemnik noče podpisati vročilnice, zapiše vročevalec to na vročilnici in navede datum vročitve; s tem je vročitev opravljena.

123. člen

Če naslovnik ali njegov odrasli družinski član pisanja noče sprejeti, zapiše vročevalec na vročilnici datum, uro in razlog odklonitve sprejema, pisanje pa pusti v naslovnikovem stanovanju ali v prostoru, kjer ta dela; s tem je vročitev opravljena.

124. člen

(1) Vojaškim osebam, osebam v policiji, pripadnikom straže v zavodih, v katerih so osebe, ki jim je vzeta prostost in osebam, zaposlenim v kopenskem, morskem in zračnem prometu, se vročajo vabila prek njihovega poveljstva oziroma neposrednega predstojnika; po potrebi pa se jim lahko vročajo na ta način tudi druga pisanja.

(2) Osebam, ki jim je vzeta prostost, se opravi vročitev na sodišču ali po upravi zavoda, v katerem so.

(3) Osebam, ki uživajo v Republiki Sloveniji imunitetno pravico po mednarodnem pravu, se vročitev opravi po ministrstvu za zunanje zadeve, če mednarodne pogodbe ne določajo kaj drugega.

(4) Državljanom Republike Slovenije v tujini se opravi vročitev, če ne gre za postopek iz 515. in 516. člena tega zakona, s posredovanjem diplomatskega ali konzularnega predstavništva Republike Slovenije v tuji državi; pogoj pa je, da tuja država ne nasprotuje takemu načinu vročitve in da tisti, ki naj se mu pisanje vroči, prostovoljno privoli, da ga sprejme. Pooblaščena oseba diplomatskega ali konzularnega predstavništva podpiše vročilnico kot vročevalec, če je pisanje vročeno v samem predstavništvu; če pa je poslano po pošti, potrdi to na vročilnici.

125. člen

(1) Državnemu tožilcu se vročajo odločbe in druga pisanja tako, da se izročijo pisarni državnega tožilstva.

(2) Kadar se vročajo odločbe in druga pisanja, pri katerih teče od dneva vročitve rok, se šteje za dan vročitve dan, ko se izročijo pisarni državnega tožilstva.

(3) Sodišče pošlje državnemu tožilcu na njegovo zahtevo kazenski spis v pregled. Če teče rok za redno pravno sredstvo ali če je to sicer v korist postopka, sme sodišče določiti rok, v katerem mora državni tožilec spis vrniti.

126. člen

(1) V primerih, ki jih ni v tem zakonu, se vročitev opravi po določbah, ki veljajo za pravdni postopek.

(2) Kadar se o stroških kazenskega postopka odloči s posebnim sklepom, se vročitev sklepa opravi po določbah zakona, ki ureja upravni postopek.

(3) Če naslovnik določi naslov za vročanje v skladu z določbami zakona, ki ureja prijavo prebivališča, se šteje, da je s tem sporočil sodišču spremembo naslova ali prebivališča.

127. člen

(1) Vabila in odločbe, ki se izdajajo do konca glavne obravnave za osebe, ki sodelujejo v postopku, razen za obdolženca, se smejo izročiti udeležencu v postopku, ki je pripravljen vročiti jih tistemu, kateremu so namenjene, če organ meni, da jih bo na ta način zanesljivo dobil.

(2) Vabilo na glavno obravnavo ali kakšno drugo vabilo ter odločba o preložitvi glavne obravnave ali drugih napovedanih dejanj se lahko sporoči osebam iz prejšnjega odstavka tudi s sredstvi elektronskih komunikacij, če se da po okoliščinah sklepati, da bo na ta način opravljeno sporočilo dobil tisti, kateremu je namenjeno.

(3) O tem, da je bilo vabilo sporočeno oziroma odločba izročena na način iz prejšnjih odstavkov, se napravi na spisu uradni zaznamek.

(4) Proti tistemu, ki je bil obveščen oziroma ki mu je bila odločba poslana po prvem ali drugem odstavku tega člena, nastopijo škodljive posledice, ki so predpisane za zamudo, samo, če se ugotovi, da je pravočasno dobil vabilo oziroma odločbo in da je bil poučen o posledicah zamude.

128. člen

(1) Vsakemu, ki ima opravičen interes, se sme dovoliti pregled in prepis posameznih kazenskih spisov.

(2) Dokler postopek teče, dovoljuje pregled in prepis spisov organ, pred katerim teče postopek; ko pa je postopek končan, dovoli to predsednik sodišča ali uradna oseba, ki jo on določi. Če so spisi pri državnem tožilcu, dovoljuje pregled in prepis državni tožilec.

(3) Pregled in prepis posameznih kazenskih spisov se sme odreči, če to narekujejo posebni razlogi obrambe ali varnosti države ali če je bila javnost izključena z glavne obravnave. Zoper tak sklep je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Pregled in prepis podatka o naslovu ali prebivališču oškodovanca se lahko omejita tudi v skladu s 66. členom tega zakona.

(5) Za pregled in prepis spisov, ki naj bo dovoljen zasebnemu tožilcu, oškodovancu kot tožilcu, oškodovancu in zagovorniku, veljajo določbe 59. oziroma 73. člena tega zakona.

(6) Obdolženec ima pravico pregledati in prepisati spise in si ogledati dokazne predmete.

(7) Če so bili v postopku uporabljeni dokumenti, ki vsebujejo tajne podatke in so bili uporabljeni kot podlaga za odločitev, jih imajo stranke in zagovornik pravico pregledati. Sodnik lahko odloči, da glede na stopnjo varovanja tajnih podatkov in težav z zagotavljanjem primernih varnostnih pogojev dopusti vpogled v spise, ki vsebujejo tajne podatke, v prostorih sodišča, ki ne izpolnjujejo varnostnih pogojev, kot jih določa zakon, ki ureja tajne podatke, ob uvedbi dodatnih varnostnih ukrepov. Prepis ali kopiranje listin in drugih delov spisa, ki vsebujejo tajne podatke, ni dovoljen, razen pod pogoji, kot jih določa zakon, ki ureja tajne podatke.

(8) Vpogled v listine in dele spisa, ki vsebujejo tajne podatke, se v skladu s pogoji iz prejšnjih odstavkov lahko dopusti tudi izvedencem, cenilcem, tolmačem, če je seznanitev s to vsebino nujna za opravo njihovega dela ter jih sodišče opozori, da morajo podatke varovati v skladu z določbami zakona, ki ureja tajne podatke, in na posledice in njihovo odgovornost v primeru razkritja teh podatkov.

(9) Obdolženec in zagovornik imata pri državnem tožilcu pravico pregledati uradne zaznamke o obvestilih, ki jih je državni tožilec izločil iz spisov (prvi odstavek 83. člena).

(10) Spis v elektronski obliki imajo upravičenci po tem zakonu pravico pregledovati in prepisovati tudi v elektronski obliki v informacijskem sistemu e-sodstvo, v katerem stranka dokaže svojo istovetnost.

(11) Upravičenci do pregleda spisa po določbah tega zakona imajo pravico v informacijskem sistemu e-sodstvo spremljati potek postopka.

(12) V skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, lahko, ne glede na določbe tega zakona, vsakdo ustno ali pisno zahteva od organa, da mu omogoči dostop do informacij javnega značaja v posameznih kazenskih zadevah.

XIII. POGLAVJE
IZVRŠITEV ODLOČB

129. člen

(1) Sodba postane pravnomočna, če se ne more izpodbijati s pritožbo. Če je bila zoper sodbo vložena pritožba, nastopi pravnomočnost z dnem, ko sodišče prve stopnje prejme spise z overjenimi prepisi sodbe sodišča druge stopnje. Če je sodišče druge stopnje odločitev o pritožbi, sprejeto po opravljeni obravnavi ali seji senata, o kateri so bili v redu obveščeni tožilec, obdolženec in zagovornik, razglasilo, nastopi pravnomočnost z dnem razglasitve sodbe.

(2) Pravnomočna sodba se izvrši, ko je vročena in ko za njeno izvršitev ni zakonskih ovir. Če ni vložena pritožba ali so se stranke pritožbi odpovedale ali jo umaknile, je sodba izvršljiva, ko poteče rok za pritožbo, oziroma od dneva, ko so se stranke odpovedale pritožbi ali vloženo pritožbo umaknile.

(3) Če sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ni pristojno za njeno izvršitev, pošlje overjen prepis sodbe s potrdilom o izvršljivosti organu, ki je pristojen za izvršitev.

(4) Če je vojaška oseba ali vojaški obveznik obsojen na kazen zapora, pa še ni odslužil vojaškega roka, pošlje sodišče overjen prepis pravnomočne sodbe upravnemu organu, pristojnemu za obrambne zadeve.

(5) Če zaradi pravnomočne sodbe nastanejo z zakonom določene pravne posledice obsodbe, ki se nanašajo na prenehanje ali izgubo posameznih pravic (prvi odstavek 79. člena Kazenskega zakonika in 21. člen Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja), sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, pošlje obvestilo o pravnomočni sodbi s podatki o opravilni številki sodbe, imenu in priimku obsojenca, EMŠO obsojenca, opredelitev kaznivega dejanja z navedbo člena iz Kazenskega zakonika in izrečeno sankcijo pristojnemu organu, delodajalcu ali drugi pravni osebi oziroma instituciji, ki glede na zakon, s katerim so določene pravne posledice obsodbe, zagotovi njihovo spoštovanje.

129.a člen

(1) O predlogu za izvršitev kazni zapora tako, da obsojenec med prestajanjem kazni v določenih dnevih prebiva doma, nadomestitvi kazni zapora s hišnim zaporom, nadomestitvi

kazni zapora ali denarne kazni z delom v splošno korist in o izvršitvi denarne kazni s plačilom v obrokih, odloči s sklepom predsednik senata oziroma sodnik posameznik sodišča, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji.

(2) Predlog iz prejšnjega odstavka lahko v petnajstih dneh po pravnomočnosti sodbe, če gre za predlog o izvršitvi denarne kazni s plačilom v obrokih pa vse do poteka roka za plačilo (peti odstavek 47. člena Kazenskega zakonika), vloži obsojenec, njegov zagovornik ali oseba iz drugega odstavka 367. člena tega zakona (predlagatelj). Če je obsojencu oziroma zagovorniku prepis sodbe vročen po pravnomočnosti, začne ta rok teči od zadnje vročitve.

(3) Če je obsojenec na prostosti, vložitev predloga iz prvega odstavka tega člena odloži izvršitev kazni zapora.

(4) Sodnik zavrže predlog, če je prepozen, nedovoljen ali če so v predlogu navedeni razlogi očitno neutemeljeni, sicer pa odredi, da se raziščejo dejstva in preskrbijo dokazi, na katere se sklicuje predlog, po potrebi pa sme razpisati narok. Če obsojenec na narok ne pride se šteje, da je predlog umaknil.

(5) Zoper sklep o predlogu iz prvega odstavka tega člena se lahko pritoži predlagatelj in državni tožilec. Pritožba zoper sklep, s katerim se predlog za nadomestno izvršitev kazni zapora zavrže ali zavrne, ki je vložena v korist obsojenca, ki je na prostosti, zadrži izvršitev sklepa. Pritožba zoper sklep, s katerim se predlogu za nadomestno izvršitev kazni zapora ugodi, ki jo v škodo obsojenca, ki je na prostosti, vloži državni tožilec, ne zadrži izvršitve sklepa.

(6) Določbe prejšnjih odstavkov tega člena se smiselno uporabljajo tudi za odločanje o izvršitvi kazni zaradi kršitve pravil hišnega zapora ali zaradi kršitve obveznosti iz dela v splošno korist in za odločanje o načinu izvrševanja hišnega zapora in dela v splošno korist.

(7) O odreditvi takojšnjega plačila denarne kazni zaradi zamude s plačilom posameznega obroka odloči s sklepom, o spremembi denarne kazni, ki se ne da niti prisilno izterjati v kazen zapora, pa odloči s sodbo predsednik senata oziroma sodnik posameznik sodišča, ki je na prvi stopnji izreklo denarno kazen.

130. člen

Opomba: delno razveljavljen
Datum začetka razveljavitve: 20.10.2016
Sklic: Odločba US

Če se denarna kazen, ki je predpisana v tem zakonu, ne da niti prisilno izterjati, jo sodišče izvrši tako, da se za vsakih začetih 42 eurov določi en dan zapora, vendar ne več kot deset dni zapora. Denarno kazen, ki je predpisana v tem zakonu, prisilno izterja pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, na predlog sodišča, ki je to denarno kazen izreklo.

131. člen

(1) Glede stroškov kazenskega postopka, ki jih je treba prisilno izterjati v dobro proračuna, in glede odvzema premoženjske koristi izvrši sodbo pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, in to na predlog sodišča, ki je izdalo sodbo. Glede drugih stroškov kazenskega postopka in glede premoženjskopravnih zahtevkov pa izvrši sodbo pristojno sodišče po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek.

(2) Če je izrečen v sodbi odvzem predmetov, odloči sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, ali naj se predmeti prodajo po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, ali naj se izročijo kriminalističnemu muzeju ali kakšnemu drugemu zavodu ali pa naj se uničijo. Denar, ki se dobi s prodajo predmetov, gre v proračun.

(3) Prejšnji odstavek se smiselno uporabi tudi tedaj, če se izda odločba o odvzemu predmetov po 498. členu tega zakona.

(4) Pravnomočna odločba o odvzemu predmetov se sme izven primerov obnove kazenskega postopka in zahteve za varstvo zakonitosti, spremeniti v pravdi, če nastane spor o lastnini odvzetih predmetov.

132. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se sklepi izvršijo, ko postanejo pravnomočni. Odredbe se izvršijo takoj, razen če organ, ki je odredbo izdal, ne odredi drugače.

(2) Sklep postane pravnomočen, če se ne more več izpodbijati s pritožbo ali če zoper njega ni pritožbe.

(3) Sklepe in odredbe izvršujejo organi, ki so jih izdali, razen če je določeno drugače. Če je sodišče s sklepom odločilo o stroških kazenskega postopka, veljajo za izterjavo teh stroškov določbe prvega odstavka prejšnjega člena.

133. člen

(1) Če nastane dvom o dovoljenosti izvršitve sodne odločbe ali o računanju kazni ali če v pravnomočni sodbi ni odločeno o vštetju pripora ali prej prestane kazni ali če jih sodišče ni vštelo pravilno, odloči o tem predsednik senata sodišča, ki je sodilo na prvi stopnji, s posebnim sklepom. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa, razen če sodišče določi drugače.

(2) Če nastane dvom o razlagi sodne odločbe, odloči o tem sodišče, ki je izdalo pravnomočno odločbo.

134. člen

Ko postane odločba, s katero je odločeno o premoženjskopravnem zahtevku, pravnomočna, sme oškodovanec zahtevati od sodišča, ki je odločilo na prvi stopnji, naj mu izda overjen prepis odločbe z oznako, da je odločba izvršljiva.

135. člen

(1) Kazensko evidenco, evidenco izrečenih vzgojnih ukrepov in evidenco izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost upravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(2) Minister, pristojen za pravosodje, predpiše način upravljanja evidenc iz prejšnjega odstavka.

XIV. POGLAVJE
POMEN IZRAZOV V ZAKONU IN DRUGE DOLOČBE

136. člen

Če je v zakonu določeno, da je za pregon posameznih kaznivih dejanj potreben predlog oškodovanca oziroma da je potrebno poprejšnje dovoljenje pristojnega državnega organa, ne more državni tožilec zahtevati preiskave in ne neposredno vložiti obtožnice oziroma obtožnega predloga, če ne predloži dokaza, da je tak predlog podan oziroma, da je dovoljenje dano.

137. člen

(1) Če teče kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa, sme sodišče na obrazloženi predlog upravičenega tožilca odrediti, da se obdolžencu odvzame vozniško dovoljenje za čas, dokler traja postopek. Pred uvedbo kazenskega postopka zaradi kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa sme policija, ki opravlja ogled, vzeti vozniško dovoljenje tistemu, za katerega je podan utemeljen sum, da je storil to kaznivo dejanje in o tem izdati potrdilo, vendar mora vozniško dovoljenje skupaj z ovadbo v petih dneh poslati državnemu tožilcu. Ta pa ga mora v desetih dneh od prejema vrniti tistemu, ki mu je bilo odvzeto, ali ga poslati sodišču ter hkrati predlagati uvedbo kazenskega postopka in začasni odvzem vozniškega dovoljenja.

(2) O predlogu iz prejšnjega odstavka odloči sodišče s sklepom. Zoper sklep o odvzemu vozniškega dovoljenja lahko obdolženec v treh dneh od prejema sklepa vloži ugovor, ki ne zadrži izvršitve sklepa. Sodišče, ki je sklep izdalo, odloči o ugovoru na podlagi predloženega gradiva, lahko pa pred odločitvijo opravi poseben narok s strankama.

(3) Zoper sklep, s katerim je bilo odločeno o ugovoru, imata stranki pravico do pritožbe. Pritožba obdolženca zoper sklep, s katerim je bil ugovor zavrnjen, ne zadrži izvršitve sklepa o odvzemu vozniškega dovoljenja.

(4) Še pred koncem kazenskega postopka sodišče na predlog strank ali po uradni dolžnosti začasno odvzeto vozniško dovoljenje obdolžencu vrne, če ugotovi, da ni več pogojev za odvzem.

(5) Glede izvršitve ukrepa iz tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o prepovedi vožnje motornega vozila in določbe zakona, ki ureja prekrške, o obveščanju organa, ki vodi evidenco izdanih vozniških dovoljenj.

(6) Čas, za katerega je bilo vzeto vozniško dovoljenje, se obdolžencu, ki je na prostosti, všteje v izrečeno kazen prepovedi vožnje motornega vozila oziroma izrečeni varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja.

138. člen

Če zakon ne določa drugače, obvesti sodišče o priporu ter o pravnomočni obsodilni sodbi na kazen zapora v treh dneh obdolženčevega delodajalca.

139. člen

Če se med kazenskim postopkom ugotovi, da je obdolženec umrl, se kazenski postopek s sklepom ustavi.

140. člen

(1) Sodišče sme med postopkom kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, zagovornika, pooblaščenca ali zakonitega zastopnika, oškodovanca, oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca, če njegovo ravnanje očitno meri na zavlačevanje kazenskega postopka.

(2) O kaznovanju odvetnika oziroma odvetniškega kandidata obvesti sodišče odvetniško zbornico.

(3) Če državni tožilec ne daje sodišču pravočasno predlogov ali opravlja druga procesna dejanja z veliko zamudo in s tem povzroči zavlačevanje postopka, obvesti sodišče o tem Vrhovno državno tožilstvo.

141. člen

(1) Glede izključitve kazenskega pregona za osebe, ki uživajo v Republiki Sloveniji imunitetno pravico po mednarodnem pravu, veljajo določbe ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb.

(2) Če nastane dvom, ali gre za tako osebo, se sodišče obrne za pojasnilo na ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

141.a člen

(1) Obdolžencem, ki se jim sme v določenih primerih kazen omiliti (tretji odstavek 294. člena Kazenskega zakonika) ter pričam iz 240.a člena tega zakona, glede katerih obstaja resna nevarnost za njihovo življenje ali telo, se mora v največji možni meri zagotoviti osebna varnost v predkazenskem postopku, med in po končanem kazenskem postopku.

(2) Po določbah zakona iz tretjega odstavka tega člena se osebna varnost na predlog obdolžencev oziroma prič iz prejšnjega odstavka zagotavlja tudi njihovim bližnjim sorodnikom (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) in drugim ogroženim osebam.

(3) Zakon določa postopek in pogoje za vključitev v program zaščite ter za prenehanje programa zaščite, organe, pristojne za predlaganje in odrejanje zaščite, nujne zaščitne ukrepe, ukrepe v programu zaščite, evidence in zaščito podatkov ter financiranje in nadzor nad izvajanjem programov zaščite.

142. člen

Vsi državni organi morajo sodiščem in drugim organom, ki sodelujejo v kazenskem postopku, dajati potrebno pomoč, zlasti če gre za odkrivanje kaznivih dejanj ali za izsledite storilcev.

143. člen

(1) Upravljavec osebnih podatkov mora sodišču na zahtevo brezplačno posredovati podatke iz zbirke osebnih podatkov tudi brez osebne privolitve posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če sodišče navede, da podatke potrebuje za izvedbo kazenskega postopka.

(2) Podatke iz prejšnjega odstavka mora sodišče varovati kot tajne, če je tako določeno v zakonu.

(3) Sodišče obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena za namene izvajanja določb tega zakona. Podatki so javnosti dostopni v skladu z določbami tega zakona.

143.a člen

(1) Posameznik ali pravna oseba, ki zaradi obveznosti ali pravice, določene z zakonom, ali če je to nujno potrebno zaradi zaposlitve, potrebuje dokazilo, da ni v kazenskem postopku za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, ima pravico brezplačno pridobiti ustrezno potrdilo. Delodajalci in druge osebe lahko pridobijo potrdilo, ali je zoper njihovega delavca ali drugo osebo, s katero so ali bodo v pravnem razmerju, uveden kazenski postopek, le, če imajo za to izrecno pisno privolitev posameznika oziroma pravne osebe, na katero se ti podatki nanašajo, ali če je tako izrecno določeno v zakonu.

(2) Potrdilo iz prejšnjega odstavka ne glede na določbe tega zakona o krajevni pristojnosti izda vsako sodišče prve stopnje s splošno pristojnostjo v Republiki Sloveniji. V potrdilu se navede le, da posameznik ali pravna oseba je ali ni v kazenskem postopku za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti. V potrdilu, da je posameznik ali pravna oseba v kazenskem postopku, se navede določeno kaznivo dejanje le, če njegovo navedbo ali navedbo vrste kaznivega dejanja zahteva drug zakon.

(3) Prošnja za izdajo potrdila za posameznika vsebuje ime in priimek, datum in kraj rojstva, naslov stalnega ali začasnega bivališča, državljanstvo, namen izdaje potrdila, navedbo, ali bo posameznik potrdilo prevzel osebno ali pa naj se mu vroči ali pošlje po pošti, in podpis. Državljani Republike Slovenije in drugi posamezniki, ki so vpisani v centralnem registru prebivalstva, v prošnji namesto datuma in kraja rojstva navedejo EMŠO. Prošnja za izdajo potrdila za pravno osebo vsebuje firmo oziroma ime pravne osebe in podatke o poslovnem naslovu, namen izdaje potrdila, navedbo, ali bo zakoniti zastopnik potrdilo prevzel osebno ali pa naj se pravni osebi vroči ali pošlje po pošti, ime in priimek zakonitega zastopnika in njegov podpis. Pravne osebe, ki so vpisane v poslovnem registru, v prošnji navedejo matično številko, druge pravne osebe pa davčno številko.

(4) Prošnja za izdajo potrdila se lahko vloži osebno na sodišču ali po pošti. Posamezniki in pravne osebe lahko potrdilo prevzamejo osebno na sodišču ali po pošti. Če ga prevzamejo po pošti, se jim vroči osebno, v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če je posameznik ali pravna oseba v kazenskem postopku za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, sicer pa se jim lahko pošlje z navadno pošto.

(5) Posameznik se pri osebni vložitvi prošnje ali osebnem prevzemu potrdila izkaže s svojim veljavnim osebnim dokumentom, iz katerega je mogoče nedvoumno ugotoviti njegovo istovetnost, za pravno osebo pa lahko osebno vloži prošnjo ali osebno prevzame potrdilo njen zakoniti zastopnik, ki se izkaže z ustrezno listino o zakonitem zastopanju in z veljavnim osebnim dokumentom, iz katerega je mogoče nedvoumno ugotoviti njegovo istovetnost.

(6) Prošnja za izdajo potrdila se lahko vloži tudi v elektronski obliki, podpisana z elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu. Sodišče lahko potrdilo vroči na naslov za vročanje, ki je registriran v informacijskem sistemu e-sodstvo, ali v varni elektronski predal, ki ga posameznik ali pravna oseba navede v svoji vlogi.

(7) Sodišče mora ob vsaki izdaji potrdila zabeležiti pravno podlago, po kateri ga je izdalo, pisno izjavo posameznika ali zakonitega zastopnika, da potrebuje potrdilo in za kateri namen v skladu s prvim odstavkom tega člena, ter preveriti v vlogi navedeno vrsto, številko in datum izdaje veljavnega osebnega dokumenta iz prejšnjega odstavka.

(8) Izjemoma, če je to nujno zaradi učinkovitega ali takojšnjega zavarovanja pravic ali uveljavljanja obveznosti posameznikov ali pravnih oseb, ki prebivajo ali imajo sedež v drugih državah ali nameravajo delati ali delovati ali delajo ali delujejo v drugi državi ali za mednarodno organizacijo ali za posameznike zaradi prehajanja državnih meja, lahko diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Slovenije ali diplomatsko-konzularna predstavništva, ki zastopajo Republiko Slovenijo, pridobijo potrdilo s smiselno uporabo določb prejšnjih odstavkov tega člena. Če je glede na okoliščine zadeve nujno, se v potrdilu navede tudi določeno kaznivo dejanje.

143.b člen

(1) Kadar je v skladu s tem zakonom dopustno vabljenje ali obveščanje s sredstvi elektronskih komunikacij, lahko sodišče zaprosi osebe, ki jih namerava vabiti ali obveščati, za kontaktne telefonske in telefaks številke ter naslove elektronske pošte, pri čemer jih opozori, da teh podatkov niso dolžne posredovati. Pozove jih tudi, naj čimprej posredujejo morebitne prihodnje spremembe navedenih podatkov.

(2) Sodišče lahko za potrebe preverjanja istovetnosti oseb, ki sodelujejo pri posameznem preiskovalnem ali procesnem dejanju oziroma v kazenskem postopku, vpogleda in v zapisnik vpiše vrsto in številko osebnega dokumenta, na podlagi katerega je ugotovilo njihovo istovetnost.

143.c člen

V primerih kaznivih dejanj zoper gospodarstvo smejo preiskovalna dejanja, glavna obravnava in odločanje o rednih in izrednih pravnih sredstvih po tem zakonu trajati najkrajši potrebni čas. Dolžnost vseh organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, in organov, ki jim dajejo pravno pomoč, je, da postopajo posebno hitro.

143.č člen

(1) Pristojni organ v predkazenskem oziroma kazenskem postopku zaradi ugotovitve obstoja posebnih potreb po zaščiti že ob prvem stiku z oškodovancem, če je to mogoče, oceni stopnjo oškodovančeve izpostavljenosti sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju (individualna ocena).

(2) Pri individualni oceni se preučijo predvsem osebne značilnosti oškodovanca, narava, teža in okoliščine kaznivega dejanja, ravnanje obdolženca in oškodovanca v predkazenskem oziroma kazenskem postopku in izven njega, upošteva se mnenje oškodovanca, zlasti če oškodovanec izrecno vnaprej zavrne možnost posebne zaščite. Posebej se upoštevajo starost in morebitna invalidnost oškodovanca ter okoliščine kaznivih dejanj, izvršenih zaradi predsodkov, diskriminacije, izkoriščanja ali iz sovraštva, kaznivih dejanj s prvinami nasilja ali zoper spolno nedotakljivost ter kaznivih dejanj s prvinami terorizma, trgovine z ljudmi in kaznivih dejanj, izvršenih v hudodelski združbi.

(3) Obseg individualne ocene se lahko prilagodi glede na težo kaznivega dejanja in stopnjo očitne škode, ki jo je utrpel oškodovanec. Za oškodovanca, ki je mladoletna oseba, se vedno šteje, da ima posebne potrebe po zaščiti.

(4) Individualna ocena oškodovanca se upošteva pri odločitvi, ali in v kolikšni meri bi oškodovancu koristili ukrepi iz prvega odstavka 84. člena tega zakona, 148.b člena tega zakona, petega in šestega odstavka 240. člena tega zakona, prvega in četrtega odstavka 240.a člena tega zakona, prvega odstavka 244.a člena tega zakona in 295. člena tega zakona, in

sicer zaradi njegove izpostavljenosti sekundarni oziroma ponovni viktimizaciji, ustrahovanju oziroma maščevanju. Če iz individualne ocene izhaja, da ima oškodovanec posebne potrebe po zaščiti oziroma da bi mu koristili navedeni ukrepi, se ti lahko uveljavijo ob izpolnitvi drugih zakonskih pogojev.

(5) Individualna ocena se posodablja, če se bistveno spremenijo njeni elementi. Policija pripravi in posodobi individualno oceno do vložitve kazenske ovadbe ali dokler ne pošlje poročila po desetem odstavku 148. člena tega zakona, državno tožilstvo pa v nadaljevanju predkazenskega in kazenskega postopka oziroma v primeru, če je oškodovanec vložil ovadbo na državno tožilstvo. Individualno oceno lahko v nadaljevanju kazenskega postopka pripravi ali posodobi tudi notranja organizacijska enota sodišča, ki je pristojna za podporo oškodovancem, ali oseba, ki je za podporo oškodovancem določena na sodišču. Zaradi izdelave individualne ocene se oškodovanec lahko vabi na policijsko postajo, državno tožilstvo oziroma na sodišče. Pri izdelavi ali posodobitvi ocene se lahko pridobi in preuči tudi mnenje pristojnega centra za socialno delo.

(6) Kot individualna ocena po tem zakonu se šteje ocena, ki jo na podlagi drugega predpisa za določeno vrsto kaznivih dejanj ali za določena kazniva dejanja izdela in posodablja drug organ, če se pri njeni izdelavi smiselno uporabljajo določbe tega člena.

(7) Določbe prejšnjih odstavkov se ne uporabljajo za oškodovanca, ki je pravna oseba.

143.d člen

Kadar se po tem zakonu odloča o pravicah ranljivih strank ali drugih udeležencev postopka, se lahko po prosti presoji odločevalca odločbi priloži lahko berljiva ali poenostavljena obrazložitev, ki ni pravno zavezujoča, s pojasnilom, da takšna obrazložitev ni pravno zavezujoča.

144. člen

Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v tem zakonu, imajo tale pomen:

- osumljenec, ki označuje osumljenko in osumljenca, je oseba, zoper katero je pred uvedbo kazenskega postopka pristojni državni organ opravil določeno dejanje ali ukrep zaradi obstoja razlogov za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja;

- obdolženec je tisti, zoper katerega teče preiskava ali zoper katerega je vložena obtožnica, obtožni predlog ali zasebna tožba;

- obtoženec je tisti, zoper katerega je obtožnica postala pravnomočna;

- obsojenec je tisti, za katerega je s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da je kazensko odgovoren za določeno kaznivo dejanje;

- izraz obdolženec, kot enotno poimenovanje za obdolženko in obdolženca, se uporablja v tem zakonu tudi kot splošen izraz za obdolženca, obtoženca in obsojenca;

- oškodovanec, ki označuje oškodovanko in oškodovanca, je tisti, kateremu je kakršnakoli njegova osebna ali premoženjska pravica s kaznivim dejanjem prekršena ali ogrožena. Kadar je neposredna posledica kaznivega dejanja smrt osebe, se za oškodovanca po tem zakonu štejejo tudi njen zakonec oziroma oseba, s katero je živela v zunajzakonski skupnosti, njeni krvni sorodniki v ravni vrsti, njen posvojenec ali posvojitelj, njeni bratje in sestre ter osebe, ki jih je preživljala oziroma jih je bila dolžna preživljati;

- oškodovanec s posebnimi potrebami po zaščiti, ki označuje oškodovanko s posebnimi potrebami po zaščiti in oškodovanca s posebnimi potrebami po zaščiti, je oškodovanec, čigar osebna ali premoženjska pravica je s kaznivim dejanjem znatno prekršena, pa zaradi njegovih osebnih značilnosti ali ranljivosti, zaradi narave, teže ali okoliščin kaznivega dejanja ali zaradi ravnanja obdolženca ali oškodovanca v predkazenskem oziroma kazenskem postopku in izven njega obstaja posebna potreba po varstvu oškodovančeve osebnostne celovitosti pri posameznih dejanjih v predkazenskem in kazenskem postopku;

- tožilec, ki označuje tožilca in tožilko, je državni tožilec, zasebni tožilec in oškodovanec kot tožilec;

- stranka je tožilec in obdolženec;

- zunajzakonska skupnost je skupnost, kot jo določa zakon, ki ureja družinska razmerja;

- policija lahko smiselno pomeni policijsko postajo, drugo enoto policije ali drugega državnega organa, katerega uslužbenci imajo pooblastila policije v predkazenskem postopku v skladu s tem zakonom.

DRUGI DEL
POTEK POSTOPKA

A. PREDHODNI POSTOPEK

XV. POGLAVJE
PREDKAZENSKI POSTOPEK

145. člen

(1) Vsi državni organi in organizacije z javnimi pooblastili so dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje.

(2) Obenem z ovadbo morajo organi in organizacije iz prejšnjega odstavka navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.

146. člen

(1) Vsakdo lahko naznani kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti.

(2) Obenem z ovadbo ovaditelj navede dokaze, za katere ve. Ne glede na določbe zakonov, ki urejajo različne oblike tajnosti oziroma zaupnosti, pravne osebe zasebnega ali javnega prava, samostojni podjetniki posamezniki in podružnice tujih podjetij v Sloveniji z naznanitvijo kaznivega dejanja posredujejo tudi podatke, ki nastanejo ali jih pridobijo pri ali v zvezi s svojo dejavnostjo, pa je z zakonom ali s sklepom pristojnega organa subjekta določeno, da jih morajo varovati kot tajne oziroma zaupne oziroma da jih ne smejo razkriti drugim.

(3) Zakon določa, kdaj pomeni opustitev ovadbe kaznivega dejanja sama kaznivo dejanje.

147. člen

(1) Ovadba se poda pristojnemu državnemu tožilcu pisno ali ustno.

(2) Če je ovadba ustna, je treba ovaditelja opozoriti na posledice krive ovadbe. O ustni ovadbi se napravi zapisnik, če je bila sporočena po telefonu pa uradni zaznamek.

(3) Če je ovadba podana sodišču, policiji ali nepristojnemu državnemu tožilcu, jo ta sprejme in takoj pošlje pristojnemu državnemu tožilcu.

(4) Če gre v primeru iz prejšnjega odstavka za kaznivo dejanje, glede katerega ni predpisano obvezno obveščanje državnega tožilca pred podajo ovadbe, pošlje policija ovadbo državnemu tožilcu šele potem, ko zbere obvestila in opravi druge ukrepe, ki so potrebni za odločitev državnega tožilca, vendar najkasneje v 30 dneh od podaje ovadbe. Če v tem času ne more zbrati vseh potrebnih podatkov, pošlje državnemu tožilcu ovadbo z navedbo predvidenega roka za predložitev poročila v dopolnitev ovadbe. V primeru večkratnih kršitev roka za pošiljanje ovadbe oziroma poročil v dopolnitev ovadbe pristojno državno tožilstvo o tem obvesti Vrhovno državno tožilstvo ter generalnega direktorja policije, ki sprejme potrebne ukrepe.

(5) Če oškodovanec na policiji poda ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog, in ob tem izjavi, da ne želi kazenskega pregona, ga policija obvesti, da mu v tem primeru ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona. Policija v sprejeti ovadbi zaznamuje podani poduk, ki ga podpiše tudi oškodovanec. Ovadbo takoj pošlje državnemu tožilcu, izvod pa izda tudi oškodovancu. Če državni tožilec zavrže ovadbo (prvi odstavek 161. člena), odločitev zabeleži na uradnem zaznamku in o zavrženju ne obvešča oškodovanca.

(6) Državni tožilec mora po prejemu ovadbe ukrepati brez odlašanja in v 90 dneh od prejema ovadbe zoper znanega storilca ovadbo zavreči ali pa predlagati, odrediti ali izvesti aktivnost, ukrep oziroma preiskovalno dejanje, usmerjeno v pregon zoper osumljenca, zahtevati preiskavo ali vložiti obtožni akt. Če državni tožilec ne ravna v roku iz prejšnjega stavka, mora o razlogih pisno obvestiti vodjo državnega tožilstva, ki lahko rok podaljša ali sprejme potrebne ukrepe v skladu z zakonom, ki ureja državno tožilstvo.

(7) Državni tožilec osebo na njeno zahtevo seznani s tem, da je zoper njo vložena ovadba, o očitanem kaznivem dejanju in o fazi postopka pred državnim tožilstvom. Seznanitev ovadene osebe se lahko odloži, če je to v nasprotju z interesi uspešne izvedbe predkazenskega postopka ali če bi to lahko ogrozilo varnost oseb. Če državni tožilec ne ravna v skladu s prvim stavkom prejšnjega odstavka, lahko ovadena oseba predlaga vodji državnega tožilstva, da sprejme ustrezne ukrepe.

147.a člen

(1) Pristojno državno tožilstvo oškodovanca, ki je podal ovadbo, pouči o pravici do izdaje pisnega potrdila o izdaji ovadbe in mu, če želi, izda potrdilo, ki vsebuje številko zadeve, čas in kraj podaje ovadbe, osebno ime, dan, mesec in leto rojstva, EMŠO, naslov ali prebivališče ovaditelja, morebitne druge kontaktne podatke, navedbo kaznivega dejanja ter, če so znani, še podatke o času in kraju storitve kaznivega dejanja in kakršni koli škodi, ki naj bi jo

povzročilo kaznivo dejanje in navedbo, da je ovaditelj oškodovanec. Oškodovanca se v potrdilu opozori tudi na dolžnost obveščanja o vsaki spremembi naslova ali prebivališča (66. člen) in pravico do prevzema pregona (60., 62. in 433. člen).

(2) Sprejem ovadbe se lahko potrdi tudi na kopiji sprejete pisne ovadbe ali na drugem dokumentu v primeru ustne ovadbe, če vsebuje podatke iz prejšnjega odstavka. Če oškodovanec ne želi potrdila, se izjava oškodovanca in opozorilo iz prejšnjega odstavka ustrezno zaznamujeta.

(3) Če je ovadba podana v elektronski obliki, preko telefona ali telefaksa, se oškodovanca pouči o pravicah in dolžnostih iz prvega odstavka ob prvem stiku s pristojnim državnim tožilstvom v predkazenskem ali kazenskem postopku.

(4) Oškodovancu, ki ne govori oziroma ne razume jezika v uradni rabi, se zagotovi potrebna jezikovna pomoč osebe, ki poleg jezika v uradni rabi razume oziroma govori jezik, ki ga razume oziroma govori oškodovanec, in ki je pripravljena spoštovati zaupnost podatkov, za katere izve pri nudenju jezikovne pomoči, če oseba, ki sprejme ovadbo, sama ne govori oziroma ne razume jezika, ki ga razume oziroma govori oškodovanec. Jezikovne pomoči ne more nuditi oseba, ki bi bila lahko priča v kazenskem postopku ali ki zaradi svoje povezanosti z osumljencem ali zaradi drugih utemeljenih razlogov za to ne bi bila primerna.

(5) Oškodovancu je treba na njegovo zahtevo zagotoviti prevod pisnega potrdila o podani ovadbi v jezik, ki ga razume.

(6) Po določbah prejšnjih odstavkov ravnajo tudi sodišče, policija in nepristojni državni tožilec, če sprejmejo ovadbo, ki jo je podal oškodovanec (tretji odstavek 147. člena). Stroški nudenja jezikovne pomoči po četrtem odstavku tega člena in stroški prevajanja po petem odstavku tega člena gredo v breme organa, pred katerim teče postopek oziroma ki nudi jezikovno pomoč in zagotavlja prevajanje.

148. člen

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, mora policija ukreniti potrebno, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se storilec ali udeleženec ne skrije ali ne pobegne, da se odkrijejo in zavarujejo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, ki utegnejo biti dokaz in da se zberejo vsa obvestila, ki bi utegnila biti koristna za uspešno izvedbo kazenskega postopka.

(2) Da bi izvršila naloge iz prejšnjega odstavka, sme policija zahtevati potrebna obvestila od oseb; opraviti potreben pregled prevoznih sredstev, potnikov in prtljage; za nujno potreben čas omejiti gibanje na določenem prostoru; ukreniti, kar je potrebno v zvezi z ugotavljanjem istovetnosti oseb in predmetov; razpisati iskanje osebe in stvari, ki se iščejo; v navzočnosti odgovorne osebe opraviti pregled določenih objektov in prostorov podjetij in drugih pravnih oseb in pregledati določeno njihovo dokumentacijo ter ukreniti in storiti drugo, kar je potrebno. O dejstvih in okoliščinah, ki se ugotovijo pri posameznih dejanjih in utegnejo biti pomembne za kazenski postopek, in o predmetih, ki so bili najdeni ali zaseženi, se napravi zapisnik ali uradni zaznamek.

(3) Policija lahko vabi osebe k sebi in od njih zbere obvestila in podatke ali jih zasliši. Vabi jih lahko pisno, neposredno ustno, po telefonu ali po elektronski poti. Osebi mora biti ob vabljenju pojasnjeno, zakaj in v kakšni vlogi je vabljena. Če se oseba vabi zaradi zbiranja obvestil, jo policija lahko prisilno privede, če jo vabi pisno in če pisno vabilo vsebuje pouk, da se jo, če na vabilo ne bo prišla, lahko prisilno privede. Če vabilo ni pisno, se o njem napravi uradni zaznamek. Ko ravna po določbah tega člena, policija ne sme oseb zasliševati kot obdolžencev, prič ali izvedencev, razen osumljenca v primeru iz 148.a člena tega zakona.

(4) Kadar policija pri zbiranju obvestil ugotovi, da za določeno osebo obstajajo razlogi za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja (osumljenec), ji mora, preden začne od nje zbirati obvestila, povedati, katerega kaznivega dejanja je osumljena in kaj je podlaga za sum zoper njo ter jo poučiti, da ni dolžna ničesar izjaviti in odgovarjati na vprašanja, če se bo zagovarjala, pa ni dolžna izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivdo in da ima pravico do zagovornika, ki si ga svobodno izbere in ki je lahko navzoč pri njenem zaslišanju, ter da se bo lahko vse, kar bo izpovedala, na sojenju uporabilo zoper njo. Osumljenca mora policija obvestiti tudi, da ima pravico uporabljati svoj jezik ter o pravicah iz 8. člena tega zakona; osumljenca, ki mu je vzeta prostost, pa tudi o pravici iz četrtega oziroma petega odstavka 4. člena tega zakona.

(5) Če osumljenec izjavi, da si bo vzel zagovornika, se zaslišanje odloži do prihoda zagovornika, oziroma do roka, ki ga določi policija, vendar ne manj kot za dve uri. Do prihoda zagovornika se odloži tudi oprava drugih preiskovalnih dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati. Če izbrani zagovornik ne pride v roku, ki ga je določila policija, se zaslišanje preloži ali pa se odloži do prihoda drugega izbranega zagovornika. Zaslišanje osumljenca se opravi po določbah 148.a člena tega zakona.

(6) Če osumljenec izjavi, da si ne bo vzel zagovornika, se o izjavi osumljenca sestavi uradni zaznamek. Vanj se vnese dani pravni pouk ter izjava osumljenca; če se želi izjaviti o kaznivem dejanju, pa tudi bistvena vsebina njegove izjave ter pripombe na zapisano vsebino. Vsebina uradnega zaznamka se osumljencu prebere in se mu vroči prepis uradnega zaznamka, kar osumljenec potrdi s svojim podpisom. Izjava osumljenca se lahko po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje.

(7) Oseba, zoper katero je bilo uporabljeno kakšno dejanje ali ukrep iz drugega ali tretjega odstavka tega člena, ima pravico v roku treh dni pritožiti se pristojnemu državnemu tožilcu. Pristojni državni tožilec najkasneje v roku osmih dni od vložitve pritožbe ustno ali pisno obvesti pritožnika o tem, kar je ukrenil. Zoper obvestilo iz prejšnjega stavka ni dovoljena pritožba ali upravni spor.

(8) Na pisni predlog in z dovoljenjem preiskovalnega sodnika oziroma predsednika senata sme policija zbirati obvestila tudi od oseb, ki so v priporu, če je to potrebno, da se odkrijejo druga kazniva dejanja iste osebe, njihovi udeleženci ali kazniva dejanja drugih storilcev. Ta obvestila zbira v času in v navzočnosti osebe, ki jo določi preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata.

(9) Policija na podlagi zbranih obvestil in dokazov sestavi kazensko ovadbo ali dopolni prejeto kazensko ovadbo (četrti odstavek 147. člena) in jo pisno po pošti ali prek varnih elektronskih komunikacijskih povezav pošlje pristojnemu državnemu tožilcu. V ovadbi ali poročilu za njeno dopolnitev opiše ugotovljeno dejansko stanje in navede ter predloži zbrane dokaze in gradivo, ki je potrebno za odločitev državnega tožilca ali utegne biti koristno za uspešno izvedbo postopka, pri čemer v kazensko ovadbo ali poročilo v njeno dopolnitev ne vpiše vsebine izjav, ki so jih posamezne osebe dale pri zbiranju obvestil. Če policija naknadno izve za nova dejstva ali dokaze, mora zbrati potrebna obvestila in državnemu tožilcu poslati poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe.

(10) Policija pošlje poročilo državnemu tožilcu tudi v primeru, če na podlagi zbranih obvestil in dokazov ugotovi, da ni podlage za kazensko ovadbo.

148.a člen

(1) Zaslišanje osumljenca se sme opraviti samo v navzočnosti zagovornika. Pri zaslišanju je lahko navzoč tudi državni tožilec, o čemer ga mora na primeren način obvestiti policija.

(2) Zaslišanje osumljenca opravi policija po določbah tega zakona, ki veljajo za zaslišanje obdolženca (227. do 233. člen). O zaslišanju se sestavi zapisnik po določbah 79. do 82. člena tega zakona. Ta zapisnik se lahko uporabi kot dokaz v kazenskem postopku. Zaslišanje osumljenca se lahko po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje.

(3) Če osumljenec ni bil poučen o svojih pravicah iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali če dani pouk in izjava osumljenca glede pravice do zagovornika nista zapisana v zapisnik ali če je bil zaslišan brez navzočnosti zagovornika ali če je bilo ravnano v nasprotju z določbami osmega odstavka 227. člena tega zakona, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na njegovo izpovedbo.

148.b člen

Obvestila od oškodovanca kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, kaznivega dejanja nasilja v družini iz 191. člena Kazenskega zakonika, drugega kaznivega dejanja s prvinami nasilja, storjenega proti bližnjemu, ali kaznivega dejanja, ki je bilo proti oškodovancu storjeno zaradi njegovega spola, zbira ista oseba, če oškodovanec to želi, pa obvestila od njega zbira oseba istega spola. Določbe tega člena se ne uporabljajo, če z zbiranjem obvestil ni mogoče odlašati ali če to preprečujejo začasni razlogi organizacijske narave.

149. člen

(1) Policija lahko napoti osebe, ki jih najde na kraju storitve kaznivega dejanja, ali osebe, ki imajo bivališče v tujini, k preiskovalnemu sodniku ali jih zadrži do njegovega prihoda, če bi mogle dati za kazenski postopek pomembne podatke in če je verjetno, da jih pozneje ne bi bilo mogoče zaslišati ali da bi bilo to povezano s precejšnjim zavlačevanjem ali z drugimi težavami. Zadržanje takih oseb ne sme trajati več kot šest ur. Preiskovalni sodnik lahko na predlog državnega tožilca in ob upoštevanju okoliščin primera odredi, da mu policija privede take osebe oziroma da se čas za njihovo zadržanje oziroma privedbo na zaslišanje podaljša za najkrajši potrebni čas, vendar ne več kot za osemnajst ur. Če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti, lahko preiskovalni sodnik izjemoma ustno odredi privedbo oziroma podaljšanje zadržanja. Pisna odredba mora biti izdana in osebi izročena takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa ob zaslišanju. Policija zadržanim osebam zagotavlja smiselno enake pravice kot pridržanim osebam.

(2) Policija sme fotografirati tistega, za katerega so razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje in vzeti njegove prstne odtise. Če je to nujno, da se ugotovi njegova istovetnost, ali v drugih primerih, ko je to pomembno za uspešno izvedbo postopka, sme njegovo fotografijo tudi objaviti. Policija sme vzeti bris ustne sluznice tistemu, za katerega so razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je to neogibno potrebno za uresničitev namenov, navedenih v prvem odstavku 148. člena tega zakona.

(3) Če je treba ugotoviti, čigavi so prstni odtisi ali biološke sledi na posameznih predmetih, sme policija jemati prstne odtise in brise ustne sluznice oseb, za katere je verjetno, da so utegnile priti v dotik z njimi.

149.a člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v četrtem odstavku tega člena, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da z drugimi ukrepi tega dejanja ni mogoče odkriti, preprečiti ali dokazati oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami, se lahko zoper to osebo odredi tajno opazovanje.

(2) Izjemoma se lahko tajno opazovanje odredi tudi zoper osebo, ki ni osumljenec, če je mogoče utemeljeno sklepati, da bi opazovanje te osebe privedlo do identifikacije osumljenca iz prejšnjega odstavka, katerega osebni podatki niso znani, do prebivališča ali lokacije, kjer se nahaja osumljenec iz prejšnjega odstavka, oziroma do prebivališča ali lokacije, kjer se nahaja oseba, zoper katero je bil odrejen pripor, hišni pripor, tiralica ali odredba za privedbo, pa je pobegnila ali se skriva, in policisti z drugimi ukrepi teh podatkov ne morejo pridobiti oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami.

(3) Tajno opazovanje se izvaja z neprekinjenim ali ponavljajočim opazovanjem ali sledenjem z uporabo tehničnih naprav za ugotavljanje položaja in gibanja ter tehničnih naprav za prenos in snemanje glasu, fotografiranjem ter video-snemanjem, in je osredotočeno na spremljanje položaja, gibanja ter aktivnosti osebe iz prejšnjih odstavkov. Tajno opazovanje se sme izvajati na javnih ter javno dostopnih odprtih in zaprtih prostorih ter krajih in prostorih, ki so vidni z javno dostopnega kraja oziroma prostora. Pod pogoji iz tega člena se sme tajno opazovanje izvajati tudi v zasebnih prostorih, če v to privoli imetnik prostora.

(4) Kazniva dejanja, v zvezi s katerimi se lahko odredi ukrep tajnega opazovanja, so:

1) kazniva dejanja, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora petih ali več let;

2) kazniva dejanja iz 2. točke drugega odstavka 150. člena tega zakona in kazniva dejanja zalezovanja po 134.a členu, zlorabe osebnih podatkov po tretjem, četrtem, petem, šestem in sedmem odstavku 143. člena, goljufije po prvem, tretjem in četrtem odstavku 211. člena, organiziranja denarnih verig, nedovoljenega prirejanja iger na srečo in nedovoljenega prirejanja rezultatov športnih tekmovanj po 212. členu, napada na informacijski sistem po drugem, tretjem in četrtem odstavku 221. člena, zlorabe informacijskega sistema po 237. členu, zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu, zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu, javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti po 297. členu, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države po 308. členu ter mučenja živali po drugem, tretjem in četrtem odstavku 341. člena Kazenskega zakonika;

3) kazniva dejanja grožnje po 135. členu, prikrivanja po prvem, drugem in tretjem odstavku 217. člena, ponareditve ali uničenja poslovnih listin po 235. členu, ponarejanja listin po 251. členu, posebnega primera ponarejanja listin po 252. členu in izdaje tajnih podatkov po 260. členu Kazenskega zakonika, pri čemer lahko sodišče v primerih, ko je za navedena kazniva dejanja v zakonu predpisana kazen zapora manj kot pet let, opre sodno odločbo na tako pridobljene podatke le, če so vodili do pregona drugih kaznivih dejanj iz 1. in 2. točke tega odstavka.

(5) Ukrep tajnega opazovanja s pisno odredbo dovoli državni tožilec na pisni predlog policije, razen v primerih iz šestega odstavka tega člena, ko je potrebna odredba preiskovalnega sodnika.

(6) Ukrep tajnega opazovanja s pisno odredbo odredi preiskovalni sodnik na pisni predlog državnega tožilca v naslednjih primerih:

1) če se pri izvajanju ukrepa predvideva uporaba tehničnih naprav za prenos in snemanje glasu, pri čemer je ta ukrep dopustno odrediti zgolj za kazniva dejanja iz drugega odstavka 150. člena tega zakona;

2) če izvedba ukrepa zahteva namestitev tehničnih naprav za ugotavljanje položaja in gibanja osumljenca s tajnim vstopom v vozilo ali drug zavarovan oziroma zaprt prostor ali predmet;

3) za uporabo ukrepa v zasebnih prostorih, če v to privoli imetnik prostora;

4) za izvajanje ukrepa zoper osebo, ki ni osumljenec (drugi odstavek tega člena).

(7) Predlog in odredba, ki postaneta sestavni del kazenskega spisa, morata vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo določljivost osebe, zoper katero se predlaga oziroma odreja ukrep;

2) utemeljitev oziroma ugotovitev utemeljenih razlogov za sum;

3) v primeru iz drugega odstavka tega člena podatke, ki omogočajo določljivost osumljenca iz prvega odstavka tega člena, ter utemeljitev verjetnosti, da bi izvajanje ukrepa privedlo do identifikacije osumljenca, lokacije, kjer se nahaja, oziroma njegovega prebivališča;

4) v primeru izvajanja ukrepa v zasebnih prostorih, če v to privoli imetnik prostora, pisno soglasje imetnika prostora;

5) način izvajanja ukrepa, njegov obseg in trajanje ter ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa;

6) utemeljitev oziroma ugotovitev neogibne potrebnosti uporabe ukrepa v razmerju do zbiranja dokazov na drug način.

(8) Izjemoma, če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost odlašanja, lahko v primeru iz petega odstavka tega člena na ustni predlog policije državni tožilec, v primeru iz šestega odstavka tega člena pa na ustni predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik, dovoli začetek izvajanja ukrepa z ustno odredbo. O ustnem predlogu napravi organ, ki je izdal ustno odredbo, uradni zaznamek. Pisna odredba, ki mora vsebovati utemeljitev razloga za predčasno izvrševanje, mora biti izdana najkasneje v dvanajstih urah po izdaji ustne odredbe. Za predčasno izvrševanje mora obstajati utemeljen razlog, v nasprotnem primeru sodišče ne glede na siceršnjo upravičenost uporabe ukrepov vselej postopa po četrtem odstavku 154. člena tega zakona.

(9) Če pride oseba, zoper katero se ukrep izvaja, v stik z drugo neidentificirano osebo, za katero obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je vpletena v kriminalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji, zaradi katerih se izvaja ukrep, lahko policija to osebo tajno opazuje tudi brez odredbe iz petega ali šestega odstavka tega člena, če je to nujno potrebno za ugotovitev identitete te osebe ali pridobitev drugih podatkov, pomembnih za kazenski postopek. Policija mora za tako opazovanje pridobiti predhodno ustno dovoljenje državnega tožilca, razen, če tega ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost odlašanja. V tem primeru policija takoj, ko je mogoče in najpozneje v šestih urah od začetka izvajanja ukrepa, obvesti državnega tožilca, ki lahko prepove nadaljnje izvajanje ukrepa, če meni, da zanj ni utemeljenih razlogov. Ta ukrep sme trajati največ dvanajst ur od stika z osebo, zoper katero se ukrep izvaja. Policija pri izvajanju ukrepa iz tega odstavka ne sme uporabljati tehničnih naprav in sredstev iz 1. in 2. točke šestega odstavka tega člena, niti izvajati ukrepa v zasebnih prostorih. Policija takoj po prenehanju takšnega opazovanja napravi uradni zaznamek, ki ga brez odlašanja pošlje državnemu tožilcu, ki je izdal dovoljenje iz tega odstavka, in organu, ki je izdal prvotno odredbo za tajno opazovanje. Uradni zaznamek postane del kazenskega spisa.

(10) Izvajanje ukrepa lahko traja največ dva meseca, iz tehtnih razlogov pa se lahko njegovo trajanje s pisno odredbo podaljša vsakič za dva meseca. Skupno lahko ukrep traja:

1) v primeru iz šestega odstavka tega člena največ šest mesecev;

2) v primerih iz petega odstavka tega člena največ štiriindvajset mesecev, če gre za kazniva dejanja iz četrtega odstavka tega člena; in največ šestintrideset mesecev, če gre za kazniva dejanja iz drugega odstavka 151. člena tega zakona.

(11) Policija preneha z izvajanjem ukrepa takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen. O prenehanju brez odlašanja pisno obvesti organ, ki je ukrep odredil. Policija pošilja organu, ki je ukrep odredil, mesečna poročila o poteku izvajanja ukrepa in pridobljenih podatkih. Organ, ki je ukrep odredil, lahko v vsakem trenutku na podlagi tega poročila ali po uradni dolžnosti, če oceni, da ni več razlogov za uporabo ukrepa, ali da se ta izvaja v nasprotju z njegovo odredbo, s pisno odredbo odredi, da se izvajanje ukrepa ustavi.

(12) Če se ukrep zoper isto osebo izvaja več kot šest mesecev, zakonitost in utemeljenost izvajanja ukrepa ob prvem podaljšanju nad šest mesecev, in nato vsakih nadaljnjih šest mesecev, preveri senat (šesti odstavek 25. člena). Organ, ki je izdal odredbo za podaljšanje, senatu pošlje celotno gradivo, ta pa odloči v roku treh dni. Če senat oceni, da ni razlogov za izvajanje ukrepa ali da niso izpolnjeni vsi zakonski pogoji, izda sklep, s katerim odredi prenehanje uporabe ukrepa. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(13) Tajno opazovanje mora policija izvrševati na način, na katerega se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci.

149.b člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena ali določljiva oseba izvršila, da izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev kaznivega dejanja iz četrtega odstavka prejšnjega člena, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da z drugimi ukrepi tega dejanja ni mogoče odkriti, preprečiti ali dokazati ali odkriti storilca oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami, lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe ali tretji osebi, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, da pristojnemu organu sporoči potrebne podatke o prometu v zvezi s komunikacijo osumljenca, ki zakonito obstajajo v času izdaje odredbe in niso starejši od šestih mesecev, če gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen osmih ali več let zapora, niso starejši od štirih mesecev, če gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen pet ali več let zapora, niso starejši od treh mesecev, če gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen manj kot pet let zapora. Preiskovalni sodnik v odredbi opredeli kategorije podatkov, ki jih zahteva. Odredba se operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe ali tretji osebi, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, vroča v delu, ki se nanaša nanj.

(2) Preiskovalni sodnik lahko izjemoma odredi ukrep iz prejšnjega odstavka tudi zoper osebo, ki ni osumljenec, če je to nujno potrebno za identifikacijo komunikacijskega sredstva, za katero je verjetno, da ga uporablja osumljenec in je mogoče utemeljeno sklepati, da komunikacijskega sredstva ne bi bilo mogoče identificirati z drugimi ukrepi oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami.

(3) Predlog in odredba morata biti pisna in morata vsebovati podatke, ki omogočajo enolično identifikacijo komunikacijskega sredstva ali uporabnika, utemeljitev razlogov, relevantno časovno obdobje, za katerega se podatki zahtevajo, ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa, vključno z obrazložitvijo sorazmernosti, ki se nanaša tudi na zahtevane podatke, ter ustrezen rok za izvršitev. Identifikacija komunikacijskega sredstva mora

biti dovolj natančna, da zahtevek omejuje na vnaprej omejen in določljiv seznam oseb. V primeru iz prejšnjega odstavka se v odredbi določi obveščanje osebe o ukrepu, ki se izvede zoper njo, ali se določi, da se oseba zaradi interesov postopka ne obvešča. Če se z odredbo določi obveščanje osebe, se zanjo ne določi rok iz petega odstavka tega člena.

(4) Izjemoma, če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost, da bi zaradi odlašanja bilo ogroženo življenje ali zdravje ljudi, lahko preiskovalni sodnik na ustni predlog državnega tožilca odredi izvršitev ukrepa iz prvega odstavka tega člena z ustno odredbo neposredno operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe ali tretji osebi, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki. O ustnem predlogu državnega tožilca preiskovalni sodnik napravi uradni zaznamek. Pisna odredba mora biti izdana najkasneje v 12 urah po izdaji ustne odredbe. Če se med izdelavo pisnega odpravka izkaže, da izrečeni ukrep ni bil upravičen, se postopa po četrtem odstavku 154. člena tega zakona.

(5) Preiskovalni sodnik z odredbo določi rok, do izteka katerega operater oziroma ponudnik storitev informacijske družbe ali tretja oseba, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, svojemu uporabniku, naročniku ali tretjim osebam ne sme razkriti, da je ali da bo v skladu s tem členom posredovala določene podatke. Rok ne sme biti daljši od 24 mesecev po preteku meseca, v katerem se je končalo izvrševanje odredbe. Preiskovalni sodnik lahko rok z odredbo podaljša za največ 12 mesecev, vendar ne več kot dvakrat, rok pa lahko tudi skrajša ali prepoved seznanitve odpravi. Po izteku rokov iz tega odstavka ni mogoče omejiti dostopa do podatkov za osebe, za katere prepoved seznanitve preneha veljati.

(6) Na podlagi tega člena ni mogoče zahtevati ali pridobiti podatkov, ki se nanašajo na vsebino komunikacije.

149.c člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena ali določljiva oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev kaznivega dejanja iz drugega odstavka 150. člena tega zakona ali za katero je zagrožena kazen petih ali več let zapora, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da z drugimi ukrepi tega dejanja ni mogoče odkriti, preprečiti ali dokazati ali odkriti storilca oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami, lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe, da začne z zavarovanjem potrebnih podatkov o prometu v zvezi s komunikacijo osumljenca in sporočanjem teh pristojnemu organu. Preiskovalni sodnik mora v odredbi natančno opredeliti kategorije podatkov, ki jih zahteva, in obdobje, za katero se ukrep odreja in ki ne sme biti daljše od enega meseca. Preiskovalni sodnik lahko z novo odredbo odredi podaljšanje izvajanja ukrepa za največ en mesec, skupaj za največ šest mesecev. Če je zoper komunikacijsko sredstvo odrejen tudi ukrep po 150. členu tega zakona, lahko sodnik odreja ukrepe po tem členu za ves čas izvrševanja ukrepov iz 150. člena tega zakona zoper to komunikacijsko sredstvo. Odredba se operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe vroča v delu, ki se nanaša nanjo.

(2) Preiskovalni sodnik lahko ukrep iz prejšnjega odstavka odredi tudi zoper osebo, zoper katero je bil odrejen pripor, hišni pripor, tiralica ali odredba za privedbo, pa je pobegnila ali se skriva, če je to nujno potrebno za odkrivanje lokacije komunikacijskega sredstva, za katero je verjetno, da ga uporablja in je mogoče utemeljeno sklepati, da lokacije njenega komunikacijskega sredstva ne bi bilo mogoče odkriti z drugimi ukrepi oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami. Preiskovalni sodnik lahko izjemoma odredi ukrep iz prejšnjega odstavka tudi zoper osebo, ki ni osumljenec, če je to nujno potrebno za identifikacijo

komunikacijskega sredstva, za katero je verjetno, da ga uporablja osumljenec ali za identifikacijo komunikacijskega sredstva, za katero je verjetno, da ga uporablja oseba, zoper katero je bil odrejen pripor, hišni pripor, tiralica ali odredba za privedbo, pa je pobegnila ali se skriva, in je mogoče utemeljeno sklepati, da komunikacijskega sredstva ne bi bilo mogoče identificirati z drugimi ukrepi, vključno z ukrepom iz drugega odstavka 149.b člena tega zakona, oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami.

(3) Predlog in odredba morata biti pisna in morata vsebovati podatke, ki omogočajo enolično identifikacijo komunikacijskega sredstva ali uporabnika, utemeljitev razlogov, relevantno časovno obdobje, za katerega se ukrep odreja, pogostost sporočanja podatkov pristojnemu organu ter ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa, vključno z obrazložitvijo sorazmernosti, ki se nanaša tudi na zahtevane podatke. Identifikacija komunikacijskega sredstva mora biti dovolj natančna, da zahtevek omejuje na vnaprej omejen in določljiv seznam oseb. V primeru iz drugega stavka prejšnjega odstavka se z odredbo določi obveščanje osebe o ukrepu, ki se izvede zoper njo, in sicer ob koncu izvajanja ukrepa, ali se določi, da se oseba zaradi interesov postopka ne obvešča. Če se z odredbo določi obveščanje osebe, se zanjo ne določi rok iz petega odstavka tega člena.

(4) Če je podano soglasje zakonitega uporabnika, ki mu je bilo komunikacijsko sredstvo nezakonito odvzeto, je mogoče z odredbo zahtevati posredovanje podatkov iz prvega odstavka tega člena tudi za kaznivo dejanje, povezano z odvzemom komunikacijskega sredstva, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ki ni navedeno v prvem odstavku tega člena.

(5) Preiskovalni sodnik z odredbo določi rok, do izteka katerega operater oziroma ponudnik storitev informacijske družbe svojemu uporabniku, naročniku ali tretjim osebam ne sme razkriti, da je ali da bo v skladu s tem členom posredoval določene podatke. Rok ne sme biti daljši od 24 mesecev po preteku meseca, v katerem se je končalo izvrševanje odredbe. Preiskovalni sodnik lahko rok z odredbo podaljša za največ 12 mesecev, vendar ne več kot dvakrat, rok pa lahko tudi skrajša ali prepoved seznanitve odpravi. Po izteku rokov iz tega odstavka ni mogoče omejiti dostopa do podatkov za osebe, za katere prepoved seznanitve preneha veljati. Ne glede na določbe tega odstavka pa v primeru posredovanja podatkov na podlagi soglasja zakonitega uporabnika operater oziroma ponudnik storitve informacijske družbe s podatki v roku osem dni od njihovega posredovanja obvesti zakonitega uporabnika o izvršitvi odredbe.

(6) Na podlagi tega člena ni mogoče zahtevati ali pridobiti podatkov, ki se nanašajo na vsebino komunikacije.

149.č člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo izvršeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je za odkritje, preprečitev ali dokazovanje tega kaznivega dejanja ali odkritje storilca treba pridobiti naročniške podatke o lastniku ali uporabniku določenega komunikacijskega sredstva ali storitve informacijske družbe ali obstoju in vsebini njegovega pogodbenega razmerja z operaterjem oziroma ponudnikom storitev informacijske družbe v zvezi z opravljanjem komunikacijske dejavnosti ali storitev informacijske družbe, lahko sodišče, državni tožilec oziroma policija od operaterja oziroma ponudnika storitev informacijske družbe v pisni obliki zahteva, da tudi brez privolitve posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, sporoči te

podatke. Pisna zahteva mora vsebovati pravni pouk iz drugega odstavka tega člena in navedbo pristojnega sodišča. Državni tožilec oziroma policija morata v pisni zahtevi natančno opredeliti kategorije naročniških podatkov, ki jih zahtevata.

(2) Operater oziroma ponudnik storitev informacijske družbe lahko iz obrazloženih razlogov in na svoje stroške zahtevane podatke skupaj s kopijo zahteve namesto policiji ali državnemu tožilcu pisno posreduje pristojnemu sodišču. Sodišče po prejemu preveri zakonitost kategorij podatkov, ki so navedeni v zahtevi. V primeru, da zahteva vsebuje tudi podatke, ki niso naročniški podatki po prvem odstavku tega člena ali podatke, ki se jih v skladu s četrtim odstavkom tega člena ne sme posredovati, prejete podatke uniči, sicer pa jih posreduje državnemu tožilcu ali policiji. V primeru uničenja preiskovalni sodnik o tem napravi uradni zaznamek, ki ga posreduje operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe, vodji pristojnega okrožnega državnega tožilstva ali državnemu tožilcu, ministrstvu, ki je pristojno za nadzor nad delom policije, in policiji.

(3) Kadar podatki iz prvega odstavka tega člena omogočajo identifikacijo osebe z enolično označbo, ki ni javno objavljena oziroma glede katere je podano upravičeno pričakovanje zasebnosti, njihovo pridobitev odredi preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca, če je mogoče utemeljeno sklepati, da je bilo izvršeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, in je podatke treba pridobiti za preprečitev ali odkritje tega kaznivega dejanja ali storilca.

(4) Preiskovalni sodnik z odredbo določi rok, do izteka katerega operater oziroma ponudnik storitev informacijske družbe, svojemu uporabniku, naročniku ali tretjim osebam ne sme razkriti, da je ali da bo v skladu s tem členom posredovala določene podatke. Rok ne sme biti daljši od 24 mesecev po preteku meseca, v katerem se je končalo izvrševanje odredbe. Preiskovalni sodnik lahko rok z odredbo podaljša za največ 12 mesecev, vendar ne več kot dvakrat, rok pa lahko tudi skrajša ali prepoved seznanitve odpravi. Po izteku rokov iz tega odstavka ni mogoče omejiti dostopa do podatkov za osebe, za katere prepoved seznanitve preneha veljati.

(5) Na podlagi tega člena ni mogoče zahtevati ali pridobiti prometnih podatkov, ki se nanašajo na katero koli določljivo komunikacijo, ali podatkov, za pridobitev katerih je potrebna obdelava podatkov, ki se lahko pridobijo samo na podlagi 149.b in 149.c člena tega zakona. Na podlagi tega člena prav tako ni mogoče zahtevati ali pridobiti podatkov, ki se nanašajo na vsebino komunikacije.

149.d člen

Ob vložitvi zasebne tožbe se lahko ne glede na določbe 434. člena tega zakona namesto imena in priimka obdolženca navedejo podatki, na podlagi katerih bi bil obdolženec določljiv ob smiselni uporabi prejšnjega člena. Če sodišče po prejšnjem členu pridobi podatke, se šteje, da je zasebna tožba že ob vložitvi vsebovala ime in priimek obdolženca.

149.e člen

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo izvršeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, in je za odkritje, preprečitev ali dokazovanje tega kaznivega dejanja ali za odkritje storilca potrebno pridobiti podatke, ki se hranijo v elektronski obliki, in za pridobitev katerih je v skladu s tem ali drugim zakonom potrebna odredba sodišča, pa je verjetno, da bi lahko bili ti podatki do izročitve odredbe že izbrisani ali spremenjeni, lahko državni tožilec oziroma policija od imetnika, uporabnika, operaterja oziroma ponudnika storitev informacijske družbe ali tretje

osebe, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, zahteva, da brez nepotrebnega odlašanja ohrani podatke do prejema odredbe sodišča, vendar ne dlje kot trideset dni od izročitve zahteve dalje. Državni tožilec oziroma policija lahko rok z dodatno zahtevo podaljšata še za največ trideset dni. Če imetniku, uporabniku, operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe ali tretji osebi, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, v roku za ohranitev ni vročena sodna odredba, se ohranitev podatkov odpravi.

(2) Ohranitev podatkov o prometu oziroma podatkov o vsebini komunikacij pri operaterju oziroma ponudniku storitev informacijske družbe, ali tretji osebi, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, je mogoče zahtevati le zaradi odkritja, preprečitve ali dokazovanja kaznivega dejanja iz četrtega odstavka 149.a člena ali iz drugega odstavka 150. člena tega zakona oziroma zaradi odkritja storilca takšnega kaznivega dejanja.

(3) Zahteva iz prvega odstavka mora biti pisna in mora vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo identifikacijo podatkov, za katere se zahteva ohranitev: navedba uporabnika ali komunikacijskega sredstva za elektronski komunikacijski promet, na katerega se podatki v elektronski obliki nanašajo. Identifikacija mora biti dovolj natančna, da zahtevo omejuje na vnaprej omejen in določljiv seznam oseb;

2) kategorije podatkov, za katere se zahteva ohranitev, ter časovno obdobje, na katerega se podatki nanašajo;

3) navedbo kaznivega dejanja, zaradi katerega se zahteva ohranitev;

4) ustrezen rok za izvršitev.

(4) Izjemoma, če pisne zahteve ni mogoče pravočasno izdati in obstaja nevarnost, da bi že v času do njene izdaje podatki lahko bili uničeni, lahko državni tožilec oziroma policija ohranitev odredi z ustno zahtevo. O podaji ustne zahteve napravi uradni zaznamek. Pisna zahteva mora biti izdana najkasneje v 12 urah po vročitvi ustne zahteve. Če pisna zahteva ni pravočasno izdana, se ohranitev podatkov odpravi.

(5) Kopija zahteve se priloži predlogu preiskovalnemu sodniku za izdajo odredbe za pridobitev ohranjenih podatkov v skladu z določbami tega zakona.

(6) imetnik, uporabnik, operater oziroma ponudnik storitev informacijske družbe ali tretja oseba, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, posamezniku oziroma drugi osebi, na katerega se nanašajo podatki, katerih ohranitev se je zahtevalo, ne sme razkriti, da je v skladu s tem členom prejel zahtevo za ohranitev oziroma da je izvedel ohranitev njegovih podatkov. Tega ne sme razkriti 12 mesecev od prejema zahteve za ohranitev. V primeru, da imetnik, uporabnik, operater oziroma ponudnik storitev informacijske družbe ali tretja oseba, ki v okviru svojega poslovanja zakonito razpolaga s podatki, v tem roku prejme sodno odredbo, ki se sklicuje na podatke, katerih ohranitev se je zahtevalo, se rok prepovedi razkritja te zahteve oziroma ohranitve podatkov podaljša do izteka morebitnega roka iz prejete odredbe.

150. člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v drugem odstavku tega člena in če obstaja utemeljen sum, da se za komunikacijo v zvezi s tem kaznivim dejanjem uporablja določeno komunikacijsko sredstvo oziroma računalniški sistem ali bo to

sredstvo oziroma sistem uporabljeno, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da se z drugimi ukrepi ne bi dalo zbrati dokazov oziroma bi njihovo zbiranje lahko ogrozilo življenje ali zdravje ljudi, se lahko zoper to osebo odredi:

1) nadzor elektronskih komunikacij s prisluškovanjem in snemanjem ter kontrola in zavarovanje dokazov o vseh oblikah komuniciranja, ki se prenašajo v elektronskem komunikacijskem omrežju;

2) kontrola pisem in drugih pošiljk;

3) kontrola računalniškega sistema banke ali druge pravne osebe, ki opravlja finančno ali drugo gospodarsko dejavnost;

4) prisluškovanje in snemanje pogovorov s privolitvijo vsaj ene osebe, udeležene v pogovoru.

(2) Kazniva dejanja, v zvezi s katerimi se lahko odredijo ukrepi iz prejšnjega odstavka, so:

1) kazniva dejanja zoper varnost Republike Slovenije in njeno ustavno ureditev in kazniva dejanja zoper človečnost in mednarodno pravo, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora petih ali več let;

2) kaznivo dejanje ugrabitve po 134. členu, pridobivanja oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene po 173.a členu, zlorabe prostitucije po 175. členu prikazovanja, posesti, izdelave in posredovanja pornografskega gradiva po 176. členu, neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog po 186. členu, omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po 187. členu, izsiljevanja po 213. členu, zlorabe notranje informacije po 238. členu, nedovoljenega sprejemanja daril po 241. členu, neupravičenega dajanja daril po 242. členu, pranja denarja po 245. členu, tihotapstva po 250. členu, oškodovanja javnih sredstev po 257.a členu, jemanja podkupnine po 261. členu, dajanja podkupnine po 262. členu, sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje po 263. členu, dajanja daril za nezakonito posredovanje po 264. členu, hudodelskega združevanja po 294. členu, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi po 307. členu ter protipravnega ravnanja z jedrskimi ali drugimi nevarnimi radioaktivnimi snovmi po 334. členu kazenskega zakonika;

3) druga kazniva dejanja, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora osmih ali več let.

150.a člen

(1) S posebnimi tehničnimi sredstvi za nadzor signala mobilne telefonije sme policija ugotavljati:

1) **(razveljavljena)**

Datum začetka razveljavitve: 06.01.2023
Sklic: Odločba US

2) lokacijo komunikacijskega sredstva.

(2) **(razveljavljen)**

Datum začetka razveljavitve: 06.01.2023
Sklic: Odločba US

(3) Ukrep iz 2. točke prvega odstavka tega člena se lahko odredi le, če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj iz drugega odstavka prejšnjega člena ali kaznivega dejanja protipravnega odvzema prostosti po 133. členu Kazenskega zakonika, in če obstaja utemeljen sum, da se za komunikacijo v zvezi s tem kaznivim dejanjem uporablja določeno komunikacijsko sredstvo ali da bo tako sredstvo uporabljeno, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da odkrivanje lokacije storilca z drugimi ukrepi ne bi bilo možno ali bi bilo povezano z nesorazmernimi težavami.

(4) O izvedbi ukrepov in pregledu tehnične naprave iz prvega odstavka tega člena ter ugotovitvah se sestavi zapisnik, ki obsega:

Opomba: delno razveljavljen
Datum začetka razveljavitve: 06.01.2023
Sklic: Odločba US

- navedbo prepoznanih številk komunikacijskih sredstev, številk za elektronsko komuniciranje oziroma lokacij komunikacijskih sredstev;
- datum ter uro začetka in konca uporabe ukrepov iz prvega odstavka tega člena;
- podatke, ki omogočajo identifikacijo izvajalcev ukrepov;
- številko odredbe in sodišče, ki jo je izdalo;
- način izvedbe ukrepa;
- ugotovitve na podlagi izvajanja ukrepa in druge pomembne okoliščine.

(5) Osebni podatki oseb, ki niso osumljenci ali obdolženci, pridobljeni z ukrepi iz prvega odstavka tega člena, se smejo obdelovati le, če je to iz tehničnih razlogov neizogibno potrebno za dosego cilja iz tega člena, in na način, da se najmanj posega v pravice teh oseb. Ti podatki se, razen za primerjavo podatkov pri ugotavljanju identitete številke za razpoznavo komunikacijskega sredstva, ne smejo uporabljati in jih je treba po prenehanju izvajanja ukrepa nemudoma izbrisati. O izbrisu se sestavi zapisnik, ki mora vsebovati tudi število izbrisanih podatkov.

Opomba: delno razveljavljen
Datum začetka razveljavitve: 06.01.2023
Sklic: Odločba US

(6) Ne smejo se uporabljati tehnična sredstva iz prvega odstavka tega člena, ki omogočajo ali bi lahko omogočala prisluškovanje in snemanje elektronskih komunikacij, prav tako se z njimi ne sme ugotavljati lokacija komunikacijskih sredstev oseb, ki niso osumljenci oziroma obdolženci.

Opomba: delno razveljavljen
Datum začetka razveljavitve: 06.01.2023
Sklic: Odločba US

(7) Če so bili ukrepi iz prvega odstavka tega člena izvršeni v nasprotju s prejšnjim odstavkom, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na tako pridobljene podatke.

Opomba: delno razveljavljen
Datum začetka razveljavitve: 06.01.2023
Sklic: Odločba US

150.b člen

(1) Ukrep iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena se lahko odredi tudi takrat, ko je odkrivanje lokacije komunikacijskega sredstva, za katerega je verjetno, da ga uporablja obdolženec, nujno potrebno za izvedbo privedbe, hišnega pripora, pripora ali tiralice v postopku zaradi kaznivih dejanj iz drugega odstavka 150. člena tega zakona ali kaznivega dejanja protipravnega odvzema prostosti po 133. členu Kazenskega zakonika in je mogoče utemeljeno sklepati, da lokacije obdolženca ne bo mogoče odkriti z drugimi ukrepi.

(2) Pri izvedbi ukrepa iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo četrti do sedmi odstavek prejšnjega člena.

151. člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v drugem odstavku tega člena, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da se bo lahko v točno določenem prostoru pridobilo dokaze, katerih se z milejšimi ukrepi, vključno z ukrepi iz 149.a, 149.b, 149.c in 150. člena tega zakona ne bi dalo zbrati oziroma bi njihovo zbiranje lahko ogrozilo življenje ljudi, se lahko zoper to osebo izjemoma odredi prisluškovanje in opazovanje v tujem stanovanju ali drugih tujih prostorih, z uporabo tehničnih sredstev za dokumentiranje in po potrebi s tajnim vstopom v navedene prostore.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka se lahko odredi v zvezi z vsemi kaznivimi dejanji iz 1. točke drugega odstavka 150. člena tega zakona, kaznivimi dejanji iz 2. točke istega odstavka, razen za kazniva dejanja ugrabitve po 134. členu, omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po 187. členu, izsiljevanja po 213. členu, pranja denarja po prvem, drugem, tretjem in petem odstavku 245. člena in tihotapstva po 250. členu kazenskega zakonika, v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji iz 3. točke istega odstavka, za katera je v zakonu predpisana kazen zapora osmih ali več let pa le, če obenem obstaja resna nevarnost za življenje ljudi.

152. člen

(1) Ukrepe iz 150., 150.a, 150.b in 151. člena tega zakona s pisno odredbo odredi preiskovalni sodnik na pisni predlog državnega tožilca. Predlog in odredba morata vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo določljivost osebe, zoper katero se predlaga oziroma odreja ukrep;

2) utemeljitev oziroma ugotovitev razlogov za sum, da gre za izvrševanje, pripravo ali organizacijo v 150., 150.a, 150.b oziroma 151. členu tega zakona določenih kaznivih dejanj, pri ukrepu iz 150.b člena tega zakona pa se tudi navede, da je bila odrejena privedba, hišni pripor, pripor ali tiralica;

3) kateri ukrep se predlaga oziroma odreja, način izvajanja ukrepa, njegov obseg in trajanje, točno določitev prostora ali kraja, v katerem se ukrep izvaja, elektronsko- komunikacijsko sredstvo in ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo posameznega ukrepa;

4) utemeljitev oziroma ugotovitev neogibne potrebnosti uporabe posameznega ukrepa v razmerju do zbiranja dokazov na drug način in uporabe ostalih milejših ukrepov;

5) utemeljitev razloga za predčasno izvrševanje odredbe v primeru iz drugega odstavka tega člena.

(2) Izjemoma, če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti in če obstaja nevarnost odlašanja, lahko na ustni predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik odredi izvrševanje ukrepov iz 150., 150.a, 150.b in 151. člena tega zakona z ustno odredbo. O ustnem predlogu državnega tožilca preiskovalni sodnik napravi uradni zaznamek. Pisna odredba mora biti izdana najkasneje v dvanajstih urah po izdaji ustne odredbe. Za predčasno izvrševanje mora obstajati utemeljen razlog; v nasprotnem primeru sodišče ne glede na siceršnjo upravičenost uporabe ukrepov vselej postopa po četrtem odstavku 154. člena tega zakona.

(3) Če pri izvrševanju ukrepa iz 2. točke prvega odstavka 150. člena tega zakona policija oceni, da je vsebina pisma ali druge pošiljke takšna, da bi utegnila biti dokaz v kazenskem postopku, mora s tem nemudoma seznaniti preiskovalnega sodnika, ki odloči, kako se bo s pošiljko ravnalo. O tem preiskovalni sodnik sestavi poseben zapisnik.

(4) Izvajanje ukrepov iz 150. člena tega zakona, 1. točke prvega odstavka 150.a člena tega zakona in prejšnjega člena lahko traja največ en mesec, iz tehtnih razlogov pa se lahko njihovo trajanje podaljša vsakič za en mesec, vendar za ukrepe iz 150. člena tega zakona in 1. točke prvega odstavka 150.a člena tega zakona skupno največ šest mesecev, za ukrep iz prejšnjega člena pa skupno največ tri mesece. Izvajanje ukrepov iz 2. točke prvega odstavka 150.a člena tega zakona in 150.b člena tega zakona lahko traja največ en mesec.

(5) Odredbo iz prvega odstavka tega člena izvrši policija. Operaterji elektronskih komunikacijskih omrežij so policiji dolžni omogočiti izvršitev odredbe.

(6) Policija preneha z izvajanjem ukrepov iz 150., 150.a in 150.b in 151. člena tega zakona takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih so bili odrejeni. O prenehanju brez odlašanja pisno obvesti preiskovalnega sodnika. Preiskovalni sodnik lahko v vsakem trenutku po uradni dolžnosti, če oceni, da ni več razlogov za izvajanje ukrepov, ali da se ti izvajajo v nasprotju z njegovo odredbo, s pisno odredbo odredi, da se izvajanje ukrepov ustavi.

(7) Ukrepe iz 150., 150.a in 150.b in 151. člena tega zakona mora policija izvrševati na način, na katerega se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci.

153. člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Po prenehanju uporabe ukrepov iz 149.a, 149.b, 149.c, 149.č, 150., 150.a, 150. b, 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona mora policija vse izvode posnetkov, sporočil in vse predmete, pridobljene z uporabo teh ukrepov, skupaj s poročilom, ki obsega povzetek zbranih dokazov, predati državnemu tožilcu. V primeru uporabe ukrepov iz 150.a in 150.b člena tega zakona policija priloži tudi zapisnike po četrtem in petem odstavku 150.a člena tega zakona.

(2) Državni tožilec celotno gradivo, zbrano z ukrepi, ki jih je odredil preiskovalni sodnik, preda preiskovalnemu sodniku; ta pa preizkusi, ali so se ukrepi izvajali na način, kot so bili odobreni.

(3) Organ, ki je odredil ukrep, lahko odredi, da se posnetki telefonskih pogovorov in drugih oblik komuniciranja v celoti ali deloma prepišejo. Glede prepisa teh posnetkov se uporabljajo določbe šestega odstavka 84. člena tega zakona.

(4) Če državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona zoper osumljenca ali če v roku dveh let po koncu izvajanja zadnjega od ukrepov, ki jih odreja državni tožilec, ne vloži obtožnega akta niti ne predlaga, odredi ali izvede nobene aktivnosti, ukrepa oziroma preiskovalnega dejanja, usmerjenega v pregon zoper osumljenca, preiskovalnemu sodniku preda tudi celotno gradivo, zbrano s temi ukrepi.

154. člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Podatke, sporočila, posnetke ali dokazila, pridobljene z uporabo ukrepov iz 149. a, 149.b, 149.c, 149.č, 150., 150.a, 150.b, 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona, hrani sodišče zaradi uspešne izvedbe kazenskega postopka in zavarovanja pravice osumljenca oziroma obdolženca do obrambe, dokler se hrani kazenski spis, oziroma do uničenja po drugem odstavku tega člena.

(2) Če državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega pregona zoper osumljenca ali če v roku dveh let po koncu izvajanja zadnjega od ukrepov iz 149.a, prvega odstavka 149.b., 149.c, 149.č, 150., 150.a., 150.b., 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona ne vloži obtožnega akta niti ne predlaga, odredi ali izvede nobene aktivnosti, ukrepa oziroma preiskovalnega dejanja usmerjenega v pregon zoper osumljenca, se gradivo iz prejšnjega odstavka pod nadzorstvom preiskovalnega sodnika uniči. Če državni tožilec v roku dveh let stori kar koli iz prejšnjega stavka, kar je usmerjeno v pregon zoper osumljenca, se gradivo ne uniči, rok pa preneha teči. O uničenju napravi preiskovalni sodnik uradni zaznamek. Pred uničenjem preiskovalni sodnik o uporabi teh ukrepov obvesti oškodovanca. Če oškodovanec v skladu s 60. členom tega zakona prevzame pregon, se gradivo iz prejšnjega odstavka ne uniči. Preiskovalni sodnik pred uničenjem obvesti o uporabi teh ukrepov osumljenca, oziroma v primerih iz drugega ali devetega odstavka 149.a člena, drugega odstavka 149.b člena, drugega odstavka 149.c člena in devetega odstavka 156. člena tega zakona osebo, zoper katero se je ukrep izvajal, če to ni povezano z nesorazmernimi težavami, pa tudi druge osebe, katerih osebni podatki so bili obdelani na podlagi ukrepov, navedenih v tem odstavku, ki imajo pravico seznaniti se s pridobljenim gradivom, v primerih večjega obsega tega gradiva pa s poročilom iz prvega odstavka 153. člena tega zakona. V primeru, ko so bili uporabljeni ukrepi iz drugega ali devetega odstavka 149.a člena tega zakona, drugega odstavka 149.b člena, drugega odstavka 149.c člena in devetega odstavka 156. člena tega zakona in državni tožilec proti osumljencu začne kazenski pregon oziroma se oseba, zaradi katere se je ukrep izvajal, prime, preiskovalni sodnik najpozneje do vložitve obtožnice oziroma takoj po tem, ko je bila oseba, zaradi katere se je ukrep izvajal, prijeta, obvesti o uporabi teh ukrepov osebo, zoper katero so se ukrepi izvajali, ki ima pravico seznaniti se s pridobljenim gradivom. Če je mogoče utemeljeno sklepati, da bo zaradi seznanitve z gradivom nastala nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali iz drugih tehtnih razlogov, lahko preiskovalni sodnik na predlog državnega tožilca ali po uradni dolžnosti odloči, da osumljenca, oziroma v primerih iz drugega ali devetega odstavka 149.a člena, drugega odstavka 149.b člena, drugega odstavka 149.c člena in devetega odstavka 156. člena tega zakona osebe, zoper katero se je ukrep izvajal ali druge osebe, katerih osebni podatki so bili obdelani na podlagi ukrepov, navedenih v tem odstavku, z delom vsebine ali s celotno vsebino pridobljenega gradiva ne bo seznanil. V primeru iz petega odstavka tega člena se osumljenec seznani z zapisnikom oziroma uradnim zaznamkom o uničenju podatkov.

(3) Ne smejo se uporabiti kot dokaz podatki, sporočila, posnetki ali druga dokazila, če so bili pridobljeni z izvajanjem katerega od ukrepov po 149.a, 149.b, 149.c, 149.č, 150., 150. a, 150.b, 151., 155., 155.a in 156. členu tega zakona, in se ne nanašajo na katero izmed kaznivih dejanj, za katere je posamičen ukrep mogoče odrediti.

(4) Če so bili ukrepi iz 149.a, 149.b, 149.c, 149.č, 150., 150.a, 150.b, 151., 155., 155. a in 156. člena tega zakona izvršeni brez odredbe državnega tožilca (peti in deveti odstavek 149.a člena, prvi odstavek 155. člena, tretji odstavek 155.a člena) oziroma brez odredbe preiskovalnega sodnika (šesti odstavek 149.a člena, prvi in tretji odstavek 149.b člena, prvi odstavek 149.c člena, tretji odstavek 149.č člena, 150.a, 150.b in 153. člen, četrti odstavek 155. a člena, prvi, tretji in šesti odstavek 156. člena) ali senata (drugi odstavek 156.a člena) ali v nasprotju z njo ali če daljšega izvajanja ukrepov ni preveril senat (dvanajsti odstavek 149. a člena), sodišče ne sme opreti svoje odločbe na tako dobljene podatke, sporočila, posnetke ali dokazila.

(5) Določbe 237. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za podatke, posnetke, sporočila in dokazila, pridobljena z uporabo ukrepov iz 150., 151. in 155.a člena tega zakona. Če policija pri izvrševanju ukrepov iz 150., 151. in 155.a tega člena tega zakona spozna, da pridobljeni podatki, posnetki, sporočila ali dokazila vsebujejo podatke iz prvega odstavka 222.a člena tega zakona, mora z njimi brez nepotrebnega odlašanja seznaniti državnega tožilca in izvenobravnavnega sodnika. Izvenobravnavni sodnik lahko po zaslišanju državnega tožilca in ob smiselni uporabi določb tretjega in četrtega odstavka 222.a člena tega zakona odloči, da se ti podatki in vsi njihovi prepisi uničijo, če je to nujno zaradi zagotovitve varstva tajnosti ali zaupnosti pridobljenih podatkov. O naroku izvenobravnavni sodnik sestavi poseben zapisnik. Podatki se uničijo pod nadzorstvom izvenobravnavnega sodnika, ki o tem napravi uradni zaznamek.

(6) Če so ukrepi iz 149.a, 150., 150.a, 150.b, 151., 155. in 155.a člena tega zakona uporabljeni v zadevi, ki je predmet preiskave, kazenskega pregona ali sodnega postopka v eni ali več državah, morajo biti izvedeni v skladu z obstoječimi dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi ali pogodbami oziroma s sporazumom iz 160.b člena tega zakona, če teh ni, pa se dogovori sklenejo za vsak posamezen primer posebej ob popolnem spoštovanju suverenosti in notranje zakonodaje pogodbenice, na katere ozemlju bo potekala takšna preiskava.

Opomba: delno se preneha uporabljati
Datum prenehanja uporabe: 24.02.2008
Sklic: 125. člen ZSKZDČEU

155. člen

(1) Če je mogoče utemeljeno sklepati, da je določena oseba vpletena v kriminalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji iz drugega odstavka 150. člena tega zakona, lahko državni tožilec na podlagi obrazloženega predloga policije s pisno odredbo dovoli ukrep navideznega odkupa, navideznega sprejemanja oziroma dajanja daril ali navideznega jemanja oziroma dajanja podkupnine. Predlog in odredba postaneta sestavni del kazenskega spisa.

(2) Odredba državnega tožilca se lahko nanaša le na enkraten ukrep. Predlog za vsak nadaljnji ukrep zoper isto osebo mora vsebovati razloge, ki utemeljujejo njegovo uporabo.

(3) Pri izvrševanju ukrepov iz prvega odstavka tega člena policija in njeni sodelavci ne smejo izzivati kriminalne dejavnosti. Pri ugotavljanju ali je bila izzvana kriminalna dejavnost, je potrebno presojati predvsem ali bi ukrep na način, kot je bil izveden, napeljal k storitvi kaznivega dejanja osebo, ki tovrstnega kaznivega dejanja sicer ne bi bila pripravljena storiti.

(4) Če je bila izzvana kriminalna dejavnost, je to okoliščina, ki izključuje kazenski pregon za kaznivo dejanje, storjeno v zvezi z ukrepom iz prvega odstavka tega člena.

(5) Glede predmetov, pridobljenih z ukrepi iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe 110., 131., 498. in 498.a člena tega zakona.

155.a člen

(1) Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba izvršila katerega izmed kaznivih dejanj iz četrtega odstavka 149.a člena tega zakona, oziroma če je mogoče utemeljeno sklepati, da je določena oseba vpletena v kriminalno dejavnost v zvezi s kaznivimi dejanji iz četrtega odstavka 149.a člena tega zakona, pri tem pa je mogoče utemeljeno sklepati, da se z drugimi ukrepi ne bi dalo zbrati dokazov oziroma bi bilo to povezano z nesorazmernimi težavami, se lahko zoper to osebo uporabi tajno delovanje.

(2) Tajno delovanje se izvaja z vključitvijo tajnih delavcev in neprekinjenim ali ponavljajočim zbiranjem podatkov o osebi ter njeni kriminalni aktivnosti. Tajno delovanje pod vodstvom in nadzorom policije, s pomočjo prirejenih podatkov o osebi, prirejenih podatkov v zbirkah podatkov ter uporabo prirejenih dokumentov z namenom preprečitve, da bi bilo takšno zbiranje podatkov ali vključitev razkrita, izvaja eden ali več tajnih delavcev, za katere se lahko prirejena identiteta pripravi v skladu s pogoji, ki jih za to določa zakon, ki ureja policijo, tudi pred izdajo odredbe iz tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena. Tajni delavec je lahko policist, policijski delavec tuje države ali izjemoma, če izvedba tajnega delovanja drugače ni mogoča, druga oseba. Tajni delavec sme biti pod pogoji iz tega člena s prirejenimi dokumenti udeležen v pravnem prometu, pri zbiranju podatkov pa sme pod pogoji iz tega člena uporabiti tudi tehnične naprave za prenos in snemanje glasu, fotografiranje in video-snemanje.

(3) Ukrep tajnega delovanje s pisno odredbo dovoli državni tožilec na pisni predlog policije, razen v primerih iz četrtega odstavka tega člena, ko je potrebna odredba preiskovalnega sodnika. Odredba lahko obsega tudi dovoljenje za izdelavo, pridobitev in uporabo prirejenih podatkov in dokumentov.

(4) Ukrep tajnega delovanja, pri katerem bo tajni policijski delavec uporabil tehnične naprave za prenos in snemanje glasu, fotografiranje in video snemanje, se lahko odredi samo v zvezi s kaznivimi dejanji iz drugega odstavka 150. člena tega zakona. Ukrep s pisno odredbo odredi preiskovalni sodnik na pisni predlog državnega tožilca.

(5) Predlog in odredba, ki postaneta sestavni del kazenskega spisa, morata vsebovati:

1) podatke, ki omogočajo določljivost osebe, zoper katero se predlaga oziroma odreja ukrep;

2) utemeljitev oziroma ugotovitev utemeljenih razlogov za sum;

3) način izvajanja ukrepa, njegov obseg in trajanje in ostale pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo ukrepa;

4) vrsto, namen in obseg uporabe posameznih prirejenih podatkov in dokumentov;

5) v primeru, da bo tajni delavec udeležen tudi v pravnem prometu, dovoljen obseg tovrstne udeležbe;

6) v primeru, da tajni delavec ni policist ali delavec policije tuje države, ampak druga oseba, utemeljitev, zakaj je potrebno uporabiti tako osebo;

7) v primeru iz prejšnjega odstavka opredelitev vrste in načina uporabe tehničnih naprav za prenos in snemanje glasu, fotografiranje in video snemanje;

8) utemeljitev oziroma ugotovitev neogibne potrebnosti uporabe posameznega ukrepa v razmerju do zbiranja dokazov na drug način.

(6) Izvajanje ukrepa lahko traja največ dva meseca, iz tehtnih razlogov pa se lahko njegovo trajanje s pisno odredbo podaljša vsakič za dva meseca, vendar skupno največ štiriindvajset mesecev, v primeru uporabe ukrepa za kazniva dejanja iz drugega odstavka 151. člena tega zakona pa skupno največ šestintrideset mesecev.

(7) Glede prenehanja izvajanja tajnega delovanja, mesečnega poročanja policije in preverjanja daljšega trajanja s strani senata (šesti odstavek 25. člena) se smiselno uporabljajo določbe enajstega in dvanajstega odstavka 149.a člena tega zakona.

(8) Ukrepi iz tega člena se morajo izvrševati na način, na katerega se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci.

(9) Pri izvrševanju ukrepa tajni policijski delavec ne sme izzivati kriminalne dejavnosti. Glede izzivanja kriminalne dejavnosti se smiselno uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka 155. člena tega zakona.

156. člen

Datum začetka uporabe: 12.08.2024

(1) Če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena ali določljiva oseba izvršila, izvršuje ali pripravlja oziroma organizira izvršitev kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, in je za preprečitev ali dokazovanje tega kaznivega dejanja ali odkritje storilca ali zaradi zasega predmetov ali zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi treba pridobiti zaupne podatke oziroma dokumentacijo o stanju vlog in depozitov ter o stanju in prometu na računih ali drugih poslih osumljenca, obdolženca in drugih oseb, za katere je mogoče utemeljeno sklepati, da so udeležene v finančnih transakcijah ali poslih osumljenca ali obdolženca, lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi banki, hranilnici, plačilni instituciji, družbi za izdajo elektronskega denarja oziroma podružnici ali zastopniku, ki zanje opravlja plačilne storitve ali distribuira elektronski denar, ali družbi za izdajo, upravljanje oziroma poslovanje z virtualno valuto, da mu, lahko pa tudi pristojnemu organu, sporoči zahtevane zaupne podatke oziroma pošlje dokumentacijo.

(2) Banka, hranilnica, plačilna institucija družba za izdajo elektronskega denarja oziroma podružnica ali zastopnik, ki zanje opravlja plačilne storitve ali distribuira elektronski denar ali družba za izdajo, upravljanje oziroma poslovanje z virtualno valuto mora zahtevane podatke in dokumentacijo iz prejšnjega odstavka posredovati preiskovalnemu sodniku in pristojnemu organu, določenemu v odredbi brez odlašanja.

(3) Pod pogoji iz prvega odstavka tega člena lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi banki, hranilnici, plačilni instituciji, družbi za izdajo elektronskega denarja oziroma podružnici ali zastopniku, ki zanje opravlja plačilne storitve ali distribuira elektronski denar, ali družbi za izdajo, upravljanje oziroma poslovanje z virtualno valuto, da tekoče spremlja finančno poslovanje osumljenca, obdolženca in drugih oseb, za katere je mogoče utemeljeno sklepati, da so udeležene v finančnih transakcijah ali poslih osumljenca ali obdolženca in da mu sproti sporoča zaupne podatke o transakcijah ali poslih, ki jih pri njih opravijo ali nameravajo opraviti navedene osebe. V odredbi preiskovalni sodnik

določi rok, v katerem mu mora banka, hranilnica, plačilna institucija, družba za izdajo elektronskega denarja oziroma podružnica ali zastopnik, ki zanje opravlja plačilne storitve ali distribuira elektronski denar, ali družba za izdajo, upravljanje oziroma poslovanje z virtualno valuto sporočati podatke.

(4) Izvajanje ukrepa iz prejšnjega odstavka lahko traja največ tri mesece, iz tehtnih razlogov pa se lahko na predlog državnega tožilca njegovo trajanje podaljša do največ šest mesecev.

(5) Če so podani razlogi za sum, da je bilo izvršeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je za odkritje, preprečitev ali dokazovanje tega kaznivega dejanja ali odkritje storilca treba pridobiti podatke o imetniku ali pooblaščencu določenega ali določljivega plačilnega računa, hranilne vloge, denarnice za hrambo virtualne valute ali denarnega depozita, najemniku ali pooblaščencu sefa ter o času, v katerem so bili oziroma so v uporabi, ali podatke o obstoju pogodbenega oziroma poslovnega razmerja z osumljeno osebo, ki ne zajemajo podatkov o premoženjskem stanju osumljenca oziroma o stanju vlog in depozitov ter o stanju in prometu na računih oziroma denarnici virtualne valute, lahko državni tožilec ali policija od banke, hranilnice, plačilne institucije, družbe za izdajo elektronskega denarja oziroma podružnice ali zastopnika, ki zanje opravlja plačilne storitve ali distribuira elektronski denar, ali družbe za izdajo, upravljanje oziroma poslovanje z virtualno valuto, pisno zahteva, da tudi brez privolitve pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, na katerega se ti podatki nanašajo, brez odlašanja sporoči te podatke oziroma posreduje dokumentacijo, ki vsebuje te podatke, če ne vsebuje tudi podatkov o premoženjskem stanju osumljenca oziroma o stanju vlog in depozitov ter o stanju in prometu na računih.

(6) Kadar se podatki iz prejšnjega odstavka nanašajo na posameznika, njihovo pridobitev oziroma posredovanje dokumentacije, ki vsebuje te zaupne podatke, odredi preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca, če je mogoče utemeljeno sklepati, da je bilo izvršeno, da se izvršuje ali da se pripravlja oziroma organizira kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in je podatke treba pridobiti za odkritje, preprečitev ali dokazovanje tega kaznivega dejanja ali odkritje storilca. Zahtevani zaupni podatki oziroma dokumentacija, ki vsebuje te zaupne podatke, se v skladu z odredbo brez odlašanja posredujejo preiskovalnemu sodniku in pristojnemu organu, določenemu v odredbi.

(7) Preiskovalni sodnik z odredbo določi rok, do izteka katerega banka, hranilnica, plačilna institucija, družba za izdajo elektronskega denarja oziroma podružnica ali zastopnik, ki zanje opravlja plačilne storitve ali distribuira elektronski denar, ali družba za izdajo, upravljanje oziroma poslovanje z virtualno valuto svoji stranki ali tretji osebi ne sme razkriti, da je ali da bo podatke oziroma dokumentacijo poslala preiskovalnemu sodniku, državnemu tožilcu ali policiji. Rok ne sme biti daljši od 24 mesecev po preteku meseca, v katerem se je končalo izvrševanje odredbe. Preiskovalni sodnik lahko rok z odredbo podaljša za največ 12 mesecev, vendar ne več kot dvakrat, rok lahko skrajša ali prepoved seznanitve odpravi. Po izteku rokov iz tega odstavka ni mogoče omejiti dostopa do podatkov za osebe, za katere prepoved seznanitve preneha veljati.

(8) Upravičenci lahko na podlagi tega člena pridobivajo podatke od zavezancev prek varnih elektronskih komunikacijskih povezav. Če se podatki, ki se pridobivajo na podlagi tega člena, vodijo tudi v registru, jih upravičenci lahko pridobijo tudi iz registra, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena in zakona, ki ureja takšen register. Pri posredovanju podatkov iz registra omejitve iz prejšnjega odstavka zavezujejo upravitelja registra.

(9) Predlog in odredba po tem členu morata biti pisna. Odredba po prvem in tretjem odstavku tega člena mora vsebovati obrazložitev sorazmernosti, ki se nanaša tudi na

zahtevane zaupne podatke oziroma dokumentacijo. Če se ukrep po prvem in tretjem odstavku tega člena odredi zoper osebo, ki ni osumljenec, se z odredbo določi obveščanje osebe o ukrepu, ki se izvede zoper njo, ali se določi, da se oseba zaradi interesov postopka ne obvešča. Če se z odredbo določi obveščanje osebe, se v primeru iz tretjega odstavka tega člena osebo obvešča ob koncu izvajanja ukrepa. Če se z odredbo določi obveščanje osebe, se zanjo ne določi roka iz sedmega odstavka tega člena.

156.a člen

(1) Organ, ki je pristojen za izdajo pisne odredbe, s katero se odredi ali dovoli izvajanje ukrepov iz 149.a, 149.b, 149.c, 149.č, 150., 150.a, 150.b, 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona, odloči najpozneje v 72 urah od prejetja pisnega predloga in svojo odločitev brez odlašanja sporoči organu, ki je podal predlog.

(2) Če je za izdajo pisne odredbe iz prejšnjega odstavka pristojen preiskovalni sodnik, ki se ne strinja s pisnim predlogom državnega tožilca, z obrazloženim mnenjem zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena), ki mora odločiti najpozneje v 72 urah od prejetja pisnega predloga in obrazloženega mnenja ter svojo odločitev brez odlašanja sporočiti državnemu tožilcu.

157. člen

(1) Policisti smejo nekomu vzeti prostost, če je podan katerikoli od razlogov za pripor iz prvega odstavka 201. člena ali prvega odstavka 432. člena tega zakona, vendar ga morajo brez odlašanja privesti pristojnemu preiskovalnemu sodniku. Ob privedbi sporoči policist preiskovalnemu sodniku, zakaj in kdaj je bila privedenemu odvzeta prostost. Preiskovalnemu sodniku se ob privedbi izroči tudi kopija kazenske ovadbe z zapisnikom o zaslišanju osumljenca in drugimi prilogami, razen uradnih zaznamkov o obvestilih, ki jih je policija zbrala od osumljenca, preden mu je bil dan pouk po četrtem odstavku 148. člena tega zakona. Te uradne zaznamke pošlje policija skupaj z ovadbo državnemu tožilcu.

(2) Policisti smejo izjemoma nekomu vzeti prostost in ga pridržati, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je pridržanje potrebno zaradi ugotovitve istovetnosti, preverjanja alibija, zbiranja obvestil in dokaznih predmetov o tem kaznivem dejanju in so za pripor podani razlogi iz 1. in 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona in 1. in 2. točke prvega odstavka 432. člena tega zakona, v primeru iz 2. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona pa le, če je opravičena bojazen, da bo ta oseba uničila sledove kaznivega dejanja.

(3) Oseba, ki ji je bila vzeta prostost brez odločbe sodišča, mora biti kot osumljenec takoj poučena po določbah prvega odstavka 4. člena ter četrtega odstavka 148. člena tega zakona. Če je oseba, ki ji je bila odvzeta prostost, tuj državljan, se jo obvesti, da je pristojni organ na njeno zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti tudi konzulat njene države.

(4) Če osumljenec izjavi, da si bo vzel zagovornika, policija odloži njegovo zaslišanje kot tudi opravo drugih preiskovalnih dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati, do prihoda zagovornika, vendar najdlje za dve uri od tedaj, ko je bila osumljencu dana možnost, da obvesti zagovornika. Na zahtevo osumljenca mu mora policija pomagati, da si lahko vzame zagovornika. Zaslišanje osumljenca se opravi v navzočnosti zagovornika po določbah 148.a člena tega zakona. Če osumljenec izjavi, da si zagovornika ne bo vzel, ravna policija po šestem odstavku 148. člena tega zakona. Če izbrani zagovornik ne pride v roku dveh ur, policija v skladu s tem odstavkom zaslišanje odloži do prihoda drugega izbranega zagovornika.

(5) Pridržanje po drugem odstavku tega člena lahko traja največ oseminštirideset ur. Po preteku tega roka mora policist pridržano osebo izpustiti na prostost, ali pa ravnati po prvem odstavku tega člena. Če pridržane osebe, ki je na misiji v tujini, zaradi oddaljenosti ali drugih izjemnih objektivnih razlogov ni mogoče brez odlašanja privesti k preiskovalnemu sodniku, ki je pristojen po prvem odstavku 29. člena tega zakona, se o tem takoj obvesti osebo, ki ji je vzeta prostost in državnega tožilca, ob privedbi pa je potrebno pisno obrazložiti zamudo.

(6) Če pridržanje po drugem odstavku tega člena traja več kot šest ur, mora policist takoj v pisni obliki z odločbo obvestiti osebo, ki ji je odvzeta prostost, o razlogih za odvzem prostosti, ter jo poučiti, da ima za namene priprave pritožbe pravico pregledati gradivo zadeve, ki je povezano s pridržanjem. Pregled določenega gradiva se sme z odločbo o pridržanju odreči, če bi bilo lahko resno ogroženo življenje ali pravice druge osebe, ali če bi pregled vplival na potek predkazenskega postopka oziroma preiskave, ali če to narekujejo posebni razlogi obrambe ali varnosti države.

(7) Oseba, ki ji je vzeta prostost ima, dokler traja pridržanje in še tri dni po koncu pridržanja, pravico do pritožbe zoper odločbo iz predhodnega odstavka tega člena. Pritožba ne zadrži ukrepa odvzema prostosti. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega sodišča (šesti odstavek 25. člena) v oseminštiridesetih urah.

(8) Če pridržanje po drugem odstavku tega člena traja manj kot šest ur, mora policist osebi, ki ji je bila odvzeta prostost, najkasneje ob prenehanju pridržanja izročiti uradni zaznamek, iz katerega so razvidni podatki o njej, razlog pridržanja, pravice pridržane osebe, točen čas začetka in, če je to mogoče, tudi točen čas prenehanja pridržanja. Čas izročitve uradnega zaznamka oseba potrdi s podpisom. Če podpis odkloni, policist to navede na uradnem zaznamku.

(9) O vsakem odvzemu prostosti policija takoj obvesti državnega tožilca, ki ji lahko da navodila glede nadaljnjih ukrepov (160.a člen). Policija je dolžna ravnati po teh navodilih.

158. člen

(1) Kadar so podani razlogi za sum, da je kaznivo dejanje v Slovenski vojski ali v ministrstvu, pristojnem za obrambo, storila vojaška ali civilna oseba, zaposlena v Slovenski vojski oziroma drug delavec, zaposlen na obrambnem področju oziroma oseba, napotena na misijo v tujini, ima z zakonom določen pristojni organ v ministrstvu, pristojnem za obrambo, pooblastila policije v predkazenskem postopku, ki jih določa ta zakon.

(2) Z zakonom določen pristojni organ v ministrstvu, pristojnem za obrambo, sme vzeti prostost osebi, če jo zasači v vojaškem objektu pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti. Osebo, ki ji je vzeta prostost, je treba takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če to ni mogoče, pa je treba takoj obvestiti nekoga od teh organov.

(3) Z zakonom določen pristojni organ v ministrstvu, pristojnem za obrambo, sme vzeti prostost vojaški osebi zaradi privedbe ali izročitve preiskovalnemu sodniku oziroma policiji, če so podani razlogi za sum, da je storila kaznivo dejanje iz sedemindvajsetega poglavja kazenskega zakonika.

(4) Policija v primerih iz drugega in tretjega odstavka tega člena ravna po določbi prejšnjega člena.

(5) Pristojni organ v ministrstvu, pristojnem za obrambo, obvesti predstojnika organa ministrstva, pristojnega za obrambo, oziroma njegovega organa v sestavi, v katerem je zaposlena oseba iz prvega odstavka tega člena, o zaključenem predkazenskem postopku.

158.a člen

(1) Če so podani razlogi za sum, da je kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, storila uradna oseba zaposlena v policiji, v z zakonom določenem pristojnem organu v ministrstvu, pristojnem za obrambo, ki ima pooblastila policije v predkazenskem postopku, ali uradna oseba, ki ima pooblastila policije v predkazenskem postopku in je napotena na misijo v tujini, ali uradna oseba Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ali Obveščevalno varnostne službe ministrstva, pristojnega za obrambo, imajo policisti v Oddelku za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili (v nadaljnjem besedilu: Posebni oddelek) pooblastila policije v predkazenskem postopku, ki jih določa ta zakon in vsa pooblastila, ki jih lahko izvršujejo uradne osebe iz prvega odstavka 158. člena tega zakona. Policisti Posebnega oddelka izvršujejo ta pooblastila tudi glede oseb, ki so imele v času storitve kaznivega dejanja status uradne osebe, pa jim je ta status kasneje prenehal.

(2) Policisti Posebnega oddelka in policija o razlogih za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje iz prejšnjega odstavka tega člena, nemudoma obvestijo pristojnega državnega tožilca iz Posebnega oddelka in mu redno poročajo o načrtovanju in poteku predkazenskega postopka.

(3) Državni tožilec iz prejšnjega odstavka usmerja in nadzoruje predkazenski postopek iz prejšnjih odstavkov ter odloča o njegovem poteku in končanju. Pravico ima vpogledati spise, sodelovati pri zbiranju dokazov in neposredno opravljati posamezna dejanja v postopku. Policisti Posebnega oddelka in policije delujejo po usmeritvah državnega tožilca.

(4) Posebni oddelek je v skladu z zakonom, ki ureja državno tožilstvo, pristojen tudi za obravnavo zadev, ki jih obravnava drugo okrožno državno tožilstvo, če so te zadeve vsebinsko povezane z zadevo, ki jo po določbah prvega odstavka tega člena obravnava Posebni oddelek.

(5) Posebni oddelek obvesti predstojnika organa, v katerem je zaposlena uradna oseba iz prvega odstavka tega člena, o zaključenem predkazenskem postopku. Če je treba uradni osebi iz prvega odstavka tega člena odvzeti pooblastila, pa predstojnika organa obvesti tudi že pred zaključkom predkazenskega postopka, kolikor to ne vpliva na uspešno izvedbo predkazenskega ali kazenskega postopka.

159. člen

Zaradi razkritja obsežne kriminalne dejavnosti se lahko začasno odloži odvzem prostosti osumljene osebe ali izvršitev drugih ukrepov iz tega zakona, vendar le, če oziroma dokler ni podana nevarnost za življenje in zdravje tretjih oseb. Dovoljenje za odložitev teh ukrepov da na obrazložen predlog policije pristojni državni tožilec.

160. člen

Tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost. Nato ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ne more storiti, pa takoj obvestiti nekoga od teh organov. Policija ravna po določbah 157. člena tega zakona.

160.a člen

(1) Državni tožilec pri izvrševanju svojih pooblastil po tem zakonu lahko usmerja delo policije, delo z zakonom določenega pristojnega organa v ministrstvu, pristojnem za

obrambo (158. člen), delo članov skupne preiskovalne skupine (160.b člen) ter delo drugih pristojnih državnih organov in institucij s področij davkov, carin, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, varstva konkurence, preprečevanja pranja denarja, preprečevanja korupcije, prepovedanih drog in inšpekcijskega nadzora, in sicer z obveznimi navodili, strokovnimi mnenji in predlogi za zbiranje obvestil ter izvedbo drugih ukrepov, za katere so pristojni, z namenom, da se odkrijeta kaznivo dejanje in storilec oziroma da se zberejo podatki, potrebni za njegovo odločitev o kazenskem pregonu.

(2) V posameznih zadevah zahtevnih kaznivih dejanj, zlasti s področij gospodarstva, korupcije in organiziranega kriminala, ki so predmet predkazenskega postopka in ki terjajo dalj časa trajajoče, usmerjeno delovanje več organov in institucij iz prejšnjega odstavka, lahko vodja pristojnega državnega tožilstva po uradni dolžnosti ali na pisno pobudo policije s predstojniki posameznih organov in institucij iz prejšnjega odstavka ustanovi specializirano preiskovalno skupino.

(3) Specializirano preiskovalno skupino vodi in usmerja pristojni državni tožilec, člane pa imenujejo predstojniki organov in institucij iz prejšnjega odstavka. Po odredbi ali s predhodnim soglasjem državnega tožilca je lahko član specializirane preiskovalne skupine navzoč oziroma lahko svetuje državnemu tožilcu pri izvedbi posameznih preiskovalnih dejanj.

(4) O ustanovitvi specializirane preiskovalne skupine, njeni sestavi, nalogah in načinu delovanja odloči vodja pristojnega državnega tožilstva s pisno odredbo po predhodnem soglasju predstojnikov organov in institucij iz drugega odstavka tega člena. V odredbi se določi tudi operativni vodja in njegove naloge operativnega vodenja. Izvod odredbe vodja pristojnega državnega tožilstva nemudoma posreduje generalnemu državnemu tožilcu.

(5) Postopek, primere, roke in način usmerjanja in obveščanja iz prvega odstavka tega člena predpiše Vlada Republike Slovenije.

160.b člen

Opomba: delno se preneha uporabljati
Datum prenehanja uporabe: 24.02.2008
Sklic: 125. člen ZSKZDČEU

(1) V zadevi, ki je predmet predkazenskega postopka, preiskave ali sodnega postopka v eni ali več državah, lahko policija pri izvajanju nalog in ukrepov v predkazenskem postopku in postopku preiskave, za katerih izvedbo je pristojna v skladu z določbami tega zakona, sodeluje s policijskimi delavci druge države na ozemlju ali izven ozemlja Republike Slovenije.

(2) Pri izvajanju nalog in ukrepov iz prejšnjega odstavka usmerja policijo državni tožilec v skladu s 160.a členom tega zakona in lahko pri tem ter pri izvrševanju drugih pooblastil v skladu z določbami tega zakona sodeluje z državnimi tožilci druge države na ozemlju ali izven ozemlja Republike Slovenije (skupna preiskovalna skupina).

(3) Naloge, ukrepi, usmerjanje in druga pooblastila iz prejšnjih odstavkov tega člena morajo biti izvedeni v skladu s sporazumom o ustanovitvi in delovanju skupne preiskovalne skupine na ozemlju Republike Slovenije ali druge države, ki ga na podlagi Okvirnega sklepa Sveta, z dne 13. 6. 2002, o skupnih preiskovalnih skupinah (Uradni list EU, št. L 162/1 z dne 20. 6. 2002) ali obstoječe mednarodne pogodbe z državo, ki ni članica Evropske unije, po pridobitvi mnenja generalnega direktorja policije za vsak primer posebej sklene generalni državni tožilec ali po njegovem pooblastilu njegov namestnik z državnim tožilstvom, sodiščem, policijo ali drugim pristojnim organom druge države. Sporazum se sklene na pobudo

generalnega državnega tožilca, vodje okrožnega državnega tožilstva ali vodje skupine državnih tožilcev za posebne zadeve ali na pobudo pristojnega organa druge države.

(4) V sporazumu iz prejšnjega odstavka se določi, kateri organi sklepajo sporazum, v kateri zadevi bo delovala skupna preiskovalna skupina, namen delovanja skupine, državni tožilec iz Republike Slovenije, ki je njen vodja na ozemlju Republike Slovenije, ostali člani skupine ter trajanje delovanja skupine. O sklenjenem sporazumu mora generalni državni tožilec pisno obvestiti ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(5) Policijski delavci, državni tožilci ali drugi pristojni organi druge države izvršujejo naloge, ukrepe, usmerjanje oziroma druga pooblastila iz prvega in drugega odstavka tega člena na ozemlju Republike Slovenije samo v okviru skupne preiskovalne skupine v skladu z določbami sporazuma o ustanovitvi in delovanju skupne preiskovalne skupine iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Če tako določa sporazum o ustanovitvi in delovanju skupne preiskovalne skupine iz tretjega odstavka tega člena, v skupni preiskovalni skupini lahko sodelujejo tudi predstavniki pristojnih organov Evropske unije, kot na primer EUROPOL, EUROJUST in OLAF. Predstavniki pristojnih organov Evropske unije izvršujejo svoja pooblastila na ozemlju Republike Slovenije samo v okviru skupne preiskovalne skupine v skladu z določbami sporazuma iz tretjega odstavka tega člena.

(7) Organizacijske enote policije in državna tožilstva v Republiki Sloveniji so dolžni nuditi skupni preiskovalni skupini vso potrebno pomoč.

(8) Ob zaključku dela skupne preiskovalne skupine njen vodja pisno poroča vsem njenim članom in generalnemu državnemu tožilcu.

161. člen

(1) Državni tožilec zavrže ovadbo, če iz same ovadbe izhaja, da naznanjeno dejanje ni kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, če je pregon zastaran ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon, ali če ni podan utemeljen sum, da je osumljenec storil naznanjeno kaznivo dejanje ali če je podana nesorazmernost med majhnim pomenom kaznivega dejanja (njegova nevarnost je neznatna zaradi narave ali teže dejanja ali zaradi tega, ker so škodljive posledice neznatne ali jih ni ali zaradi drugih okoliščin, v katerih je bilo storjeno in zaradi nizke stopnje storilčeve krivde ali zaradi njegovih osebnih okoliščin) ter posledicami, ki bi jih povzročil kazenski pregon. O tem, da je zavrgel ovadbo, in o razlogih za to obvesti državni tožilec v osmih dneh oškodovanca (60. člen), če je ovadbo podal državni organ, pa tudi njega.

(2) Če državni tožilec iz same ovadbe ne more presoditi, ali so navedbe v njej verjetne, ali če podatki v ovadbi ne dajejo dovolj podlage, da bi lahko odločil, ali naj zahteva preiskavo, ali če je do njega prišel le glas o kaznivem dejanju, zlasti pa, če je storilec neznan, lahko zahteva od policije, če tega ne more storiti sam ali po drugih organih, naj v roku, ki ga on določi, zbere potrebna obvestila in stori druge ukrepe, da se odkrijeta kaznivo dejanje in storilec (148. in 149. člen). Državni tožilec sme ob vsakem času zahtevati od policije, da ga obvesti, kaj je ukrenila; ta mu je dolžna brez odlašanja odgovoriti.

(3) Državni tožilec sme zahtevati potrebne podatke od državnih organov, podjetij in drugih pravnih oseb, lahko pa v ta namen povabi tudi tistega, ki je vložil kazensko ovadbo.

(4) Preden državni tožilec zavrže ovadbo, ki jo je za kaznivo dejanje iz svoje nadzorne pristojnosti podal pristojni državni organ, ali institucija s področja davkov, carin, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, varstva konkurence, preprečevanja pranja

denarja, preprečevanja korupcije, inšpekcijskega nadzora, ali varuh človekovih pravic, ali ovadbo, ki jo je za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zapora več kot osem let, podal oškodovanec, ki je fizična oseba, mora ovaditelja pisno seznaniti o nameri, da bo zavrgel ovadbo, ter mu navesti bistvene razloge za to odločitev in mu omogočiti, da se v 15 dneh do njih pisno opredeli ter da posreduje morebitne dodatne podatke in dokaze glede utemeljenosti suma, da je osumljenec storil kaznivo dejanje. Ovaditelj svoje mnenje, podatke in dokaze posreduje državnemu tožilcu in vodji pristojnega okrožnega državnega tožilstva. Če oškodovancu pisnega pojasnila ni bilo mogoče vročiti, ker njegov naslov ali prebivališče nista znana ali ker državnemu tožilstvu ni pravočasno sporočil spremembe naslova ali prebivališča (66. člen tega zakona), lahko državni tožilec zavrže ovadbo brez njegove opredelitve.

(5) Državni tožilec zavrže ovadbo, če so tudi po opravljenih dejanjih iz drugega do četrtega odstavka tega člena podane kakšne okoliščine iz prvega odstavka tega člena. V primeru iz prejšnjega odstavka se mora državni tožilec v sklepu o zavrženju ovadbe opredeliti tudi do mnenja ovaditelja.

(6) Državni tožilec in drugi državni organi, podjetja in druge pravne osebe, morajo pri zbiranju obvestil oziroma dajanju podatkov ravnati obzirno in paziti, da ne škodujejo časti in dobremu imenu tistega, na katerega se podatki nanašajo.

161.a člen

(1) Državni tožilec sme ovadbo ali obtožni predlog za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, odstopiti v postopek poravnavanja. Pri tem upošteva vrsto in naravo dejanja, okoliščine, v katerih je bilo storjeno, osebnost storilca, njegovo predkaznovanost za istovrstna ali druga kazniva dejanja, kot tudi stopnjo njegove kazenske odgovornosti.

(2) Zaradi posebnih okoliščin je dopustno poravnavanje tudi za kazniva dejanja hude telesne poškodbe po prvem odstavku 123. člena, posebno hude telesne poškodbe po četrtem odstavku 124. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena in poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena Kazenskega zakonika; če je ovadba podana zoper mladoletnika, pa tudi za druga kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predpisana kazen zapora do petih let.

(3) Poravnavanje vodi poravnalec, ki je zadevo dolžan prevzeti v postopek. Poravnavanje se sme izvajati le s pristankom osumljenca in oškodovanca. Poravnalec je pri svojem delu neodvisen. Poravnalec si mora prizadevati, da je vsebina sporazuma v sorazmerju s težo in posledicami dejanj.

(4) Če se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje dela v splošno korist, izvajanje sporazuma pripravi in vodi organ, ki je pristojen za probacijo, ali center za socialno delo, ob sodelovanju poravnalca, ki je vodil poravnavanje, in državnega tožilca.

(5) Ko prejme obvestilo o izpolnitvi sporazuma, državni tožilec ovadbo zavrže. Poravnalec je državnega tožilca dolžan obvestiti tudi o neuspelem poravnavanju ter razlogih za to. Rok za izpolnitev sporazuma ne sme biti daljši od šestih mesecev.

(6) V primeru zavrženja ovadbe iz prejšnjega odstavka oškodovancu ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona, o čemer ga mora poravnavalec poučiti pred podpisom sporazuma.

(7) Pravila o poravnavanju določi minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve.

162. člen

(1) Državni tožilec sme s soglasjem oškodovanca odložiti kazenski pregon za kaznivo dejanje, za katero je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let in za kazniva dejanja iz drugega odstavka tega člena, če je osumljenec pripravljen ravnati po navodilih državnega tožilca in izpolniti določene naloge, s katerimi se zmanjšajo ali odpravijo škodljive posledice kaznivega dejanja. Te naloge so lahko:

1) odprava ali poravnava škode;

2) plačilo določenega prispevka v korist javne ustanove ali na namensko proračunsko postavko za pomoč žrtvam in povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj ali v korist nevladne organizacije v javnem interesu, kot jo določa zakon, ki ureja nevladne organizacije;

3) oprava kakšnega dela v splošno korist;

4) poravnava preživninske obveznosti;

5) zdravljenje v ustreznem zdravstvenem zavodu;

6) obiskovanje ustrezne psihološke ali druge posvetovalnice;

7) upoštevanje izrečene prepovedi približevanja oškodovancu ali kakšni drugi osebi, kar obsega tudi prepoved navezovanja stikov z njo na kakršen koli način, vključno z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev, oziroma upoštevanje prepovedi dostopa na posamezne kraje.

(2) Zaradi posebnih okoliščin je dopustno odložiti kazenski pregon tudi za kazniva dejanja omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu po prvem odstavku 187. člena, nasilja v družini po prvem in drugem odstavku 191. člena, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po drugem odstavku 192. člena, velike tatvine po 1. točki prvega odstavka 205. člena, zatajitve po četrtem odstavku 208. člena, izsiljevanja po prvem in drugem odstavku 213. člena, poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena, poškodovanja tuje stvari po drugem odstavku 220. člena in zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva po drugem odstavku 246. člena Kazenskega zakonika; če je ovadba podana zoper mladoletnika pa tudi za druga kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predpisana kazen zapora do petih let.

(3) Če državni tožilec določi nalogo odprave škode iz 1. točke ali nalogo iz 3. točke prvega odstavka tega člena, izvajanje dela pripravi in vodi organ, ki je pristojen za probacijo, ali center za socialno delo ob sodelovanju državnega tožilca. Za izvedbo naloge iz 3. točke prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o opravljanju dela v splošno korist, če ni s tem zakonom ali splošnimi navodili iz šestega odstavka tega člena določeno drugače.

(4) Če osumljenec v roku, ki ga določi državni tožilec, izpolni nalogo in povrne stroške v skladu s sedmim odstavkom tega člena, se ovadba zavrže.

(5) V primeru zavrženja ovadbe iz prejšnjega odstavka, oškodovancu ne gredo pravice iz drugega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona. O izgubi teh pravic mora državni tožilec poučiti oškodovanca, preden da ta soglasje po prvem odstavku tega člena.

(6) S splošnimi navodili, ki jih izda generalni državni tožilec, se določijo način in roki izvršitve nalog iz prvega odstavka tega člena, nadzor nad izvajanjem ter podrobneje opredelijo posebne okoliščine iz drugega odstavka tega člena, ki vplivajo na odločitev državnega tožilca o odložitvi kazenskega pregona.

(7) Osumljenec in oškodovanec nosita vsak svoje stroške postopka odloženega pregona, razen, če se dogovorita, da bo osumljenec oškodovancu povrnil njegove stroške. Stroški izvrševanja nalog iz prvega odstavka tega člena niso stroški kazenskega postopka.

163. člen

Državni tožilec ni dolžan začeti kazenskega pregona oziroma sme odstopiti od pregona:

1) če je v kazenskem zakonu določeno, da sme oziroma mora sodišče storilcu kaznivega dejanja odpustiti kazen, državni tožilec pa glede na konkretne okoliščine primera oceni, da sama obsodba, brez kazenske sankcije, ni potrebna;

2) če je v kazenskem zakonu za kaznivo dejanje predpisana denarna kazen ali kazen zapora do enega leta, osumljenec oziroma obdolženec pa je zaradi dejanskega kesanja preprečil škodljive posledice ali poravnal vso škodo in državni tožilec, glede na konkretne okoliščine primera, oceni, da kazenska sankcija ne bi bila upravičena.

163.a člen

(1) Pri postopku po 162. členu tega zakona povabi državni tožilec osumljenca in oškodovanca na državno tožilstvo. V vabilu se navede razlog vabljenja. Če se vabilu odzoveta, seznani državni tožilec osumljenca s kazensko ovadbo in o tem, da bo ovadbo zavrgel, če se bo ravnal po njegovih navodilih in pravočasno izpolnil določene naloge, oškodovanca pa seznani s pomenom in posledicami odloženega pregona ter z njegovimi pravicami.

(2) Če je potrebno, da si državni tožilec pridobi neposredno od osumljenca ali oškodovanca kakšne podatke, da bi se lahko odločil ali naj odstopi zadevo v poravnavanje (161.a člen) ali naj sklene sporazum o priznanju krivde ali ne začne kazenskega pregona (163. člen) ali vloži predlog za izdajo kaznovalnega naloga (445.a člen), sme osumljenca in oškodovanca, ali samo enega izmed njiju, povabiti na državno tožilstvo. Povabljenega osumljenca seznani s kazensko ovadbo ter o odločitvah, ki jih lahko sprejme v postopku z ovadbo, oškodovanca pa s pomenom in posledicami možnih odločitev iz prejšnjega stavka ter z njegovimi pravicami.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov sestavi državni tožilec uradni zaznamek, v katerega vpiše izjavo osumljenca ter oškodovanca. Uradnega zaznamka ne pošlje sodišču, če začne kazenski pregon zoper osumljenca.

(4) Če se osumljenec ali oškodovanec brez upravičenega razloga ne odzoveta vabilu, ju ni dopustno ponovno vabiti.

164. člen

(1) Policija sme še pred začetkom preiskave zaseči predmete po 220. členu tega zakona, če bi bilo nevarno odlašati, in ob pogojih iz 218. člena tega zakona opraviti hišno in osebno preiskavo.

(2) Če preiskovalni sodnik ne pride takoj na sam kraj, sme policija tudi sama opraviti ogled ter odrediti potrebno izvedensko delo, razen obdukcije in izkopa trupla. Če prispe preiskovalni sodnik na sam kraj med opravo teh dejanj, lahko prevzame in sam opravi ta dejanja.

(3) O dejanjih iz prejšnjih odstavkov mora policija oziroma preiskovalni sodnik brez odlašanja obvestiti državnega tožilca.

165. člen

(1) Če je storilec kaznivega dejanja neznan, lahko upravičeni tožilec predlaga preiskovalnemu sodniku, da opravi posamezna preiskovalna dejanja, za katera je glede na okoliščine primera smotrno, da jih opravi, še preden se uvede preiskava. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom, zahteva naj odloči o tem senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Zapisniki o opravljenih preiskovalnih dejanjih se pošljejo državnemu tožilcu.

a165.a člen

(1) V postopku, ki teče na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (UL L št. 283 z dne 31. 10. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1939/EU), se preiskava po XVI. poglavju tega zakona ne opravi. Določbe XVI. poglavja tega zakona se v takšnem postopku uporabljajo, če niso v nasprotju s tem in 165.a členom tega zakona.

(2) Državni tožilec sam ali s pomočjo policije obvesti osumljenca o poteku postopka po Uredbi 2017/1939/EU, takoj ko je to mogoče. Če je to neizogibno zaradi izvedbe preiskovalnih dejanj ali ukrepov iz 149.a, 149.b, 149.c, 149.č, 149.e, 150., 150.a, 150.b, 151., 155., 155.a in 156. člena tega zakona, osumljenca obvesti takoj, ko je to mogoče brez škode za njihovo izvedbo.

(3) Obvestilo osumljencu vsebuje opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, zakonsko označbo kaznivega dejanja in dejstvo, da poteka postopek po Uredbi 2017/1939/EU, ter pouk o pravicah iz četrtega odstavka tega člena in petega odstavka 165.a člena tega zakona. Čas in način obveščanja se zaznamujeta v spisu.

(4) Od obveščanja dalje ima osumljenec pravico do vpogleda v spis (drugi in peti odstavek 128. člena tega zakona) in dokazno gradivo pri državnem tožilcu ter je upravičen do brezplačne pravne pomoči v skladu z določbami zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč.

(5) Če v zadevi že poteka preiskava po XVI. poglavju tega zakona, državni tožilec o poteku postopka po Uredbi 2017/1939/EU obvesti tudi sodišče, ki se izreče za nepristojno in zadevo po pravnomočnosti sklepa pošlje državnemu tožilcu.

(6) V postopku, ki teče na podlagi Uredbe 2017/1939/EU, mora državni tožilec vložiti obtožnico zoper priprtega osumljenca (četrti odstavek 204.a člena tega zakona) najpozneje v šestih mesecih od odreditve pripora, sicer preiskovalni sodnik odpravi pripor in priprtega izpusti. Preiskovalni sodnik, ki je pripor odredil, je v skladu z določbami tega zakona pristojen tudi za nadzor nad izvrševanjem pripora.

(7) V postopku, ki teče na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2017/1939, skupno trajanje začasnega zavarovanja pred vložitvijo obtožnice (502.b člen tega zakona) ne sme biti daljše od štirih let.

165.a člen

(1) Pred vložitvijo zahteve za preiskavo ali obtožnice brez preiskave sme državni tožilec predlagati preiskovalnemu sodniku, da opravi eno ali več posameznih preiskovalnih dejanj, če je to potrebno za njegovo odločitev ali naj kazensko ovadbo zavrže ali začne kazenski pregon.

(2) Pri opravi preiskovalnega dejanja so lahko navzoči državni tožilec, oškodovanec, osumljenec in zagovornik, o čemer jih mora preiskovalni sodnik na primeren način obvestiti. Če se kot določeno preiskovalno dejanje predlaga zaslišanje osumljenca, se uporabljajo določbe tega zakona o vabljenju in zasliševanju obdolženca.

(3) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za opravo preiskovalnega dejanja, obvesti o razlogih za svojo odločitev državnega tožilca, ki lahko predlaga opravo takšnega dejanja v zahtevi za preiskavo ali obtožnici.

(4) Če državni tožilec predlaga preiskovalno dejanje zaradi izvajanja pristojnosti na podlagi Uredbe 2017/1939/EU, to navede v predlogu skupaj s podatki iz tretjega odstavka a165. a člena tega zakona. Na zahtevo preiskovalnega sodnika predlogu priloži tudi kazensko ovadbo ali drugo zbrano gradivo. Če preiskovalni sodnik meni, da niso podani zakonski pogoji za opravo preiskovalnega dejanja, obvesti o razlogih za svojo odločitev državnega tožilca. Preiskovalni sodnik ne presoja smotrnosti oprave dejanj, ki jih predlaga državni tožilec.

(5) Osumljenec, zoper katerega teče postopek na podlagi Uredbe 2017/1939, sme predlagati preiskovalnemu sodniku izvedbo preiskovalnega dejanja. Predlog mora biti obrazložen in mora vsebovati podatek o obvestilu iz tretjega odstavka a165.a člena tega zakona. Preiskovalni sodnik pred odločitvijo pozove državnega tožilca, da se v določenem roku izjavi o predlogu. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom osumljenca za opravo preiskovalnega dejanja, ga obvesti o razlogih za svojo odločitev.

166. člen

(1) Preiskovalni sodnik pristojnega sodišča lahko opravi pred izdajo sklepa o preiskavi posamezna preiskovalna dejanja, ki bi jih bilo nevarno odlašati, vendar mora o vsem, kar je storil, obvestiti pristojnega državnega tožilca.

(2) Glede vabljenja in zasliševanja osumljenca se uporabljajo določbe o vabljenju in zasliševanju obdolženca.

XVI. POGLAVJE
PREISKAVA

167. člen

(1) Preiskava se začne zoper določeno osebo, če je utemeljen sum, da je storila kaznivo dejanje.

(2) V preiskavi se zberejo dokazi in podatki, ki so potrebni za odločitev, ali naj se vloži obtožnica ali ustavi postopek, dokazi, za katere je nevarnost, da jih na glavni obravnavi ne bo mogoče ponoviti ali da bila njihova izvedba zvezana s težavami, kot tudi drugi dokazi, ki utegnejo biti koristni za postopek in je glede na okoliščine primera smotrno, da se izvedejo.

168. člen

(1) Preiskava se opravi na zahtevo državnega tožilca.

(2) Zahtevo za preiskavo poda državni tožilec preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča.

(3) V zahtevi za preiskavo je treba navesti: osebo, zoper katero se zahteva preiskava, opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, zakonsko označbo kaznivega dejanja, okoliščine, iz katerih izhaja utemeljenost suma, ter pregledno navedene oziroma označene in določno opredeljene dokaze, ki utemeljujejo sum, da je oseba, zoper katero se zahteva preiskava, storila določeno kaznivo dejanje. V zahtevi državni tožilec predlaga, katere posamezne okoliščine naj se v preiskavi raziščejo in katera posamezna preiskovalna dejanja naj se opravijo, lahko pa predlaga tudi pripor osebe, zoper katero je zahtevana preiskava.

(4) Državni tožilec pošlje preiskovalnemu sodniku kazensko ovadbo s popisom vseh spisov in zapisnikov o opravljenih dejanjih. Temu priloži vse spise in zapisnike o opravljenih dejanjih, ki utegnejo biti dokaz, in preiskovalnemu sodniku hkrati pošlje tudi predmete, ki utegnejo biti dokaz, ali pa glede na njihove lastnosti navede, kje so.

(5) Če državni tožilec umakne zahtevo za preiskavo, preden je izdan sklep o preiskavi, preiskovalni sodnik s sklepom zavrže zahtevo in sporoči oškodovancu, da lahko začne pregon sam (60. in 62. člen).

169. člen

(1) Ko preiskovalni sodnik prejme zahtevo za preiskavo, pregleda spise; če se z zahtevo strinja, izda sklep o preiskavi, v katerem morajo biti podatki iz tretjega odstavka prejšnjega člena. Sklep pošlje državnemu tožilcu in obdolžencu.

(2) Preden izda sklep, zasliši preiskovalni sodnik tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava, razen če bi bilo nevarno odlašati ali, če preiskovalni sodnik glede na že opravljeno zaslišanje po 148.a členu tega zakona in podano zahtevo za preiskavo oceni, da ponovno zaslišanje ni potrebno.

(3) Preden odloči o zahtevi državnega tožilca, lahko preiskovalni sodnik povabi državnega tožilca in tistega, zoper katerega je tožilec zahteval preiskavo, naj določenega dne prideta k sodišču, če je treba, da se izjavita o okoliščinah, ki utegnejo biti pomembne za odločitev o zahtevi, ali če misli, da bi bila iz drugih razlogov smotrna njuna ustna izjava. Ob tej priložnosti lahko dajeta stranki ustno svoje predloge, državni tožilec pa lahko spremeni ali dopolni svojo zahtevo za preiskavo, lahko pa predlaga tudi, naj se postopek izvede neposredno po obtožnici (170. člen).

(4) Glede vabljenja in zasliševanja tistega, zoper katerega je zahtevana preiskava, se uporabljajo določbe tega zakona o vabljenju in zasliševanju obdolženca. Vabilu se priloži drugopis zahteve za preiskavo. Osebo, ki jo povabi po prejšnjem odstavku, pouči preiskovalni sodnik v smislu 5. člena tega zakona.

(5) Zoper sklep preiskovalnega sodnika o preiskavi se obdolženec lahko pritoži. Če mu je sklep ustno sporočen, lahko poda pritožbo pri tej priložnosti na zapisnik.

(6) Preiskovalni sodnik mora pritožbo takoj predložiti senatu (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(7) Če se preiskovalni sodnik ne strinja z zahtevo državnega tožilca za preiskavo, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Zoper sklep senata imajo obdolženec, državni tožilec in oškodovanec pravico do pritožbe, ki ne zadrži njegove izvršitve.

(8) Če se je zoper sklep senata pritožil samo oškodovanec in se pritožbi ugodi, se šteje da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

(9) V primerih iz šestega in sedmega odstavka tega člena mora senat odločiti v oseminštiridesetih urah.

(10) Pri odločanju o zahtevi za preiskavo senat ni vezan na pravno presojo dejanja, ki jo je navedel državni tožilec.

170. člen

(1) Preiskovalni sodnik lahko da soglasje k predlogu državnega tožilca, naj se ne opravi preiskava, če dajejo zbrani podatki, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in storilca, dovolj podlage za vložitev obtožnice.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka sme preiskovalni sodnik dati samo, če je pred tem zaslišal tistega, zoper katerega naj bo vložena obtožnica. Glede vabljenja in zaslišanja te osebe se uporabljajo določbe o vabljenju in zaslišanju obdolženca. Sporočilo o tem, da se strinja s predlogom, pošlje preiskovalni sodnik državnemu tožilcu in tistemu, zoper katerega naj bo vložena obtožnica.

(3) Rok za vložitev obtožnice je 15 dni, vendar pa ga lahko senat (šesti odstavek 25. člena) na zahtevo državnega tožilca podaljša.

(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena lahko poda državni tožilec tudi po vložitvi zahteve za preiskavo, dokler sklep o njej ni izdan.

(5) Če je preiskovalni sodnik mnenja, da ni pogojev za vložitev obtožnice brez preiskave, ravna, kot da bi bila zahtevana preiskava.

(6) Če je državni tožilec z obdolžencem sklenil sporazum o priznanju krivde ali če je za kaznivo dejanje v zakonu predpisana kazen zapora do osem let, sme državni tožilec mimo pogojev, ki so določeni v prejšnjih odstavkih, vložiti obtožnico tudi brez preiskave, če dajejo zbrani podatki, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in storilca, dovolj podlage za obtožbo. Državni tožilec vloži obtožnico brez preiskave tudi, kadar postopek teče na podlagi Uredbe 2017/1939/EU.

(7) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi, kadar gre za kazenski pregon na zahtevo oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca; vendar pa v tem primeru roka iz tretjega odstavka tega člena ni mogoče podaljšati. Določbe prejšnjega odstavka pa se uporabljajo tudi za vložitev zasebne tožbe za kaznivo dejanje zoper čast in dobro ime, storjeno s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja.

(8) Predlogu iz prvega odstavka tega člena in obtožnici, ki jo vloži po šestem odstavku tega člena, priloži državni tožilec kazensko ovadbo ter vse spise in zapisnike o opravljenih dejanjih kot tudi predmete, ki utegnejo biti dokaz, ali pa v predlogu navede, kje so.

171. člen

(1) Preiskavo opravlja preiskovalni sodnik pristojnega sodišča.

(2) Preiskovalni sodnik opravlja praviloma preiskovalna dejanja samo na območju svojega sodišča. Če je to v korist preiskavi, sme opraviti posamezna preiskovalna dejanja tudi zunaj območja svojega sodišča, vendar pa mora o tem obvestiti sodišče, na katerega območju jih opravi.

172. člen

(1) Med preiskavo lahko prepusti preiskovalni sodnik posamezna preiskovalna dejanja preiskovalnemu sodniku sodišča, na katerega območju jih je treba opraviti.

(2) Državni tožilec, ki je pristojen za postopek pred sodiščem, kateremu je bilo prepuščeno preiskovalno dejanje, je lahko pri tem navzoč, če pristojni državni tožilec ne izjavi, da bo navzoč sam.

(3) Preiskovalni sodnik lahko prepusti policiji izvršitev odredbe o hišni ali osebni preiskavi ali o zasegu predmetov na način, kot je to določeno v tem zakonu.

(4) Po zahtevi ali dovoljenju preiskovalnega sodnika sme policija obdolženca fotografirati ali vzeti njegove prstne odtise, če je to potrebno za kazenski postopek.

173. člen

Pri preiskovalnih dejanjih ravna policija po ustreznih določbah tega zakona o preiskovalnih dejanjih.

174. člen

(1) Preiskovalni sodnik oziroma policija, ki so ji bila prepuščena posamezna preiskovalna dejanja, opravi po potrebi tudi druga preiskovalna dejanja, ki so s temi v zvezi ali iz njih izvirajo.

(2) Če preiskovalni sodnik, ki so mu bila prepuščena posamezna preiskovalna dejanja, za to ni pristojen, pošlje zadevo pristojnemu preiskovalnemu sodniku in o tem obvesti preiskovalnega sodnika, ki mu je zadevo poslal.

175. člen

(1) Preiskava se opravi samo glede tistega kaznivega dejanja in zoper tistega obdolženca, na katerega se nanaša sklep o preiskavi.

(2) Če se med preiskavo pokaže, da je treba postopek razširiti tudi na kakšno drugo kaznivo dejanje ali zoper kakšno drugo osebo, obvesti preiskovalni sodnik o tem državnega tožilca. V takem primeru se smejo opraviti tista preiskovalna dejanja, ki jih ni mogoče odlašati; o vsem, kar je bilo storjeno, pa je treba obvestiti državnega tožilca.

(3) Glede razširitve preiskave veljajo določbe 168. in 169. člena tega zakona.

176. člen

Ko je izdan sklep o preiskavi, opravlja preiskovalni sodnik preiskovalna dejanja po predlogih strank ter tista dejanja, ki se mu zdijo potrebna za uspešno izvedbo postopka.

177. člen

(1) Stranke in oškodovanec smejo med preiskavo predlagati preiskovalnemu sodniku, naj se opravijo posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom strank, naj se opravi posamezno preiskovalno dejanje, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Stranke in oškodovanec smejo dajati predloge iz prejšnjega odstavka tudi preiskovalnemu sodniku ali policiji, ki so ji prepuščena posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik oziroma policija ne strinja s predlogom, obvesti o tem predlagatelja, ki lahko nato predlog ponovi pri preiskovalnem sodniku pristojnega sodišča.

178. člen

(1) Pri zaslišanju obdolženca je lahko navzoč državni tožilec, mora pa biti navzoč zagovornik, če ga obdolženec ima. Če preiskovalni sodnik oceni, da je navzočnost državnega tožilca v posameznem primeru potrebna, lahko odredi, da se zaslišanje opravi v njegovi obvezni navzočnosti. Navzočnost državnega tožilca je obvezna vselej, kadar gre za prvo zaslišanje po privedbi obdolženca na podlagi 157. člena tega zakona.

(2) Državni tožilec, oškodovanec, obdolženec in zagovornik so lahko navzoči pri ogledu in zaslišanju izvedencev.

(3) Državni tožilec in zagovornik sta lahko navzoča pri hišni preiskavi.

(4) Državni tožilec, obdolženec in zagovornik so lahko navzoči pri zaslišanju priče. Preiskovalni sodnik lahko odredi, da se obdolženec odstrani z zaslišanja, če priča v njegovi navzočnosti ne želi izpovedati ali če okoliščine kažejo, da v njegovi navzočnosti ne bo govorila resnice ali v primeru, če bo po zaslišanju priče potrebno opraviti sodno prepoznavo. Obdolženec ne sme biti navzoč pri zaslišanju priče, mlajše od 15 let, ki je oškodovanec katerega izmed kaznivih dejanj iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona. Oškodovanec sme biti navzoč pri zaslišanju priče samo, če je verjetno, da priča ne bo prišla na glavno obravnavo. Preiskovalni sodnik lahko v posameznem primeru dovoli, da so zaradi zaščite integritete priče, mlajše od 15 let, ki je oškodovanec katerega izmed kaznivih dejanj iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona, med njenim zaslišanjem navzoče tudi druge osebe.

(5) Preiskovalni sodnik mora na primeren način obvestiti državnega tožilca in zagovornika, kdaj in kje bo zasliševanje obdolženca. Prav tako mora na primeren način obvestiti državnega tožilca, obdolženca, zagovornika in oškodovanca, kdaj in kje bodo opravljena druga preiskovalna dejanja, pri katerih so lahko navzoči, razen če bi bilo nevarno odlašati. Če ima obdolženec zagovornika, obvesti preiskovalni sodnik praviloma samo njega. Če je obdolženec v priporu, preiskovalno dejanje pa naj bo opravljeno zunaj sedeža sodišča, odloči preiskovalni sodnik, ali je obdolženčeva navzočnost potrebna.

(6) Če tisti, ki mu je bilo poslano obvestilo o preiskovalnem dejanju, ne pride, se dejanje lahko opravi tudi v njegovi nenavzočnosti. Če preiskovalni sodnik odredi obvezno navzočnost državnega tožilca, ta pa na zaslišanje obdolženca ne pride, se zaslišanje praviloma preloži, razen če bi potekel rok iz drugega odstavka 203. člena tega zakona oziroma če preiskovalni sodnik glede na spremenjene okoliščine oceni, da obvezna navzočnost ni več potrebna. Če na zaslišanje obdolženca ne pride zagovornik, se zaslišanje preloži, razen če bi potekel rok iz drugega odstavka 203. člena tega zakona. V tem primeru preiskovalni sodnik zahteva od obdolženca, naj si takoj vzame drugega zagovornika. Če obdolženec tega ne stori, mu zagovornika brez škode za obrambo postavi preiskovalni sodnik. O preložitvi zaslišanja oziroma izostanku z zaslišanja preiskovalni sodnik obvesti Vrhovno državno tožilstvo oziroma odvetniško zbornico.

(7) Stranke in zagovornik, ki so navzoči pri preiskovanih dejanjih lahko za razjasnitev stvari postavljajo obdolžencu, priči ali izvedencu posamezna vprašanja. Preiskovalni sodnik prepove vprašanje ali odgovor na postavljeno vprašanje, če ni dovoljeno ali če ni v zvezi z zadevo (228. člen in prvi odstavek 241. člena). Oškodovanec lahko postavlja vprašanja le z dovoljenjem preiskovalnega sodnika. Tisti, ki so navzoči pri preiskovalnih dejanjih, imajo pravico zahtevati, naj se v zapisnik vpišejo njihove pripombe glede izvršitve posameznih dejanj, lahko pa predlagajo tudi izvedbo posameznih dokazov.

(8) Za razjasnitev posameznih tehničnih ali drugih strokovnih vprašanj, ki nastanejo v zvezi s pridobljenimi dokazi, pri zaslišanju obdolženca ali pri drugih preiskovalnih dejanjih, lahko pokliče preiskovalni sodnik osebo ustrezne stroke, da mu da o takih vprašanjih potrebna pojasnila. Če so stranke pri tem navzoče, lahko zahtevajo, naj da ta oseba natančnejša pojasnila. Če je potrebno, lahko zahteva preiskovalni sodnik pojasnila tudi od ustreznega strokovnega zavoda.

(9) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tudi, če se opravi preiskovalno dejanje pred sklepom o preiskavi.

179. člen

(1) Preiskovalni sodnik s sklepom prekine preiskavo, če obdolženec po storjenem kaznivem dejanju duševno zboli ali če nastane pri njem duševna motnja ali če zboli za kakšno drugo hudo boleznijo, zaradi katere se dalj časa ne more udeleževati postopka ali če je na begu. Enako ravna preiskovalni sodnik, če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon obdolženca (če ni potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon ali če ni zahteve upravičenega tožilca).

(2) Preden se preiskava prekine, je treba zbrati vse dokaze o kaznivem dejanju in kazenski odgovornosti obdolženca, do katerih je mogoče priti.

(3) Ko prenehajo ovire, ki so povzročile prekinitev, nadaljuje preiskovalni sodnik preiskavo.

180. člen

(1) Če državni tožilec med preiskavo ali po končani preiskavi izjavi, da odstopa od pregona, preiskovalni sodnik obvesti o tem oškodovanca in ga posebej pouči o njegovi pravici, da sme nadaljevati pregon (60. in 62. člen). Če oškodovancu obvestila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Če oškodovanec ne nadaljuje pregona, preiskovalni sodnik s sklepom ustavi preiskavo. Sklep se pošlje obdolžencu, državnemu tožilcu in oškodovancu.

181. člen

(1) Preiskavo ustavi s sklepom senat (šesti odstavek 25. člena), kadar med preiskavo odloča o kateremkoli vprašanju, in sicer v naslednjih primerih:

1) če spozna, da dejanje, ki ga je obdolženec obdolžen, ni kaznivo dejanje;

2) če so okoliščine, ki izključujejo krivdo ali kaznivost obdolženca, pa ni pogojev za varnostne ukrepe;

3) če je kazenski pregon zastaran ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon;

4) če ni dokazov, da bi bil obdolženec storil kaznivo dejanje;

5) ali če je podana nesorazmernost med majhnim pomenom kaznivega dejanja (njegova nevarnost je neznatna zaradi narave ali teže dejanja ali zaradi tega, ker so škodljive posledice neznatne ali jih ni ali zaradi drugih okoliščin, v katerih je bilo storjeno in zaradi nizke stopnje storilčeve krivde ali zaradi njegovih osebnih okoliščin) ter posledicami, ki bi jih povzročil kazenski pregon.

(2) Če preiskovalni sodnik spozna, da so razlogi za ustavitev preiskave iz prejšnjega odstavka, obvesti o tem državnega tožilca. Če državni tožilec v osmih dneh ne obvesti preiskovalnega sodnika, da odstopa od pregona, zahteva preiskovalni sodnik, naj senat odloči o ustavitvi preiskave.

(3) Sklep o ustavitvi preiskave se pošlje državnemu tožilcu, oškodovancu in obdolžencu; če je ta v priporu, ga je treba takoj izpustiti. Zoper ta sklep imata državni tožilec in oškodovanec pravico pritožbe.

(4) Če se je zoper sklep o ustavitvi preiskave pritožil samo oškodovanec in je pritožbi ugodeno, se šteje, da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

(5) Če so podane okoliščine, ki samo začasno preprečujejo pregon obdolženca (prvi odstavek 179. člena), senat s sklepom prekine preiskavo.

(6) Ko prenehajo ovire, ki so povzročile prekinitev, nadaljuje preiskovalni sodnik preiskavo.

182. člen

(1) Preden konča preiskavo, si preiskovalni sodnik preskrbi podatke o obdolžencu, ki so navedeni v prvem odstavku 227. člena tega zakona, če manjkajo ali če se je treba o njih prepričati, kot tudi podatke o njegovih prejšnjih neizbrisanih obsodbah; če obdolženec še prestaja kazen ali kakšno drugo sankcijo, ki je zvezana z odvzemom prostosti, pa podatke o njegovem vedenju med prestajanjem kazni oziroma druge sankcije. Po potrebi si priskrbi podatke o prejšnjem življenju obdolženca in o razmerah, v katerih živi, o njegovem osebnem dohodku v zadnjih treh mesecih, kot tudi o drugih okoliščinah, ki se tičejo njegove osebnosti. Preiskovalni sodnik lahko odredi medicinske preglede ali psihološke preiskave obdolženca, če je treba dopolniti podatke o njegovi osebnosti.

(2) Če prihaja v poštev izrek enotne kazni, s katero naj bodo zajete tudi kazni iz prejšnjih obsodb, zahteva preiskovalni sodnik zadevne spise.

183. člen

Če stranke in zagovornik niso bili navzoči pri posameznih preiskovalnih dejanjih, preiskovalni sodnik pa oceni, da bi bilo koristno za nadaljnji potek preiskave, da se seznanijo s pomembnimi dokazi, jih obvesti, da se lahko v določenem roku seznanijo s temi dokazi in da podajo svoje predloge za izvedbo novih dokazov.

184. člen

(1) Preiskovalni sodnik konča preiskavo, ko spozna, da je stanje stvari v preiskavi zadosti razjasnjeno. Če je obdolženec v priporu in pripora pred vložitvijo obtožnice ni več mogoče podaljšati, preiskovalni sodnik pošlje spise državnemu tožilcu najpozneje petnajst dni pred iztekom pripora.

(2) Po končani preiskavi pošlje preiskovalni sodnik spise državnemu tožilcu; ta mora v petnajstih dneh predlagati dopolnitev preiskave ali izjaviti, da odstopa od pregona ali pa v 30 dneh vložiti obtožnico. Rok sme senat (šesti odstavek 25. člena tega zakona) na predlog državnega tožilca podaljšati.

(3) Obtožnico, v kateri predlaga podaljšanje pripora, mora državni tožilec vložiti najmanj pet dni pred iztekom pripora.

(4) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za dopolnitev preiskave, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Če senat zavrne predlog državnega tožilca, začne teči rok iz drugega odstavka tega člena od dneva, ko je državnemu tožilcu sporočena njegova odločba.

(5) Če se državni tožilec ne drži roka, ki je določen v drugem, tretjem in četrtem odstavku tega člena, mora o razlogih za to pisno obvestiti vodjo državnega tožilstva in Vrhovno državno tožilstvo.

185. člen

(1) Če preiskava ni končana v šestih mesecih, mora preiskovalni sodnik obvestiti predsednika sodišča, zakaj preiskava še ni končana.

(2) Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se preiskava konča.

186. člen

(1) Oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec lahko zahtevata od preiskovalnega sodnika pristojnega sodišča, naj opravi preiskavo oziroma predlagata njeno dopolnitev. Med preiskavo lahko dajeta preiskovalnemu sodniku tudi druge predloge.

(2) Glede uvedbe, izvedbe, prekinitve in ustavitve preiskave se smiselno uporabljajo tiste določbe tega zakona, ki se nanašajo na uvedbo in potek preiskave na zahtevo državnega tožilca. Če oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec ne prideta na zaslišanje obdolženca, čeprav sta bila v redu obveščena in tudi ne njun pooblaščenec, se šteje, da sta umaknila zahtevo za preiskavo oziroma odstopila od kazenskega pregona. Glede vrnitve v prejšnje stanje se smiselno uporabljajo določbe 58. člena tega zakona.

(3) Ko preiskovalni sodnik spozna, da je preiskava končana, obvesti o tem oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca in ga opozori, da mora v petnajstih dneh vložiti obtožnico oziroma zasebno tožbo in da se bo štelo, da je odstopil od pregona, če tega ne bi storil, in bo postopek s sklepom ustavljen. Tako opozorilo mora dati preiskovalni sodnik tudi, če senat (šesti odstavek 25. člena) zavrne predlog oškodovanca kot tožilca ali predlog zasebnega tožilca za dopolnitev preiskave zato, ker misli, da je stanje stvari dovolj razjasnjeno.

187. člen

Če je preiskovalnemu sodniku potrebna pomoč (kriminalistično – tehnična in druga) policije ali drugih državnih organov v zvezi s preiskavo, so ti dolžni, da mu na njegovo zahtevo pomagajo. Preiskovalni sodnik lahko zahteva pomoč tudi od podjetij in drugih pravnih oseb, če je to potrebno za preiskovalno dejanje, ki ga ni mogoče odlašati.

188. člen

Če to terjajo koristi kazenskega postopka, ohranitev tajnosti, koristi javnega reda ali razlogi morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obdolženca, oškodovanca ali priče, naloži uradna oseba, ki opravlja preiskovalno dejanje, tistim, ki jih zaslišuje ali so navzoči pri preiskovalnih dejanjih ali pa pregledujejo preiskovalne spise, da morajo ohraniti v tajnosti posamezna dejstva ali podatke, ki jih pri tem zvedo, in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje. Taka odredba se zapiše v zapisnik o preiskovalnem dejanju oziroma zaznamuje na pregledanih spisih, opozorjena oseba pa jo podpiše.

189. člen

Kadar odloča senat med preiskavo, sme zahtevati od preiskovalnega sodnika in od strank potrebna pojasnila, lahko pa tudi pokliče obe stranki, naj na njegovi seji ustno razložita svoja stališča.

190. člen

(1) Preiskovalni sodnik sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona vsakogar, kdor med preiskovalnim dejanjem še po opominu moti red. Če njegova udeležba ni potrebna, ga sme odstraniti s kraja, kjer se dejanje opravlja.

(2) Obdolženec ne more biti kaznovan z denarno kaznijo.

(3) Če državni tožilec moti red, ravna preiskovalni sodnik v skladu s petim odstavkom 302. člena tega zakona.

191. člen

(1) Stranki in oškodovanec se lahko vselej obrnejo na predsednika sodišča, pred katerim teče postopek, in se pri njem pritožijo zaradi zavlačevanja postopka in drugih nepravilnosti med preiskavo.

(2) Predsednik sodišča preizkusi navedbe v pritožbi in obvesti pritožnika, ki je to zahteval, kaj je ukrenil.

XVII. POGLAVJE
UKREPI ZA ZAGOTOVITEV OBDOLŽENČEVE NAVZOČNOSTI, ZA ODPRAVO PONOVITVENE NEVARNOSTI IN ZA USPEŠNO IZVEDBO KAZENSKEGA POSTOPKA

1. SKUPNA DOLOČBA

192. člen

(1) Ukrepi, ki se lahko uporabijo za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti, za odpravo ponovitvene nevarnosti in za uspešno izvedbo kazenskega postopka, so: vabilo, privedba, obljuba obdolženca, da ne bo zapustil prebivališča, prepoved približanja določenemu kraju ali osebi, javljanje na policijski postaji, varščina, hišni pripor in pripor.

(2) Pri odločanju o tem, kateri od ukrepov iz prejšnjega odstavka naj se uporabi, mora sodišče upoštevati pogoje, ki so določeni za posamezne ukrepe. Pri izbiri ukrepa mora tudi upoštevati, da ne uporabi strožjega ukrepa, če se da isti namen doseči z milejšim.

(3) Ti ukrepi se odpravijo tudi po uradni dolžnosti, če prenehajo razlogi, ki so jih narekovali oziroma se nadomestijo z drugim, milejšim ukrepom, če se za to pokažejo pogoji.

2. VABILO

193. člen

(1) Navzočnost obdolženca pri dejanjih v kazenskem postopku se zagotovi z vabilom. Vabilo pošlje obdolžencu sodišče.

(2) Obdolženec se povabi z zaprtim pisnim vabilom, ki obsega: naslov sodišča, ki vabi, ime in priimek obdolženca; označbo kaznivega dejanja, ki ga je obdolžen, kraj, kamor naj pride, dan in uro, kdaj naj pride; navedbo, da se vabi kot obdolženec; opozorilo, da bo prisilno priveden, če ne pride; pouk o dolžnosti primerno opravičiti svoj izostanek (peti in šesti odstavek tega člena); uradni pečat in ime in priimek sodnika, ki vabi.

(3) Ko je obdolženec prvič vabljen, ga je treba v vabilu poučiti, da ima pravico vzeti si zagovornika in da je zagovornik lahko navzoč pri njegovem zaslišanju.

(4) Obdolženec mora takoj sporočiti sodišču spremembo naslova, kot tudi namen, da spremeni prebivališče. O tem je treba obdolženca poučiti pri prvem zaslišanju oziroma pri vročitvi obtožnice brez preiskave (šesti odstavek 170. člena), obtožnega predloga ali zasebne tožbe; pri tem ga je treba opozoriti na posledice, določene s tem zakonom.

(5) Sodišče lahko opraviči izostanek obdolžencu, če so za to opravičljivi razlogi, ki onemogočajo njegov prihod na sodišče, kot so smrt bližnjega, zdravstveni razlogi, naravna nesreča ali neodložljiva obveznost, katere neizpolnitev ima za posledico nastanek pomembne škode.

(6) Obdolženec mora opravičilo vložiti pri sodišču, pred katerim teče postopek, najmanj 48 ur pred narokom, na katerega je vabljen, razen če razlog nastane kasneje in ga ni bilo mogoče predvideti. Če se vabilu ne odzove zaradi zdravstvenih razlogov, jih sodišče upošteva le, če je bolezen ali poškodba nenadna in nepredvidljiva ter mu onemogoča prihod na sodišče ali sodelovanje pri dejanju v kazenskem postopku. Obdolženec mora predložiti zdravniško opravičilo, izdano na obrazcu, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo. Sodišče lahko zahteva presojo upravičenosti izdaje zdravniškega opravičila pri imenovanem zdravniku Zavoda za zdravstveno zavarovanje v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo. Stroški, ki nastanejo zaradi presoje, v primeru upravičene izdaje zdravniškega opravičila bremenijo Zavod za zdravstveno zavarovanje, v primeru neupravičene izdaje pa gredo v breme obdolženca.

(7) Če obdolženec zaradi bolezni ali kakšne druge nepremagljive ovire na vabilo ne more priti, se zasliši tam, kjer je, ali se mu preskrbi prevoz do sodnega poslopja ali drugega kraja, kjer se opravlja dejanje.

3. PRIVEDBA

194. člen

(1) Privedbo obdolženca lahko odredi sodišče, če je izdan sklep o priporu ali če v redu povabljeni obdolženec ne pride, pa svojega izostanka ne opraviči (peti in šesti odstavek prejšnjega člena), ali če mu ni bilo mogoče v redu vročiti vabila ali sodbe, s katero je bila obdolžencu izrečena zaporna kazen, iz okoliščin pa je očitno, da se obdolženec vročitvi izmika po tem, ko vsi drugi načini vročanja niso bili uspešni.

(2) Odredbo za privedbo izvrši policija.

(3) Privedba se odredi pisno. Odredba mora obsegati: ime in priimek obdolženca, ki naj se privede, označbo kaznivega dejanja, katerega je obdolžen, z navedbo določbe kazenskega zakona ter razlog, zakaj se odreja privedba, uradni pečat in podpis sodnika, ki odreja privedbo.

(4) Tisti, ki mu je naložena izvršitev odredbe, izroči odredbo obdolžencu in ga povabi, naj gre z njim. Če obdolženec to odkloni, ga privede s silo.

(5) Zoper vojaške osebe, pripadnike policije ali straže zavoda, v katerem so osebe, ki jim je vzeta prostost, se odredi privedba prek njihovega poveljstva oziroma predstojnika.

4. OBLJUBA OBDOLŽENCA, DA NE BO ZAPUSTIL PREBIVALIŠČA

195. člen

(1) Če se je bati, da se bo obdolženec med postopkom skril ali odšel neznano kam ali v tujino, sme sodišče zahtevati od njega zavezo, da se ne bo skrival oziroma da ne bo brez dovoljenja sodišča zapustil svojega prebivališča oziroma bivališča. Če je obdolženec v postopku zaradi kaznivega dejanja, storjenega v tujini, in obstaja nevarnost, da bo v tujini ponovil kaznivo dejanje, pa se sme od njega zahtevati zaveza, da brez dovoljenja sodišča ne bo odšel v tujino. Dana obljuba se vpiše v zapisnik.

(2) Obdolžencu se sme, ob dani obljubi iz prejšnjega odstavka, začasno vzeti potna listina oziroma prepovedati uporaba druge listine za prehod meje. Pritožba zoper sklep o odvzemu potne listine oziroma o prepovedi uporabe druge listine za prehod meje ne zadrži njegove izvršitve.

(3) Ko se obdolženec tako zaveže, ga je treba opozoriti, da se zoper njega lahko odredi pripor, če bi prekršil to zavezo.

4.a Prepoved približanja določenemu kraju ali osebi

195.a člen

(1) Če so podane okoliščine iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona, vendar je nevarnost, da bo obdolženec uničil sledove kaznivega dejanja, vplival na

priče, udeležence ali prikrivalce ali ponovil kaznivo dejanje, dokončal poskušeno kaznivo dejanje ali storil kaznivo dejanje, s katerim grozi, moč odvrniti s prepovedjo približanja obdolženca določenemu kraju ali osebi, uporabi sodišče ta ukrep.

(2) Sodišče določi primerno razdaljo - oddaljenost od določenega kraja ali osebe, ki jo mora obdolženec spoštovati in je namerno ne sme prekoračiti oziroma obdolžencu prepove navezovati stike z osebo na kakršen koli način, vključno z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev; v nasprotnem primeru lahko sodišče zoper njega odredi pripor. O tej posledici je obdolženca predhodno vselej treba obvestiti.

(3) Če razdaljo - oddaljenost, ki jo mora spoštovati obdolženec oziroma prepoved navezovanja stikov na kakršen koli način, vključno z uporabo elektronskih komunikacijskih sredstev, namerno krši z ukrepom varovana oseba, jo lahko sodišče vsakokrat kaznuje z denarno kaznijo iz 78. člena tega zakona.

(4) O ukrepu iz tega člena odloči sodišče z obrazloženim sklepom; obrazložitev mora vsebovati utemeljitev suma, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, okoliščin iz prvega odstavka tega člena in uporabe tega ukrepa.

(5) Glede nadzorovanja izvajanja ukrepa prepovedi približanja določenemu kraju ali osebi in ravnanja v primeru njegove kršitve se smiselno uporabljajo določbe petega in šestega odstavka 199.a člena tega zakona.

4.b Javljanje na policijski postaji

195.b člen

(1) Če obstaja bojazen, da se bo obdolženec med postopkom skril ali odšel neznano kam ali v tujino, lahko sodišče odloči, da se mora vsakodnevno ali občasno, ob določenih urah javljati na policijski postaji, na območju katere stalno ali začasno prebiva ali se nahaja v trenutku odločanja o uporabi ukrepov za zagotovitev njegove navzočnosti. Sklep se vroči obdolžencu in pošlje pristojni policijski postaji.

(2) Če se obdolženec ne javlja na policijski postaji, tako kot je določeno v sklepu, mora policija to nemudoma sporočiti sodišču; sodišče lahko zoper obdolženca v primeru namerne prekršitve obveznosti odredi pripor. O tej posledici je obdolženca predhodno vselej potrebno opozoriti.

(3) O ukrepu iz tega člena odloči sodišče z obrazloženim sklepom; obrazložitev mora vsebovati utemeljitev suma, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, okoliščin iz prvega odstavka tega člena in uporabe tega ukrepa.

(4) Če v tem členu ni drugače določeno, se glede odreditve, časa trajanja, podaljšanja in odprave ukrepov iz prejšnjega in tega člena smiselno uporabljajo določbe tega zakona o priporu.

(5) O podaljšanju ukrepov iz prejšnjega in tega člena pred vložitvijo obtožnice odloča po uradni dolžnosti ali na predlog državnega tožilca vselej preiskovalni sodnik.

5. VARŠČINA

196. člen

(1) Če bi bilo treba obdolženca pripreti ali če je že v priporu samo zaradi tega, ker se je bati, da bo pobegnil, se lahko pusti na prostosti oziroma izpusti, če da on osebno ali kdo drug zanj varščino, da do konca kazenskega postopka ne bo pobegnil, sam obdolženec pa obljubi, da se ne bo skrival in da brez dovoljenja ne bo zapustil svojega prebivališča.

(2) Ob izpolnjenih pogojih za odreditev pripora samo iz razloga ponovitvene nevarnosti (3. točka prvega odstavka 201. člena) se, razen v primeru, ko gre za kazniva dejanja iz XIV., XV., XIX., XX., XXI., XXVII., XXVIII., XXIX., XXX., XXXIII. in XXXIV. poglavja kazenskega zakonika, za katera je predpisana kazen pet ali več let zapora, obdolženca ob dani varščini in obljubi, da kaznivih dejanj ne bo ponavljal, da poskušanega kaznivega dejanja ne bo dokončal oziroma da ne bo storil kaznivega dejanja, s katerim je grozil, lahko pusti na prostosti oziroma izpusti, če je že v priporu.

197. člen

(1) Varščina se vselej glasi na denarni znesek, ki se določi glede na težo kaznivega dejanja, osebne in družinske razmere obdolženca ter glede na gmotne razmere tistega, ki jo daje.

(2) Varščina se lahko da v gotovini, v vrednostnih papirjih, v dragocenostih ali v drugih premičnih stvareh večje vrednosti, ki jih je lahko vnovčiti in hraniti, v hipoteki za znesek varščine na nepremičnini tistega, ki varščino daje, ali pa v osebni zavezi ene ali več oseb, da bodo plačale določeni znesek, če obdolženec pobegne.

(3) Če obdolženec pobegne, se s sklepom določi, da vrednost, ki je bila dana kot varščina, pripade proračunu.

(4) Če obdolženec ponovi kaznivo dejanje, dokonča poskušeno kaznivo dejanje ali stori kaznivo dejanje, s katerim je grozil, se lahko pripre. Z dano varščino se ravna po prejšnjem odstavku.

198. člen

(1) Kljub dani varščini se obdolženec lahko pripre, če v redu povabljen ne pride in svojega izostanka ne opraviči, če se pripravlja na beg ali če se pokaže potem, ko je bil puščen v prostosti, zoper njega kakšen drug zakonski razlog za pripor.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka varščina preneha. Položeni denarni znesek, dragocenosti, vrednostni papirji ali druge premične stvari se vrnejo, hipoteka pa izbriše. Enako se ravna tudi, če se kazenski postopek pravnomočno konča s sklepom o ustavitvi ali zavrženjem obtožnice ali s sodbo.

(3) V primeru, ko je bila varščina dana na podlagi drugega odstavka 196. člena tega zakona, preneha, ko je kazenski postopek pravnomočno končan. Z varščino se ravna enako kot v prejšnjem odstavku.

(4) Če se s sodbo izreče kazen zapora, preneha varščina šele, ko obsojenec nastopi kazen.

199. člen

(1) Sklep o varščini izda med preiskavo preiskovalni sodnik, po vložitvi obtožnice pa senat.

(2) Sklep, s katerim se določa varščina, in sklep, s katerim varščina preneha, se izda po zaslišanju tožilca.

5.a Hišni pripor

199.a člen

(1) Če obstajajo razlogi iz 1. do 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona, vendar odreditev pripora ni neogibno potrebna za varnost ljudi ali potek kazenskega postopka, lahko sodišče zoper obdolženca odredi hišni pripor. Sklep o odreditvi, podaljšanju ali odpravi hišnega pripora se vselej pošlje tudi policijski postaji, na območju katere se izvaja ukrep.

(2) S sklepom o odreditvi hišnega pripora sodišče določi, da se obdolženec ne sme oddaljiti iz poslopja, v katerem stalno ali začasno prebiva, oziroma javne ustanove za zdravljenje ali oskrbo. Obdolžencu, zoper katerega je odrejen hišni pripor, lahko sodišče omeji ali prepove stike z osebami, ki z njim ne prebivajo oziroma ga ne oskrbujejo.

(3) Obdolžencu, zoper katerega je odrejen hišni pripor, sme sodišče izjemoma dovoliti, da se za določen čas oddalji iz prostorov, kjer se izvaja hišni pripor, kadar je to neizogibno potrebno, da si zagotovi najnujnejše življenjske potrebščine, ali za opravljanje dela. O tem sodišče obvesti policijsko postajo, na območju, katere se izvaja ukrep.

(4) V primeru, da se obdolženec brez dovoljenja sodišča oddalji iz poslopja, v katerem stalno ali začasno prebiva, oziroma javne ustanove za zdravljenje ali oskrbo ali pa to stori izven dovoljenega časa, lahko sodišče zoper njega odredi pripor. O tej posledici je potrebno obdolženca vselej predhodno opozoriti.

(5) Sodišče nadzoruje izvajanje ukrepa hišnega pripora samo ali preko policije. Policija sme vsak čas, tudi brez zahteve sodišča preverjati izvajanje ukrepa hišnega pripora, o morebitnih kršitvah ukrepa pa brez odlašanja obvestiti sodišče. Policija osebne in druge podatke obdolženca vnese v ustrezno evidenco po določbah zakona, ki ureja policijo.

(6) Če policija obdolženca brez dovoljenja iz tretjega odstavka tega člena zaloti zunaj kraja, določenega v sklepu, mu vzame prostost in ga brez odlašanja privede k preiskovalnemu sodniku. O odvzemu prostosti mora policija takoj obvestiti državnega tožilca. Ob privedbi policist sporoči preiskovalnemu sodniku, zakaj in kdaj je bila obdolženemu odvzeta prostost. Preiskovalni sodnik mora obdolženca brez odlašanja, najpozneje pa v štiriindvajsetih urah, odkar mu je bil pripeljan, zaslišati o okoliščinah kršitve ukrepa in odločiti, ali bo zoper obdolženca v skladu s četrtim odstavkom tega člena odredil pripor. Pri zaslišanju sta lahko navzoča državni tožilec in zagovornik. Če je že vložen obtožni akt, preiskovalni sodnik po zaslišanju obdolženca pošlje zadevo senatu okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena) oziroma sodniku posamezniku pri okrajnem sodišču, ki mora najpozneje v oseminštiridesetih urah odločiti, ali bo zoper obdolženca v skladu s četrtim odstavkom tega člena odredil pripor. Do odločitve o priporu preiskovalni sodnik s sklepom odredi pridržanje, za katerega se smiselno uporabljajo določbe četrtega in petega odstavka 203. člena tega zakona. Če se zoper obdolženca, ki nima zagovornika, odredi pripor, se mu postavi zagovornik po uradni dolžnosti. Sklep o postavitvi zagovornika se vroči zagovorniku skupaj s sklepom o priporu.

(7) Če v tem členu ni drugače določeno, se glede odreditve, časa trajanja, podaljšanja in odprave hišnega pripora, kot tudi glede vštevanja hišnega pripora v izrečeno kazen, smiselno uporabljajo določbe tega zakona o priporu.

(8) O podaljšanju hišnega pripora pred vložitvijo obtožnice odloča na obrazložen predlog preiskovalnega sodnika ali državnega tožilca vselej senat (šesti odstavek 25. člena). S

predlogom mora biti seznanjen obdolženec, če ima zagovornika, pa tudi ta, v roku iz drugega odstavka 205. člena tega zakona.

6. PRIPOR

200. člen

(1) Pripor se sme odrediti samo ob pogojih, ki so določeni v tem zakonu.

(2) Pripor sme trajati najkrajši potrebni čas. Dolžnost vseh organov, ki sodelujejo v kazenskem postopku, in organov, ki jim dajejo pravno pomoč je, da postopajo posebno hitro, če je obdolženec v priporu.

(3) Pripor se v kateremkoli času med postopkom odpravi, brž ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen.

(4) Zoper sklep o odreditvi, podaljšanju ali odpravi pripora je treba pritožbo podati v treh dneh od dne, ko je bil sklep vročen, razen če določbe tega zakona o priporu ne določajo drugače.

201. člen

(1) Če je podan utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, se sme pripor zoper njo odrediti:

1) če se skriva, če ni mogoče ugotoviti njene istovetnosti ali če so druge okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bi pobegnila;

2) če je upravičena bojazen, da bo uničila sledove kaznivega dejanja, ali če posebne okoliščine kažejo, da bo ovirala potek kazenskega postopka s tem, da bo vplivala na priče, udeležence ali prikrivalce;

3) če teža, način storitve ali okoliščine, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno in njene osebne lastnosti, prejšnje življenje, okolje in razmere v katerih živi ali kakšne druge posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo ponovila kaznivo dejanje, dokončala poskušeno kaznivo dejanje ali storila kaznivo dejanje, s katerim grozi.

(2) V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka traja pripor, ki je bil odrejen samo zato, ker ni bilo mogoče ugotoviti istovetnosti osebe, toliko časa, dokler istovetnost ni ugotovljena. V primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka se pripor odpravi, brž ko so zagotovljeni dokazi, zaradi katerih je bil odrejen.

(3) Kot posebne okoliščine iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena se štejejo zlasti obdolženčeve kršitve ukrepov iz 195., 195.a, 195.b, 196. in 199.a člena tega zakona.

202. člen

(1) Pripor odredi preiskovalni sodnik pristojnega sodišča na predlog državnega tožilca. Predloga za odreditev in podaljšanje pripora morata biti obrazložena.

(2) Pripor se odredi s pisnim sklepom, ki obsega: ime in priimek tistega, ki mu je odvzeta prostost; kaznivo dejanje, ki ga je obdolžen; zakonski razlog za pripor; pouk o pravici do pritožbe; obrazložitev vseh odločilnih dejstev, ki so narekovala odreditev pripora, pri čemer

mora preiskovalni sodnik določno navesti razloge, iz katerih izhaja utemeljen sum, da je oseba storila kaznivo dejanje, obrazložiti odločilna dejstva iz 1. do 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena in povedati, zakaj je odreditev pripora v konkretnem primeru neogibno potrebna za varnost ljudi oziroma potek postopka.

(3) Sklep o priporu se izroči tistemu, na katerega se nanaša takrat, ko mu je vzeta prostost, najpozneje pa v oseminštiridesetih urah, odkar mu je bila vzeta prostost, oziroma ko je bil priveden k preiskovalnemu sodniku (prvi in peti odstavek 157. člena). V spisih morata biti navedeni ura, ko mu je bila vzeta prostost, in ura, ko mu je bil izročen sklep.

(4) Zoper sklep o priporu se sme priprti pritožiti na senat (šesti odstavek 25. člena) v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bil sklep izročen. Če je priprti prvič zaslišan po preteku tega roka, se lahko pritoži ob tem zaslišanju. Pritožbo s prepisom zapisnika o zaslišanju, če je bil priprti zaslišan, in sklep o priporu je treba takoj poslati senatu. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

(5) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za odreditev pripora, zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena). Zoper sklep, s katerim senat odredi pripor, se sme priprti pritožiti, vendar pritožba ne zadrži njegove izvršitve. Glede izročitve sklepa in vložitve pritožbe se uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka tega člena.

(6) V primerih iz četrtega in petega odstavka tega člena mora senat, ki odloča o pritožbi, odločiti v oseminštiridesetih urah.

(7) V primerih iz petega odstavka tega člena lahko preiskovalni sodnik ob zahtevi, naj o predlogu državnega tožilca za odreditev pripora odloči senat, vselej odredi katerega izmed nadomestnih ukrepov iz tega poglavja.

203. člen

(1) Preiskovalni sodnik mora tistega, ki mu je bila vzeta prostost in mu je bil pripeljan, takoj poučiti po 4. členu tega zakona. Če gre za tujega državljana, ga mora tudi obvestiti, da je pristojni organ na njegovo zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti konzulat njegove države. Pouk preiskovalnega sodnika in izjava tistega, ki mu je bila vzeta prostost, morata biti zapisana v zapisnik. Če je potrebno, mu preiskovalni sodnik pomaga, da si najde zagovornika.

(2) Preiskovalni sodnik mora tistega, ki mu je bila vzeta prostost, brez odlašanja, najkasneje pa v oseminštiridesetih urah, odkar mu je bila oseba pripeljana, zaslišati.

(3) Če si tisti, ki mu je vzeta prostost, ne vzame zagovornika v štiriindvajsetih urah od ure, ko je bil poučen o tej pravici, ali izjavi, da si zagovornika ne bo vzel, mu ga postavi sodišče po uradni dolžnosti.

(4) Preiskovalni sodnik v primerih iz prejšnjih odstavkov s sklepom odredi pridržanje za potreben čas, vendar najdalj za oseminštirideset ur od ure, ko mu je bila pripeljana oseba, ki ji je bila vzeta prostost. Za pritožbo zoper ta sklep se smiselno uporablja določba sedmega odstavka 157. člena tega zakona.

(5) Pridržanje po prejšnjem odstavku se izvršuje v prostorih za pripor.

204. člen

Če preiskovalni sodnik tistemu, ki mu je bila vzeta prostost, ni dal pouka po 4. členu tega zakona, ali ta pouk ni zapisan, sodišče ne sme svoje odločbe opreti na izpovedbo tistega, ki mu je bila vzeta prostost.

204.a člen

(1) Takoj po zaslišanju mora državni tožilec izjaviti, ali bo zahteval uvedbo kazenskega postopka ter predlagal pripor ali katerega od nadomestnih ukrepov iz tega poglavja.

(2) Če državni tožilec napove postopanje v smislu prejšnjega odstavka, mora obrazložiti okoliščine, ki lahko vplivajo na odločitev o posameznih ukrepih. Obdolženec in njegov zagovornik lahko pri odgovoru na izvajanje državnega tožilca podajata svoje predloge in stališča.

(3) Ko se stranke izjavijo o vseh vprašanjih, ki lahko vplivajo na odločitev o uporabi ukrepov iz tega poglavja, preiskovalni sodnik odloči o predlogih strank.

(4) Če je bil zoper obdolženca odrejen pripor in če državni tožilec v oseminštiridesetih urah od ure, ko je bil obveščen o priporu, ne vloži pisne zahteve za uvedbo kazenskega postopka, preiskovalni sodnik pripor odpravi in priprtega izpusti.

205. člen

(1) Po sklepu preiskovalnega sodnika sme biti obdolženec pridržan v priporu največ mesec dni od dneva, ko mu je bila vzeta prostost. Po tem času sme biti pridržan v priporu samo na podlagi sklepa o podaljšanju pripora.

(2) Pripor se sme po odločbi senata (šesti odstavek 25. člena) podaljšati največ za dva meseca. Zoper sklep senata je dovoljena pritožba, ki pa ne zadrži njegove izvršitve. Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zapora nad pet let, sme senat vrhovnega sodišča podaljšati pripor največ še za tri mesece. Sklep o podaljšanju pripora izda sodišče na predlog državnega tožilca, ki mora predlog vložiti najmanj 5 dni pred iztekom pripora. S predlogom mora biti brez odlašanja seznanjen obdolženec in njegov zagovornik, ki se lahko v roku 24 ur od prejema obvestila izjavita o navedbah v predlogu. Obdolženec in zagovornik se lahko s predlogom seznanita in se izjavita o navedbah na posebnem naroku.

(3) Preiskovalni sodnik predlog za podaljšanje pripora skupaj s spisi predloži senatu pristojnega sodišča s pojasnilom, katera procesna dejanja še namerava opraviti med preiskavo oziroma o predvidenem času zaključka preiskave.

(4) Če do izteka rokov iz drugega odstavka tega člena ni vložena obtožnica, se pripor odpravi in se obdolženec izpusti.

206. člen

Med preiskavo sme preiskovalni sodnik odpraviti pripor v soglasju z državnim tožilcem, če teče postopek na njegovo zahtevo, razen če ga odpravlja zaradi poteka roka, kolikor sme trajati, ali če je državni tožilec odstopil od pregona. Če se preiskovalni sodnik in državni tožilec ne strinjata, zahteva preiskovalni sodnik, naj o tem odloči senat; ta mora odločiti o stvari v oseminštiridesetih urah.

207. člen

(1) Če ni v tem zakonu drugače določeno (tretji odstavek 272. člena), odloča o priporu po vložitvi obtožnice do izreka sodbe sodišča prve stopnje senat. Zoper sklep o odreditvi pripora se sme priprti pritožiti v štiriindvajsetih urah od ure, ko mu je bil sklep vročen. O pritožbi mora višje sodišče odločiti v oseminštiridesetih urah.

(2) Senat mora po preteku treh mesecev od zadnjega sklepa o priporu tudi brez predloga strank preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor, in izdati sklep, s katerim ugotovi, da so razlogi za pripor še podani, ali pa pripor odpravi.

(3) Pritožba zoper sklep iz prejšnjih odstavkov ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Zoper sklep, s katerim senat zavrne predlog za odreditev ali odpravo pripora, ni pritožbe.

(5) Po vložitvi obtožnice lahko pripor traja največ dve leti. Če v tem roku obtožencu ni izrečena obsodilna sodba, se pripor odpravi in se obtoženec izpusti, razen če vrhovno sodišče odloči drugače. Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zapora osem ali več let, sme senat vrhovnega sodišča podaljšati pripor največ za eno leto. Vrhovno sodišče določi najdaljše možno trajanje pripora, pri čemer upošteva naravo in težo kaznivega dejanja ter način izvršitve. Sklep o podaljšanju pripora izda vrhovno sodišče na predlog državnega tožilca, ki mora predlog vložiti najmanj en mesec pred iztekom pripora. S predlogom morata biti brez odlašanja seznanjena obdolženec in njegov zagovornik, ki se lahko v osmih dneh od prejema obvestila izjavita o navedbah v predlogu. Obdolženec in zagovornik se lahko s predlogom seznanita in se izjavita o navedbah na posebnem naroku.

208. člen

Policija oziroma sodišče mora o odvzemu prostosti v štiriindvajsetih urah obvestiti družino, drugega bližnjega ali delodajalca tistega, ki mu je bila vzeta prostost, če ta to zahteva. O odvzemu prostosti se obvesti pristojni organ socialnega varstva, če je treba kaj ukreniti za preskrbo otrok in drugih družinskih članov, za katere skrbi tisti, ki mu je bila vzeta prostost.

7. IZVRŠEVANJE PRIPORA

209. člen

(1) Med prestajanjem pripora se ne smeta žaliti osebnost in dostojanstvo pripornika. S pripornikom je treba ravnati humano ter varovati njegovo telesno in duševno zdravje.

(2) Zoper pripornika se smejo uporabiti samo tiste omejitve, ki so potrebne, da se prepreči beg ali dogovarjanje, ki bi lahko škodovalo uspešni izvedbi postopka.

210. člen

(1) Pripornik se sprejme v zavod, v katerem se prestaja pripor (v nadaljnjem besedilu: zavod), na podlagi pisnega sklepa o priporu.

(2) Zavod lahko sprejme pripornika tudi brez pisnega sklepa, vendar mora pristojno sodišče najpozneje v štiriindvajsetih urah, odkar je pripornik v zavodu, poslati zavodu pisni sklep o priporu.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka mora odgovorni delavec zavoda napraviti uradni zaznamek, v katerem navede pristojno sodišče, ki je zahtevalo sprejem, ter datum in uro sprejema pripornika v zavod.

(4) Če zavod v roku iz prejšnjega odstavka ne prejme pisnega sklepa o priporu, izpusti pripornika in o tem obvesti pristojno sodišče.

211. člen

(1) Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij za namene zakonitega in pravilnega izvrševanja pripora ter zaradi varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin pripornikov in obveščanja oškodovancev o izpustitvi in pobegu pripornikov upravlja za posamezni zavod za prestajanje kazni zapora zbirko osebnih podatkov o pripornikih in oškodovancih ter obdeluje podatke iz nje.

(2) Zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka obsega:

1. podatke o identiteti pripornika in o njegovem osebnem stanju:

- ime in priimek ter morebitni vzdevek;
- datum in kraj rojstva;
- podatke o prebivališču;
- enotno matično številko občana;
- davčno številko;
- osebno fotografijo;
- osnovni osebni opis;
- podatki o družinskih razmerah;
- podatki o državljanstvu;
- podatki o splošnem zdravstvenem stanju ob sprejemu v pripor in morebitni invalidnosti;
- podatki o zakonitem zastopniku;

2. podatke o sklepu o priporu:

- naziv sodišča, ki je odredilo pripor;
- opravilno številko in datum izdaje sklepa;
- kaznivo dejanje, ki ga je obdolžen;
- zakonske razloge za pripor;

3. podatke o delu, ki ga odpravlja med priporom:

- vrsta dela, ki ga opravlja;
- delovno mesto, na katerega je razporejen;

- trajanje dela in odsotnosti iz dela;

- plačilo, prejeto za opravljeno delo;

4. podatke o mladoletnikovi vključenosti v vzgojne, izobraževalne ali druge programe:

- podatki o zavodu ali drugem izvajalcu programa, v katerega je bil vključen ob odreditvi pripora;

- podatki o programu in obravnavi v programu pred odreditvijo pripora;

- podatki o programu in obravnavi v programu med trajanjem pripora;

5. podatke o sprejemu v pripor, trajanju, podaljšanju oziroma odpravi pripora:

- datum in uro sprejema v pripor;

- ura, ko je bil priporniku vročen sklep;

- podatki o sklepu o podaljšanju pripora;

- podatki o sklepu o odpravi pripora;

- datum in ura izpustitve iz pripora;

6. podatke o obnašanju pripornika in disciplinskih ukrepih:

- podatki o osebnosti in vedenju pripornika;

- podatki, pomembni za izdelavo varnostne ocene in za varnost pripornika;

- vrsta disciplinskega prestopka;

- vrsta disciplinske kazni;

- trajanje disciplinske kazni;

7. podatke o osebah, s katerimi ima pripornik dovoljene stike:

- osebno ime in naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča teh oseb in telefonske številke;

8. podatke o oškodovancu, ki je zahteval obveščanje o izpustitvi in pobegu pripornika:

- podatki o zahtevi za obveščanje;

- ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ali EMŠO, poštni naslov, elektronski naslov, telefonska številka, številka telefaksa oziroma drugi kontaktni podatki.

(3) Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij zbira osebne podatke za zbirke podatkov o pripornikih iz 1. do 6. točke prejšnjega odstavka neposredno od pripornika, na katerega se nanašajo, od drugih oseb pa le na podlagi pripornikove pisne privolitve. Ne glede na določbo prejšnjega stavka se podatki o priporniku, kadar je to mogoče, zbirajo pri pravosodnih organih, policiji in drugih državnih organih ter javnih zavodih. Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij zbira osebne podatke za zbirke podatkov o osebah iz 7. točke prejšnjega odstavka od pripornika ali neposredno od oseb, na

katere se ti podatki nanašajo, podatke za zbirke o oškodovancu iz 8. točke prejšnjega odstavka pa od policije, državnega tožilstva, centra za socialno delo in sodišča (četrti odstavek 65.a člena), lahko pa tudi neposredno od oškodovanca.

(4) Podatki iz zbirke podatkov se obdelujejo, dokler traja pripor; po odpravi pripora se podatki arhivirajo in se hranijo deset let na Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, nato pa se brišejo. Podatki o pripornikih, ki po priporu nastopijo kazen zapora ali mladoletniškega zapora, se še naprej hranijo in obdelujejo v zbirki podatkov v skladu zakonom, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o hrambi in obdelovanju podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zapora in osebah, ki prestajajo kazen mladoletniškega zapora.

(5) Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij kot upravljavec zbirke podatkov o pripornikih, osebah, s katerimi imajo priporniki dovoljene stike, in oškodovancih iz drugega odstavka tega člena posreduje uporabnikom podatke iz te zbirke, če jih v skladu z zakonom potrebujejo za odločanje v postopkih ali na podlagi pisne privolitve ali zahteve posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

211.a člen

(1) Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij za namene zakonitega in pravilnega izvrševanja pripora ter varnosti v priporu, zaradi varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin pripornikov, obveščanja oškodovancev o izpustitvi in pobegu pripornikov, nadzorov, izvrševanja odločb sodišč ter sodelovanja s policijo in državnim tožilstvom v skladu z zakonom, upravlja za vse zavode za prestajanje kazni zapora Centralno evidenco pripornikov Republike Slovenije in obdeluje podatke v njej.

(2) Centralna evidenca pripornikov Republike Slovenije vsebuje podatke iz zbirke podatkov o pripornikih, osebah, s katerimi imajo priporniki dovoljene stike, in oškodovancih iz drugega odstavka 211. člena.

(3) Evidenca se upravlja in vzdržuje s sredstvi informacijske tehnologije.

(4) Zaradi zagotavljanja točnosti in ažurnost podatkov v evidenci Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij upravljavci zbirke podatkov Centralnega registra prebivalstva, evidenc Finančne uprave Republike Slovenije in Zavoda za zdravstveno zavarovanje ter podatkov o socialnih transferjih brezplačno posredujejo potrebne podatke, oziroma ji omogočijo neposreden elektronski dostop do podatkov na način, da jih lahko vpogleda, prepiše, izpiše ali kopira. Uprava podatke pridobiva oziroma dostopa v register in evidence z navedbo osebnega imena in naslova prebivališča pripornika, navedbo pravne podlage in namena dostopa ter opravilne številke zadeve ali istih povezovalnih znakov.

(5) Podatki iz evidence se shranjujejo in obdelujejo, dokler traja pripor; po odpravi pripora se podatki arhivirajo in se hranijo deset let pri Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, nato pa se brišejo. Podatki o pripornikih, ki po priporu nastopijo kazen zapora ali mladoletniškega zapora, se še naprej hranijo in obdelujejo v evidenci v skladu z zakonom, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, o hrambi in obdelovanju podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zapora in osebah, ki prestajajo kazen mladoletniškega zapora.

(6) Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij kot upravljavec evidence iz drugega odstavka tega člena posreduje uporabnikom podatke iz te zbirke, če jih v skladu z zakonom potrebujejo za odločanje v postopkih ali na podlagi pisne privolitve ali zahteve posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

(7) Minister, pristojen za pravosodje, na predlog generalnega direktorja Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij predpiše podrobnejša pravila o upravljanju ter o obdelavi podatkov v Centralni evidenci pripornikov Republike Slovenije.

212. člen

(1) Pripornik prestaja pripor v posebnih prostorih za pripor oziroma v ločenem zaprtem delu zavoda za prestajanje kazni zapora ali njegovega oddelka.

(2) V istem prostoru ne smejo biti zaprte osebe, ki niso istega spola. Praviloma tudi ne smejo biti v istem prostoru osebe, ki so sodelovale pri istem kaznivem dejanju, in ne osebe, ki prestajajo kazen, s tistimi, ki so v priporu. Če je mogoče, ne smejo biti osebe, ki so obdolžene za kaznivo dejanje v povratku, priprte v istem prostoru z drugimi priporniki, na katere bi lahko škodljivo vplivale.

(3) Zaradi varnosti, reda in discipline, prezasedenosti zavoda ali uspešne in racionalne izvedbe kazenskega postopka, lahko pristojno sodišče premesti pripornika iz enega v drug zavod na predlog direktorja zavoda, v katerem je pripornik.

212.a člen

(1) Pripornicam, ki so noseče ali so rodile, se zagotovi ustrezno zdravstveno varstvo.

(2) Otrok pripornice sme do dopolnjenega drugega leta starosti na njeno zahtevo bivati skupaj z njo, če je to v njegovo največjo korist, zlasti za njegovo duševno stabilnost ali zdravstveno stanje. O tem, ali otrok ostane s pripornico ali se ji ga pripelje, v roku treh dni od prejetja zahteve odloči direktor zavoda, ki pridobi mnenje pristojnega centra za socialno delo, kateremu pred tem posreduje potrebne podatke. Direktor zavoda po uradni dolžnosti spremeni odločitev, če je to v največjo korist otroka.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka, se pripornica in zakoniti zastopnik otroka lahko pritožita v roku treh dni od seznanitve z odločbo. Odločba se vroči pripornici in zakonitemu zastopniku. Pritožba ne zadrži izvršitve. O pritožbi v roku treh dni po prejetju pritožbe odloča generalni direktor Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, ki pridobi mnenje pristojnega centra za socialno delo, kateremu pred tem posreduje potrebne podatke. Odločbe po tem in prejšnjem odstavku se izdajajo z uporabo določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(4) Pripornici in otroku, ki biva z njo, se zagotovijo ustrezno zdravstveno varstvo ter pogoji za nego in vzgojo otroka.

(5) Pripornica, ki ima pri sebi otroka, biva ločeno od ostalih pripornic, razen če to ni v največjo korist otroka.

(6) Načrt za varstvo in nego otroka v času, ko pripornica zaradi sodelovanja na obravnavi ali drugih obveznosti tega sama ne zmore, pripravi pristojni center za socialno delo v sodelovanju s pripornico in zavodom.

213. člen

Pripornik sme med prestajanjem pripora imeti pri sebi in uporabljati stvari za osebno rabo, za vzdrževanje higiene, sredstva za spremljanje javnih medijev, tiskovine, strokovno in

drugo literaturo, denar in druge predmete, ki glede na velikost in količino omogočajo funkcionalno bivanje v bivalnem prostoru in ne motijo sopripornikov. Ostali predmeti se ob osebnem pregledu pripornika ali med prestajanjem pripora odvzamejo in shranijo.

213.a člen

(1) Pripornik ima pravico do osemurnega nepretrganega počitka v štiriindvajsetih urah. Poleg tega mu je treba zagotoviti vsak dan najmanj dve uri gibanja na prostem.

(2) Pripornik sme opravljati dela, ki so potrebna za vzdrževanje reda in čistoče v njegovem prostoru in v skupnih prostorih, ki jih uporablja.

(3) Priporniku je treba v skladu z možnostmi zavoda in pod pogojem, da to ni škodljivo za kazenski postopek, omogočiti delo, ki ustreza njegovim duševnim in telesnim sposobnostim. O tem odloči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata po posvetovanju z upravo zavoda.

(4) Pripornik ima pravico do plačila za opravljeno delo iz prejšnjega odstavka. Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše način in višino plačila.

213.b člen

(1) Z dovoljenjem preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo, in pod njegovim nadzorstvom ali pod nadzorstvom nekoga, ki ga on določi, lahko obiskujejo pripornika v mejah hišnega reda zavoda bližnji sorodniki, na njegovo zahtevo pa tudi zdravnik in drugi. Zavod v skladu z možnostmi v okviru obiska zagotavlja bivanje čez noč. Preiskovalni sodnik s sklepom prepove posamezne obiske, če bi zaradi tega lahko nastala škoda za postopek.

(2) Diplomatski in konzularni predstavniki tuje države imajo pravico, da z vednostjo preiskovalnega sodnika, ki opravlja preiskavo, obiskujejo in brez nadzora govorijo s pripornikom, ki je državljan njihove države.

(3) Varuh človekovih pravic oziroma njegov namestnik lahko pripornika obiskuje in si z njim dopisuje brez predhodnega obveščanja in nadzorstva preiskovalnega sodnika ali nadzorstva nekoga, ki ga ta določi. Pisanj, ki jih pripornik pošilja Uradu varuha človekovih pravic, ni dopustno pregledovati.

(4) Pripornik si lahko dopisuje ali ima druge stike z osebami zunaj zavoda. Če tako zahtevajo razlogi, zaradi katerih je bil odrejen pripor, lahko preiskovalni sodnik na predlog državnega tožilca s pisnim sklepom odredi nadzor pisemskih in drugih pošiljk ter drugih stikov pripornika z osebami zunaj zavoda. Preiskovalni sodnik lahko priporniku prepove pošiljanje ali sprejemanje pisem in drugih pošiljk ali vzpostavljanje stikov, ki so škodljivi za postopek, ne sme pa mu prepovedati, da bi poslal prošnjo ali pritožbo. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(5) Po vložitvi obtožnice do pravnomočnosti sodbe ima pravice iz prvega do četrtega odstavka tega člena predsednik senata.

213.c člen

(1) Pripornik se lahko disciplinsko kaznuje za disciplinski prestopek. Disciplinsko kazen sme po zaslišanju pripornika izreči preiskovalni sodnik oziroma predsednik senata.

(2) Disciplinski prestopki so:

- fizični napad na sopripornika, delavca zavoda ali drugo uradno osebo,
- izdelovanje, sprejemanje ali vnašanje predmetov za napad ali pobeg,
- vnašanje in izdelovanje alkoholnih pijač in narkotikov ter njihovo razpečevanje,
- kršitev predpisov o varstvu pri delu, varstvu pred požarom, eksplozijo in drugimi naravnimi nesrečami,
- ponavljajoče se kršitve hišnega reda zavoda,
- povzročitev večje materialne škode namenoma ali iz hude malomarnosti,
- žaljivo in nedostojno obnašanje.

(3) Za disciplinske prestopke se lahko izreče disciplinska kazen začasnega odvzema predmetov, razen stvari za osebno rabo, stvari za vzdrževanje higiene, sredstev za spremljanje javnih medijev, tiskovine, strokovne in druge literature in denarja.

(4) Zoper sklep o kazni, izrečeni po prvem odstavku tega člena, je v štiriindvajsetih urah od njegovega prejema dovoljena pritožba na senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

213.č člen

Če s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ni drugače določeno, se glede spremljanja, zasledovanja, nadziranja, zagotavljanja varnosti, vzdrževanja reda in discipline, uporabe prisilnih sredstev in disciplinskega kaznovanja ter izvajanja obiskov čez noč za pripornike smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

213.d člen

(1) Nadzorstvo nad ravnanjem s priporniki izvršuje predsednik okrožnega sodišča.

(2) Predsednik sodišča ali sodnik, ki ga on določi, mora vsaj enkrat na teden obiskati pripornike in jih, če misli, da je to potrebno, tudi brez navzočnosti pravosodnih policistov vprašati, kako se z njimi ravna. Dolžan je ukreniti, kar je potrebno, da se odpravijo nepravilnosti, ki jih je zapazil pri obisku zavoda. Določeni sodnik ne sme biti preiskovalni sodnik.

(3) Predsednik sodišča in preiskovalni sodnik smeta ob vsakem času obiskati pripornika, z njim govoriti in sprejemati pritožbe.

XVIII. POGLAVJE
PREISKOVALNA DEJANJA

1. HIŠNA IN OSEBNA PREISKAVA

214. člen

(1) Preiskava stanovanja in drugih prostorov obdolženca ali drugih oseb se sme opraviti, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje,

in je verjetno, da bo mogoče pri preiskavi obdolženca prijeti ali da se bodo odkrili sledovi kaznivega dejanja ali predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek.

(2) Osebna preiskava se sme opraviti, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, in je verjetno, da se bodo pri preiskavi našli sledovi in predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek.

215. člen

(1) Preiskavo na obrazložen pisni predlog upravičenega tožilca odredi preiskovalni sodnik z obrazloženo pisno odredbo. Če se preiskovalni sodnik ne strinja s pisnim predlogom upravičenega tožilca, z obrazloženim mnenjem zahteva, naj o tem odloči senat (šesti odstavek 25. člena), ki mora odločiti najpozneje v 72 urah od prejetja pisnega predloga in obrazloženega mnenja ter svojo odločitev brez odlašanja sporočiti upravičenemu tožilcu.

(2) Odredba o preiskavi se izroči pred začetkom preiskave tistemu, pri katerem naj se preiskava opravi ali ki naj se preišče. Pri tem se ga pouči, da ima pravico obvestiti odvetnika, ki je lahko navzoč pri preiskavi. Če tisti, na katerega se nanaša odredba o preiskavi zahteva, da je pri preiskavi navzoč odvetnik, se začetek preiskave odloži do prihoda odvetnika, vendar najdalj za dve uri.

(3) Pred začetkom preiskave se zahteva od tistega, na katerega se nanaša odredba o preiskavi, naj prostovoljno izroči osebo oziroma predmete, ki se iščejo.

(4) S preiskavo se lahko začne tudi brez poprejšnje izročitve odredbe in brez poprejšnje zahteve za izročitev osebe ali stvari, če se pričakuje oborožen odpor ali če je potrebno, da se preiskava opravi takoj in nepričakovano, ali če se opravi preiskava v javnih prostorih.

(5) Preiskava se praviloma opravlja med 6. in 22. uro. Opravlja se lahko tudi izven tako določenega časa, če se je v njem začela, pa se do 22. ure še ni končala ali če so podani razlogi iz 218. člena tega zakona ali če preiskovalni sodnik oceni, da bi bili lahko zaradi odlašanja uničeni sledovi kaznivega dejanja oziroma predmeti, pomembni za kazenski postopek, in to posebej dovoli.

(6) Določbe tega in ostalih členov, ki se nanašajo na hišno in osebno preiskavo, se smiselno uporabljajo tudi za preiskavo skritih prostorov prevoznih sredstev.

216. člen

(1) Pri hišni preiskavi ima pravico biti navzoč tisti, čigar stanovanje ali prostor se preiskujejo ali njegov zastopnik. Če tisti, čigar stanovanje ali prostor se preiskuje, ali njegov zastopnik ni dosegljiv, mu postavi sodišče pooblaščenca po uradni dolžnosti izmed odvetnikov, hišno preiskavo pa opravi preiskovalni sodnik.

(2) Zaklenjeni prostori, pohištvo ali druge stvari se odprejo s silo samo, če njihov imetnik ni navzoč ali če jih noče prostovoljno odpreti. Pri odpiranju se je treba ogibati nepotrebnih poškodb.

(3) Pri hišni ali osebni preiskavi morata biti navzoči dve polnoletni osebi kot priči. Preiskavo ženske sme opraviti samo ženska; tudi za priče se vzamejo samo ženske. Priče je treba pred začetkom preiskave opozoriti, da pazijo, kako se preiskava opravlja, in da imajo pravico podati pred podpisom zapisnika o preiskavi svoje ugovore, če mislijo, da vsebina zapisnika ni pravilna.

(4) Če se opravi preiskava v prostorih državnih organov, podjetij ali drugih pravnih oseb, se povabi njihov predstojnik, naj bo pri preiskavi navzoč. Če se opravi preiskava v prostorih Državnega zbora Republike Slovenije ali Državnega sveta Republike Slovenije, se povabi predstavnika Državnega zbora ali Državnega sveta, naj bo pri preiskavi navzoč. Če se v Državnem zboru opravi preiskava v prostorih poslanske skupine, parlamentarne preiskovalne komisije ali pristojnega delovnega telesa Državnega zbora za nadzor obveščevalno-varnostnih služb, se povabi predstavnika Državnega zbora ter predstavnika navedene skupine ali telesa, da naj bo navzoč pri preiskavi.

(5) Če se opravi preiskava v vojaškem objektu, se povabi pristojni vojaški starešina, naj bo pri preiskavi navzoč.

(6) Hišno in osebno preiskavo je treba opraviti obzirno, da se ne moti hišni mir.

(7) O vsaki hišni ali osebni preiskavi se napravi zapisnik, ki ga podpišejo tisti, pri katerem se opravi preiskava ali ki se preišče, njegov zastopnik, če je bil navzoč pri preiskavi, in tisti, katerih navzočnost je obvezna. Pri preiskavi se zasežejo samo tisti predmeti oziroma listine, ki so v zvezi z namenom preiskave v posameznem primeru. V zapisnik se vpišejo in v njem natančno opišejo predmeti oziroma listine, ki se zasežejo. Zapisnik se izda tistemu, pri katerem se opravi preiskava ali ki se preišče oziroma njegovemu zastopniku.

217. člen

Če se pri hišni ali osebni preiskavi najdejo predmeti, ki niso v zvezi s kaznivim dejanjem, zaradi katerega je bila preiskava odrejena, pač pa kažejo na drugo kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, se tudi ti opišejo v zapisniku in zasežejo. To se takoj sporoči državnemu tožilcu, da začne kazenski pregon. Ti predmeti se takoj vrnejo, če državni tožilec spozna, da ni razloga za kazenski pregon, pa tudi ne kakšnega drugega zakonskega razloga, da bi se morali predmeti vzeti (498. člen).

218. člen

(1) Policisti smejo tudi brez odredbe sodišča stopiti v tuje stanovanje in druge prostore in po potrebi opraviti preiskavo, če imetnik stanovanja to želi, če kdo kliče na pomoč, če je treba, da se prime storilec kaznivega dejanja, ki je bil zasačen pri samem dejanju, ali če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, če je v stanovanju ali kakšnem drugem prostoru kdo, ki ga je treba po odredbi pristojnega državnega organa pripreti ali prisilno privesti ali se je zaradi pregona tja zatekel.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se ne napravi zapisnik, temveč se imetniku stanovanja takoj izda potrdilo, v katerem se navede vzrok vstopa v stanovanje oziroma v druge prostore. Če je bila v tujih prostorih opravljena tudi preiskava, se je treba ravnati po tretjem in šestem odstavku 216. člena tega zakona.

(3) Preiskava se sme opraviti tudi brez navzočnosti prič, če ni mogoče takoj zagotoviti njihove navzočnosti, nevarno pa bi bilo odlašati. Razlogi za preiskavo brez navzočnosti prič morajo biti navedeni v zapisniku.

(4) Policisti smejo brez odredbe o preiskavi in brez navzočnosti prič opraviti osebno preiskavo, ko izvršujejo sklep o privedbi ali ko komu vzamejo prostost, če je podan sum, da ima ta orožje za napad, ali sum, da bo odvrgel, skril ali uničil predmete, ki mu jih je treba vzeti kot dokazilo v kazenskem postopku.

(5) Kadar opravijo policisti preiskavo brez odredbe, morajo o tem nemudoma podati poročilo državnemu tožilcu, če postopek že teče, pa tudi preiskovalnemu sodniku.

219. člen

Če je bila preiskava opravljena brez pisne odredbe sodišča (prvi odstavek 215. člena), ali brez oseb, ki morajo biti navzoče pri preiskavi (prvi in tretji odstavek 216. člena), ali če je bila preiskava opravljena v nasprotju z določbami prvega, tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena, ne sme sodišče opreti svoje odločbe na tako pridobljene dokaze.

219.a člen

(1) Preiskava elektronskih in z njo povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov (elektronska naprava), vključno s preko omrežja povezanimi in dosegljivimi informacijskimi sistemi, kjer so shranjeni podatki, se zaradi pridobitve podatkov v elektronski obliki lahko opravi, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in je podana verjetnost, da elektronska naprava vsebuje elektronske podatke:

- na podlagi katerih je mogoče osumljenca ali obdolženca identificirati, odkriti ali prijeti ali odkriti sledove kaznivega dejanja, ki so pomembni za kazenski postopek, ali

- ki jih je mogoče uporabiti kot dokaz v kazenskem postopku.

(2) Preiskava se opravi na podlagi vnaprejšnje pisne privolitve imetnika ter policiji znanih in dosegljivih uporabnikov elektronske naprave, ki na njej utemeljeno pričakujejo zasebnost (uporabnik), ali na podlagi obrazložene pisne odredbe sodišča, izdane na predlog državnega tožilca. Če se preiskava opravi na podlagi odredbe sodišča, se izvod te odredbe pred začetkom preiskave izroči imetniku oziroma uporabniku elektronske naprave, ki naj se preišče. Preiskava elektronske naprave, zasežene odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku, se lahko opravi le na podlagi sodne odredbe, ki je obrazložena v skladu s šestim odstavkom 220. člena tega zakona.

(3) Predlog in odredba o preiskavi elektronske naprave morata vsebovati:

- podatke, ki omogočajo identifikacijo elektronske naprave, ki se bo preiskala;

- utemeljitev razlogov za preiskavo;

- opredelitev vsebine podatkov, ki se iščejo;

- druge pomembne okoliščine, ki narekujejo uporabo tega preiskovalnega dejanja in določajo način njegove izvršitve.

(4) Če se preiskava elektronske naprave odredi v odredbi za hišno ali osebno preiskavo, za izdajo tega dela odredbe in njeno izvršitev veljajo pogoji in postopki iz tega člena. V tem primeru tudi predlog za hišno ali osebno preiskavo poda državni tožilec.

(5) Izjemoma, če pisne odredbe ni mogoče pravočasno pridobiti ter če obstaja neposredna in resna nevarnost za varnost ljudi ali premoženja, lahko preiskovalni sodnik na ustni predlog državnega tožilca odredi preiskavo elektronske naprave z ustno odredbo. O predlogu državnega tožilca in odredbi preiskovalni sodnik izdela uradni zaznamek. Pisna odredba mora biti izdana najpozneje v dvanajstih urah po izdaji ustne odredbe, sicer policija, ki je odredbo izvršila, zapisniško uniči ali izbriše zavarovane podatke in o tem v osmih dneh obvesti preiskovalnega sodnika, državnega tožilca in imetnika oziroma uporabnika elektronske naprave, če je znan.

(6) Imetnik oziroma uporabnik elektronske naprave mora omogočiti dostop do naprave, predložiti šifrirne ključe oziroma šifrirna gesla in pojasnila o uporabi naprave, ki so

potrebna, da se doseže namen preiskave. Če noče tako ravnati, se sme kaznovati oziroma zapreti po določbi drugega odstavka 220. člena tega zakona, razen če gre za osumljenca, obdolženca, osebo, ki ne sme biti zaslišana kot priča (235. člen), ali osebo, ki se lahko odreče pričevanju (236. člen).

(7) Preiskava se opravi tako, da se ohrani integriteta izvirnih podatkov in možnost njihove uporabe v nadaljnjem postopku. Preiskava mora biti opravljena na način, s katerim se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci ali obdolženci, in varuje tajnost oziroma zaupnost podatkov ter ne povzroča nesorazmerna škoda.

(8) Preiskavo opravi strokovno usposobljena oseba. O preiskavi se napravi zapisnik, ki med drugim obsega:

- identifikacijo elektronske naprave, ki je bila pregledana;
- datum ter uro začetka in konca preiskave oziroma ločeno za več preiskav, če preiskava ni bila opravljena v enem delu;
- morebitne sodelujoče in navzoče osebe pri preiskavi;
- številko odredbe in sodišče, ki jo je izdalo;
- način izvedbe preiskave;
- ugotovitve preiskave in druge pomembne okoliščine.

(9) Če je treba opraviti preiskavo elektronske naprave, ki je bila zasežena in podatki na njej zavarovani ter zapečateni na podlagi sedmega odstavka 223.a člena tega zakona in ob smiselni uporabi petega odstavka 220. člena tega zakona, jo v prostorih sodišča oziroma v drugih prostorih, če je to potrebno zaradi uporabe tehničnih sredstev pri preiskavi, opravi izvedenec. Izvedenca s posebno odredbo postavi izvenobravnavni sodnik, če ga ni postavil že preiskovalni sodnik (sedmi odstavek 223.a člena). Z odredbo določi tudi morebitno uporabo drugih prostorov. Preiskava elektronske naprave se opravi ob smiselni uporabi drugega in tretjega odstavka 222. člena tega zakona.

(10) Na preiskavo iz prejšnjega odstavka izvenobravnavni sodnik povabi tudi zagovornika, če je bila elektronska naprava zasežena osumljencu ali obdolžencu, in zastopnika tistega, ki mu je bila elektronska naprava zasežena, če ga ima, predstavnika Odvetniške zbornice Slovenije pa, če je bila elektronska naprava zasežena odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku. Navedene osebe lahko ugovarjajo, da so se pri preiskavi našli podatki iz prvega odstavka 222.a člena tega zakona. Ob tem sme izvenobravnavni sodnik odrediti, da je treba najdene podatke obravnavati kot posebej zaščitene podatke ter določiti druge potrebne ukrepe, kot so: prepoved prepisovanja podatkov, razen če je to neogibno zaradi izdelave izvida in mnenja, določitev načina obdelovanja podatkov in drugi, tudi tehnični ukrepi, s katerimi se zagotovi varstvo tajnosti ali zaupnosti podatkov ter prepreči prekomerno poseganje v pravice oseb, ki niso osumljenci ali obdolženci. Pri preiskavi se uporabljajo določbe tega zakona o izvedenstvu. Policija pri izvedbi preiskave ne sme sodelovati.

(11) Najdeni podatki se pregledajo ob uporabi določb drugega do šestega odstavka 222.a člena tega zakona.

(12) Če se pri preiskavi najdejo podatki, ki niso v zvezi s kaznivim dejanjem, zaradi katerega je bila preiskava odrejena, temveč kažejo na drugo kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, se to navede v zapisniku in takoj sporoči državnemu tožilcu, da začne kazenski pregon. Ti podatki pa se takoj uničijo, če državni tožilec spozna, da

ni razloga za kazenski pregon in tudi ne kakšnega drugega zakonskega razloga, da bi se morali podatki hraniti. O uničenju se sestavi zapisnik.

(13) Če v tem členu ni določeno drugače, se za odreditev in izvršitev odredbe o preiskavi elektronske naprave smiselno uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka 215. člena ter četrtega, petega in sedmega odstavka 216. člena tega zakona.

(14) Če je bila preiskava elektronske naprave opravljena brez odredbe sodišča ali v nasprotju z njo ali brez pisne privolitve iz drugega odstavka tega člena, sodišče svoje odločbe ne sme opreti na zapisnik o preiskavi in na tako pridobljene podatke.

2. ZASEG PREDMETOV

220. člen

(1) Predmeti, ki se morajo po kazenskem zakonu vzeti ali ki utegnejo biti dokazilo v kazenskem postopku, se zasežejo in izročijo v hrambo sodišču ali pa se kako drugače zavaruje njihova hramba.

(2) Kdor ima take predmete, jih mora na zahtevo policije, državnega tožilca ali sodišča izročiti. V zahtevi morajo biti predmeti določno ali določljivo opredeljeni. Če noče izročiti predmetov niti na zahtevo sodišča, se sme kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, če tega še vedno noče storiti, pa se sme zapreti. Zapor traja do izročitve predmetov ali do konca kazenskega postopka, vendar največ deset dni. Ne sme se kaznovati ali zapreti oseba, ki ima položaj osumljenca, obdolženca, oseba, ki v postopku ne sme biti zaslišana kot priča (235. člen), ali oseba, ki se v postopku lahko odreče pričevanju (236. člen).

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen ali odrejen zapor, odloča senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba zoper sklep o zaporu ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Policisti smejo zaseči predmete, omenjene v prvem odstavku tega člena, kadar postopajo po 148. in 164. členu tega zakona ali kadar izvršujejo nalog sodišča.

(5) Pri zasegu predmetov se navede, kje so bili najdeni, in predmeti opišejo, po potrebi pa se tudi na drug način zavaruje ugotovitev njihove istovetnosti. Za zasežene predmete se izda zapisnik.

(6) Sodna odredba, na podlagi katere se zasežejo predmeti ali spisi odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku, mora vsebovati obrazložitev, iz katere je razvidno, da se ne nanaša na spise ali predmete iz 1. točke prvega odstavka 222.a člena tega zakona, in obrazložitev, iz katere je razvidno, da iskanih podatkov, ki morajo biti v odredbi določeno ali določljivo opredeljeni in ki se nanašajo na določen predkazenski ali kazenski postopek, dejansko ni mogoče učinkovito pridobiti na drug način. Sodna odredba se pred zasegom vroči tudi Odvetniški zbornici Slovenije, ki mora v največ dveh urah od obvestila o preiskovalnem dejanju zagotoviti navzočnost svojega predstavnika pri zasegu. Če je zaseg opravljen v okviru preiskave odvetniške pisarne, se glede navzočnosti predstavnika Odvetniške zbornice Slovenije smiselno uporablja določba zakona, ki ureja odvetništvo, o navzočnosti predstavnika Odvetniške zbornice Slovenije pri preiskavi odvetniške pisarne.

(7) Če tisti, ki so mu bili predmeti ali spisi zaseženi, njegov zastopnik ali pooblaščenec (prvi odstavek 216. člena), odvetnik (drugi odstavek 215. člena), druga navzoča oseba (četrti in peti odstavek 216. člena) oziroma predstavnik Odvetniške zbornice Slovenije

pri zasegu izjavi, da gre za predmete ali spise iz prvega odstavka 222.a člena tega člena, je treba ravnati po določbah 222.a člena tega zakona.

221. člen

(1) Državni organi smejo odkloniti pregled ali izročitev svojih spisov in drugih listin, če mislijo, da bi bila objava njihove vsebine škodljiva za splošne koristi. Če odklonijo pregled ali izročitev spisov in drugih listin, odloči o tem dokončno senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Podjetja in druge pravne osebe smejo zahtevati, da se ne objavijo podatki, ki se tičejo njihovega poslovanja.

222. člen

(1) Če se zasežejo spisi, ki se utegnejo uporabiti kot dokaz, se popišejo. Če to ni mogoče, se dajo v ovitek in zapečatijo. Lastnik spisa lahko pritisne na ovitek tudi svoj pečat.

(2) Tisti, ki so mu bili spisi zaseženi, se povabi, naj bo navzoč pri odpiranju ovitka. Če se ne odzove vabilu ali če je odsoten, se ovitek odpre in spisi pregledajo in popišejo v njegovi nenavzočnosti.

(3) Pri pregledovanju spisov je treba paziti, da za njihovo vsebino ne zvedo nepoklicane osebe.

222.a člen

(1) Zaseženi predmeti in spisi se dajo v ovitek, zapečatijo in izročijo v hrambo izvenobravnavnemu sodniku, če je verjetno:

1) da je predmete, spise ali podatke, ki jih vsebujejo zaseženi predmeti ali spisi, zagovorniku zaupal osumljenec ali obdolženec (2. točka 235. člena) ali

2) da bi oseba, ki so ji bili predmeti ali spisi zaseženi, z njihovo izročitvijo ali posredovanjem podatkov, ki jih ti vsebujejo, lahko prekršila dolžnost varovanja tajnosti spovedi (4. točka prvega odstavka 236. člena), dolžnost varovanja poklicne tajnosti (5. točka prvega odstavka 236. člena) ali dolžnost varovanja novinarske zaupnosti (6. točka prvega odstavka 236. člena).

(2) Popis in pregled predmetov ali listin iz prejšnjega odstavka se opravi na naroku ob smiselni uporabi drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena. Na narok izvenobravnavni sodnik povabi tudi državnega tožilca, zagovornika, če so bili predmeti ali spisi zaseženi osumljencu ali obdolžencu, in zastopnika tistega, ki so mu bili predmeti ali spisi zaseženi, če ga ima, osebo, ki ne sme biti zaslišana kot priča (2. točka 235. člena) in osebo, ki se lahko odreče pričevanju (4., 5. in 6. točka prvega odstavka 236. člena), lahko pa povabi tudi policiste, ki so izvedli zaseg. Če so zaseženi predmeti ali spisi odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku, se povabi tudi predstavnik Odvetniške zbornice Slovenije. Policisti, ki so izvedli zaseg, in državni tožilec, se ne smejo seznaniti z vsebino zaseženih predmetov ali spisov.

(3) Če izvenobravnavni sodnik pri pregledu predmetov ali spisov, zaseženih odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku, ugotovi, da je predmete, spise ali podatke, ki jih ti vsebujejo, odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku zaupal osumljenec ali obdolženec kot svojemu zagovorniku (1. točka prvega odstavka tega člena), se ti deloma ali v celoti nemudoma ponovno zapečatijo in po

pravnomočnosti sklepa iz šestega odstavka tega člena, s katerim je bilo zahtevi ugodeno, vrnejo osebi, kateri so bili zaseženi, razen če osumljenec ali obdolženec ne izjavi drugače ali če so podani zakonski razlogi, da bi se morali predmeti ali spisi vzeti (498. člen).

(4) Če izvenobravnavni sodnik pri pregledu predmetov in spisov ugotovi, da ti vsebujejo podatke iz 2. točke prvega odstavka tega člena in niso bili zaseženi skladno z ustavno in zakonito zahtevo ali nalogom oziroma da za zaseg predmetov ali listin tudi niso bili izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 164. člena tega zakona, se ti popišejo, nato pa nemudoma deloma ali v celoti ponovno zapečatijo ter po pravnomočnosti sklepa iz šestega odstavka tega člena, s katerim je bilo zahtevi ugodeno, vrnejo osebi, kateri so bili zaseženi, razen v primerih iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona ali če so podani zakonski razlogi, da bi se morali predmeti ali spisi vzeti (498. člen), ali če so izpolnjeni pogoji, določeni v zakonu, pod katerimi so te osebe odvezane dolžnosti varovanja tajnosti oziroma so dolžne posredovati zaupne podatke pristojnim organom.

(5) Pri postopanju na podlagi tretjega in četrtega odstavka tega člena sme izvenobravnavni sodnik po potrebi odrediti tudi, da morajo osebe, ki so se s podatki seznanile, te ohraniti v tajnosti.

(6) O zahtevi tistega, ki so mu bili predmeti ali spisi iz prvega odstavka tega člena zaseženi, njegovega zastopnika, zagovornika oziroma predstavnika Odvetniške zbornice Slovenije za vrnitev podatkov ali njihovem izbrisu iz kazenskega spisa, odloči izvenobravnavni sodnik z obrazloženim sklepom, iz katerega ne sme izhajati vsebina zaupnih podatkov oziroma vsebina podatkov, za katere vložnik zahteve zatrjuje, da so zaupni. Zoper sklep, s katerim izvenobravnavni sodnik zahtevo zavrne, se lahko pritoži vložnik zahteve. Zoper sklep, s katerim izvenobravnavni sodnik zahtevi ugodi, se lahko pritoži državni tožilec, ki se pri tem ne sme seznaniti z zaupnimi podatki oziroma s podatki, za katere vložnik zahteve v svoji pritožbi zatrjuje, da so zaupni. O pritožbi odloči višje sodišče v roku osmih dni. Iz sklepa višjega sodišča ne sme izhajati vsebina zaupnih podatkov oziroma podatkov, ki bi bili glede na odločitev višjega sodišča lahko zaupni. Po pravnomočnosti sklepa, s katerim je zahteva zavrnjena, se predmeti oziroma spisi vrnejo državnemu tožilcu oziroma policiji.

223. člen

(1) Preiskovalni sodnik sme odrediti, da poštne, brzojavne in druge prometne organizacije pridržijo in proti potrditvi prejema njemu izročijo pisma, brzojavne in druge pošiljke, ki so naslovljene na obdolženca ali ki jih on pošilja, če so podane okoliščine, zaradi katerih se lahko upravičeno pričakuje, da bodo te pošiljke dokaz v postopku.

(2) Izročene pošiljke odpre preiskovalni sodnik v navzočnosti dveh prič. Pri odpiranju je treba paziti, da se ne poškodujejo pečati; ovitki z naslovi pa se shranijo. O odpiranju se napravi zapisnik.

(3) Če koristi postopka dopuščajo, se sme vsebina pošiljke v celoti ali delno sporočiti obdolžencu oziroma tistemu, na katerega je naslovljena, sme pa se mu pošiljka tudi izročiti. Če je obdolženec odsoten, se pošiljka sporoči ali izroči kakšnemu njegovemu sorodniku, če teh ni, pa se vrne pošiljatelju, če ni to v nasprotju s koristmi postopka.

223.a člen

(1) Če se zaseže elektronska naprava (prvi odstavek 219.a člena) zaradi oprave preiskave, se podatki v elektronski obliki zavarujejo tako, da se shranijo na drug ustrezen nosilec podatkov na način, da se ohrani istovetnost in integriteta podatkov ter možnost njihove uporabe v nadaljnjem postopku ali se izdela istovetna kopija celotnega nosilca podatkov, pri čemer se zagotovi integriteta kopije teh podatkov. Če to ni mogoče, se elektronska naprava

zapečati, če je mogoče, pa samo tisti del elektronske naprave, ki naj bi vseboval iskane podatke.

(2) Če je bila elektronska naprava zasežena brez odredbe sodišča in je bila zaradi zavarovanja podatkov izdelana njihova kopija, vendar sodišče v dvanajstih urah ni izdalo odredbe za preiskavo po petem odstavku 219.a člena tega zakona oziroma ni bila dana privolitev po drugem odstavku 219.a člena tega zakona, policija zapisniško trajno uniči izdelano kopijo in o tem v osmih dneh pisno obvesti preiskovalnega sodnika, državnega tožilca, imetnika in znanega ter dosegljivega uporabnika elektronske naprave.

(3) Imetnik, uporabnik, upravljavec ali skrbnik elektronske naprave oziroma tisti, ki ima do nje dostop, mora na zahtevo organa, ki jo je zasegel, takoj ukreniti, kar je potrebno in je v njegovi moči, da se onemogoči uničenje, spreminjanje ali prikrivanje podatkov. Če noče tako ravnati, se sme kaznovati oziroma zapreti po določbi drugega odstavka 220. člena tega zakona, razen če gre za osumljenca, obdolženca, osebo, ki ne sme biti zaslišana kot priča (235. člen) ali osebo, ki se lahko odreče pričevanju (236. člen).

(4) Imetnika in znanega ter dosegljivega uporabnika naprave se povabi, naj bo sam, njegov zastopnik, odvetnik ali strokovnjak navzoč pri zavarovanju podatkov po prvem odstavku tega člena. Če se ne odzove vabilu, če je odsoten ali če ni znan, se zavarovanje podatkov in izdelava istovetne kopije opravi v njegovi nenavzočnosti. Zavarovanje podatkov opravi ustrezno usposobljena oseba.

(5) Pri zavarovanju podatkov se v zapisnik zapiše tudi kontrolna vrednost in metoda njenega izračuna, oziroma se na drug ustrezen način v zapisniku zagotovi možnost naknadnega preverjanja istovetnosti in integritete zavarovanih podatkov. Izvod zapisnika se izroči osebi iz prejšnjega odstavka, ki je bila navzoča pri zavarovanju podatkov.

(6) Zaseg elektronske naprave in zavarovanje podatkov morata biti opravljena na način, s katerim se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso osumljenci ali obdolženci, in varuje tajnost oziroma zaupnost podatkov ter se ne povzroča nesorazmerna škoda zaradi nezmožnosti uporabe elektronske naprave.

(7) Pri zasegu elektronske naprave in zavarovanju podatkov se smiselno uporabljata šesti in sedmi odstavek 220. člena tega zakona, pri čemer se v primeru iz sedmega odstavka 220. člena tega zakona zavarovani podatki ne smejo pregledovati ali preiskovati. Če podatkov odvetniku, odvetniškemu kandidatu ali odvetniškemu pripravniku ni mogoče zaseči in zavarovati, ne da bi se prej pregledali ali preiskali, to lahko stori le preiskovalni sodnik ali sodni izvedenec, ki ga postavi on. Tako zavarovani podatki se izročijo v hrambo sodišču.

(8) Kopije zavarovanih podatkov se hranijo, dokler je to potrebno za postopek. Elektronska naprava se hrani, dokler podatki niso shranjeni na način, ki zagotovi istovetnost in integriteto zavarovanih podatkov, vendar ne več kakor tri mesece od dneva pridobitve. Če izdelava takšne kopije podatkov ni mogoča, se elektronska naprava ali del elektronske naprave, ki vsebuje iskane podatke, hrani, dokler je to potrebno za postopek, vendar ne več kakor šest mesecev od dneva pridobitve, razen če je bila zasežena elektronska naprava uporabljena za izvršitev kaznivega dejanja oziroma je sama elektronska naprava dokaz v kazenskem postopku.

(9) Kopije podatkov, pridobljene v skladu z določbami tega člena, ki se ne nanašajo na kazenski pregon in za katere ni kakšnega drugega zakonskega razloga, da bi se smeli hraniti (498. člen), se izločijo iz spisa, če je to mogoče in se zapisniško uničijo, o čemer se v osmih dneh obvestijo preiskovalni sodnik, državni tožilec in imetnik in znan ter dosegljiv uporabnik elektronske naprave.

224. člen

Predmeti, ki se med kazenskim postopkom zasežejo, se vrnejo lastniku oziroma imetniku, če se postopek ustavi in ni razlogov, da se vzamejo (498. člen).

3. RAVNANJE S SUMLJIVIMI STVARMI

225. člen

(1) Če se najde pri obdolžencu tuja stvar, pa se ne ve, čigava je, jo organ, ki vodi postopek, opiše in opis razglasi na deski sodišča prve stopnje, na katerega območju obdolženec živi in na katerega območju je bilo kaznivo dejanje storjeno. V razglasu se pozove lastnik, naj se v enem letu od objave razglasa zglasi, ker bo sicer stvar prodana. Denar, ki se dobi s prodajo, gre v proračun.

(2) Če gre za stvari večje vrednosti, se tak razglas lahko da tudi v dnevne liste.

(3) Če je stvar pokvarljiva ali če je njena hramba zvezana z večjimi stroški, se proda po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek, denar pa izroči v hrambo denarnemu zavodu.

(4) Po prejšnjem odstavku je treba ravnati tudi, če pripada stvar pobeglemu ali neznanemu storilcu kaznivega dejanja.

226. člen

(1) Če se v enem letu nihče ne oglasi za stvar ali za izkupiček za prodano stvar, se izda sklep, da postane stvar last Republike Slovenije oziroma da gre denar v proračun.

(2) Lastnik ima pravico, da zahteva v pravdi vrnitev stvari ali izkupička za prodano stvar. Zastaranje te pravice začne teči z dnem objave razglasa.

4. ZASLIŠANJE OBDOLŽENCA

227. člen

(1) Ko se obdolženec zaslišuje prvič, ga je treba vprašati za ime in priimek in morebitni vzdevek, tudi prejšnje osebno ime, če je bilo spremenjeno, kje je rojen, kje stanuje, dan, mesec in leto rojstva, EMŠO, državljanstvo, poklic, funkcije na državni ali samoupravni lokalni ravni, kakšne so njegove družinske razmere, ali je pismen, katere šole ima, oziroma ali je podčastnik, častnik ali vojaški uslužbenec, kakšni so njegov osebni dohodek in njegove premoženjske razmere, ali je bil že obsojen, pa obsodba še ni bila izbrisana, kdaj in zakaj, in ali je in kdaj izrečeno kazen prestal, ali teče zoper njega postopek za kakšno drugo kaznivo dejanje, če je mladoleten, pa tudi, kdo je njegov zakoniti zastopnik. Obdolženca je treba poučiti, da mora na vabilo priti in takoj sporočiti vsako spremembo naslova ali nameravano spremembo prebivališča, ter ga opozoriti na posledice, če ne bi tako ravnal.

(2) Obdolžencu se nato pove, katerega dejanja je obdolžen in kaj je podlaga za obdolžitev. Pouči se ga, da se ni dolžan zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če se zagovarja, pa ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivdo ter da ima pravico vzeti si zagovornika po lastni izbiri, ki je lahko navzoč pri zaslišanju.

(3) Če gre za kazniva dejanja, za katera je v Kazenskem zakoniku predvideno, da se sme obdolžencu v določenih primerih kazen omiliti (tretji odstavek 294. člena Kazenskega zakonika), mu je tudi to treba povedati.

(4) Obdolženec se zaslišuje ustno. Pri zaslševanju se mu lahko dovoli, da uporablja svoje zapiske.

(5) Pri zaslševanju je treba obdolžencu omogočiti, da se v neoviranem pripovedovanju izjavi o vseh okoliščinah, ki ga obremenjujejo, in da navede vsa dejstva, ki so v korist njegovi obrambi.

(6) Ko obdolženec konča svojo izpovedbo, se mu postavijo vprašanja, če je treba, da se izpolnijo vrzeli ali odpravijo nasprotja in nejasnosti v njegovem pripovedovanju.

(7) Zaslševanje se mora opraviti tako, da se v polni meri spoštuje obdolženčeva osebnost.

(8) Proti obdolžencu se ne smejo uporabiti sila, grožnja ali druga podobna sredstva (tretji odstavek 266. člena), da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.

(9) Obdolženec sme biti zaslišan brez zagovornika, če se je izrecno odpovedal tej pravici, obramba pa ni obvezna.

(10) Če obdolženec ni bil poučen o svojih pravicah iz drugega odstavka tega člena ali če dani pouk in izjava obdolženca glede pravice do zagovornika nista zapisana v zapisnik ali če je bilo ravnano v nasprotju z določbami osmega ali devetega odstavka tega člena, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na obdolženčevo izpovedbo.

228. člen

(1) Obdolžencu je treba postavljati vprašanja jasno, razločno in določno, tako da jih lahko popolnoma razume. Vprašanja zlasti ne smejo izhajati s stališča, kot da je obdolženec nekaj priznal, česar ni priznal. Prav tako se mu tudi ne smejo postavljati vprašanja, v katerih je že obsežno navodilo, kako je treba nanje odgovoriti. Obdolženec se ne sme preslepiti, da bi se dosegla kakšna njegova izjava ali priznanje.

(2) Če se poznejše obdolženčeve izpovedbe razlikujejo od prejšnjih, zlasti če obdolženec prekliče svoje priznanje, se zahteva od njega, naj pove razloge, zakaj različno izpoveduje oziroma zakaj preklicuje priznanje.

(3) Če je bilo ravnano v nasprotju z določbami prvega odstavka tega člena, na obdolženčevo izpovedbo ni mogoče opreti sodne odločbe.

229. člen

(1) Obdolženec se sme soočiti s pričo ali z drugim obdolžencem, če se njune izpovedbe ne ujemajo v pomembnih dejstvih.

(2) Soočenci se vsak zase zaslišijo o vsaki okoliščini, v kateri se njihove izpovedbe ne ujemajo, in njihov odgovor vpiše v zapisnik.

230. člen

Predmete, ki so v zvezi s kaznivim dejanjem ali ki se uporabijo za dokaz, obdolženec najprej opiše; nato pa se mu pokažejo, da se vidi, ali jih bo prepoznal. Če se taki predmeti ne morejo prinesti, se obdolženec odpelje na kraj, kjer so.

231. člen

(1) Obdolženčeva izpovedba se vpiše v zapisnik v obliki pripovedovanja; vprašanja in odgovori nanje se vpišejo v zapisnik, če to zahtevajo stranke ali zagovornik ali če preiskovalni sodnik meni, da je to potrebno. Iz zapisnika mora biti razvidno, na čigavo vprašanje je dan odgovor.

(2) Obdolžencu se lahko dovoli, da svojo izpovedbo sam narekuje v zapisnik.

232. člen

Kljub priznanju obdolženca mora sodišče, ki vodi postopek, zbirati še druge dokaze. Če je priznanje jasno in popolno in če je podprto tudi z drugimi dokazi, se nadaljnji dokazi zbirajo samo na predlog strank.

233. člen

(1) Obdolženec se zasliši po tolmaču v primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(2) Če je obdolženec gluh, se mu postavljajo vprašanja pisno, če pa je nem, se zahteva od njega, da odgovori pisno. Če se zaslišanje ne more opraviti na ta način, se pokliče za tolmača nekdo, ki se zna sporazumeti z obdolžencem.

(3) Če tolmač ni že zaprisežen, mora priseči, da bo vprašanja, ki se postavljajo obdolžencu, in njegove izjave natančno prevedel.

(4) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na izvedence, se smiselno uporabljajo za tolmače.

5. ZASLIŠEVANJE PRIČ

234. člen

(1) Za priče se vabijo osebe, za katere je verjetno, da bi mogle kaj povedati o kaznivem dejanju in storilcu in o drugih pomembnih okoliščinah.

(2) Oškodovanec, oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec se smejo zaslišati kot priče.

(3) Vsakdo, kdor je povabljen za pričo, se je dolžan odzvati vabilu in, če ni v tem zakonu določeno drugače, tudi pričati.

235. člen

Kot priča ne sme biti zaslišan:

1) kdor bi s svojo izpovedbo prekršil dolžnost varovanja tajnih podatkov, dokler ga pristojni organ ne odveže te dolžnosti;

2) obdolženčev zagovornik o tem, kar mu je obdolženec zaupal kot svojemu zagovorniku, razen če obdolženec to sam zahteva.

235.a člen

(1) Če predstojnik pristojnega organa (predstojnik), ki je prejel obrazloženo zahtevo sodišča za odvezo dolžnosti varovanja tajnosti priče iz 1. točke 235. člena tega zakona (priča), meni, da odveza deloma ali v celoti ni mogoča, ker bi razkritje tajnosti podatkov resno ogrozilo življenje ali osebno varnost take priče ali posameznika, ki je sodeloval s pristojnim organom, ali njunega bližnjega ali državno varnost ali učinkovitost taktike in metod dela pristojnega organa ali so podani drugi zakonski razlogi ali ustavno ali zakonsko varovani interesi ali pravice, mora najkasneje v petnajstih dneh po prejemu zahteve o tem posredovati obrazloženo pisno mnenje predsedniku višjega sodišča (predsednik), v katerega območje sodi sodišče, ki je podalo zahtevo.

(2) Predstojnik mora predsedniku omogočiti seznanitev z vsemi podatki, za katere meni, da ne dopuščajo odveze dolžnosti varovanja tajnosti. Če se predstojnik sklicuje na posebne razloge varovanja tajnosti, mora predsedniku omogočiti seznanitev s tajnimi podatki v prostorih, na način in v času, ki jih določi predstojnik.

(3) Predsednik obvesti stranke in zagovornika o uvedbi postopka po tem členu in o mnenju predstojnika pristojnega organa ter jim omogoči, da se v pisni vlogi v treh dneh izjavijo o utemeljenosti razlogov varovanja tajnosti.

(4) Predsednik pri odločanju o odvezi dolžnosti varovanja tajnosti presodi, ali zahteve spoštovanja jamstev v kazenskem postopku prevladajo nad razlogi, da se tajnost ne razkrije. Pri odločanju ni vezan na razloge, ki jih navaja predstojnik, in je dolžan upoštevati tudi druge pomembne razloge, ki narekujejo, da se tajnost ne razkrije. Za odločanje predsednik smiselno uporablja peti odstavek 240.a člena tega zakona.

(5) Če odredi, da se pričo odveže dolžnosti varovanja tajnosti, predsednik v sklepu po uradni dolžnosti določi obseg in pogoje razkritja tajnosti ter s smiselno uporabo določb prvega odstavka 240.a člena tega zakona tudi morebitne zaščitne ukrepe.

(6) Zoper sklep predsednika, da se priča odveže ali da se ne odveže dolžnosti varovanja tajnosti, smejo stranke in zagovornik vložiti pritožbo v treh dneh od vročitve prepisa sklepa. O pritožbi odloči predsednik vrhovnega sodišča s smiselno uporabo določb tega člena.

235.b člen

(1) Če je treba v kazenskem postopku zaslišati pričo, glede katere je odrejen zaščitni ukrep po določbi petega odstavka 235.a člena tega zakona, se preiskovalni sodnik, sodnik posameznik oziroma predsednik senata seznanijo z nujno potrebnimi podatki, ki se nanašajo na identiteto priče, z vpogledom v spis pri predsedniku sodišča iz prvega odstavka 235.a člena tega zakona ali pa preizkus njene istovetnosti opravijo z njegovo pomočjo ob smiselni uporabi šestega odstavka 240.a člena tega zakona.

(2) Sodnik med zaslišanjem priče iz prvega odstavka tega člena prepove vprašanja, pri katerih bi lahko odgovori nanje razkrili tajnost, ki so jo dolžni varovati, v večjem obsegu od dovoljenega.

236. člen

(1) Dolžnosti pričevanja so oproščeni:

1) obdolženčev zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti;

2) obdolženčevi krvni sorodniki v ravni vrsti, sorodniki v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena in sorodniki po svaštvu do vštetega drugega kolena;

3) obdolženčev posvojenec in posvojitelj;

4) verski spovednik o tistem, o čemer se mu je spovedal obdolženec ali druga oseba;

5) odvetnik, zdravnik, socialni delavec, psiholog ali kakšna druga oseba o dejstvih, za katera je zvedel pri opravljanju poklica, če velja dolžnost, da mora ohraniti kot tajnost tisto, kar je zvedel pri opravljanju svojega poklica, razen v primerih iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona ali če so izpolnjeni pogoji, določeni v zakonu, pod katerimi so te osebe odvezane dolžnosti varovanja tajnosti oziroma so dolžne posredovati zaupne podatke pristojnim organom;

6) urednik, novinar ali avtor prispevka glede razkritja vira informacij, razen če je razkritje nujno za preprečitev neposredne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi ali za preprečitev izvršitve kaznivega dejanja, za katerega je predpisana kazen treh ali več let zapora ali kaznivega dejanja pridobivanja oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene po 173.a členu, prikazovanja, posesti, izdelave in posredovanja pornografskega gradiva po 176. členu ali zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po 257. členu Kazenskega zakonika.

(2) Sodišče, ki vodi postopek, je dolžno poučiti osebe, omenjene v prejšnjem odstavku, da jim ni treba pričati, vsakokrat preden jih zasliši, brž ko zve, da gre za okoliščine, zaradi katerih so oproščene dolžnosti pričevanja. Če priča izjavi, da se odpoveduje tej pravici in da želi pričati, se jo mora opozoriti, da se bo na njeno izpovedbo lahko oprla sodna odločba, četudi se bo na glavni obravnavi odpovedala pričevanju. Pouk in odgovor se vpišeta v zapisnik.

(3) Mladoletne osebe, ki glede na svojo starost in duševno razvitost ne more razumeti pomena pravice, da ni dolžna pričati, ni dovoljeno zaslišati kot priče, razen če to zahteva sam obdolženec ali če sodišče oceni, da je to v njeno največjo korist.

(4) Kdor ima razlog, da odreče pričevanje proti enemu od obdolžencev, je oproščen dolžnosti pričevanja tudi proti drugim obdolžencem, če se njegova izpovedba po naravi stvari ne da omejiti samo nanje.

237. člen

Če je bil kot priča zaslišan kdo, ki ne bi smel biti zaslišan kot priča (235. člen), ali kdo, ki ni bil dolžan pričati (236. člen), pa o tem ni bil poučen ali se ni izrecno odpovedal tej pravici, ali pa pouk in odpoved pričevanju nista zapisana v zapisnik, ali če je bila v nasprotju s tretjim odstavkom 236. člena tega zakona zaslišana mladoletna oseba, ki ni mogla razumeti pomena pravice, da ni dolžna pričati, ali če je bila izpovedba priče izsiljena s silo, grožnjo ali kakšnim drugim podobnim prepovedanim sredstvom (tretji odstavek 266. člena), ne sme sodišče na tako izpovedbo opreti svoje odločbe.

238. člen

Priča ni dolžna odgovarjati na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem spravila sebe ali svojega bližnjega sorodnika (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali v kazenski pregon.

239. člen

(1) Priče se vabijo s pisnim vabilom, v katerem se navede: ime, priimek in poklic vabljenega, kdaj in kam naj pride, kazenska zadeva, zaradi katere je vabljen, navedba, da se vabi kot priča, pouk o dolžnosti primerno opravičiti svoj izostanek (peti in šesti odstavek 193. člena), in opozorilo na posledice neopravičenega izostanka; če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog, se oškodovanca, ki je vabljen kot priča, v vabilu opozori, da se bo v primeru neopravičenega izostanka štelo, da je umaknil predlog za pregon (244. člen). Oškodovanca, ki je vabljen kot priča, se opozori tudi, da lahko predlog za pregon umakne do konca glavne obravnave in da bo z umikom izgubil pravico, da ga vnovič poda ter da bo v primeru, če predlog umakne po začetku glavne obravnave, moral plačati stroške kazenskega postopka, razen če bo obdolženec izjavil, da jih bo plačal sam.

(2) Mladoletna oseba, ki še ni dopolnila šestnajst let, se vabi za pričo po njenih starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče zaradi tega, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

(3) Priče, ki se zaradi starosti, bolezni ali hudih telesnih hib ne morejo odzvati vabilu, se smejo zaslišati v njihovem stanovanju.

240. člen

(1) Priče se zaslišujejo vsaka zase in brez navzočnosti drugih prič. Priča mora dajati odgovore ustno.

(2) Pričo je treba najprej opomniti, da je dolžna govoriti resnico in da ne sme ničesar zamolčati, nato pa jo opozoriti, da pomeni kriva izpovedba kaznivo dejanje. Pričo je treba opozoriti tudi, da ni dolžna odgovarjati na vprašanja iz 238. člena tega zakona in to opozorilo vpisati v zapisnik.

(3) Pričo je treba nato vprašati za ime in priimek, poklic, prebivališče, rojstni kraj, dan, mesec in leto rojstva, EMŠO in njeno razmerje do obdolženca in oškodovanca. Opozoriti jo je treba, da mora sporočiti sodišču spremembo naslova in prebivališča oziroma naslova zaposlitve, ter jo poučiti, kadar v primeru iz tega in 66. člena tega zakona ni dolžna navesti naslova in prebivališča. Policist oziroma pooblaščena oseba drugega državnega organa, ki ima pooblastila policije, ki nastopa kot priča, lahko namesto prebivališča navede naslov in naziv enote, ki ji pripada, druga uradna oseba in osebe, navedene v 5. in 6. točki prvega odstavka 236. člena tega zakona, pa naslov in naziv zaposlitve, če so vabljene kot priče zaradi svojega dela. Od neposrednega izvajalca ukrepov po 149.a, 150., 151., 155. in 155.a členu tega zakona se praviloma ne zahteva osebnih podatkov, ampak zadostuje, če se identificira s službenim delovnim imenom in uradnim dokumentom, ki potrjuje njegovo istovetnost.

(4) Pri zaslišanju mladoletne osebe, zlasti če je bila s kaznivim dejanjem oškodovana, je treba ravnati obzirno, da zaslišanje ne bi škodljivo vplivalo na njeno duševno stanje. Če je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali kakšnega drugega strokovnjaka. Pri zaslišanju priče, mlajše od 15 let, je lahko navzoča oseba, ki ji priča zaupa.

(5) Zaslišanje priče, ki je oškodovanec s posebnimi potrebami po zaščiti, se glede na njene osebne okoliščine lahko opravi s pomočjo strokovnjaka ustrezne stroke, navzoča pa

je lahko tudi oseba, ki jo priča sama izbere, razen če bi bilo to v nasprotju z interesi uspešne izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka ali koristmi priče.

(6) Zaslišanje priče, ki je oškodovanec s posebnimi potrebami po zaščiti, se glede na njene osebne okoliščine lahko opravi v posebej prilagojenih prostorih. Zaslišanje priče, mlajše od 15 let, ki je bila oškodovanec kaznivega dejanja iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona, se opravi v posebej prilagojenih prostorih, razen če to ni potrebno zaradi opravičljivih razlogov, ki jih mora sodišče posebej obrazložiti.

240.a člen

(1) Če bi zaradi razkritja posameznih osebnih podatkov ali celotne identitete določene priče nastala resna nevarnost za njeno življenje ali telo, življenje ali telo njenega bližnjega sorodnika (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) ali oseb, ki jih v skladu z določbami zakona iz tretjega odstavka 141.a člena tega zakona predlaga priča, lahko sodišče za zaščito določene priče ali njenega bližnjega odredi enega ali več zaščitnih ukrepov kot so:

1) izbris vseh ali posameznih podatkov iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona iz kazenskega spisa;

2) označitev vseh ali nekaterih podatkov iz prejšnje točke za podatke, ki zaradi interesov postopka niso javno dostopni;

3) odredba obdolžencu, zagovorniku, oškodovancu, ali njihovim zakonitim zastopnikom in pooblaščencem, da morajo ohraniti v tajnosti posamezna dejstva ali podatke;

4) določitev psevdonima priči;

5) zaslišanje s pomočjo tehničnih sredstev (zaščitna stena, naprava za popačenje glasu, prenos zvoka iz posebnega prostora in podobna tehnična zaščitna sredstva).

(2) Zaščitne ukrepe iz prejšnjega odstavka s pisnim sklepom odredi preiskovalni sodnik na predlog državnega tožilca, priče, oškodovanca, obdolženca, njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščencev ali po uradni dolžnosti. Sklep ne sme vsebovati podatkov, ki bi lahko privedli do razkritja podatkov, ki so predmet zaščitnega ukrepa.

(3) Pred izdajo sklepa o uporabi zaščitnih ukrepov preiskovalni sodnik od priče pridobi podatke iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona. V primeru odreditve zaščitnih ukrepov se ustrezni podatki iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona takoj po identifikaciji in pred zaslišanjem priče izločijo iz spisa in hranijo kot podatki, ki zaradi interesov postopka niso javno dostopni. Njihov pregled in uporaba sta dopustna samo v postopku odločanja o pritožbi zoper sklep iz prejšnjega odstavka in v primeru preverjanja identitete po devetem odstavku tega člena.

(4) Sklep o uporabi zaščitnih ukrepov, s katerimi se identiteta priče obdolžencu in njegovemu zagovorniku v celoti prikrije (anonimna priča), lahko preiskovalni sodnik izda samo po opravljenem posebnem naroku, če oceni:

1) da obstaja resna nevarnost za življenje ali telo priče, življenje ali telo njenega bližnjega sorodnika ali oseb, ki jih v skladu z določbami zakona iz tretjega odstavka 141.a člena tega zakona predlaga priča,

2) da je izpovedba priče pomembna za kazenski postopek,

3) da priča izkazuje zadostno stopnjo verodostojnosti in

4) da interes pravičnosti in uspešne izvedbe kazenskega postopka pretehtata nad interesom obrambe, da se seznani z identiteto priče.

(5) Na naroku iz prejšnjega odstavka je poleg državnega tožilca in priče, za katero se predlaga zaščitni ukrep, lahko prisotno samo še nujno sodno osebje in osebje za zagotavljanje varnosti. Preiskovalni sodnik na naroku vpogleda v predloženo dokumentacijo in zasliši priče ter druge osebe, ki bi lahko nudile podatke, pomembne za njegovo odločitev. Izjave, ki jih na tem naroku dajo priča ali druge osebe, se takoj po naroku izločijo iz spisa in hranijo kot podatki, ki zaradi interesov postopka niso javno dostopni. Njihov pregled in uporaba sta dopustna samo v postopku odločanja o pritožbi zoper sklep iz drugega odstavka in v primeru preverjanja identitete po devetem odstavku tega člena. Če preiskovalni sodnik na naroku ugotovi, da zaščitni ukrepi iz prvega odstavka tega člena ne zadoščajo za zagotovitev osebne varnosti, lahko državnemu tožilcu predlaga, da poda pobudo v skladu z določbami zakona iz tretjega odstavka 141.a člena tega zakona.

(6) Če so glede določene priče že pred zaslišanjem pri preiskovalnem sodniku odrejeni nujni zaščitni ukrepi ali ukrepi v programu zaščite po zakonu iz tretjega odstavka 141.a člena tega zakona, preiskovalni sodnik na naroku iz četrtega odstavka tega člena od priče pridobi podatke iz tretjega odstavka 240. člena tega zakona in preveri, ali gre dejansko za isto pričo, glede katere so bili odrejeni ukrepi. Ugotovitev se vpiše v zapisnik. Pridobljeni podatki se takoj po identifikaciji in pred zaslišanjem priče izločijo iz spisa in hranijo kot podatki, ki zaradi interesov postopka niso javno dostopni. Glede take priče preiskovalni sodnik s sklepom odloči o prikritju identitete za potrebe sodnega postopka po opravljeni oceni iz 4. točke četrtega odstavka tega člena.

(7) Med zaslišanjem priče, glede katere so odrejeni ukrepi iz prvega odstavka tega člena ali glede katere so odrejeni ukrepi v programu zaščite po zakonu iz tretjega odstavka 141. a člena tega zakona, preiskovalni sodnik prepove vsa vprašanja, pri katerih bi lahko odgovori nanje razkrili zaščitene podatke.

(8) Po izročitvi obtožnice sodišču do konca glavne obravnave opravlja pristojnosti preiskovalnega sodnika iz tega člena predsednik senata.

(9) Če je na glavni obravnavi treba zaslišati pričo, glede katere je bil odrejen zaščitni ukrep iz 4. točke prvega odstavka tega člena ali glede katere je odrejen ukrep po šestem odstavku tega člena, mora predsednik senata pred zaslišanjem preveriti, ali gre dejansko za isto pričo, glede katere je bil odrejen zaščitni ukrep. Ugotovitev se vpiše v zapisnik.

241. člen

(1) Po splošnih vprašanjih se od priče zahteva, naj pove vse, kar ve o zadevi; nato se ji postavljajo vprašanja, da se njene izpovedbe preskusijo, dopolnijo in razjasnijo. Pri zasliševanju priče ni dovoljeno slepiti in tudi ne postavljati takšnih vprašanj, v katerih je že obseženo navodilo, kako naj odgovori.

(2) Pričo je treba vselej vprašati, od kod ve to, o čemer priča.

(3) Priče se smejo soočiti, če se njihove izpovedbe ne ujemajo glede pomembnih dejstev. Soočenci se o vsaki okoliščini, o kateri se njihove izpovedbe ne ujemajo, zaslišijo vsak zase in njihovi odgovori vpišejo v zapisnik. Hkrati se smeta soočiti samo dve priči.

(4) Oškodovanca, ki se zaslišuje kot priča, je treba vprašati, ali želi v kazenskem postopku uveljavljati premoženjskopravni zahtevek.

242. člen

(1) Če je potrebno, da se ugotovi, ali priča pozna osebo ali predmete, se od nje najprej zahteva, naj jih opiše in navede znake, po katerih se razlikujejo; šele potem se ji pokaže oseba ali predmet, in sicer skupaj z drugimi, njej neznanimi osebami oziroma po možnosti skupaj s predmeti iste vrste. Na smiselno enak način je treba ravnati tudi pri prepoznavanju s pomočjo drugih čutil (sluh, tip, voh in drugo).

(2) Pred prepoznavo se pričo opozori po drugem odstavku 240. člena tega zakona.

(3) Preiskovalni sodnik, ki vodi prepoznavo, mora zagotoviti, da priča pred začetkom prepoznave ne vidi oseb ali predmetov, ki jih bo prepoznavala.

(4) O prepoznavi obdolženca se sestavi zapisnik, temu pa se priloži skupni posnetek vseh oseb, ki so bile prepoznavane.

242.a člen

Če obstaja resna nevarnost za življenje ali telo osebe, ki opravlja prepoznavo, oziroma njenih bližnjih sorodnikov (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) ali če je podana verjetnost, da bo oseba, ki se prepoznava, vplivala na potek prepoznave, se mora prepoznava opraviti tako, da oseba, ki se prepoznava, ne more videti osebe, ki opravlja prepoznavo.

243. člen

Če se priča zaslišuje po tolmaču ali če je gluha ali nema, se zasliši tako, kot je predpisano v 233. členu tega zakona.

244. člen

(1) Če priča, ki je bila v redu povabljena, ne pride in svojega izostanka ne opraviči (peti in šesti odstavek 193. člena), ali če se brez dovoljenja ali opravičenega razloga odstrani s kraja, kjer bi morala biti zaslišana, se sme odrediti da se privede s silo, sme pa se tudi kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona. Če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog in oškodovanec, ki je bil v redu povabljen kot priča, na narok ne pride in svojega izostanka ne opraviči, se šteje, da je umaknil predlog za pregon in se kazenski postopek za to dejanje s sklepom ustavi, če se je že začel.

(2) Če priča pride, pa potem, ko je bila opozorjena na posledice, brez zakonskega razloga noče pričati, se sme kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona; če pa tudi potem noče pričati, se sme zapreti. Zapor traja, dokler priča ni pri volji pričati in dokler njeno pričanje ne postane nepotrebno ali dokler se kazenski postopek ne konča, vendar največ deset dni.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen ali odrejen zapor, odloča vselej senat (šesti odstavek 25. člena). Pritožba zoper sklep o zaporu ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Vojaške osebe in pripadniki policije se ne smejo zapreti, pač pa se o tem, da niso hoteli pričati, obvesti njihovo pristojno poveljstvo.

244.a člen

(1) V skladu z določbami tega člena se zaslišanje obdolženca ali priče lahko opravi tudi preko videokonference.

(2) Zaslišanje obdolženca ali priče preko videokonference se lahko opravi, če:

1. gre za zaščiteno osebo po zakonu, ki ureja zaščito prič, in bi s prihodom k organu, ki opravlja zaslišanje, nastala resna nevarnost za njeno življenje ali telo, življenje ali telo oseb, ki so z njo v razmerju iz 1. do 3. točke prvega odstavka 236. člena tega zakona, ali oseb, ki jih je predlagala v skladu z določbami zakona, ki ureja zaščito prič,

2. gre za anonimno pričo in bi s prihodom k organu, ki opravlja zaslišanje, nastala resna nevarnost za njeno življenje ali telo, življenje ali telo oseb, ki so z njo v razmerju iz 1. do 3. točke prvega odstavka 236. člena tega zakona, ali oseb, ki jih je predlagala v skladu z določbami zakona, ki ureja zaščito prič,

3. je pristojni organ podal ustrezno zaprosilo drugi državi v skladu z zakonom ali mednarodno pogodbo, ali

4. zaradi drugih upravičenih razlogov ni zaželeno ali možno, da bi oseba prišla k organu, ki opravlja zaslišanje.

(3) Če je podan pogoj iz 4. točke prejšnjega odstavka, se lahko tudi zaslišanje izvedenca opravi preko videokonference.

(4) Zaslišanje preko videokonference se opravi s smiselno uporabo določb tega zakona o zaslišanju obdolženca, priče ali izvedenca, če drug zakon, obvezujoča mednarodna pogodba ali obvezujoč pravni akt mednarodne organizacije ne določa drugače.

(5) Ob obdolžencu, priči ali izvedencu, ki je v času zaslišanja preko videokonference na ozemlju Republike Slovenije, mora biti prisotna pristojna oseba organa, ki opravlja zaslišanje, ali druga oseba, ki jo ta organ pooblasti in ki zagotovi ustrezno identifikacijo zaslišane osebe. Pri takem zaslišanju so lahko navzoči zagovornik in osebe, ki skrbijo za varnost. Če se zaslišanje posname z ustreznimi tehničnimi sredstvi za zvočno-slikovno snemanje, se lahko identiteta obdolženca, priče in izvedenca preveri na drug ustrezen način, zabeležen na posnetku. Udeležence se v primeru iz prejšnjega stavka z vabilom hkrati obvesti o načinu preverjanja identitete skupaj s podatki in navodili za uporabo videokonferenčnega sistema.

(6) Ob obdolžencu, priči ali izvedencu, ki se preko videokonference za potrebe domačega kazenskega postopka zaslišuje na ozemlju druge države, mora pristojni organ iz 3. točke drugega odstavka tega člena zagotoviti, da je ob obdolžencu, priči ali izvedencu navzoča pristojna oseba pristojnega organa te države, ki zagotovi identifikacijo zaslišane osebe. Pri takem zaslišanju je lahko navzoč tudi zagovornik.

(7) V primeru zaslišanja iz prejšnjega odstavka ali če se zaslišanje posname z ustreznimi tehničnimi sredstvi za zvočno-slikovno snemanje, podpisi udeležencev na zapisniku, ki se vodi o procesnem dejanju, niso potrebni.

6. OGLED

245. člen

Ogled se opravi, kadar je za ugotovitev ali razjasnitev kakšnega pomembnega dejstva v postopku potrebno neposredno opazovanje oziroma zaznavanje. Pri ogledu se lahko uporabljajo tudi tehnična sredstva.

246. člen

(1) Da se preverijo izvedeni dokazi ali ugotovijo dejstva, ki so pomembna za razjasnitev stvari, sme organ, ki vodi postopek, odrediti rekonstrukcijo dogodka tako, da se ponovijo dejanja ali situacije v razmerah, v katerih se je po izvedenih dokazih dogodek pripetil. Če so v izpovedbah posameznih prič ali obdolžencev dejanja ali situacije prikazani različno, se rekonstrukcija dogodka opravi praviloma z vsakim izmed njih posebej.

(2) Rekonstrukcija se ne sme opravljati tako, da bi se žalila javni red in morala ali da bi bilo v nevarnosti življenje ali zdravje ljudi.

(3) Pri rekonstrukciji se smejo po potrebi znova izvesti posamezni dokazi.

247. člen

(1) Organ, ki opravlja ogled ali rekonstrukcijo dogodka, lahko zahteva pomoč strokovnjaka kriminalistično-tehnične, prometne ali druge stroke, ki po potrebi tudi išče, zavaruje ali opisuje sledove, opravi potrebna merjenja in snemanja, napravi skice ali zbere druge podatke.

(2) Na ogled ali rekonstrukcijo dogodka se lahko povabi tudi izvedenec, če naj bi bila njegova navzočnost koristna za izvid in mnenje.

7. IZVEDENSTVO

248. člen

Kadar je za ugotovitev ali presojo kakšnega pomembnega dejstva potrebno dobiti izvid in mnenje nekoga, ki ima potrebno strokovno znanje, se odredi, naj to opravijo izvedenci.

249. člen

(1) Izvedenstvo odredi s pisno odredbo organ, ki vodi postopek. V odredbi navede, katera dejstva naj se ugotovijo ali presodijo s pomočjo izvedencev in komu naj bo izvedensko delo zaupano. Odredba se vroči tudi strankam.

(2) Če je za določeno vrsto izvedenskega dela strokoven javni zavod ali če se da izvedensko delo opraviti v okviru državnega organa, se tako delo, zlasti če je bolj zamotano, zaupa praviloma takemu javnemu zavodu oziroma organu. Javni zavod oziroma organ določi enega ali več strokovnjakov, ki naj to delo opravijo.

(3) Kadar določi izvedenca organ, ki vodi postopek, določi praviloma enega izvedenca; če je izvedensko delo zamotano, pa dva ali več.

(4) Če so za kakšno vrsto izvedenskega dela imenovani sodni izvedenci, sme sodišče postaviti druge izvedence samo, če bi bilo nevarno odlašati, če so sodni izvedenci zadržani ali če to zahtevajo druge okoliščine.

250. člen

(1) Kdor je povabljen kot izvedenec, se je dolžan odzvati vabilu in podati svoj izvid in mnenje.

(2) Če izvedenec, ki je bil v redu povabljen, ne pride, pa svojega izostanka ne opraviči, ali če noče opraviti izvedenskega dela, se sme kaznovati z denarno kaznijo določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona; če neopravičeno ne pride, se sme tudi prisilno privesti.

(3) O pritožbi zoper sklep, s katerim je bila izrečena denarna kazen, odloči senat (šesti odstavek 25. člena).

251. člen

(1) Za izvedenca se ne sme postaviti, kdor ne sme biti zaslišan kot priča (235. člen) ali kdor je oproščen dolžnosti pričevanja (236. člen) kot tudi ne tisti, proti katerem je bilo storjeno kaznivo dejanje; če pa je bil postavljen, se sodna odločba ne sme opirati na njegov izvid in mnenje.

(2) Razlog za izločitev izvedenca (44. člen) je podan tudi glede oseb, ki so skupaj z obdolžencem ali oškodovancem v delovnem razmerju pri istem delodajalcu, kot tudi glede oseb, ki so v delovnem razmerju pri oškodovancu ali obdolžencu.

(3) Za izvedenca se praviloma ne vzame, kdor je bil zaslišan kot priča.

(4) Če je dovoljena posebna pritožba zoper sklep, s katerim je bila zavrnjena zahteva za izločitev izvedenca (četrti odstavek 42. člena), odloži pritožba delo izvedenca, razen, če bi bilo nevarno odlašati.

252. člen

(1) Pred začetkom dokazovanja po izvedencih je treba izvedencu naročiti, naj predmet skrbno pregleda, natančno navede vse, kar opazi in dožene in naj poda svoje mnenje nepristransko in v skladu s pravili znanosti ali strokovnega znanja. Posebej ga je treba opozoriti, da pomeni kriva izpovedba kaznivo dejanje.

(2) Od izvedenca se sme zahtevati, naj pred začetkom svojega dela priseže. Do glavne obravnave sme izvedenec priseči samo pred sodiščem, in sicer tedaj, če se je bati, da bo zadržan in ne bo mogel priti na glavno obravnavo. Vzrok, zakaj je bil zaprisežen, se navede v zapisniku. Stalni zaprisežen izvedenec se pred začetkom svojega dela samo opomni na dano prisego. Prisega se opravi, kakor je to določeno v 333. členu tega zakona.

(3) Organ, pred katerim teče postopek, vodi dokazovanje, pokaže izvedencu predmete, ki naj jih pregleda, mu postavlja vprašanja in zahteva po potrebi pojasnila glede njegovega izvida in mnenja.

(4) Izvedencu se smejo dajati pojasnila, sme se mu pa tudi dovoliti pregled spisov. Izvedenec lahko predlaga, naj se izvedejo dokazi ali preskrbijo predmeti in podatki, ki so pomembni za izvid in mnenje. Če je navzoč pri ogledu, rekonstrukciji dogodka ali pri kakšnem drugem preiskovalnem dejanju, lahko predlaga, naj se razjasnijo posamezne okoliščine ali naj se tistemu, ki se zaslišuje, postavijo posamezna vprašanja.

253. člen

(1) Izvedenec pregleda predmete v navzočnosti organa, ki vodi postopek, in zapisnikarja, razen če je za pregled potrebna dolgotrajna preiskava ali če se preiskava opravi v zavodu oziroma pri državnem organu ali če je to iz moralnih ozirov neprimerno.

(2) Če je za izvedenstvo potrebna analiza kakšne snovi, se da izvedencu, če je to mogoče, na razpolago le del take snovi, potrebna količina ostanka pa spravi za primer poznejših analiz.

254. člen

Izvid in mnenje izvedenca se takoj vpišeta v zapisnik. Izvedencu se lahko dovoli, da da svoj pisni izvid oziroma pisno mnenje pozneje, v roku, ki mu ga določi organ, pred katerim teče postopek.

255. člen

(1) Če je izvedenstvo zaupano strokovnemu zavodu ali državnemu organu, ga organ, ki vodi postopek, opozori, da pri dajanju izvida in mnenja ne more sodelovati oseba iz 251. člena tega zakona in tudi ne nekdo, pri kateremu je podan kakšen razlog za izločitev od izvedenstva, ki je določen v tem zakonu, in na posledice, če bi dal kriv izvid in mnenje.

(2) Strokovnemu zavodu oziroma državnemu organu se da na razpolago gradivo, ki je potrebno za izvedensko delo; če je potrebno, pa se ravna po četrtem odstavku 252. člena tega zakona.

(3) Strokovni zavod oziroma državni organ pošlje sodišču pisni izvid in mnenje, ki ga podpišejo tisti, ki so opravili izvedensko delo.

(4) Stranke lahko zahtevajo od predstojnika strokovnega zavoda oziroma državnega organa, naj jim sporoči imena strokovnjakov, ki bodo opravili izvedensko delo.

(5) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 252. člena tega zakona se ne uporabljajo, kadar je izvedensko delo zaupano strokovnemu zavodu ali državnemu organu. Organ, pred katerim teče postopek, lahko zahteva od strokovnega zavoda oziroma organa pojasnila glede danega izvida in mnenja.

256. člen

V zapisniku o izvedenskem delu ali v pisnem izvidu in mnenju je treba navesti, kdo je to delo opravil, ter njegov poklic, strokovno izobrazbo in specialnost.

257. člen

Če se podatki izvedencev v njihovem izvidu bistveno razlikujejo ali če je njihov izvid nejasen, nepopoln ali pa sam s seboj ali z raziskanimi okoliščinami v nasprotju, pa se te pomanjkljivosti ne dajo odpraviti z novim zaslišanjem izvedencev, se dokazovanje ponovi z istimi ali drugimi izvedenci.

258. člen

Če so v mnenju izvedencev nasprotja ali pomanjkljivosti ali če nastane utemeljen dvom o pravilnosti danega mnenja, pa se te pomanjkljivosti ali dvom ne dajo odpraviti z novim zaslišanjem, se zahteva mnenje drugih izvedencev.

259. člen

(1) Pregled in raztelešenje trupla se opravi vselej, kadar je v kakšnem smrtnem primeru podan sum ali je očitno, da je bila smrt povzročena s kaznivim dejanjem ali da je v zvezi z izvršitvijo kaznivega dejanja. Če je truplo že pokopano, se odredi izkop, da se truplo pregleda in raztelesi.

(2) Pri raztelešenju trupla je treba storiti vse, kar je potrebno, da se ugotovi istovetnost trupla; v ta namen se posebej opišejo njegove zunanje in notranje telesne posebnosti.

260. člen

(1) Če se izvedensko delo ne opravi v strokovnem zavodu, opravi pregled in raztelešenje trupla en zdravnik, po potrebi pa tudi dva ali več zdravnikov, ki naj bodo po možnosti iz sodnomedicinske stroke. To izvedensko delo vodi preiskovalni sodnik, ki v zapisnik vnese izvid in mnenje izvedencev.

(2) Za izvedenca se ne sme določiti zdravnik, ki je umrlega zdravil. Pri raztelešenju trupla se lahko zaradi pojasnila o poteku in okoliščinah bolezni zdravnik, ki je umrlega zdravil, zasliši kot priča.

261. člen

(1) V svojem mnenju morajo izvedenci navesti zlasti neposreden vzrok smrti, kaj ga je sprožilo in kdaj je nastopila smrt.

(2) Če je na truplu najdena kakšna poškodba, je treba ugotoviti, ali jo je prizadel kdo drug, in če jo je, s čim, na kakšen način, koliko časa pred nastopom smrti in ali je ta poškodba povzročila smrt. Če je na truplu več poškodb, je treba ugotoviti, ali je bila vsaka poškodba prizadejana z istim sredstvom in katera je povzročila smrt; če pa je bilo več poškodb smrtnih, je treba ugotoviti, katere od njih so s svojim skupnim delovanjem povzročile smrt.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka je treba posebej dognati, ali je sama vrsta in splošna narava poškodbe povzročila smrt ali pa so jo povzročile osebne lastnosti ali posebnost poškodovančevega organizma ali so jo povzročile slučajne okoliščine ali okoliščine, v katerih je bila poškodba prizadejana.

(4) Poleg tega je treba dognati, ali bi bila mogla pravočasna pomoč odvrniti smrt.

262. člen

(1) Pri pregledu in raztelešenju zarodka je treba posebej dognati njegovo starost, zmožnost za življenje zunaj maternice in vzrok, zakaj je zamrl.

(2) Pri pregledu in raztelešenju trupla novorojenčka je treba posebej dognati, ali je bil rojen živ ali mrtev, ali je bil zmožen za življenje, kako dolgo je živel, kdaj je umrl in kaj je bilo vzrok njegove smrti.

263. člen

(1) Če je podan sum zastrupitve, se pošljejo sumljive snovi, ki so bile najdene v truplu ali pa drugje, zavodu, ki opravlja toksikološke preiskave, da opravi izvedensko delo.

(2) Pri pregledu sumljivih snovi mora izvedenec posebej ugotoviti vrsto, količino in učinek najdenega strupa; če gre za pregled snovi, ki so bile vzete iz trupla, pa po možnosti tudi količino uporabljenega strupa.

264. člen

(1) Pri telesnih poškodbah opravi izvedenec svoje delo praviloma tako, da poškodovanca pregleda; če to ni mogoče ali ni nujno potrebno, pa na podlagi medicinske dokumentacije ali drugih podatkov v spisih. Pri pregledu je treba spoštovati telesno in duševno celovitost poškodovanca.

(2) Ko natančno opiše poškodbe, da izvedenec svoje mnenje zlasti o vrsti in teži vsake posamezne poškodbe in o njihovem skupnem učinku glede na njihovo naravo in posebne okoliščine primera, kakšen učinek imajo ponavadi takšne poškodbe in kakšen učinek so imele v konkretnem primeru, ter s čim in na kakšen način so bile prizadejane.

264.a člen

Za razgovor, ki ga izvedenec opravi z oškodovancem, se smiselno uporabljajo določbe petega odstavka 65. člena tega zakona in šestega odstavka 240. člena tega zakona.

265. člen

(1) Psihiatrični pregled obdolženca se sme odrediti, če:

- nastane sum, da ob storitvi kaznivega dejanja ni bil prišteven zaradi duševne motnje ali duševne manjrazvitosti ali je bila zaradi takšnega stanja ali zaradi kakšne druge trajne in hude duševne motenosti njegova prištevnost zmanjšana, ali

- obstaja resen dvom, da se zaradi svojega duševnega stanja ne more udeleževati kazenskega postopka.

(2) Če je po mnenju izvedenca psihiatrične stroke potrebno daljše opazovanje, se obdolženec pošlje na opazovanje v ustrezen zdravstveni zavod. Sklep o tem izda sodišče na predlog državnega tožilca po predhodnem zaslišanju zagovornika in obdolženca, če njegovo zdravstveno stanje to dopušča. Opazovanje sme trajati največ en mesec. V primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka se sme opazovanje na obrazložen predlog državnega tožilca in po poprejšnjem mnenju izvedenca psihiatrične stroke ter po predhodnem zaslišanju zagovornika podaljšati še za največ en mesec. Pritožba zoper sklep, s katerim se ukrep podaljša, ne zadrži izvršitve sklepa.

(3) Če izvedenec psihiatrične stroke ugotovi pri obdolžencu duševno motnjo, duševno manjrazvitost ali kakšno drugo trajno in hudo duševno motenost, določi njeno naravo, vrsto, stopnjo in trajnost ter da mnenje o tem, kako je ob storitvi kaznivega dejanja tako duševno stanje vplivalo na obdolženčevo prištevnost (29. člen kazenskega zakonika) ter kako še zdaj vpliva na njegovo pojmovanje in ravnanje; oziroma ali gre za tako duševno stanje, da se obdolženec ne more udeleževati kazenskega postopka, in koliko časa bo predvidoma trajala njegova procesna nesposobnost.

(4) Če sodišče pošlje v zdravstveni zavod obdolženca, ki mu je odrejen pripor, obvesti zavod o tem, zakaj je bil odrejen pripor, da zavod ukrene, kar je potrebno za zagotovitev namena pripora. Sodišče obvesti zavod tudi o morebitnem podaljšanju ali odpravi pripora.

(5) Obdolženca, ki se pošlje na opazovanje po drugem odstavku tega člena in nima zagovornika, je treba postaviti zagovornika po uradni dolžnosti pred izdajo sklepa o opazovanju.

(6) Čas, ki ga prebije v zdravstvenem zavodu, se obdolžencu všteje v pripor oziroma v morebitno kazen.

266. člen

(1) Telesni pregled obdolženca se opravi tudi brez njegove privolitve, če je treba dognati dejstva, ki so pomembna za kazenski postopek. Telesni pregled drugih oseb se sme opraviti brez njihove privolitve samo tedaj, če je treba dognati, ali je na njihovem telesu določena sled ali posledica kaznivega dejanja.

(2) Odvzem krvi in druga zdravniška dejanja, ki se po pravilih zdravniške znanosti opravijo zaradi analize in ugotovitve drugih dejstev, pomembnih za kazenskih postopek, se smejo opraviti tudi brez privolitve tistega, ki se pregleda, razen če bi zaradi tega nastala škoda za njegovo zdravje.

(3) Ni dovoljeno, da bi se pri obdolžencu ali priči uporabili zdravniški posegi ali da bi se jima dala takšna sredstva, s katerimi bi se vplivalo na njuno voljo pri izpovedovanju.

267. člen

(1) Kadar je potreben izvedenski pregled poslovnih knjig, mora organ, pred katerim teče postopek, izvedencem nakazati, v kateri smeri in v kolikšnem obsegu naj pregledajo poslovne knjige ter katera dejstva in okoliščine naj ugotovijo.

(2) Če je potrebno za izvedenski pregled poslovnih knjig podjetja ali druge pravne osebe, da se najprej uredi njihovo knjigovodstvo, obremenjujejo stroški za ureditev knjigovodstva podjetje oziroma drugo pravno osebo.

(3) Sklep o ureditvi knjigovodstva izda organ, ki vodi postopek, na obrazloženo pisno poročilo izvedencev, katerim je bil naložen pregled poslovnih knjig. V sklepu je treba navesti tudi, kolikšen znesek mora podjetje oziroma druga pravna oseba založiti pri sodišču kot predujem za stroške z ureditvijo njegovega knjigovodstva. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Ko je knjigovodstvo urejeno, izda organ, ki vodi kazenski postopek, na podlagi poročila izvedencev sklep, s katerim ugotovi višino stroškov, ki so nastali zaradi ureditve knjigovodstva, in določi, da trpi ta znesek podjetje oziroma druga pravna oseba. Podjetje oziroma druga pravna oseba se lahko pritoži glede utemeljenosti odločbe o povrnitvi stroškov in glede njihove višine. O pritožbi odloča senat sodišča prve stopnje (šesti odstavek 25. člena).

(5) Stroški se izterjajo, če niso bili založeni, v dobro organa, ki je naprej izplačal stroške in nagrado izvedencem.

XIX. POGLAVJE
OBTOŽNICA IN UGOVOR ZOPER OBTOŽNICO

268. člen

(1) Ko je končana preiskava, kot tudi kadar se brez preiskave lahko vloži obtožnica (170. člen), sme teči postopek pred sodiščem samo na podlagi obtožnice državnega tožilca oziroma oškodovanca kot tožilca.

(2) Določbe o obtožnici in o ugovoru zoper obtožnico se uporabljajo smiselno tudi za zasebno tožbo, če se ta vloži za kaznivo dejanje iz pristojnosti okrožnega sodišča.

269. člen

(1) Obtožnica obsega:

1) ime in priimek obdolženca z osebnimi podatki (227. člen) in podatki o tem, ali je v priporu in od kdaj ali pa je na prostosti; če pa je bil pred vložitvijo obtožnice izpuščen, koliko časa je bil v priporu;

2) opis dejanja, iz katerega izhajajo zakonski znaki kaznivega dejanja, čas in kraj storitve kaznivega dejanja, predmet na katerem, in sredstvo, s katerim je bilo storjeno kaznivo dejanje ter druge okoliščine, ki so potrebne, da se kaznivo dejanje kar najbolj natančno označi;

3) zakonsko označbo kaznivega dejanja z navedbo določb kazenskega zakona, ki naj se po predlogu tožilca uporabijo;

4) označbo sodišča, pred katerim naj bo glavna obravnava;

5) predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, z navedbo imen prič in izvedencev, spisov, ki naj se preberejo, in predmetov, ki so potrebni za dokazovanje;

6) obrazložitev, v kateri so s sklicevanjem na identifikacijske oznake dokumentov pregledno navedena dejstva, ki se bodo dokazovala z izvedbo predlaganih in pregledno navedenih oziroma označenih dokazov, ter stališča tožilca o navedbah obrambe.

(2) Državni tožilec lahko v obtožnici predlaga vrsto in višino kazni, ki naj se izreče obdolžencu, če bo, ko se prvič izjavi o obtožbi, priznal krivdo; predlaga lahko omiljeno kazen, način izvršitve kazni in namesto kazni opozorilno sankcijo, vse pod pogoji in v mejah, ki jih določa kazenski zakon.

(3) Če je obdolženec na prostosti, se sme v obtožnici predlagati, naj se odredi pripor; če je v priporu, pa se sme predlagati, naj se izpusti.

(4) Z isto obtožnico se praviloma obseže več kaznivih dejanj ali več obdolžencev, če se je po 31.a členu tega zakona izvedel enoten predkazenski postopek in če se po 32. členu tega zakona lahko izvede enoten postopek in izda ena sama sodba.

270. člen

(1) Obtožnica se pošlje pristojnemu sodišču v toliko izvodih, kolikor je obdolžencev in zagovornikov, en izvod pa za sodišče.

(2) Takoj po prejemu obtožnice preizkusi predsednik senata, pred katerim naj bo glavna obravnava, ali je obtožnica sestavljena po predpisih (269. člen); če spozna da ni, jo vrne tožilcu, naj jo v treh dneh popravi. Iz opravičenih razlogov lahko senat na tožilčevo zahtevo ta rok podaljša. Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec omenjeni rok zamudi, se šteje, da je odstopil od pregona in se postopek ustavi.

271. člen

(1) Če je vložil oškodovanec kot tožilec obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) ali če je bila vložena zasebna tožba zaradi kaznivega dejanja, za katero ni bila opravljena preiskava, zahteva predsednik senata okrožnega sodišča odločitev senata (šesti odstavek 25. člena), če misli da ni razlogov za pregon, ker so podane okoliščine iz 1., 2., 3. ali 5. točke prvega odstavka 277. člena tega zakona.

(2) Če je oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 170. člena tega zakona vložil obtožnico ali zasebno tožbo brez preiskave za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let, se šteje, da je podal zahtevo za preiskavo.

(3) Zoper sklep senata ima oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec pravico pritožbe.

272. člen

(1) Če je v obtožnici predlagano, naj se zoper obdolženca odredi pripor, odloči o tem senat (šesti odstavek 25. člena) takoj, najpozneje pa v oseminštiridesetih urah.

(2) Če je obdolženec v priporu in je v obtožnici predlagano naj se pripor podaljša, ga sodišče pouči, da lahko v roku 24 ur poda odgovor na predlog. Senat iz prejšnjega odstavka o predlogu odloči v roku treh dni od prejema odgovora oziroma izteka roka za odgovor in izda sklep, s katerim pripor podaljša ali odpravi.

(3) Če je obdolženec v priporu in ob vložitvi obtožnice ni predlagano, naj se pripor podaljša, predsednik senata brez odlašanja izda sklep o odpravi pripora.

(4) Pritožba zoper sklep iz prejšnjih odstavkov ne zadrži njegove izvršitve.

273. člen

(1) Obtožnica se vroči obdolžencu, ki je na prostosti, brez odlašanja, če je v priporu pa v štiriindvajsetih urah po prejemu.

(2) Če je zoper obdolženca odrejen pripor s sklepom senata (272. člen), se mu vroči obtožnica skupaj s sklepom, s katerim je odrejen pripor, takrat, ko se zapre.

(3) Če obdolženec, ki mu je vzeta prostost, ni v zaporih pri sodišču, pri katerem naj bo glavna obravnava, odredi predsednik senata, naj ga takoj pripeljejo v te zapore, kjer se mu vroči obtožnica.

274. člen

(1) Obdolženec ima pravico podati ugovor zoper obtožnico v osmih dneh po njeni vročitvi. Ob vročitvi obtožnice pouči sodišče obdolženca o tej njegovi pravici.

(2) Ugovor zoper obtožnico sme podati brez posebnega pooblastila obdolženca tudi zagovornik, vendar pa ne proti njegovi volji.

(3) Obdolženec se lahko odpove pravici do ugovora zoper obtožnico.

275. člen

(1) Prepozen ugovor in ugovor, ki ga poda neupravičena oseba, zavrže s sklepom predsednik senata, pred katerim naj bo glavna obravnava. O pritožbi zoper ta sklep odloča senat (šesti odstavek 25. člena).

(2) Če predsednik senata ne zavrže ugovora po prvem odstavku tega člena, ga predloži skupaj s spisi senatu (šesti odstavek 25. člena), ki nato na seji odloči o njem. Pred odločitvijo se izvod ugovora pošlje tožilcu, ki lahko v treh dneh od prejema ugovora poda odgovor.

276. člen

(1) Če senat ne zavrže ugovora kot prepoznega ali kot nedovoljenega, vzame v preizkus obtožnico.

(2) Če senat ob ugovoru spozna, da so v obtožnici napake ali pomanjkljivosti (269. člen tega zakona), vrne obtožnico, da se opažene pomanjkljivosti odpravijo. Tožilec mora v treh dneh, odkar mu je bila sporočena odločba senata, predložiti popravljeno obtožnico. Iz opravičenih razlogov sme senat na zahtevo tožilca ta rok podaljšati. Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec zamudi omenjeni rok, se šteje, da je odstopil od pregona, postopek pa se ustavi. Če državni tožilec zamudi rok, mora o razlogih obvestiti Vrhovno državno tožilstvo.

(3) Če senat spozna, da je za kaznivo dejanje, ki je predmet obtožbe, pristojno kakšno drugo sodišče, izreče, da je sodišče, kateremu je predložena obtožnica, nepristojno, in pošlje po pravnomočnosti sklepa zadevo pristojnemu sodišču.

(4) Če senat ugotovi, da so v spisih zapisniki ali obvestila iz 83. člena tega zakona, izda sklep o njihovi izločitvi iz spisov. Zoper ta sklep je dovoljena posebna pritožba. Ko postane sklep pravnomočen, poskrbi predsednik senata iz šestega odstavka 25. člena tega zakona, preden pošlje zadevo predsedniku senata, ki razpiše glavno obravnavo, da se izločeni zapisniki in obvestila zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sodniku, da jih shrani ločeno od drugih spisov. Teh zapisnikov in obvestil ni dovoljeno pregledovati in tudi ne uporabiti v postopku.

277. člen

(1) Ko senat sklepa o ugovoru zoper obtožnico, odloči, da se obtožba ne dopusti in da se kazenski postopek ustavi, če ugotovi:

1) da dejanje, ki je predmet obtožbe, ni kaznivo dejanje;

2) da so podane okoliščine, ki izključujejo krivdo ali kaznivost, in da ni razlogov za uporabo varnostnih ukrepov;

3) da je kazenski pregon zastaran, ali je dejanje obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo, ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo pregon;

4) da ni zadosti dokazov, da bi bil obdolženec utemeljeno sumljiv dejanja, ki je predmet obtožbe;

5) ali če je podana nesorazmernost med majhnim pomenom kaznivega dejanja (njegova nevarnost je neznatna zaradi narave ali teže dejanja ali zaradi tega, ker so škodljive posledice neznatne ali jih ni ali zaradi drugih okoliščin, v katerih je bilo storjeno in zaradi nizke stopnje storilčeve krivde ali zaradi njegovih osebnih okoliščin) ter posledicami, ki bi jih povzročil kazenski pregon.

(2) Če senat ugotovi, da ni zahteve upravičenega tožilca ali potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon ali če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon, s sklepom zavrže obtožnico.

278. člen

(1) Ko sklepa o ugovoru zoper obtožnico državnega tožilca, vloženo po šestem odstavku 170. člena tega zakona, ali o zahtevi predsednika senata v zvezi s to obtožnico (284. člen), ali ko sklepa v primerih iz prvega odstavka 271. člena tega zakona o zahtevi predsednika senata sodišča prve stopnje, ki se ne strinja z obtožnico oškodovanca kot tožilca ali z zasebno tožbo, zavrže senat s sklepom obtožnico oziroma zasebno tožbo, če spozna da je podan kakšen razlog iz 1., 2., 3. ali 5. točke prvega oziroma iz drugega odstavka prejšnjega člena; če so bila opravljena preiskovalna dejanja, pa tudi, če spozna, da je podan razlog iz 4. točke prvega odstavka omenjenega člena.

(2) Če je bila po ugovoru zoper obtožnico državnega tožilca iz prejšnjega odstavka ali po zahtevi predsednika senata v zvezi s to obtožnico (284. člen) opravljena preiskava (drugi odstavek 276. člena), senat pa po preiskavi spozna, da je podan kakšen razlog iz prvega odstavka prejšnjega člena, odloči s sklepom, da se obtožba ne dopusti in da se kazenski postopek ustavi.

279. člen

Pri sklepu iz tretjega odstavka 276. člena ter iz 277. člena in 278. člena tega zakona senat ni vezan na pravno presojo dejanja, ki jo je tožilec navedel v obtožnici.

280. člen

(1) Če senat ne izda nobenega od sklepov iz prvega do tretjega odstavka 276., 277. in 278. člena tega zakona, zavrne ugovor kot neutemeljen.

(2) Z istim sklepom odloči senat tudi o predlogih za združitev ali izločitev postopka.

281. člen

Če podajo samo nekateri od več obdolžencev ugovor zoper obtožnico in če so razlogi, zaradi katerih je sodišče spoznalo, da se obtožba ne dopusti ali da se obtožnica zavrže, v korist tudi nekaterim obdolžencem, ki niso podali ugovora, ravna senat tako, kakor da bi bili podali ugovor tudi ti.

282. člen

Vse odločbe, ki jih izda senat v zvezi z ugovorom zoper obtožnico, morajo biti obrazložene, vendar tako, da se s tem ne vpliva naprej na rešitev tistih vprašanj, ki se bodo obravnavala na glavni obravnavi.

283. člen

(1) Zoper odločbo senata iz tretjega odstavka 276. člena tega zakona je dovoljena pritožba, zoper odločbo iz 277. in 278. člena tega zakona pa se lahko pritožita tožilec in oškodovanec. Zoper druge odločbe, ki jih izda senat v zvezi z ugovorom zoper obtožnico, ni pritožbe.

(2) Če se je zoper sklep senata pritožil samo oškodovanec in se pritožbi ugodi, se šteje, da je oškodovanec s pritožbo prevzel pregon.

284. člen

(1) Če ugovor zoper obtožnico ni bil vložen ali je bil zavržen, sme senat (šesti odstavek 25. člena) na zahtevo predsednika senata, pred katerim naj bo glavna obravnava, odločiti o vsakem vprašanju, o katerem se na podlagi tega zakona odloča v zvezi z ugovorom. Zahtevo lahko poda le do razpisa predobravnavnega naroka.

(2) Zahtevo iz prejšnjega odstavka lahko predsednik senata poda tudi v primeru, če je bil vložen ugovor zoper obtožnico. V tem primeru lahko zahtevo poda senatu najkasneje ob predložitvi obdolženčevega ugovora senatu.

(3) Določbe drugega odstavka 275. člena in členov 276 do 279 ter 282 in 283 tega zakona se smiselno uporabljajo tudi pri odločanju o zahtevi iz prvega odstavka tega člena.

285. člen

Obtožnica postane pravnomočna z dnem, ko je ugovor zavrnjen; če ugovor ni bil vložen ali je bil zavržen - z dnem, ko je senat, ki je obravnaval zahtevo predsednika senata (284. člen), odločil, da se z obtožnico strinja; če take zahteve ni bilo, pa z dnem, ko je predsednik senata razpisal predobravnavni narok.

B. GLAVNA OBRAVNAVA IN SODBA

XIX.A POGLAVJE
PREDOBRAVNAVNI NAROK

285.a člen

(1) Najpozneje v dveh mesecih po pravnomočnosti obtožnice predsednik senata razpiše predobravnavni narok, na katerem se obtoženec izjavi o krivdi ter o nadaljnjem poteku kazenskega postopka. Na narok se povabijo stranke in zagovornik. Glede vabljenja in javnosti se smiselno uporabljajo določbe o vabljenju na glavno obravnavo in javnosti glavne obravnave. Če predsednik senata v določenem roku ne razpiše predobravnavnega naroka, obvesti predsednika sodišča, iz katerih razlogov predobravnavnega naroka ni razpisal. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se predobravnavni narok določi v nadaljnjem roku največ dveh mesecev.

(2) O naroku se sestavi zapisnik, ki ga podpišejo navzoče osebe.

(3) V vabilu na narok iz prvega odstavka se obdolženec pouči:

1. da se bo na naroku lahko izjavil o tem, ali krivdo za kaznivo dejanje po obtožbi priznava ali ne priznava;

2. da je udeležba na predobravnavnem naroku, razen v primeru iz četrtega odstavka, obvezna, in da se bo lahko zoper obtoženca, če se brez opravičenega razloga naroka ne bo udeležil, odredila privedba ali pripor;

3. da bo obtoženec na naroku, če ne prizna krivde, lahko predlagal izločitev predsednika senata, izločitev dokazov, dokaze, ki naj jih sodišče izvede na glavni obravnavi ter podal druge procesne predloge in se izjavil o načinu poteka glavne obravnave;

4. da bo imel obtoženec v nadaljnjem poteku kazenskega postopka pravico dajati dokazne in druge predloge ter zahtevati izločitev predsednika senata in izločitev dokazov le pod pogojem, da ne gre za očitno zavlačevanje ali zlorabo pravic;

5. da se s priznanjem krivde, ki se ne more preklicati, obtoženec odpoveduje pravici, da sodišče odloča o obtožbi na glavni obravnavi ter da bo dokazni postopek izveden le glede tistih okoliščin, ki so pomembne za izrek kazenske sankcije;

6. da ima pravico vzeti si zagovornika, ki je lahko navzoč na naroku.

(4) Če na predobravnavni narok ne pride obtoženec, ki je zoper obtožnico vložil ugovor, se narok ne opravi in se šteje, da krivde po obtožbi ne priznava, da se odpoveduje možnosti dogovora o načinu poteka glavne obravnave, ki bo razpisana na podlagi pravnomočne obtožnice, in da posledice iz 3. in 4. točke prejšnjega odstavka veljajo tudi zanj.

(5) Če je soobtožencev več, se predobravnavni narok lahko izvede z vsakim obtožencem posebej.

285.b člen

(1) Narok, na katerem se obdolženec izjavi o krivdi, se sme opraviti le v navzočnosti obeh strank in zagovornika, kadar je obvezna obramba z zagovornikom.

(2) Če državni tožilec ne pride na narok, se le-ta preloži in o tem obvesti Vrhovno državno tožilstvo.

(3) Če na narok ne pride obtoženec ali zagovornik, se narok preloži. Za zagotovitev navzočnosti na naroku, kadar je obvezen, sme predsednik senata zoper obtoženca odrediti privedbo ali pripor pod enakimi pogoji kot veljajo za glavno obravnavo; če na narok ne pride zagovornik, ga lahko predsednik senata kaznuje z denarno kaznijo, določeno v 78. členu tega zakona.

(4) Na naroku predsednik senata ugotovi, ali je obtoženec razumel vsebino obtožbe in ga pouči po določbah 3. do 5. točke tretjega odstavka prejšnjega člena, nato pa ga pozove, da se izjavi, ali krivdo po obtožbi priznava ali ne priznava.

(5) Če predsednik senata ugotovi, da obtoženec pouka iz prejšnjega odstavka ni razumel, se mu postavi zagovornika po uradni dolžnosti do konca predobravnavnega naroka in narok preloži.

(6) Izjave o priznanju krivde ne more namesto obtoženca podati njegov zagovornik.

285.c člen

(1) Če obtoženec izjavi, da krivdo po obtožbi priznava, predsednik senata presodi:

1. ali je obtoženec razumel naravo in posledice danega priznanja;

2. ali je bilo priznanje dano prostovoljno;

3. ali je priznanje jasno in popolno ter podprto z drugimi dokazi v spisu.

(2) Po presoji pogojev iz prvega odstavka predsednik senata s sklepom odloči, ali obtoženčevo priznanje sprejme ali zavrne. Zoper ta sklep, ki se zapiše v zapisnik, ni pritožbe.

(3) Priznanja krivde, ki ga je predsednik senata sprejel, obtoženec ne more preklicati. Izjavo, da krivde ne priznava, pa obtoženec v nadaljevanju postopka lahko spremeni in krivdo prizna.

(4) Ob priznanju krivde se obtoženec lahko izjavi, ali pripozna premoženjskopravni zahtevek oškodovanca.

(5) Po sprejetem priznanju krivde predsednik senata pozove stranki, da predlagata, kateri dokazi naj se izvedejo na naroku za izrek kazenske sankcije, se izjavita o sestavi sodišča pri opravi tega naroka ter hkrati določi datum tega naroka. Stranki in zagovornika se opozori, da se bo narok, če nanj ne bodo prišli in svojega izostanka ne bodo opravičili, opravil v njihovi nenavzočnosti. Dano opozorilo se zapiše v zapisnik.

(6) Na predlog strank in če predsednik senata oceni, da so izpolnjeni vsi pogoji, se lahko narok za izrek kazenske sankcije opravi takoj po sprejetem priznanju krivde.

(7) Če je obtoženec obtožen za več kaznivih dejanj in prizna krivdo samo za nekatera, se o obtožbi odloči z eno odločbo, po opravljeni glavni obravnavi. Če je to smotrno, sme predsednik senata tudi odločiti, da se postopek glede tistih kaznivih dejanj, za katera je obtoženec krivdo priznal in je bilo priznanje sprejeto, nadaljuje po 285.č členu, postopek glede kaznivih dejanj, za katera krivde ni priznal, pa se izloči in dokonča posebej.

285.č člen

(1) Narok za izrek kazenske sankcije opravi sodišče v taki sestavi kot pri odločanju o obtožnici na glavni obravnavi, razen če sta se stranki sporazumeli, da ga opravi predsednik senata.

(2) Oškodovancu, ki ni vabljen kot priča in še ni bil obveščen, da sme podati predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka, se sporoči, da ima pravico biti navzoč na naroku ter uveljavljati pravice, ki jih ima po določbah tega zakona na glavni obravnavi. Sodišče sme oškodovanca še pred predobravnavnim narokom obvestiti, da sme podati tak predlog.

(3) Narok je javen. Javnost se lahko izključi le ob pogojih in po postopku, ki veljajo za izključitev javnosti glavne obravnave.

(4) Narok se izvede s smiselno uporabo določb tega zakona o glavni obravnavi, s tem, da predsednik senata prebere sklep sodišča o sprejemu priznanja krivde, v dokaznem postopku pa se izvajajo le dokazi, ki so pomembni za izrek kazenske sankcije. Obtožencu je treba omogočiti, da se izjavi o vseh okoliščinah, ki so pomembne za izrek kazenske sankcije.

(5) Državni tožilec lahko v končni besedi v korist obtoženca spremeni predlog za izrek kazenske sankcije.

(6) V sodbi, s katero se obtoženec spozna za krivega, sodišče ne more izreči strožje kazenske sankcije, kot jo je predlagal državni tožilec. Glede sodbe se smiselno uporabljajo določbe XXII. poglavja tega zakona, razen glede obrazložitve izreka o krivdi, ki se omeji samo na ugotovitev, da je obtoženec priznal krivdo pred predsednikom senata, ki je dano priznanje sprejel.

285.d člen

(1) Če obtoženec na naroku iz 285.b člena izjavi, da krivde po obtožbi ne priznava, lahko navede, katera dejstva v obtožbi priznava. Če se obtoženec o krivdi noče izjaviti, ali če sodišče njegovega priznanja ni sprejelo, se šteje, da krivde ne priznava.

(2) Po izjavi obtoženca o obtožbi ga predsednik senata pozove, da predlaga dokaze, ki naj se izvedejo na glavni obravnavi, poda druge procesne predloge in predlaga izločitev nedovoljenih dokazov.

(3) Predlogi iz prejšnjega odstavka morajo biti konkretizirani in obrazloženi. Če se predlaga izločitev dokaza, je treba navesti razloge, zakaj naj bi bil v obtožnici predlagan dokaz nedovoljen; glede dokazov, ki naj jih sodišče izvede na glavni obravnavi, pa je treba navesti, katera dejstva se želi z njimi dokazovati.

(4) Državni tožilec ima pravico podati odgovor na predloge obrambe.

285.e člen

(1) O predlogih obrambe za izločitev nedovoljenih dokazov odloči predsednik senata po opravljenem naroku iz 285.b člena. Če zaradi zapletenosti zadeve ali ker v pisnem gradivu v spisu ni dovolj podatkov to ni mogoče, sme predsednik senata pred odločitvijo izvesti potrebne dokaze.

(2) O predlogu iz prejšnjega odstavka odloči predsednik senata s posebnim sklepom. Zoper ta sklep je dopustna pritožba, o kateri odloči sodišče druge stopnje. Po pravnomočnosti sklepa se izločeni dokazi zaprejo v poseben ovitek in shranijo ločeno od drugih spisov.

(3) Če stranke ne predlagajo izločitve dokazov, predsednik senata pa ugotovi, da so v spisih zapisniki, obvestila ali drugi dokazi, ki se po določbah 83. člena tega zakona morajo izločiti, ravna po prejšnjem odstavku.

(4) O drugih procesnih predlogih strank odloči predsednik senata, če je pristojen za odločanje in če je to smotrno glede na stanje zadeve.

285.f člen

(1) Obtoženca, ki krivde po obtožbi na predobravnavnem naroku ne priznava, predsednik senata pouči o možnostih dogovora za hitrejši potek in končanje glavne obravnave, če se odpove določenim pravicam, ki jih ima po tem zakonu.

(2) Na podlagi izjave obtoženca in po zaslišanju državnega tožilca sme predsednik senata odločiti:

1. da se takoj določi dan, ura in kraj glavne obravnave in se šteje, da so bile stranke in zagovornik na glavno obravnavo pravilno vabljene;

2. da obtožencu namesto senata v predpisani sestavi sodi sodnik posameznik okrožnega sodišča;

3. da se bo v primeru, če obtoženec brez opravičenega razloga ne bo prišel na glavno obravnavo, le-ta lahko opravila v njegovi nenavzočnosti, razen če senat oceni, da je njegova navzočnost nujna;

4. da se določene priče ali izvedenca ne bo vabilo na glavno obravnavo, temveč se bo zapisnik o njunem zaslišanju oziroma pisni izvid in mnenje prebral.

XX. POGLAVJE
PRIPRAVE NA GLAVNO OBRAVNAVO

286. člen

(1) Predsednik senata določi z odredbo dan, uro in kraj glavne obravnave.

(2) Predsednik senata določi glavno obravnavo najkasneje v dveh mesecih od končanja naroka iz 285.b člena tega zakona. Če v tem roku ne določi glavne obravnave, obvesti predsednika sodišča, iz katerih razlogov glavne obravnave ni določil. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se glavna obravnava določi.

287. člen

(1) Glavna obravnava se opravi na sedežu sodišča, in sicer v sodnem poslopju.

(2) Če so v posameznih primerih prostori v sodnem poslopju neprimerni za glavno obravnavo, sme predsednik sodišča določiti, naj bo obravnava v kakšnem drugem poslopju.

(3) Glavna obravnava se sme opraviti tudi v drugem kraju na območju pristojnega sodišča, če na predlog predsednika senata to dovoli predsednik sodišča.

288. člen

(1) Na glavno obravnavo se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec in njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenci ter tolmač. Prav tako se na glavno obravnavo povabijo priče in izvedenci, ki sta jih predlagala tožilec v obtožnici in obdolženec v ugovoru zoper obtožnico oziroma na naroku iz 285.b člena tega zakona, razen tistih, za katere predsednik senata misli, da njihovo zaslišanje na glavni obravnavi ni potrebno. Tožilec in obtoženec lahko na glavni obravnavi ponovita predloge, ki jim predsednik senata ni ugodil.

(2) Glede vsebine vabila za obtoženca in priče veljajo določbe 193. in 239. člena tega zakona. V vabilu se obtoženec opozori, da se bo glavna obravnava opravila tudi v njegovi nenavzočnosti, če bodo zato podani zakonski pogoji (tretji odstavek 307. člena).

(3) Obtožencu se mora vabilo vročiti tako, da mu ostane med vročitvijo vabila in dnevom glavne obravnave zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa osem dni. Na zahtevo obtoženca ali na zahtevo tožilca s privolitvijo obtoženca se sme ta rok skrajšati.

(4) Oškodovancu, ki ni povabljen kot priča, sporoči sodišče v vabilu, da se bo glavna obravnava opravila tudi brez njega in da bo njegova izjava o premoženjskem zahtevku prebrana. Opozori ga tudi, da se bo v primeru, če ne pride, štelo, da ne namerava nadaljevati pregona, če bi državni tožilec umaknil obtožbo ter da bo v tem primeru imel možnost vrnitve v prejšnje stanje (drugi odstavek 61. člena in 62.a člen). Če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog, se oškodovanca opozori, da lahko predlog za pregon umakne do konca glavne obravnave in da bo z umikom izgubil pravico, da vnovič poda predlog ter da bo v primeru, če ga umakne po začetku glavne obravnave, moral plačati stroške kazenskega postopka, razen če bo obdolženec izjavil, da jih bo plačal sam. Oškodovanca, ki je vabljen kot priča v primeru iz prejšnjega stavka, se v vabilu opozori še, da se bo v primeru neopravičenega izostanka štelo, da je umaknil predlog za pregon ter da bo v tem primeru imel možnost vrnitve v prejšnje stanje (prvi odstavek 61.a člena in 62.a člen).

(5) Oškodovanec kot tožilec in zasebni tožilec se opozorita v vabilu, da se bo v primeru, če ne prideta na glavno obravnavo in tudi ne pošljeta pooblaščenca, štelo, da sta umaknila obtožbo ter da bosta v tem primeru imela možnost vrnitve v prejšnje stanje (drugi odstavek 58. člena, drugi odstavek 62. člena in 62.a člen).

(6) Obtoženec, priča in izvedenec se opozorijo v vabilu na posledice, če ne pridejo na glavno obravnavo (307. in 309. člen).

289. člen

(1) Stranke pod pogojem, da navedejo utemeljene razloge, zakaj tega niso zahtevale že na predobravnavnem naroku, in oškodovanec lahko tudi po razpisu glavne obravnave zahtevajo, da se na glavno obravnavo povabijo nove priče ali novi izvedenci ali preskrbijo drugi novi dokazi. V svoji obrazloženi zahtevi morajo stranke navesti, katera dejstva naj bi se dokazala in s katerimi od predlaganih dokazov.

(2) Če predsednik senata zavrne predlog za nove dokaze, se sme tak predlog ponoviti med glavno obravnavo.

(3) Predsednik senata sme tudi brez predloga strank odrediti, naj se za glavno obravnavo preskrbijo novi dokazi.

(4) O odločbi, s katero se odredi, naj se preskrbijo novi dokazi, se obvestijo stranke pred začetkom glavne obravnave.

290. člen

Če kaže, da bo glavna obravnava trajala daljši čas, lahko predsednik senata zahteva od predsednika sodišča, naj določi enega ali dva sodnika oziroma sodnika porotnika, ki naj bosta navzoča pri glavni obravnavi, da bi lahko nadomestila člane senata, če bi bili zadržani.

291. člen

(1) Če se zve, da kakšna priča ali izvedenec, ki je povabljen na glavno obravnavo, pa še ni bil zaslišan, ne bo mogel priti na glavno obravnavo zaradi dolgotrajne bolezni ali drugih ovir, se sme zaslišati tam, kjer je.

(2) Pričo oziroma izvedenca zasliši in po potrebi izvedenca tudi zapriseže predsednik senata ali sodnik, ki je član senata, ali pa se opravi njegovo zaslišanje po preiskovalnem sodniku sodišča, na katerega območju priča oziroma izvedenec živi.

(3) O času in kraju zaslišanja se obvestijo stranke in oškodovanec, če je glede na nujnost postopka to mogoče. Če je obtoženec v priporu, odloči predsednik senata, ali je potrebna njegova navzočnost pri zaslišanju. Kadar so stranke in oškodovanec navzoči pri zaslišanju, imajo pravice iz sedmega odstavka 178. člena tega zakona.

292. člen

Predsednik senata sme iz tehtnih razlogov na predlog strank ali po uradni dolžnosti z odredbo odložiti dan glavne obravnave.

293. člen

(1) Če tožilec umakne obtožnico pred začetkom glavne obravnave, predsednik senata obvesti o tem vse, ki so bili povabljeni na glavno obravnavo. Oškodovanca pa posebej obvesti o njegovi pravici, da sme nadaljevati pregon (60. in 62. člen). Če oškodovancu obvestila ni bilo mogoče vročiti, ker sodišču ni prijavil spremembe naslova ali prebivališča, se šteje, da ne namerava nadaljevati pregona.

(2) Če oškodovanec ne nadaljuje pregona, ustavi predsednik senata s sklepom kazenski postopek. Ta sklep se pošlje strankam in oškodovancu.

(3) Sklep o ustavitvi kazenskega postopka izda predsednik senata tudi, če so po pravnomočnosti obtožnice oziroma zasebne tožbe podane kakšne druge okoliščine, zaradi katerih bi se morala na glavni obravnavi izdati zavrnilna sodba (2., 3. in 4. točka 357. člena).

XXI. POGLAVJE
GLAVNA OBRAVNAVA

1. JAVNOST GLAVNE OBRAVNAVE

294. člen

(1) Glavna obravnava je javna.

(2) Na glavni obravnavi smejo biti navzoče polnoletne osebe.

(3) Osebe, ki so navzoče na glavni obravnavi, ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja, razen pravosodnega policista, ki je lahko oborožen.

295. člen

Od začetka zasedanja pa do konca glavne obravnave, sme senat ob vsakem času po uradni dolžnosti ali na predlog strank, vselej pa po njihovem zaslišanju, izključiti javnost vse ali dela glavne obravnave, če je to potrebno za varovanje tajnosti, varstva javnega reda, morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obtoženca, oškodovanca ali priče ali koristi mladoletnika, ali če bi po mnenju senata javnost škodovala interesom pravičnosti.

296. člen

(1) Izključitev javnosti ne velja za stranke, oškodovanca, njihove zastopnike, zagovornika in osebo, ki jo izbere oškodovanec.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, navzoče posamezne uradne osebe ter znanstveni in javni delavci, na zahtevo obtoženca pa sme to dovoliti tudi njegovemu zakoncu oziroma osebi, s katero živi v zunajzakonski skupnosti in njegovim bližnjim sorodnikom.

(3) Predsednik senata opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, da so dolžni varovati kot tajnost vse, kar zvedo na glavni obravnavi, in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje.

297. člen

(1) O izključitvi javnosti odloči senat s sklepom, ki mora biti obrazložen in javno razglašen.

(2) Sklep o izključitvi javnosti se sme izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

2. VODSTVO GLAVNE OBRAVNAVE

298. člen

(1) Predsednik, člani senata, zapisnikar in nadomestni sodniki in sodniki porotniki (290. člen) morajo biti nepretrgoma na glavni obravnavi.

(2) Dolžnost predsednika senata je, da ugotovi, ali je senat sestavljen po zakonu in ali je podan kakšen razlog, zaradi katerega bi bilo treba člane senata ali zapisnikarja izločiti (1. do 5. točka 39. člena).

299. člen

(1) Predsednik senata vodi glavno obravnavo, daje besedo strankam, oškodovancu, zakonskim zastopnikom, pooblaščencem, zagovorniku, izvedencu in članom senata ter postavlja vprašanja obtožencu, pričam in izvedencem.

(2) Predsednik senata je dolžan skrbeti, da se zadeva vsestransko razčisti in odvrne vse, kar bi zavlačevalo postopek, ne da bi koristilo razjasnitvi stvari.

(3) Predsednik senata odloča o predlogih strank, če o njih ne odloča senat.

(4) O predlogu, glede katerega ni soglasja med strankami, in o soglasnih predlogih strank, s katerimi se ne strinja predsednik, odloča senat. Senat odloča tudi o ugovorih zoper ukrepe predsednika senata, ki se nanašajo na vodstvo glavne obravnave.

(5) Sklepi senata se vselej razglasijo in s kratko obrazložitvijo vpišejo v zapisnik o glavni obravnavi.

300. člen

Glavna obravnava poteka v tistem redu, ki je določen v tem zakonu, vendar pa sme senat spremeniti določeni red obravnavanja zaradi posebnih okoliščin, zlasti če je veliko obtožencev, veliko kaznivih dejanj ali če je dokazno gradivo obsežno.

301. člen

(1) Dolžnost predsednika senata je skrbeti za red v sodni dvorani in za dostojanstvo sodišča. V ta namen lahko takoj po začetku zasedanja opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, naj se dostojno obnašajo in naj ne ovirajo dela sodišča. Predsednik senata lahko odredi osebno preiskavo tistih, ki so navzoči na glavni obravnavi.

(2) Senat sme odrediti, da se odstranijo z zasedanja vsi, ki so kot poslušalci navzoči na glavni obravnavi, če se z ukrepi, ki jih določa ta zakon za vzdrževanje reda, ne more zagotoviti neoviran potek glavne obravnave.

(3) V sodni dvorani so v okviru izvrševanja pravice javnosti sojenja izjemoma dovoljena snemanja glavnih obravnav. Predsednik sodišča lahko dovoli snemanje na posamezni glavni obravnavi, senat na glavni obravnavi pa lahko iz opravičenih razlogov, zlasti spoštovanja domneve nedolžnosti in pravic drugih oseb, odloči, da se posamezni deli glavne obravnave ne snemajo. Snemanje se dovoli in izvaja v skladu s pravili sodnega reda.

302. člen

(1) Če obtoženec, zagovornik, oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, priča, izvedenec, tolmač ali kdo drug, ki je navzoč na glavni obravnavi, moti red ali se ne pokori ukazom predsednika senata glede vzdrževanja reda, ga predsednik senata opomni. Če opomin ne zaleže, sme senat odrediti, naj se obtoženec odstrani iz sodne dvorane; druge pa sme ne le odstraniti, marveč tudi kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona.

(2) Po odločbi senata sme biti obtoženec odstranjen iz sodne dvorane za določen čas; če je bil na glavni obravnavi že zaslišan, pa tudi za ves čas, dokler traja dokazni postopek. Pred koncem dokaznega postopka pokliče predsednik senata obtoženca in mu sporoči potek glavne obravnave. Če obtoženec še naprej moti red ali žali dostojanstvo sodišča, ga sme senat znova odstraniti z zasedanja. V takem primeru se glavna obravnava dokonča brez njegove navzočnosti, sodbo pa mu naznani predsednik ali sodnik, ki je član senata, v navzočnosti zapisnikarja.

(3) Zagovorniku ali pooblaščencu, ki kljub kazni še naprej moti red, sme senat odreči nadaljnjo obrambo oziroma zastopanje na glavi obravnavi; v tem primeru se od stranke zahteva, naj si vzame drugega zagovornika oziroma pooblaščenca. Če ni možnosti, da bi si obtoženec takoj vzel drugega zagovornika oziroma, da bi ga brez škode za obrambo postavilo sodišče, se glavna obravnava prekine ali preloži. Če si zasebni tožilec ali oškodovanec kot tožilec ne vzame takoj drugega pooblaščenca, sme senat odločiti, da bo opravil glavno obravnavo brez navzočnosti pooblaščenca, če po pretehtanju vseh okoliščin spozna, da nenavzočnost pooblaščenca ni v škodo zastopanega. Sklep o tem se z obrazložitvijo vpiše v zapisnik o glavni obravnavi. Zoper ta sklep ni dovoljena posebna pritožba.

(4) Če sodišče odstrani iz sodne dvorane oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca, ki nimata pooblaščenca ali če odstrani njunega zakonitega zastopnika, ki nima pooblaščenca, se glavna obravnava prekine oziroma preloži, dokler si ne vzamejo pooblaščenca.

(5) Če moti red državni tožilec, obvesti predsednik senata o tem pristojnega državnega tožilca, lahko pa tudi prekine glavno obravnavo in zahteva od pristojnega državnega tožilca, naj določi koga drugega za zastopanje obtožnice.

(6) Če sodišče kaznuje odvetnika oziroma odvetniškega kandidata, ki moti red, sporoči to odvetniški zbornici.

303. člen

(1) Zoper sklep o kazni je dovoljena pritožba, vendar lahko senat ta sklep prekliče.

(2) Zoper druge odločbe, ki se nanašajo na vzdrževanje reda in vodstvo glavne obravnave, ni pritožbe.

304. člen

Če so podani razlogi za sum, da je priča ali izvedenec na glavni obravnavi po krivem izpovedal, se za tako kaznivo dejanje ne more soditi takoj. V takem primeru sme predsednik senata odrediti, naj se o izpovedbi priče oziroma izvedenca napravi poseben zapisnik in ta pošlje državnemu tožilcu. Ta zapisnik podpiše zaslišana priča oziroma izvedenec.

304.a člen

(1) Predobravnavni narok in narok glavne obravnave se lahko opravita tudi preko videokonference, če:

1) s tem strinjata stranki postopka ali

2) je glede na okoliščine zadeve to potrebno za uspešno izvedbo kazenskega postopka.

(2) O opravi naroka preko videokonference odloči senat s sklepom, ki mora biti obrazložen in v primeru izključitve javnosti javno razglašen oziroma objavljen na spletnih straneh sodstva. Sklep se vroči strankam in drugim udeležencem skupaj z vabilom na narok, v katerem predsednik senata odredi način preverjanja identitete skupaj s podatki in navodili za uporabo videokonferenčnega sistema.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni posebne pritožbe.

3. POGOJI ZA GLAVNO OBRAVNAVO

305. člen

Predsednik senata začne zasedanje in naznani predmet glavne obravnave in sestavo senata. Nato ugotovi, ali so prišli vsi, ki so bili povabljeni; če niso, se prepriča, ali so jim bila vabila vročena in ali so svoj izostanek opravičili.

306. člen

(1) Če na glavno obravnavo, ki je bila razpisana na podlagi obtožnice državnega tožilca, ne pride državni tožilec, se glavna obravnava preloži, predsednik senata pa o tem obvesti Vrhovno državno tožilstvo.

(2) Če na glavno obravnavo ne pride oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, čeprav sta bila v redu povabljena, in tudi ne njun pooblaščenec, ustavi senat postopek s sklepom.

(3) Če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog, in oškodovanec, ki je bil v redu povabljen kot priča, ne pride na glavno obravnavo in svojega izostanka ne opraviči, se šteje, da je umaknil predlog za pregon in se pred začetkom glavne obravnave za to dejanje izda sklep o ustavitvi kazenskega postopka, po začetku glavne obravnave pa sodba, s katero se obtožba zavrne.

307. člen

(1) Če je bil obtoženec v redu povabljen, pa ne pride na glavno obravnavo, in tudi ne opraviči svojega izostanka, odredi senat, da se privede s silo. Če ga ni mogoče privesti

takoj, senat preloži glavno obravnavo, in odredi, da se obtoženec s silo privede na prihodnjo obravnavo. Če obtoženec opraviči svoj izostanek, preden ga privedejo, prekliče predsednik senata odredbo o privedbi.

(2) Če se obtoženec, ki je bil v redu povabljen, očitno izmika in noče priti na glavno obravnavo, za pripor pa ni nobenega od razlogov iz 201. člena tega zakona, sme senat odrediti pripor, da zagotovi njegovo navzočnost na glavni obravnavi. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa o priporu. Za pripor, ki je bil odrejen iz tega razloga, se smiselno uporabljajo določbe 200. člena, drugega, tretjega, četrtega in šestega odstavka 202. člena ter 208. do 213.d člena tega zakona. Če ni prej odpravljen, traja pripor do objave sodbe, najdalj pa mesec dni.

(3) Če obtoženec ne pride na glavno obravnavo, kljub temu da je bil v redu povabljen, sme senat odločiti, da se glavna obravnava opravi tudi v njegovi nenavzočnosti, če njegova navzočnost ni nujna, če je navzoč njegov zagovornik in če je bil pred tem že zaslišan. Če obtoženec nima zagovornika, senat ravna po prvem odstavku tega člena, sme pa tudi odločiti, da se obtožencu postavi zagovornik po uradni dolžnosti.

(4) Sklep o tem, da bo obtoženca sodil v nenavzočnosti izda senat po zaslišanju tožilca in zagovornika. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

308. člen

Če ne pride na glavno obravnavo zagovornik, ki je bil v redu povabljen, pa ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan, brž ko za to zve, ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo, zahteva sodišče od obtoženca, naj si takoj vzame drugega zagovornika. Če obtoženec tega ne stori in ni možnosti, da bi brez škode za obrambo zagovornika postavilo sodišče, se glavna obravnava preloži.

309. člen

(1) Če priča ali izvedenec neopravičeno izostane, čeprav je bil v redu povabljen, sme senat odrediti, da se takoj privede s silo.

(2) Glavna obravnava se lahko začne tudi brez povabljene priče ali izvedenca; v takem primeru odloči senat med glavno obravnavo, ali naj se zaradi nenavzočnosti priče ali izvedenca glavna obravnava prekine ali preloži.

(3) Pričo ali izvedenca, ki je bil v redu povabljen, pa svojega izostanka ni opravičil, sme senat kaznovati z denarno kaznijo, določeno v prvem odstavku 78. člena tega zakona, sme pa odrediti tudi prisilno privedbo na novo glavno obravnavo. V opravičenem primeru sme senat preklicati svojo odločbo o kazni.

4. PRELOŽITEV IN PREKINITEV GLAVNE OBRAVNAVE

310. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni **v** tem zakonu, se glavna obravnava preloži s sklepom senata, če je treba preskrbeti nove dokaze ali če se med glavno obravnavo ugotovi, da je obtoženec po storitvi kaznivega dejanja začasno duševno zbolel ali da je pri njem nastala začasna duševna motnja, ali če so podane druge ovire, da se glavna obravnava ne more uspešno izvesti do konca.

(2) V sklepu, s katerim se preloži glavna obravnava, se določi, če je to mogoče, dan in ura, kdaj se bo nadaljevala. Z istim sklepom sme senat odrediti tudi, naj se zberejo tisti dokazi, ki bi se s časom utegnili izgubiti.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

311. člen

(1) Glavna obravnava, ki je bila preložena, se mora začeti znova, če se je spremenila sestava senata. Vendar pa sme senat po zaslišanju strank odločiti, da se v takem primeru priče in izvedenci ne zaslišijo znova in ne opravi nov ogled, temveč da se preberejo izpovedbe prič in izvedencev, dane na prejšnji glavni obravnavi, oziroma da se prebere zapisnik o ogledu.

(2) Če se glavna obravnava, ki je bila preložena, opravlja pred istim senatom, se nadaljuje, predsednik senata pa na kratko pove potek prejšnje glavne obravnave; vendar pa sme senat v tem primeru odločiti, da se začne obravnava znova.

(3) Če je bila glavna obravnava preložena za več kot šest mesecev ali če se opravlja pred drugim predsednikom senata, se mora začeti znova in se morajo vsi dokazi znova izvesti.

312. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, sme predsednik senata prekiniti glavno obravnavo za odmor ali zato, ker je delovni čas pretekel, ali pa zato, da se v kratkem času preskrbijo določeni dokazi ali da se pripravi obtožba ali obramba.

(2) Prekinjena glavna obravnava se vselej nadaljuje pred istim senatom.

(3) Če se glavna obravnava ne more nadaljevati pred istim senatom ali če je bila prekinjena za več kot osem dni, je treba ravnati po določbi prejšnjega člena.

313. člen

Če se pokaže med glavno obravnavo pred senatom, sestavljenim iz enega sodnika in dveh sodnikov porotnikov, da kažejo dejstva, na katera se opira obtožba, na kaznivo dejanje, za katero je pristojen senat dveh sodnikov in treh sodnikov porotnikov, se senat dopolni in glavna obravnava začne znova.

5. ZAPISNIK O GLAVNI OBRAVNAVI

314. člen

(1) O glavni obravnavi se mora pisati zapisnik, v katerega se vpisuje bistvena vsebina vsega poteka glavne obravnave.

(2) Predsednik senata lahko odredi, da se ves potek glavne obravnave ali njeni posamezni deli stenografirajo. Stenografski zapisniki se v oseminštiridesetih urah prepišejo, pregledajo in priložijo zapisniku.

(3) Predsednik senata lahko odredi , da se glavna obravnava snema z ustreznimi tehničnimi sredstvi za zvočno ali zvočno-slikovno snemanje. Za tako snemanje se smiselno uporabljajo določbe 84. člena tega zakona. Kadar se glavna obravnava snema, se ne glede na prvi odstavek tega člena v zapisnik vpiše le, da je glavna obravnava posneta, podatke iz prvega in drugega odstavka 316. člena in 317. člena tega zakona ter kje je shranjen posnetek, če ni priložen spisom ali samodejno zabeležen v informacijskem sistemu e-sodstvo.

(4) Če se glavna obravnava ne snema, lahko predsednik senata na predlog strank ali po uradni dolžnosti odredi, da se v zapisnik dobesedno vpišejo izjave, za katere misli, da so posebno pomembne.

(5) Na glavni obravnavi, ki se ne snema, sme predsednik senata, če je to potrebno, zlasti pa, če se v zapisnik dobesedno vpiše kakšna izjava, odrediti, da se ta del zapisnika takoj prebere. Vselej se takoj prebere, če to zahteva stranka, zagovornik ali tisti, čigar izjava se vpisuje v zapisnik.

(6) Strankam se omogoči predvajanje in pridobitev kopije posnetka iz informacijskega sistema e-sodstvo takoj, ko je to tehnično izvedljivo. Posnetki glavnih obravnav se v celoti ali deloma prepišejo na utemeljeno zahtevo strank ali če sodnik sam tako odredi.

315. člen

(1) Zapisnik mora biti končan na koncu zasedanja. Podpišeta ga predsednik senata in zapisnikar.

(2) Stranke imajo pravico pregledati končani zapisnik in njegove priloge, podati pripombe glede vsebine in zahtevati njegov popravek.

(3) Popravke napačno vpisanih imen, številk in drugih očitnih napak v pisanju sme odrediti predsednik senata na predlog stranke ali zaslišanca ali po uradni dolžnosti. Druge popravke in dopolnitve zapisnika sme odrediti samo senat.

(4) Pripombe in predloge strank glede zapisnika ter popravke in dopolnitve zapisnika je treba zapisati v nadaljevanju končanega zapisnika. V nadaljevanju zapisnika se zapišejo tudi razlogi, zaradi katerih posamezni predlogi in pripombe niso bili sprejeti. Predsednik senata in zapisnikar podpišeta tudi nadaljevanje zapisnika.

(5) Zapisnik, izdelan v elektronski obliki, podpiše predsednik senata z elektronskim podpisom. Zapisnik podpiše tudi zapisnikar, če je sodeloval pri njegovi sestavi. Podpisa nista obvezna, če se podatki o datumu zapisnika v elektronski obliki ter podatki o zapisnikarju, ki ga je sestavil, in o sodniku, ki je vodil zapisnik, samodejno evidentirajo v informacijskem sistemu e-sodstvo.

(6) Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše pogoje, obliko in način vodenja zapisnika o glavni obravnavi in spisa v elektronski obliki.

316. člen

(1) V uvodu zapisnika se mora navesti sodišče, pred katerim se opravlja glavna obravnava, kraj in čas zasedanja, ime in priimek predsednika senata, članov senata in zapisnikarja, tožilca, obtoženca in zagovornika, oškodovanca in njegovega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca ter tolmača, kaznivo dejanje, ki je predmet obravnavanja in ali je glavna obravnava javna ali pa je javnost izključena.

(2) Zapisnik mora zlasti vsebovati podatke o tem, katera obtožnica je bila na glavni obravnavi prebrana in ali je tožilec obtožbo spremenil ali razširil, kaj so predlagale stranke in kaj je odločil predsednik senata ali senat, kateri dokazi so bili izvedeni, ali so bili prebrani kakšni zapisniki in druga pisanja, ali so bili reproducirani zvočni ali drugi posnetki in kakšne pripombe so glede prebranih zapisnikov, pisanj ali reproduciranih posnetkov podale stranke. Če je bila javnost na glavni obravnavi izključena, se mora navesti, da je predsednik senata opozoril navzoče na posledice, če bi neupravičeno izdali, kar so na tej glavni obravnavi zvedeli kot tajnost.

(3) Izpovedbe obdolženca, prič in izvedencev se vpišejo v zapisnik tako, da se poda njihova bistvena vsebina. Te izpovedbe se vpišejo v zapisnik samo, če vsebujejo kakšno spremembo ali dopolnitev njihovih prejšnjih izpovedb. Na zahtevo stranke predsednik senata odredi, da se deloma ali v celoti prebere zapisnik o prejšnji izpovedbi.

(4) Na zahtevo stranke se v zapisnik vpiše tudi vprašanje oziroma odgovor, ki ga senat ni dovolil.

317. člen

(1) V zapisnik o glavni obravnavi se vnese celoten izrek sodbe (tretji, četrti in peti odstavek 364. člena) in navede, ali je bila sodba razglašena javno. Izrek sodbe v zapisniku o glavni obravnavi je izvirnik.

(2) Če je bil izdan sklep o priporu (361. člen), se mora tudi ta vnesti v zapisnik o glavni obravnavi.

6. ZAČETEK GLAVNE OBRAVNAVE IN ZASLIŠANJE OBTOŽENCA

318. člen

Ko predsednik senata ugotovi, da so prišli na glavno obravnavo vsi, ki so bili povabljeni, ali ko senat sklene, da bo opravil glavno obravnavo brez nekoga od povabljenih ali da bo o teh vprašanjih odločil pozneje, pokliče predsednik senata obtoženca in zahteva od njega osebne podatke (227. člen), da se prepriča o njegovi istovetnosti.

319. člen

(1) Po ugotovitvi obtoženčeve istovetnosti napoti predsednik senata priče in izvedence na kraj, ki je zanje določen in kjer naj počakajo, dokler jih ne pokličejo k zasliševanju. Če je potrebno, lahko predsednik senata pridrži izvedence, da spremljajo potek glavne obravnave.

(2) Če je oškodovanec navzoč, pa še ni priglasil svojega premoženjskopravnega zahtevka, ga predsednik senata pouči, da lahko poda predlog za uveljavitev tega zahtevka v kazenskem postopku in o pravicah iz 59. člena tega zakona. "Če gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na predlog, predsednik senata oškodovanca opozori, da lahko predlog za pregon umakne do konca glavne obravnave in da bo z umikom izgubil pravico, da vnovič poda predlog ter da bo v primeru, če ga umakne po predstavitvi obtožnice, moral plačati stroške kazenskega postopka, razen če bo obdolženec izjavil, da jih bo plačal sam.

(3) Če je treba oškodovanca kot tožilca ali zasebnega tožilca zaslišati kot pričo, ju ni dopustno odstraniti z zasedanja.

(4) Predsednik senata sme odrediti, kar je potrebno, da prepreči dogovarjanje med pričami, izvedenci in strankami.

320. člen

Predsednik senata opozori obtoženca, naj pazljivo spremlja potek glavne obravnave, ter ga pouči, da sme navajati dejstva in predlagati dokaze v svojo obrambo, da sme postavljati vprašanja soobtožencem, pričam in izvedencem ter da sme podajati pripombe in pojasnila glede njihovih izpovedb.

321. člen

(1) Glavna obravnava se začne s predstavitvijo obtožnice ali zasebne tožbe.

(2) Obtožnico in zasebno tožbo predstavi tožilec.

(3) Če je oškodovanec navzoč, sme obrazložiti svoj premoženjskopravni zahtevek; če ni navzoč, pa prebere njegov predlog predsednik senata.

(4) Predsednik senata vpraša obtoženca, ali je razumel obtožbo. Če obtoženec ni razumel obtožbe, predsednik senata pozove tožilca, da mu razloži vsebino obtožnice tako, da jo najlažje razume.

(5) Predsednik senata pouči obtoženca po tretjem odstavku 5. člena tega zakona.

(6) Državni tožilec sme po začetku glavne obravnave podati nov predlog iz drugega odstavka 269. člena tega zakona.

322. člen

(1) Obtoženec in zagovornik imata pravico, da odgovorita na obtožbo in zavzemata svoje stališče glede obtožbe in premoženjskopravnega zahtevka oškodovanca.

(2) V odgovoru na obtožbo se obtoženec lahko izjavi le o tem, ali dejanje in premoženjskopravni zahtevek priznava in ali ima ugovore pravne narave. Namesto obtoženca lahko poda odgovor na obtožbo zagovornik, vendar ne o tem, ali obtoženec dejanje priznava.

323. člen

(1) Ko obramba zavzame svoje stališče do obtožbe, predsednik senata vpraša obtoženca, ali se želi zagovarjati.

(2) Če obtoženec izjavi, da se želi zagovarjati, se ga zasliši.

(3) Pri zasliševanju obtoženca na glavni obravnavi se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za zasliševanje obdolženca med preiskavo.

(4) Pri zaslišanju obtoženca ne smejo biti navzoči soobtoženci, ki še niso bili zaslišani.

324. člen

(1) Zaslišanje obtoženca se začne s pozivom predsednika senata obtožencu, da naj poda svoj zagovor.

(2) Ko obtoženec konča svojo izpovedbo, se mu lahko postavijo vprašanja. Predsednik senata pozove najprej tožilca, nato pa zagovornika, da postavljata obtožencu vprašanja. Oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec, soobtoženec in izvedenec smejo obtožencu postavljati neposredna vprašanja le z dovoljenjem predsednika senata.

(3) Predsednik senata prepove vprašanje ali odgovor na že postavljeno vprašanje, če ni dovoljeno (228. člen) ali če ni v zvezi z zadevo. Če predsednik senata prepove kakšno vprašanje ali odgovor, smejo stranke zahtevati, naj o tem odloči senat.

(4) Ko predsednik senata ugotovi, da tožilec, zagovornik in druge osebe iz drugega odstavka tega člena nimajo več vprašanj, lahko sam postavlja obtožencu vprašanja, če misli, da so v obtoženčevi izpovedbi ali v odgovorih na vprašanja vrzeli, nejasnosti ali nasprotja. Nato smejo obtožencu neposredno postavljati vprašanja še člani senata.

(5) Po končanem zaslišanju mora predsednik senata obtoženca vprašati, če želi še kaj povedati v svoj zagovor. Če obtoženec še kaj pove v svoj zagovor, se mu lahko znova postavljajo vprašanja.

325. člen

(1) Če obtoženec na glavni obravnavi izjavi, da se ne želi zagovarjati ali če noče odgovarjati na posamezna vprašanja, prebere predsednik senata njegovo prejšnjo izpovedbo ali del te izpovedbe.

(2) Če obtoženec na glavni obravnavi pri zaslišanju spremeni svojo prejšnjo izpovedbo, ga tožilec, zagovornik ali predsednik senata lahko opozorijo na spremembo in vprašajo, zakaj sedaj izpoveduje drugače; po potrebi pa predsednik senata prebere njegovo prejšnjo izpovedbo ali del izpovedbe.

326. člen

(1) Ko je končano zaslševanje prvega obtoženca, se nadaljuje po vrsti zaslševanje morebitnih drugih obtožencev. Po vsakem zaslševanju seznani predsednik senata zaslšanca z izpovedbami prej zaslšanih soobtožencev in ga vpraša, ali ima kaj pripomniti, prej zaslšanega obtoženca pa vpraša, ali ima kaj pripomniti k izpovedbi pozneje zaslšanega obtoženca. Vsak obtoženec ima pravico postavljati vprašanja drugim zaslšanim soobtožencem.

(2) Če se izpovedbe posameznih soobtožencev o isti okoliščini med seboj razlikujejo, sme predsednik senata soobtožence soočiti.

327. člen

Senat sme izjemoma skleniti, da se obtoženec začasno odstrani iz sodne dvorane, če soobtoženec ali priča v njegovi navzočnosti noče izpovedovati ali če okoliščine kažejo, da v njegovi navzočnosti ne bo govoril resnice. Po vrnitvi obtoženca na zasedanje se mu prebere izpovedba soobtoženca oziroma priče. Obtoženec ima pravico postavljati soobtožencu oziroma priči vprašanja, predsednik senata pa ga vpraša, ali ima kaj pripomniti k njuni izpovedbi. Po potrebi se lahko opravi soočenje.

328. člen

Obtoženec se sme med glavno obravnavo dogovarjati s svojim zagovornikom, vendar pa se o tem, kako naj odgovori na postavljeno vprašanje, ne sme posvetovati ne s svojim zagovornikom ne s kom drugim.

7. DOKAZNI POSTOPEK

329. člen

(1) Ko je obtoženec zaslišan, se postopek nadaljuje s sprejemanjem dokazov.

(2) Dokazovanje obsega vsa dejstva, za katera sodišče misli, da so pomembna za pravilno razsojo.

(3) Če senat ne odloči drugače, se v dokaznem postopku najprej izvedejo dokazi, ki jih je predlagal tožilec, nato tisti, ki jih je predlagala obramba, na koncu pa še dokazi, katerih izvedbo odredi po uradni dolžnosti senat. Če naj bo oškodovanec, ki je navzoč, zaslišan kot priča, se njegovo zaslišanje opravi takoj za zaslišanjem obtoženca.

(4) Stranke, pod pogojem iz 4. točke tretjega odstavka 285.a člena tega zakona, in oškodovanec smejo do konca glavne obravnave predlagati, naj se raziščejo nova dejstva in preskrbijo novi dokazi, smejo pa tudi ponoviti tiste predloge, ki jih je predsednik senata ali senat prej zavrnil.

(5) Senat sme odločiti, da se izvedejo tudi dokazi, ki niso bili predlagani ali jih je predlagatelj umaknil.

330. člen

Če obtoženec med glavno obravnavo krivdo po obtožbi prizna in senat to priznanje sprejme, glavno obravnavo nadaljuje ob smiselni uporabi določb 285.c in 285.č člena tega zakona.

331. člen

(1) Pri zasliševanju prič in izvedencev na glavni obravnavi se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njihovo zasliševanje med preiskavo, kolikor ni v tem poglavju drugače določeno.

(2) Priča, ki še ni bila zaslišana, praviloma ne sme biti navzoča pri sprejemanju dokazov; izvedenec, ki še ni dal svojega izvida in mnenja, pa ne sme biti navzoč pri glavni obravnavi, ko daje drug izvedenec svojo izpovedbo o isti zadevi.

(3) Če se zaslišuje kot priča oseba, ki še ni stara 18 let, lahko senat sklene, naj bo med njenim zasliševanjem izključena javnost.

(4) Če je mladoletna oseba navzoča na glavni obravnavi kot priča ali oškodovanec, jo je treba odstraniti iz sodne dvorane, brž ko njena navzočnost ni več potrebna.

(5) Neposredno zaslišanje oseb, mlajših od 15 let, ki so bile oškodovanci kaznivih dejanj iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona, je na glavni obravnavi dopustno le izjemoma,

sicer pa sodišče odloči, da se prebere zapisnik o prejšnjem zaslišanju teh oseb. Po potrebi sodišče enako ravna tudi glede drugih mladoletnih oškodovancev in glede oškodovanca s posebnimi potrebami po zaščiti.

(6) Stranke lahko v primerih iz prejšnjega odstavka postavijo posredna vprašanja. Če senat spozna, da so vprašanja utemeljena in potrebna za razjasnitev dejanskega stanja, opravi zaslišanje.

332. člen

Pred zaslišanjem opomni predsednik senata pričo, da mora povedati sodišču vse, kar ji je o zadevi znano, in jo opozori, da pomeni krivo pričanje kaznivo dejanje.

333. člen

(1) Pred zaslišanjem opomni predsednik senata izvedenca, da mora dati izvid in mnenje po najboljši vednosti in ga opozori, da pomeni kriv izvid in mnenje kaznivo dejanje.

(2) Senat sme odločiti, naj izvedenec pred zaslišanjem priseže.

(3) Izvedenec priseže ustno.

(4) Besedilo prisege se glasi: »Prisegam pri svoji časti, da bom svoje izvedensko delo opravil po svoji najboljši vesti in vednosti in da bom podal svoj izvid in mnenje natančno in popolno.«.

(5) Stalni zapriseženi izvedenec se namesto nove prisege opomni na že dano prisego.

(6) Izvedenec poda na glavni obravnavi svoj izvid in mnenje ustno. Če je pred glavno obravnavo pripravil svoj izvid in mnenje pisno, se mu lahko dovoli, da ga prebere. V tem primeru se njegov pisni sestavek priloži zapisniku.

(7) Če je opravil izvedensko delo strokovni zavod oziroma državni organ, lahko sodišče odloči, da ne bo vabilo strokovnjakov, katerim je zavod oziroma organ zaupal izvedensko delo, če glede na naravo opravljenega izvedenskega dela ni pričakovati popolnejšega pojasnila pisnega izvida in mnenja. V takem primeru sme senat na glavni obravnavi odločiti, da bosta izvid in mnenje strokovnega zavoda oziroma državnega organa samo prebrana. Če pa spozna, da je to potrebno glede na druge izvedene dokaze in pripombe strank (342. člen), lahko pozneje odloči, da bodo strokovnjaki, katerim je bilo zaupano izvedensko delo, neposredno zaslišani.

334. člen

(1) Ko priča konča svojo izpovedbo oziroma, ko izvedenec poda svoj izvid in mnenje, se jima lahko postavljajo vprašanja. Vprašanja postavlja najprej stranka, ki je predlagala izvedbo dokaza, nato nasprotna stranka ter osebe iz drugega odstavka 324. člena tega zakona, na koncu pa še predsednik senata in člani senata. Če je bila izvedba dokaza odrejena po uradni dolžnosti, postavlja vprašanja najprej predsednik senata in člani senata, nato tožilec, obramba in na koncu osebe iz drugega odstavka 324. člena tega zakona. Oškodovanec, zakoniti zastopnik, pooblaščenec in izvedenec smejo naravnost postavljati vprašanja pričam in izvedencem le z dovoljenjem predsednika senata.

(2) Predsednik prepove vprašanje ali odgovor na že postavljeno vprašanje, če to ni dovoljeno (228. člen) ali če ni v zvezi z zadevo. Če predsednik senata prepove določeno vprašanje ali odgovor, smejo stranke zahtevati, naj o tem odloči senat.

335. člen

Če je priča ali izvedenec pri prejšnjem zaslišanju povedal dejstva, ki se jih več ne spominja, ali če spremeni svojo izpovedbo, ga predsednik senata ali stranke opozorijo na prejšnjo izpovedbo in vprašajo, zakaj sedaj izpoveduje drugače; po potrebi pa predsednik senata prebere njegovo prejšnjo izpovedbo ali njen del.

336. člen

(1) Zaslišane priče in izvedenci ostanejo v sodni dvorani, razen če jih predsednik senata po zaslišanju strank odpusti ali če odredi, naj se začasno odstranijo iz dvorane.

(2) Predsednik sme po predlogu strank ali po uradni dolžnosti odrediti, da se zaslišane priče in izvedenci odstranijo iz sodne dvorane, pozneje pa znova pokličejo in še enkrat zaslišijo v navzočnosti ali v nenavzočnosti drugih prič in izvedencev.

337. člen

(1) Če se na glavni obravnavi zve, da priča ali izvedenec ne more priti ali zelo težko pride k sodišču, sme senat, če je po njegovem mnenju izpovedba pomembna, odrediti, naj ga zunaj glavne obravnave zasliši predsednik senata ali sodnik, ki je član senata, ali naj ga zasliši preiskovalni sodnik sodišča, na katerega območju priča oziroma izvedenec živi.

(2) Če je treba opraviti ogled ali rekonstrukcijo zunaj glavne obravnave, ju opravi predsednik senata ali sodnik, ki je član senata.

(3) Strankam in oškodovancu se vselej sporoči, kdaj in kje bo zaslišana priča oziroma kdaj in kje bo ogled ali rekonstrukcija dogodka in se poučijo, da smejo biti pri teh dejanjih navzoči. Če je obtoženec v priporu, odloči senat, ali je potrebna njegova navzočnost pri teh dejanjih. Če so stranke in oškodovanec navzoči pri teh dejanjih, imajo pravice iz sedmega odstavka 178. člena tega zakona.

338. člen

Senat sme med glavno obravnavo po zaslišanju strank odločiti, da bo zahteval od preiskovalnega sodnika določena dejanja za razjasnitev posameznih dejstev, če bi bilo povezano s precejšnjim zavlačevanjem postopka ali s precejšnjimi drugimi težavami, ko bi se to moralo opraviti na glavni obravnavi. Kadar preiskovalni sodnik ravna po taki zahtevi senata, se uporabljajo določbe, ki se nanašajo na preiskovalna dejanja.

339. člen

(1) Zapisnike o ogledu zunaj glavne obravnave, o hišni ali osebni preiskavi, prepoznavi oseb, predmetov ali kraja storitve in o zasegu stvari ter listine, knjige, spise in druga pisanja, ki se uporabijo kot dokaz, na glavni obravnavi zaradi ugotovitve vsebine preberejo stranke oziroma upravičeni predlagatelji izvedbe posameznega dokaza ali predsednik senata,

če gre za izvedbo dokaza po uradni dolžnosti. Predsednik senata lahko odredi, da se reproducira zvočni ali slikovni posnetek opravljanja preiskovalnega dejanja. Pisanja, ki pomenijo dokaz, se po možnosti predložijo v izvirniku.

(2) Predsednik senata lahko odredi, da osebe iz prejšnjega odstavka vsebino pisanj na kratko povzamejo ali pisanj ne preberejo, če se je senat seznanil z besedilom pisanj, drugi pa so z razpoložljivostjo pisanj v spisu imeli možnost, da to storijo. Vselej se prebere predhodni zapisnik o zaslišanju priče ali izvedenca, če je to potrebno zaradi obuditve spomina ali razjasnitve protislovij, in predhodni zapisnik o zaslišanju obtoženca, če je to potrebno zaradi izvedbe dokaza o priznanju krivde ali razjasnitve protislovij. Če upravičeni tožilec, obtoženec ali zagovornik nemudoma vloži ugovor na odredbo predsednika senata, da se v skladu z določbami tega člena vsebina pisanj na kratko povzame ali, da se pisanja ne preberejo, odloči senat. V zapisnik se vnese odredba predsednika senata, ugotovitev, da se je senat z besedilom pisanja seznanil, drugi pa so z razpoložljivostjo pisanj v spisu imeli možnost, da to storijo, da je bila dana možnost ugovora in sam ugovor.

(3) Predmeti, ki utegnejo pripomoči k razjasnitvi stvari, se lahko med glavno obravnavo pokažejo obtožencu, po potrebi pa tudi pričam in izvedencem.

340. člen

(1) Poleg primerov, ki so posebej določeni v tem zakonu, se smejo zapisniki o izpovedbah prič, soobtožencev ali že obsojenih udeležencev pri kaznivem dejanju ter zapisniki ali drugi zapisi o izvidu in mnenju izvedencev prebrati po odločbi senata samo v tehle primerih:

1) če so zaslišane osebe umrle, duševno zbolele ali jih ni mogoče najti ali če zaradi starosti, bolezni ali iz drugih tehtnih vzrokov ne morejo priti ali zelo težko pridejo k sodišču ali če prebivajo v tujini in na glavno obravnavo ne pridejo, kljub temu, da so bile nanjo pravilno povabljene;

2) če priče ali izvedenci brez zakonskega razloga nočejo izpovedati na glavni obravnavi.

(2) Senat sme s soglasjem strank odločiti, naj se zapisnik o prejšnjem zaslišanju priče ali izvedenca oziroma njegov pisni izvid in mnenje prebereta tudi, če priča oziroma izvedenec nista navzoča, ne glede na to, ali sta bila povabljena na glavno obravnavo ali ne.

(3) Razlogi, zakaj se bere zapisnik, se navedejo v zapisniku o glavni obravnavi; pri branju pa se sporoči, ali je bil izvedenec zaprisežen ali ne.

(4) Pred koncem dokaznega postopka izda senat po uradni dolžnosti ali na predlog strank sklep, s katerim izloči iz spisov zapisnike in druge dokaze, na katere se po določbah tega zakona ne sme opirati sodna odločba. Poseben sklep izda tudi, če zavrne predlog stranke za izločitev. Sklep, s katerim je bilo odločeno o izločitvi zapisnikov in drugih dokazov, se sme izpodbijati le s pritožbo zoper sodbo. Izločeni zapisniki in drugi dokazi se zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sodniku, da jih shrani ločeno od drugih spisov (tretji odstavek 83. člena).

(5) Ko sodišče druge stopnje odloča o pritožbi zoper sodbo, s katero se izpodbija tudi sklep iz prejšnjega odstavka, sme glede na vsebino izločenega zapisnika oziroma drugega dokaza odrediti, da se opravi nova glavna obravnava pred popolnoma spremenjenim senatom.

341. člen

V primerih iz 325., petega odstavka 331., 335. in 340. člena tega zakona, kot tudi v drugih primerih, če je to potrebno, sme senat odločiti, da bo na glavni obravnavi poleg branja zapisnika reproduciral tudi zvočni ali slikovni posnetek (84. člen).

342. člen

Po končanem zaslišanju vsake priče ali izvedenca in po branju vsakega zapisnika ali drugega pisanja vpraša predsednik senata stranke in oškodovanca, ali imajo kaj pripomniti.

343. člen

(1) Po končanem dokaznem postopku vpraša predsednik senata stranke in oškodovanca, ali imajo kakšne predloge za dopolnitev dokaznega postopka.

(2) Če nihče ne predlaga dopolnitve dokaznega postopka ali če se tak predlog zavrne, sodišče pa spozna, da je stanje stvari razjasnjeno, naznani predsednik, da je dokazni postopek končan.

8. SPREMEMBA IN RAZŠIRITEV OBTOŽBE

344. člen

(1) Če tožilec med dokaznim postopkom spozna, da izvedeni dokazi kažejo na to, da se je spremenilo v obtožnici navedeno dejansko stanje, sme ustno spremeniti obtožnico, sme pa tudi predlagati, naj se glavna obravnava prekine, da pripravi novo obtožnico. Spremenjena obtožnica se sme nanašati le na dejanje, ki je že predmet obtožbe.

(2) Za pripravo obrambe sme sodišče v takem primeru prekiniti glavno obravnavo.

(3) Če senat dovoli prekinitev glavne obravnave zaradi priprave nove obtožnice, določi rok, v katerem mora tožilec vložiti obtožnico. Izvod nove obtožnice se vroči obtožencu; zoper to obtožnico ni ugovora. Če tožilec v danem roku ne vloži obtožnice, nadaljuje senat glavno obravnavo na podlagi prejšnje.

345. člen

(1) Če se med glavno obravnavo odkrije kakšno obtoženčevo prejšnje kaznivo dejanje, razširi senat po obtožbi upravičenega tožilca, ki jo sme ta podati tudi ustno, glavno obravnavo praviloma tudi na to dejanje. Zoper to obtožbo ni ugovora.

(2) Za pripravo obrambe sme sodišče v takem primeru prekiniti glavno obravnavo, sme pa po zaslišanju strank odločiti, da se obtoženec za dejanje iz prejšnjega odstavka sodi posebej.

9. BESEDA STRANK

346. člen

Po končanem dokaznem postopku da predsednik senata besedo strankam, oškodovancu in zagovorniku. Najprej govori tožilec, za njim oškodovanec in zagovornik, nato pa obtoženec.

347. člen

Tožilec poda v svoji besedi presojo dokazov, ki so bili izvedeni na glavni obravnavi, nato pa razloži svoje sklepe o dejstvih, ki so pomembna za odločbo, ter poda in obrazloži svoj predlog o obtoženčevi kazenski odgovornosti, o določbah kazenskega zakona, ki naj se uporabijo, ter o olajševalnih in obteževalnih okoliščinah, ki bi jih bilo treba upoštevati pri odmeri kazni. Tožilec lahko poda predlog o vrsti in višini kazni, varnostnih ukrepih ter sme predlagati, naj se izreče sodni opomin ali pogojna obsodba.

348. člen

Oškodovanec ali njegov pooblaščenec sme v svoji besedi obrazložiti premoženjskopravni zahtevek in opozoriti na dokaze o kazenski odgovornosti obtoženca.

349. člen

(1) Zagovornik ali obtoženec sam razloži v svoji besedi zagovor; pri tem sme odgovoriti na navedbe tožilca in oškodovanca.

(2) Za zagovornikom ima obtoženec pravico govoriti tudi sam, da izjavi, ali se strinja z njegovim zagovorom in da ga dopolni.

(3) Tožilec in oškodovanec imata pravico odgovoriti na zagovor, zagovornik oziroma obtoženec pa pravico odgovoriti njima.

(4) Zadnjo besedo ima vselej obtoženec.

350. člen

(1) Beseda strank se ne sme omejiti na določen čas.

(2) Predsednik senata sme po poprejšnjem opominu ustaviti tistega, ki v svoji besedi žali javni red in moralo ali žali drugega ali se spušča v ponavljanja ali izvajanja, ki očitno niso v nobeni zvezi z zadevo. V zapisniku o glavni obravnavi se mora navesti, da ga je predsednik ustavil in zakaj ga je ustavil.

(3) Kadar zastopa obtožbo več oseb ali obrambo več zagovornikov, se ti ne smejo ponavljati. Zastopniki obtožbe oziroma obrambe se morajo sporazumeti o vprašanjih, o katerih bodo govorili.

(4) Po vseh končanih govorih mora predsednik senata vprašati, ali želi še kdo kaj povedati.

(5) Določbo tretjega odstavka 294. člena Kazenskega zakonika o omilitvi kazni je mogoče uporabiti le v primerih, ko je obdolženec do konca glavne obravnave preprečil nadaljnje izvrševanje kaznivih dejanj v hudodelski združbi ali kaznivega dejanja hudodelskega združevanja, ali če je do konca glavne obravnave razkril podatke, ki so pomembni za preiskovanje in dokazovanje že storjenih kaznivih dejanj.

351. člen

(1) Če senat po končanih izvajanjih strank ne spozna, da bi bilo treba izvesti še kakšne dokaze, naznani predsednik senata, da je glavna obravnava končana.

(2) Nato se senat umakne k posvetovanju in glasovanju, da izreče odločbo.

352. člen

(1) Senat s sklepom zavrže obtožnico:

1) če je tekel postopek brez zahteve upravičenega tožilca;

2) če ni potrebnega predloga oškodovanca ali dovoljenja pristojnega državnega organa, ali če je pristojni državni organ umaknil dovoljenje;

3) če so podane druge okoliščine ki začasno preprečujejo pregon.

(2) Sklep o zavrženju obtožnice lahko izda senat tudi po preloženi glavni obravnavi.

XXII. POGLAVJE
SODBA

1. IZREKANJE SODBE

353. člen

(1) Če sodišče med posvetovanjem ne spozna, da bi bilo treba za dopolnitev postopka ali za razjasnitev posameznih vprašanj na novo začeti glavno obravnavo, izreče sodbo.

(2) Sodba se izreče in razglasi v imenu ljudstva.

354. člen

(1) Sodba se sme nanašati samo na osebo, ki je obtožena, in samo na dejanje, ki je predmet obtožbe, obsežene v vloženi oziroma na glavni obravnavi spremenjeni ali razširjeni obtožnici.

(2) Sodišče ni vezano na predloge tožilca glede pravne presoje dejanja.

355. člen

(1) Sodišče opre sodbo samo na dejstva in dokaze, ki so bili pretreseni na glavni obravnavi.

(2) Sodišče mora vestno pretehtati vsak dokaz posebej in v zvezi z drugimi dokazi in na podlagi take presoje storiti sklep, ali je kakšno dejstvo dokazano ali ne.

2. VRSTE SODB

356. člen

(1) S sodbo se obtožba zavrne ali se obtoženec oprosti obtožbe ali pa spozna za krivega.

(2) Če obsega obtožba več kaznivih dejanj, se v sodbi izreče, ali se obtožba zavrne in glede katerih dejanj; ali se obtoženec oprosti obtožbe in glede katerih dejanj; ali se spozna za krivega in za katera dejanja.

357. člen

Sodbo, s katero zavrne obtožbo, izreče sodišče:

1) če je tožilec v času od začetka do konca glavne obravnave umaknil obtožbo;

2) če je oškodovanec umaknil predlog;

3) če je bil obtoženec za isto dejanje že pravnomočno obsojen, oproščen obtožbe ali je bil postopek zoper njega s sklepom pravnomočno ustavljen;

4) če je bil obtožencu odpuščen pregon z amnestijo ali pomilostitvijo ali če kazenski pregon ni več dopusten zaradi zastaranja ali če so podane druge okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon.

358. člen

Sodbo, s katero oprosti obtoženca obtožbe, izreče sodišče:

1) če dejanje, za katero je obtožen, po zakonu ni kaznivo dejanje;

2) če so podane okoliščine, ki izključujejo krivdo ali kaznivost;

3) če ni dokazano, da je obtoženec storil dejanje, katerega je obtožen;

4) ali če je podana nesorazmernost med majhnim pomenom kaznivega dejanja (njegova nevarnost je neznatna zaradi narave ali teže dejanja ali zaradi tega, ker so škodljive posledice neznatne ali jih ni ali zaradi drugih okoliščin, v katerih je bilo storjeno in zaradi nizke stopnje storilčeve krivde ali zaradi njegovih osebnih okoliščin) ter posledicami, ki bi jih povzročila obsodba.

359. člen

(1) V sodbi, s katero spozna obtoženca za krivega, izreče sodišče:

1) katerega dejanja ga spozna za krivega. Pri tem navede dejstva in okoliščine, ki so znaki kaznivega dejanja, in tiste od katerih je odvisna uporaba posamezne določbe kazenskega zakona;

2) zakonsko označbo kaznivega dejanja in katere določbe kazenskega zakona je uporabilo;

3) na kakšno kazen se obtoženec obsodi ali se mu po določbah kazenskega zakona odpusti kazen;

4) odločbo o pogojni obsodbi;

5) odločbo o varnostnih ukrepih in o odvzemu premoženjske koristi;

6) odločbo o vštetju pripora ali že prestane kazni;

7) odločbo o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopravnem zahtevku in o tem, ali naj se pravnomočna sodba objavi v tisku oziroma po radiu ali televiziji.

(2) Če je obtoženec obsojen na denarno kazen, se v sodbi navede rok, v katerem mora denarno kazen plačati in način, kako se izvrši denarna kazen, če se tudi prisilno ne more izterjati.

(3) Sodišče lahko v sodbi odloči tudi o načinu izvršitve kazni.

(4) V primeru objave sodbe po 7. točki prvega odstavka tega člena se objavijo le naslednji osebni podatki iz izreka sodbe: ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega, začasnega ali drugega prebivališča ter državljanstvo obtoženca.

3. RAZGLASITEV SODBE

360. člen

(1) Ko sodišče izreče sodbo, jo predsednik senata takoj razglasi. Če sodišče po končani glavni obravnavi ne more izreči sodbe še isti dan, odloži razglasitev sodbe največ za tri dni in določi, kdaj in kje bo razglašena.

(2) Predsednik senata prebere javno v navzočnosti strank, njihovih zakonskih zastopnikov, pooblaščencev in zagovornika izrek sodbe in pove na kratko njene razloge.

(3) Sodba se razglasi tudi tedaj, če stranka, zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali zagovornik ni navzoč. Senat sme odrediti, da predsednik senata obtožencu, ki ni navzoč, sodbo ustno naznani ali da se mu sodba samo vroči.

(4) Če je bila javnost glavne obravnave izključena, se izrek sodbe vselej prebere na javnem zasedanju. Senat odloči, ali naj se in koliko izključi javnost pri razglasitvi razlogov sodbe.

(5) Vsi navzoči poslušajo branje izreka sodbe stoje.

361. člen

(1) Ob izreku sodbe, s katero je obtoženec obsojen na kazen zapora, senat na obrazložen predlog tožilca po predhodnem zaslišanju obtoženca in zagovornika odredi pripor, če je obtoženec že v priporu pa pripor podaljša, če je podan kakšen razlog iz 1. ali 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Prejšnji odstavek se smiselno uporablja tudi glede ukrepa približevanja določenemu kraju ali osebi v primeru izreka pogojne obsodbe z varstvenim nadzorstvom in določenimi navodili prepovedi približevanja žrtvi ali kakšni drugi osebi ali prepovedi dostopa na posamezne kraje.

(3) Pripor senat vselej odpravi in odredi izpustitev obtoženca, če tožilec pred izrekom sodbe ni predlagal podaljšanja pripora, če je obtoženec oproščen obtožbe ali spoznan

za krivega, pa mu je odpuščena kazen, če je obsojen samo na denarno kazen ali mu je izrečen sodni opomin ali pogojna obsodba, če je zaradi vštetja pripora kazen že prestal ali če je obtožba zavrnjena ali obtožnica zavržena, razen če je zavržena zaradi nepristojnosti sodišča.

(4) O odreditvi ali odpravi pripora po razglasitvi sodbe do njene pravnomočnosti oziroma do nastopa kazni odloča senat sodišča prve stopnje (šesti odstavek 25. člena). Pripor odredi na obrazložen predlog tožilca, odpravi pa po uradni dolžnosti ali na predlog strank po zaslišanju državnega tožilca, če teče postopek na njegovo zahtevo.

(5) O odreditvi, podaljšanju ali odpravi pripora iz prejšnjih odstavkov tega člena senat odloči s posebnim sklepom. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(6) Pripor, ki je bil odrejen ali podaljšan po določbah prejšnjih odstavkov tega člena, sme trajati do nastopa kazni, vendar najdalj do izteka kazni, izrečene v sodbi sodišča prve stopnje.

(7) Kadar izreče sodišče kazen zapora, se sme obtoženec, ki je v priporu, oddati na podlagi sklepa predsednika senata še pred pravnomočnostjo sodbe v zavod za prestajanje kazni zapora, če to sam zahteva.

362. člen

(1) Po razglasitvi sodbe pouči predsednik senata upravičence do pritožbe (367. člen) o pravici do pritožbe in o dolžnosti predhodne napovedi pritožbe ter da se bo štelo, da so se odpovedali pravici do pritožbe, če najkasneje v osmih dneh od dneva razglasitve sodbe pritožbe ne bodo napovedali. Pouk se vnese v zapisnik o glavni obravnavi.

(2) Če je obtožencu izrečena pogojna obsodba, ga predsednik opozori na pomen pogojne obsodbe in na pogoje, ki se jih mora držati.

(3) Upravičencu do pritožbe, ki ni bil navzoč pri razglasitvi sodbe, se pošlje prepis izreka sodbe, s poukom iz prvega odstavka tega člena, s tem, da mu rok za napoved pritožbe teče od vročitve prepisa izreka sodbe.

(4) Predsednik senata opozori stranke, da morajo do pravnomočnega konca postopka vsako spremembo naslova sporočiti sodišču.

4. PISNA IZDELAVA IN VROČITEV SODBE

363. člen

(1) Razglašena sodba mora biti pisno izdelana v petnajstih dneh po razglasitvi, če je obtoženec v priporu, v ostalih primerih pa v tridesetih dneh. Če sodba ni izdelana v tem roku, mora predsednik senata obvestiti predsednika sodišča, zakaj to ni bilo storjeno. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se sodba čimprej izdela.

(2) Sodbo, ki se izdela v fizični obliki, lastnoročno podpiše predsednik senata. Sodbo, ki se izdela v elektronski obliki, podpiše predsednik senata s svojim elektronskim podpisom.

(3) Sodba, ki je bila izdana v fizični ali elektronski obliki, se strankam vroči v overjenem prepisu, elektronskem (skeniranem) prepisu ali elektronski obliki.

(4) Overjen prepis sodbe, elektronski (skeniran) prepis ali elektronska oblika sodbe se vroči tožilcu, obtožencu in zagovorniku pa v skladu s 120. členom tega zakona. Če je obtoženec v priporu, morajo biti overjeni prepisi sodbe, elektronski (skeniran) prepis ali elektronska oblika sodbe odposlani v roku iz prvega odstavka tega člena.

(5) Obtožencu, zasebnemu tožilcu in oškodovancu kot tožilcu se vroči sodba s poukom o pravici do pritožbe.

(6) Overjen prepis sodbe, elektronski (skeniran) prepis ali elektronsko obliko sodbe s poukom o pravici do pritožbe vroči sodišče oškodovancu, če ima pravico do pritožbe, osebi, kateri je s to sodbo vzet predmet (drugi odstavek 73. člena kazenskega zakonika), ter pravni osebi, kateri je izrečen odvzem premoženjske koristi. Oškodovancu, ki nima pravice do pritožbe, vroči overjen prepis sodbe, elektronski (skeniran) prepis ali elektronsko obliko sodbe v primerih iz drugega odstavka 61. člena tega zakona s poukom, da ima pravico zahtevati vrnitev v prejšnje stanje. Pravnomočna sodba se vroči oškodovancu, če to zahteva, v vsakem primeru pa, če je bila izrečena pogojna obsodba z varstvenim nadzorstvom in določenim navodilom prepovedi približevanja žrtvi (7. točka tretjega odstavka 65. člena Kazenskega zakonika) ali če je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi približevanja ali komuniciranja z žrtvijo (4. točka 69. člena Kazenskega zakonika).

(7) Če je sodišče po določbah o odmeri enotne kazni za kazniva dejanja v steku izreklo kazen in pri tem upoštevalo tudi sodbe, ki so jih izdala druga sodišča, pošlje overjen prepis, elektronski (skeniran) prepis ali elektronsko obliko pravnomočne sodbe tem sodiščem.

(8) Določbe tega člena o tem, v kakšni obliki se izdela in vroči ali pošlje sodba, se smiselno uporabljajo pri vseh vrstah sodnih odločb.

364. člen

(1) Pisno izdelana sodba se mora popolnoma ujemati s sodbo, ki je bila razglašena. Sodba mora imeti uvod, izrek in obrazložitev.

(2) Uvod sodbe obsega: navedbo, da se sodba izreka v imenu ljudstva, naslov sodišča, ime in priimek predsednika in članov senata ter zapisnikarja, ime in priimek obtoženca, kaznivo dejanje, za katero je bil obtožen, ali je bil navzoč na glavni obravnavi, dan glavne obravnave, ali je bila glavna obravnava javna, ime in priimek tožilca, zagovornika, zakonitega zastopnika in pooblaščenca, ki so bili navzoči na glavni obravnavi, in dan razglasitve izrečene sodbe.

(3) Izrek sodbe obsega osebne podatke o obtožencu (prvi odstavek 227. člena) in odločbo, s katero se obtoženec spozna za krivega dejanja, katerega je obtožen, s katero se oprosti obtožbe za to dejanje ali s katero se obtožba zavrne.

(4) Če je obtoženec spoznan za krivega, mora izrek sodbe obsegati vse potrebne podatke, ki so navedeni v 359. členu tega zakona, če pa je oproščen obtožbe ali je obtožba zavrnjena, mora izrek sodbe obsegati opis dejanja, katerega je bil obtožen, ter odločbo o stroških kazenskega postopka in o premoženjskopravnem zahtevku, če je bil podan.

(5) Če gre za stek kaznivih dejanj, navede sodišče v izreku sodbe kazni, ki jih je določilo za vsako posamezno kaznivo dejanje, nato pa kazen, ki jo je izreklo za vsa dejanja v steku.

(6) V obrazložitvi sodbe navede sodišče razloge za vsako posamezno točko sodbe.

(7) Sodišče navede določno in popolnoma, katera dejstva šteje za dokazana ali nedokazana in iz katerih razlogov. Pri tem navede zlasti, kako presoja verodostojnost protislovnih dokazov, iz katerih razlogov ni ugodilo posameznim predlogom strank, in kateri razlogi so bili za sodišče odločilni pri reševanju pravnih vprašanj, zlasti pri ugotavljanju, ali sta podana kaznivo dejanje in kazenska odgovornost obtoženca in pri uporabi posameznih določb kazenskega zakona glede obtoženca in njegovega dejanja.

(8) Če se obtoženec obsodi na kazen, je treba v obrazložitvi povedati, katere okoliščine je sodišče upoštevalo pri odmeri kazni. Sodišče mora posebej obrazložiti, kateri razlogi so bili zanj odločilni, ko je spoznalo, da je treba kazen omiliti, obtožencu kazen odpustiti ali izreči pogojno obsodbo ali da je treba izreči varnostni ukrep ali odvzem premoženjske koristi.

(9) Če se obtoženec oprosti obtožbe, je treba v obrazložitvi navesti zlasti, iz katerih razlogov iz 358. člena tega zakona se oprošča.

(10) V obrazložitvi sodbe, s katero zavrne obtožbo, se sodišče ne spušča v presojo glavne stvari, temveč se omeji samo na razloge za zavrnitev obtožbe.

365. člen

(1) Pomote v imenih in številkah ter druge očitne pisne in računske pomote, pomanjkljivosti glede oblike in neskladnosti pisno izdelane sodbe z izvirnikom popravi s posebnim sklepom predsednik senata na zahtevo strank ali po uradni dolžnosti.

(2) Če se pisno izdelana sodba in njen izvirnik ne ujemata glede podatkov iz 1. do 5. in 7. točke prvega odstavka 359. člena tega zakona, se sklep o popravku vroči osebam, ki so naštete v 363. členu tega zakona. V tem primeru teče rok za pritožbo zoper sodbo od dneva vročitve tega sklepa, zoper katerega ni posebne pritožbe.

C. POSTOPEK S PRAVNIMI SREDSTVI

XXIII. POGLAVJE
REDNA PRAVNA SREDSTVA

1. PRITOŽBA ZOPER SODBO SODIŠČA PRVE STOPNJE

a) Pravica do pritožbe

366. člen

(1) Zoper sodbo, izdano na prvi stopnji, se smejo upravičenci pritožiti v 30 dneh od vročitve prepisa sodbe.

(2) Pravočasna pritožba upravičenca zadrži izvršitev sodbe.

367. člen

(1) Pravico do pritožbe imajo stranke, zagovornik, obtoženčev zakoniti zastopnik in oškodovanec.

(2) V korist obtoženca se smejo pritožiti tudi njegov zakonec oziroma oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, posvojenec, brat, sestra in rejnik. Rok za pritožbo teče tudi v tem primeru od dneva, ko je bil prepis sodbe vročen obtožencu oziroma njegovemu zagovorniku (četrti odstavek 120. člena).

(3) Državni tožilec se sme pritožiti tako v škodo kakor tudi v korist obtoženca.

(4) Oškodovanec sme izpodbijati sodbo, s katero je sodišče zavrnilo obtožbo (357. člen), oprostilo obtoženca obtožbe (358. člen), sodbo, s katero je sodišče obtoženca spoznalo za krivega, pa sme izpodbijati le glede odločbe o premoženjskopravnem zahtevku (7. točka prvega odstavka 359. člena), objavi pravnomočne sodbe in odločbe o stroških. Če je državni tožilec prevzel pregon od oškodovanca kot tožilca (drugi odstavek 63. člena), se sme oškodovanec pritožiti iz vseh razlogov, iz katerih se sme izpodbijati sodba (370. člen).

(5) Pritoži se lahko tudi oseba, kateri je bil vzet predmet (drugi odstavek 73. člena kazenskega zakonika) ali kateri je bila odvzeta premoženjska korist, pridobljena s kaznivim dejanjem (75., 77.a in 77.b člen kazenskega zakonika), in pravna oseba, kateri je bil izrečen odvzem premoženjske koristi (77. člen kazenskega zakonika).

(6) Zagovornik in osebe iz drugega odstavka tega člena se smejo pritožiti tudi brez posebnega obtoženčevega pooblastila, vendar ne proti njegovi volji.

368. člen

(1) Upravičenci do pritožbe (367. člen) morajo pritožbo napovedati. Pritožbo lahko napovejo takoj po razglasitvi sodbe oziroma po pouku o pravici do pritožbe (prvi odstavek 362. člena), najkasneje pa v osmih dneh od dneva razglasitve sodbe, oziroma od vročitve prepisa izreka sodbe, če niso bili navzoči pri razglasitvi sodbe (tretji odstavek 362. člena).

(2) Če upravičenec do pritožbe v zakonskem roku pritožbe ne napove, se, razen v primeru iz četrtega odstavka tega člena, šteje, da se je odpovedal pravici do pritožbe.

(3) Če nihče od upravičencev do pritožbe (367. člen) pritožbe ne napove, ni potrebno, da bi pisno izdelana sodba vsebovala obrazložitev.

(4) Če je bila obdolžencu izrečena zaporna kazen, napoved pritožbe ni potrebna. V tem primeru mora biti pisno izdelana sodba vselej obrazložena.

(5) Obtoženec, tožilec in oškodovanec se lahko odpovejo pravici do pritožbe od razglasitve sodbe do izteka roka za pritožbo. Če je bila obtožencu izrečena zaporna kazen, pa se sme obtoženec pravici do pritožbe odpovedati šele, ko mu je bila sodba vročena. Dokler sodišče druge stopnje ne izda odločbe, lahko pritožniki že podano pritožbo umaknejo. Odpoved pritožbe in umik pritožbe se ne moreta preklicati.

b) Vsebina pritožbe

369. člen

(1) Pritožba mora obsegati:

1) navedbo sodbe, zoper katero se podaja pritožba;

2) razlog za izpodbijanje (370. člen);

3) obrazložitev pritožbe;

4) predlog, da se izpodbijana sodba popolnoma ali deloma razveljavi ali spremeni;

5) na koncu podpis osebe, ki se pritožuje.

(2) Če se je zoper sodbo pritožil obtoženec ali kdo iz drugega odstavka 367. člena tega zakona, ali če se je zoper sodbo pritožil oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, ki nima pooblaščenca, pa pritožba ni sestavljena v skladu z določbami prejšnjega odstavka, zahteva sodišče prve stopnje od pritožnika, naj jo v določenem roku dopolni s pisno vlogo ali na zapisnik pri tem sodišču. Če pritožnik tej zahtevi ne ustreže in pritožba ne vsebuje podatkov iz 2., 3. ali 5. točke prejšnjega odstavka, jo sodišče zavrže. Če pa pritožba ne vsebuje podatka iz 1. točke prejšnjega odstavka, jo zavrže samo, če ne more ugotoviti, na katero sodbo se nanaša. Če je pritožba podana v korist obtoženca in se da dognati, na katero sodbo se nanaša, jo sodišče vendarle pošlje sodišču druge stopnje; če pa se to ne da ugotoviti, jo zavrže.

(3) Če se je zoper sodbo pritožil oškodovanec, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec, ki ima pooblaščenca, ali državni tožilec, pa pritožba ne vsebuje podatkov iz 2., 3. ali 5. točke prvega odstavka tega člena in se ne da dognati, na katero sodbo se nanaša, jo sodišče zavrže.

(4) V pritožbi sme navajati pritožnik nova dejstva in nove dokaze, vendar pa mora povedati razloge, zakaj jih ni navedel že prej. Ko se sklicuje na nova dejstva, mora navesti dokaze, s katerimi naj bi se ta dejstva dokazala; ko se sklicuje na nove dokaze, pa mora navesti dejstva, ki jih s temi dokazi želi dokazati.

c) Razlogi, s katerimi se sme sodba izpodbijati

370. člen

(1) Sodba se sme izpodbijati:

1) zaradi bistvene kršitve določb kazenskega postopka;

2) zaradi kršitve kazenskega zakona;

3) zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja;

4) zaradi odločbe o kazenskih sankcijah, o odvzemu premoženjske koristi, o stroških kazenskega postopka, o premoženjskopravnih zahtevkih in zaradi odločbe o objavi sodbe v tisku, po radiu ali po televiziji.

(2) Sodba, izrečena na podlagi sprejetega priznanja krivde in sporazuma o priznanju krivde se ne sme izpodbijati iz razloga po 3. točki prejšnjega odstavka, sodba, izrečena na podlagi sklenjenega sporazuma o priznanju krivde pa ne zaradi odločb iz 4. točke prejšnjega odstavka, če je sodba izrečena v skladu s pogoji, ki jih je državni tožilec določil za priznanje krivde v obtožnici ali s sklenjenim sporazumom o priznanju krivde.

371. člen

(1) Bistvena kršitev določb kazenskega postopka je podana:

1) če je bilo sodišče nepravilno sestavljeno ali če je pri izrekanju sodbe sodeloval sodnik ali sodnik porotnik, ki ni sodeloval na glavni obravnavi ali je bil s pravnomočno odločbo izločen iz sojenja;

2) če je na glavni obravnavi sodeloval sodnik ali sodnik porotnik, ki bi bil moral biti izločen (1. do 5. točka prvega odstavka in 1. do 3. točka drugega odstavka 39. člena);

3) če je bila glavna obravnava opravljena brez oseb, katerih navzočnost na glavni obravnavi je po zakonu obvezna, ali če je bil obdolženec, zagovornik, oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec kljub svoji zahtevi prikrajšan za pravico uporabljati pri preiskovalnih in drugih sodnih dejanjih ali na glavni obravnavi svoj jezik in v svojem jeziku spremljati njen potek (8. člen), ali če so bile prekršene določbe o nenadzorovanem in učinkovitem posvetovanju obdolženca z zagovornikom (74. člen);

4) če je bila v nasprotju z zakonom izključena javnost glavne obravnave;

5) če je sodišče prekršilo predpise kazenskega postopka o vprašanju, ali je podana obtožba upravičenega tožilca, ali je podan predlog oškodovanca ali dovoljenje pristojnega državnega organa;

6) če je sodbo izdalo sodišče, ki zaradi stvarne nepristojnosti ne bi smelo soditi v tej stvari, ali če je sodišče nepravilno zavrnilo obtožbo zaradi stvarne nepristojnosti;

7) če sodišče s svojo sodbo ni popolnoma rešilo predmeta obtožbe;

8) če se sodba opira na dokaz, ki je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona sodba ne more opirati, ali na dokaz, ki je bil pridobljen na podlagi takega nedovoljenega dokaza;

9) če je bila obtožba prekoračena (prvi odstavek 354. člena);

10) če je bil s sodbo prekršen 385. člen tega zakona;

11) če je izrek sodbe nerazumljiv, če nasprotuje sam sebi ali razlogom sodbe; ali če sodba sploh nima razlogov ali če v njej niso navedeni razlogi o odločilnih dejstvih ali so ti razlogi popolnoma nejasni ali v precejšnji meri s seboj v nasprotju; ali če je o odločilnih dejstvih precejšnje nasprotje med tem, kar se navaja v razlogih sodbe o vsebini listin ali zapisnikov o izpovedbah v postopku, in med samimi temi listinami oziroma zapisniki.

(2) Bistvena kršitev določb kazenskega postopka je podana tudi, če sodišče med pripravo glavne obravnave ali med glavno obravnavo ali pri izdaji sodbe ni uporabilo kakšne določbe tega zakona ali jo je uporabilo nepravilno ali če je na glavni obravnavi prekršilo pravice obrambe, pa je to vplivalo ali moglo vplivati na zakonitost in pravilnost sodbe.

372. člen

Kršitev kazenskega zakona je podana, če je kazenski zakon prekršen v vprašanju:

1) ali je dejanje, zaradi katerega se obtoženec preganja, kaznivo dejanje;

2) ali so podane okoliščine, ki izključujejo krivdo ali kaznivost;

3) ali so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon, zlasti pa, ali je kazenski pregon zastaran ali izključen zaradi amnestije ali pomilostitve, ali pa je stvar že pravnomočno razsojena;

4) ali je bil glede kaznivega dejanja, ki je predmet obtožbe, uporabljen zakon, ki se ne bi bil smel uporabiti;

5) ali je bila z odločbo o kazni, pogojni obsodbi ali sodnem opominu oziroma z odločbo o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi prekoračena pravica, ki jo ima sodišče po zakonu;

6) ali so bile prekršene določbe o vštevanju pripora in prestane kazni.

373. člen

(1) Sodba se sme izpodbijati zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, če je sodišče kakšno odločilno dejstvo ugotovilo zmotno ali ga sploh ni ugotovilo.

(2) Dejansko stanje je nepopolno ugotovljeno tudi tedaj, če na to kažejo nova dejstva ali novi dokazi.

374. člen

(1) Sodba oziroma sklep o sodnem opominu se sme izpodbijati zaradi odločbe o kazni, pogojni obsodbi in sodnem opominu, če z njo sicer ni bila prekoračena zakonska pravica (5. točka 372. člena), vendar sodišče ni pravilno odmerilo kazni glede na okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo kazen večja ali manjša, in zaradi tega, ker je sodišče uporabilo določbe o omilitvi kazni, o odpustitvi kazni, o pogojni obsodbi ali o sodnem opominu ali ker teh določb ni uporabilo, čeprav so bili za to podani zakonski pogoji. V primeru iz tretjega odstavka 359. člena tega zakona pa se sme odločba o kazni izpodbijati tudi iz razloga, ker sodišče ni pravilno odločilo o načinu njene izvršitve.

(2) Odločba o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi se sme izpodbijati tudi, če sicer ne gre za kršitev zakona iz 5. točke 372. člena tega zakona, pač pa je sodišče nepravilno izdalo to odločbo ali ni izreklo varnostnega ukrepa oziroma odvzema premoženjske koristi, čeprav so bili za to podani zakonski pogoji.

(3) Odločba o stroških kazenskega postopka se sme izpodbijati, če je sodišče o njih odločilo nepravilno ali v nasprotju z določbami tega zakona.

(4) Odločba o premoženjskopravnih zahtevkih ter odločba o objavi sodbe v tisku, po radiu ali televiziji se sme izpodbijati, če je sodišče o teh vprašanjih odločilo v nasprotju z določbami zakona.

d) Postopek s pritožbo

375. člen

(1) Pritožba se poda pri sodišču, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, v zadostnem številu izvodov za sodišče ter za nasprotno stranko in zagovornika, da nanjo odgovorita.

(2) Prepozno (389. člen) in nedovoljeno (390. člen) pritožbo zavrže s sklepom predsednik senata sodišča prve stopnje.

376. člen

Izvod pritožbe vroči sodišče prve stopnje nasprotni stranki (120. in 121. člen), ki sme nato v 15 dneh po njenem prejemu podati sodišču odgovor na pritožbo. Pritožbo in odgovor z vsemi spisi predloži sodišče prve stopnje sodišču druge stopnje.

377. člen

(1) Ko dobi sodišče druge stopnje spise s pritožbo, se spisi v skladu s sodnim redom dodelijo sodniku poročevalcu.

(2) Sejo senata na predlog sodnika poročevalca razpiše predsednik senata.

(3) Sodnik poročevalec si po potrebi lahko preskrbi od sodišča prve stopnje poročilo o kršitvah določb kazenskega postopka; lahko pa se preko tega sodišča ali preko preiskovalnega sodnika sodišča, na katerega območju je treba opraviti dejanje, ali na kakšen drug način prepriča o navedbah v pritožbi, ki se tičejo novih dokazov in novih dejstev, ali si od drugih organov ali pravnih oseb preskrbi potrebna poročila ali spise. Sodnik poročevalec z vsebino pridobljenega gradiva seznani vse stranke in zagovornike ter oškodovanca, ki se je pritožil zoper sodbo in jim določi rok, v katerem se lahko izjavijo o gradivu. Po tem odstavku lahko postopa tudi senat na seji ali obravnavi.

(4) Če sodnik poročevalec ugotovi, da so v spisih zapisniki in obvestila iz 83. člena tega zakona, pošlje spise sodišču prve stopnje pred sejo senata na drugi stopnji, da izda predsednik senata na prvi stopnji sklep o njihovi izločitvi iz spisov in jih po pravnomočnosti sklepa v zaprtem ovitku izroči preiskovalnemu sodniku, da jih hrani ločeno od drugih spisov.

378. člen

(1) Sodišče o seji in sestavi senata obvesti vse stranke, zagovornike in oškodovanca, ki se je pritožil zoper sodbo, če katerikoli izmed njih zahteva, da je o seji ali sestavi senata obveščen ali če predsednik senata oziroma senat oceni, da je njihova navzočnost na seji koristna za razjasnitev stvari.

(2) Če je obtoženec v priporu ali prestaja kazen in se želi udeležiti seje senata, mu je to potrebno omogočiti.

(3) Sejo senata vodi predsednik senata. Seja se začne s poročilom sodnika poročevalca o stanju stvari in predstavitvijo pritožb, ki se bodo obravnavale. Če je stranka ali oškodovanec, ki je vložil pritožbo, na seji navzoč, predstavi glavne poudarke vložene pritožbe, nasprotna stranka pa lahko poda odgovor na pritožbo. Senat lahko zahteva od strank in oškodovanca, ki so navzoči na seji, potrebna pojasnila glede na njihove navedbe in v zvezi z navedbami v pritožbi ter v odgovoru na pritožbo. Strankam in oškodovancu se lahko na njihov obrazložen predlog dovoli, da v dopolnitev pritožbenih navedb preberejo posamezne spise ali listine iz spisa oziroma da se vpogleda v določeno spisovno gradivo. Po zaključenih nastopih strank predsednik senata naznani, da je seja končana in se senat umakne k posvetovanju in glasovanju.

(4) Če stranke ali oškodovanec, ki se je pritožil zoper sodbo, ki so bili v redu obveščeni, ne pridejo, to ni ovira, da senat ne bi imel seje. Če obtoženec ali oškodovanec ki se je pritožil zoper sodbo, ni sporočil sodišču spremembe prebivališča ali naslova, ima senat lahko sejo, čeprav obtoženec ali oškodovanec o njej ni bil obveščen.

(5) Senat lahko sklene, da bo po seji, o kateri so bile v redu obveščene stranke in zagovorniki, svojo odločitev razglasil. Razglasitev poteka tako, da sodnik poročevalec prebere izrek odločbe in pove na kratko njene razloge.

(6) Na seji senata, na kateri so navzoče stranke, se sme izključiti javnost samo pod pogoji, ki so določeni v tem zakonu (členi 295 do 297).

(7) Zapisnik o seji senata se priključi spisom sodišča prve in druge stopnje.

(8) Če je sodišče druge stopnje opravilo sejo senata, o kateri so bile stranke in oškodovanec, ki se je pritožil zoper sodbo, v redu obveščeni, razglasitev odločitve pa je bila odložena, o dnevu in kraju razglasitve ni potrebno ponovno obveščati strank in oškodovanca, ki na seji niso bil navzoči.

(9) Sklepi iz 389. in 390. člena tega zakona se smejo izdati tudi brez obvestila strank in oškodovanca, ki se je pritožil zoper sodbo, o seji senata.

379. člen

(1) Sodišče druge stopnje odloči na seji senata ali na podlagi opravljene obravnave.

(2) Ali naj se opravi obravnava, odloči sodišče druge stopnje na seji senata.

380. člen

(1) Če je treba zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ponoviti že prej izvedene dokaze ali izvesti nove dokaze, se pred sodiščem druge stopnje opravi obravnava. Sodišče druge stopnje sme zadevo vrniti v novo glavno obravnavo sodišču prve stopnje le, če o zadevi ne more odločiti samo, ker za to obstajajo upravičeni pravni ali dejanski razlogi, ki jih mora sodišče druge stopnje posebej obrazložiti.

(2) Na obravnavo pred sodiščem druge stopnje se povabijo obtoženec in njegov zagovornik, tožilec, oškodovanec, zakoniti zastopniki in pooblaščenci oškodovanca, oškodovanca kot tožilca in zasebnega tožilca in pa tiste priče in izvedenci, za katere sodišče na predlog strank ali po uradni dolžnosti sklene, da jih je potrebno zaslišati.

(3) Če je obtoženec v priporu ali prestaja kazen, ukrene predsednik senata sodišča druge stopnje, kar je treba, da se privede na obravnavo.

(4) Če oškodovanec kot tožilec ali zasebni tožilec ne pride na obravnavo pred sodiščem druge stopnje, se ne uporabi drugi odstavek 306. člena tega zakona.

381. člen

(1) Obravnava pred sodiščem druge stopnje se začne s poročilom poročevalca, ki razloži stanje stvari, ne da bi dal svoje mnenje o utemeljenosti pritožbe.

(2) Na predlog ali po uradni dolžnosti se prebere sodba ali del sodbe, na katerega se nanaša pritožba, po potrebi pa tudi zapisnik o glavni obravnavi.

(3) Nato se pozove pritožnik, naj obrazloži pritožbo, za njim pa nasprotnik, naj mu odgovori. Obtoženec in njegov zagovornik imata vselej zadnjo besedo.

(4) Če so bile na seji senata, na kateri je bilo odločeno, da se opravi obravnava, navzoče vse stranke in zagovorniki, o seji pa je bil obveščen tudi oškodovanec, se obravnava začne z zaslišanjem obtoženca.

(5) Stranke smejo na obravnavi navajati nove dokaze in nova dejstva.

(6) Tožilec sme glede na izid obravnave popolnoma ali deloma umakniti obtožnico ali jo spremeniti v obtoženčevo korist. Če državni tožilec popolnoma umakne obtožnico, ima oškodovanec pravice, ki jih določa 61. člen tega zakona.

382. člen

Če ni v prejšnjih členih določeno kaj drugega, se določbe o glavni obravnavi pred sodiščem prve stopnje smiselno uporabljajo tudi v postopku pred sodiščem druge stopnje.

e) Meje preizkusa sodbe sodišča prve stopnje

383. člen

(1) Sodišče druge stopnje preizkusi sodbo v tistem delu, v katerem se izpodbija s pritožbo, vendar pa mora vselej, razen če se je pritožil zgolj oškodovanec (četrti odstavek 367. člena tega zakona), po uradni dolžnosti preizkusiti:

1) ali je podana kršitev določb kazenskega postopka iz 1., 5., 6. ter 8. do 11. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona in ali je bila glavna obravnava v nasprotju z določbami tega zakona opravljena v nenavzočnosti obtoženca, če je bila obvezna obramba, pa tudi, ali je bila glavna obravnava opravljena v nenavzočnosti obtoženčevega zagovornika;

2) ali je bil v škodo obtoženca prekršen kazenski zakon (372. člen).

(2) Če pritožba, ki je podana v korist obtoženca, ne vsebuje podatkov iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 369. člena tega zakona, se sodišče druge stopnje omeji na preizkus kršitev iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka in na preizkus odločbe o kazni, varnostnih ukrepih in odvzemu premoženjske koristi (374. člen).

384. člen

Na kršitev zakona iz 2. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona se sme pritožnik sklicevati v pritožbi samo, če na kršitev ni mogel opozoriti med glavno obravnavo ali če je nanjo opozoril, pa je sodišče prve stopnje ni upoštevalo.

385. člen

Če je podana pritožba samo v obtoženčevo korist, se sodba ne sme spremeniti v njegovo škodo glede pravne presoje dejanja in kazenske sankcije.

386. člen

Pritožba zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ali zaradi kršitve kazenskega zakona, ki se poda v korist obtoženca, obsega tudi pritožbo zaradi odločbe o kazenski sankciji in o odvzemu premoženjske koristi (374. člen).

387. člen

Če sodišče druge stopnje ob pritožbi kogarkoli ugotovi, da so razlogi, zaradi katerih je odločilo v korist obtoženca, v korist tudi kateremu od soobtožencev, ki se ni pritožil ali se ni pritožil v tej smeri, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi se bil pritožil tudi ta.

f) Odločbe sodišča druge stopnje o pritožbi

388. člen

(1) Sodišče druge stopnje lahko na seji senata ali na podlagi obravnave zavrže pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno; ali jo zavrne kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje; ali razveljavi to sodbo in pošlje zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje in odločitev; ali pa spremeni sodbo sodišča prve stopnje.

(2) O vseh pritožbah zoper isto sodbo odloči sodišče druge stopnje z eno odločbo.

389. člen

Pritožba se zavrže s sklepom kot prepozna, če se ugotovi, da je bila podana po preteku zakonskega roka.

390. člen

Pritožba se zavrže s sklepom kot nedovoljena, če se ugotovi, da jo je podala oseba, ki nima pravice do pritožbe, ali oseba, ki se je pritožbi odpovedala, ali če se ugotovi, da je pritožba umaknjena ali da je bila po umiku pritožba ponovno vložena, ali če pritožba po zakonu ni dovoljena.

391. člen

Sodišče druge stopnje zavrne s sodbo pritožbo kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje, če ugotovi, da niso podani razlogi, s katerimi se sodba izpodbija, in tudi ne kršitev zakona iz prvega odstavka 383. člena tega zakona.

392. člen

(1) Sodišče druge stopnje s sklepom ugodi pritožbi in sodbo sodišča prve stopnje razveljavi ali jo razveljavi po uradni dolžnosti in vrne zadevo v novo sojenje, če ugotovi, da je podana bistvena kršitev določb kazenskega postopka, razen primera iz drugega odstavka tega člena in primerov iz prvega odstavka 394. člena tega zakona, ali če misli, da je treba zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja odrediti novo glavno obravnavo pred sodiščem prve stopnje.

(2) Če je podana bistvena kršitev določb kazenskega postopka iz 8. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona, se sodba sodišča prve stopnje ne sme razveljaviti, če bi bila razveljavitev samo iz tega razloga v škodo obtoženca.

(3) Sodišče druge stopnje razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje tudi ko sodba ni bila izpodbijana zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, če nastane pri odločanju o pritožbi precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ki so bila ugotovljena v sodbi, zaradi česar misli, da je bilo dejansko stanje zmotno ali nepopolno ugotovljeno v obtoženčevo škodo.

(4) Sodišče druge stopnje sme odrediti, da se opravi nova glavna obravnava pri sodišču prve stopnje pred popolnoma spremenjenim senatom.

(5) V primeru, ko je edini razlog za razveljavitev sodbe sodišča prve stopnje zmotno ugotovljeno dejansko stanje in je za pravilno ugotovitev potrebna samo drugačna presoja že ugotovljenih dejstev, ne pa tudi izvedba novih dokazov ali ponovitev že izvedenih dokazov, sodišče druge stopnje sodbe sodišča prve stopnje ne razveljavi, ampak ravna po prvem odstavku 394. člena tega zakona.

(6) Sodišče druge stopnje sme razveljaviti sodbo sodišča prve stopnje samo deloma, če se dajo posamezni deli sodbe izločiti brez škode za pravilno razsojo. V takem primeru sme sodišče druge stopnje za kazniva dejanja iz nerazveljavljenega dela sodbe izreči kazensko sankcijo.

(7) Če je obtoženec v priporu, preizkusi sodišče druge stopnje, ali so še dani razlogi za pripor in s sklepom ugotovi, da so razlogi za pripor še podani ali pa pripor odpravi. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve.

393. člen

Če sodišče druge stopnje pri obravnavi pritožbe ugotovi, da je podan primer iz prvega odstavka 352. člena tega zakona, razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in zavrže obtožnico. Enako ravna sodišče druge stopnje tudi v primeru, če ugotovi, da okrajno sodišče ni bilo stvarno pristojno za sojenje, razen če je bila pritožba podana samo v korist obtoženca.

394. člen

(1) Sodišče druge stopnje s sodbo ugodi pritožbi in spremeni sodbo sodišča prve stopnje ali jo spremeni po uradni dolžnosti, če ugotovi, da so bila odločilna dejstva v sodbi sodišča prve stopnje sicer pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi zakona izreči drugačno sodbo, glede na stanje stvari pa tudi v primeru kršitve iz 5., 9. in 10. točke prvega odstavka 371. člena tega zakona.

(2) Če sodišče druge stopnje spozna, da so podani zakonski pogoji za sodni opomin, spremeni s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in izreče sodni opomin.

(3) Če je obtoženec v priporu, preizkusi sodišče druge stopnje, ali so še dani razlogi za pripor, in s sklepom ugotovi, da so razlogi za pripor še podani, ali pa pripor odpravi. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve.

(4) Če so zaradi potrditve ali spremembe sodbe sodišča prve stopnje izpolnjeni pogoji za odreditev pripora po prvem odstavku 361. člena tega zakona, sodišče druge stopnje o predlogu odloči s smiselno uporabo določb četrtega do šestega odstavka 361. člena tega zakona.

395. člen

(1) V obrazložitvi sodbe oziroma sklepa presodi sodišče druge stopnje navedbe pritožbe in navede kršitve zakona, ki jih je upoštevalo po uradni dolžnosti.

(2) Če se sodba sodišča prve stopnje razveljavi zaradi bistvenih kršitev določb kazenskega postopka, je treba v obrazložitvi navesti, katere določbe so bile prekršene in v čem je kršitev (371. člen).

(3) Če se sodba sodišča prve stopnje razveljavi zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, je treba navesti, v čem so pomanjkljivosti pri ugotovitvi

dejanskega stanja oziroma zakaj so novi dokazi in dejstva pomembni za pravilno odločbo in zakaj vplivajo nanjo.

396. člen

(1) Sodišče druge stopnje vrne vse spise sodišču prve stopnje z zadostnim številom overjenih prepisov svoje odločbe, da jih izroči strankam in drugim prizadetim osebam.

(2) Če je obtoženec v priporu, mora sodišče druge stopnje poslati svojo odločbo s spisi sodišču prve stopnje najkasneje v treh mesecih od dneva, ko jih je od njega prejelo.

(3) Spise v elektronski obliki sodišče druge stopnje vrne sodišču prve stopnje po elektronski poti skupaj s svojo odločbo v elektronski obliki, da jo vroči strankam in drugim prizadetim osebam.

397. člen

(1) Sodišče prve stopnje, ki je dobilo zadevo v sojenje, vzame za podlago prejšnjo obtožnico. Če je sodba sodišča prve stopnje deloma razveljavljena, vzame za podlago samo tisti del obtožbe, ki se nanaša na razveljavljeni del sodbe.

(2) Na novi glavni obravnavi smejo navajati stranke tudi nova dejstva in predlagati nove dokaze.

(3) Sodišče prve stopnje mora opraviti vsa procesna dejanja in pretresti vsa sporna vprašanja, na katera je opozorilo sodišče druge stopnje v svoji odločbi.

(4) Pri izrekanju nove sodbe je sodišče prve stopnje vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

(5) Če je obtoženec v priporu, mora senat sodišča prve stopnje ravnati po drugem odstavku 207. člena tega zakona.

(6) Če je bil obtoženec še pred pravnomočnostjo sodbe oddan v zavod za prestajanje kazni (sedmi odstavek 361. člena), sme predsednik senata izdati sklep, da se obtoženca vrne v pripor.

2. PRITOŽBA ZOPER SODBO SODIŠČA DRUGE STOPNJE

398. člen

(1) Zoper sodbo sodišča druge stopnje je dovoljena pritožba na vrhovno sodišče vendar samo v navedenih primerih:

1) če je sodišče druge stopnje izreklo kazen dosmrtnega zapora ali zapora 30 let ali če je potrdilo sodbo sodišča prve stopnje, s katero je bila izrečena taka kazen;

2) če je sodišče druge stopnje na podlagi opravljene obravnave dejansko stanje ugotovilo drugače kakor sodišče prve stopnje in na tako ugotovljeno dejansko stanje oprlo svojo sodbo;

3) če je sodišče druge stopnje spremenilo sodbo, s katero je sodišče prve stopnje obtoženca oprostilo obtožbe in izreklo sodbo, s katero ga je spoznalo za krivega;

4) če je sodišče druge stopnje s sodbo tretji osebi vzelo predmet (drugi odstavek 73. člena Kazenskega zakonika) ali premoženjsko korist, pridobljeno s kaznivim dejanjem (75., 77.a in 77.b člen Kazenskega zakonika) ali če je pravni osebi s sodbo izreklo odvzem premoženjske koristi (77. člen Kazenskega zakonika).

(2) O pritožbi zoper sodbo sodišča druge stopnje odloča vrhovno sodišče na seji senata po določbah, ki veljajo za postopek na drugi stopnji. Pred tem sodiščem ni obravnave.

(3) Določbe 387. člena tega zakona se uporabijo tudi za soobtoženca, ki ni imel pravice pritožiti se zoper sodbo sodišča druge stopnje.

3. PRITOŽBA ZOPER SKLEP

399. člen

(1) Zoper sklepe preiskovalnega sodnika in zoper druge sklepe sodišča, izdane na prvi stopnji, se smejo stranke in osebe, katerih pravice so prekršene, pritožiti vselej, kadar ni v tem zakonu izrecno določeno, da ni pritožbe.

(2) Zoper sklep, ki ga izda senat pred ali med preiskavo, ni pritožbe, razen če je v tem zakonu drugače določeno.

(3) Sklepi, ki se izdajo za pripravo glavne obravnave in sodbe, se smejo izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

(4) Zoper sklep vrhovnega sodišča je dovoljena pritožba le, kadar se z njim odredi pripor (četrti odstavek 394. člena in drugi odstavek 398. člena tega zakona) ali kadar se z njim izreče denarna kazen zaradi žaljive izjave (prvi, tretji in peti odstavek 78. člena).

400. člen

(1) Pritožba se poda pri sodišču, ki je izdalo sklep.

(2) Če ni v tem zakonu drugače določeno, je treba pritožbo zoper sklep podati v 15 dneh od dne, ko je bil sklep vročen.

401. člen

Če ni v tem zakonu drugače določeno, se z vložitvijo pritožbe zadrži izvršitev sklepa, zoper katerega je pritožba podana.

402. člen

(1) O pritožbi zoper sklep sodišča prve stopnje odloča sodišče druge stopnje na seji senata, če ni v tem zakonu drugače določeno.

(2) O pritožbi zoper sklep preiskovalnega sodnika odloča senat istega sodišča (šesti odstavek 25. člena), če ni v tem zakonu drugače določeno.

(3) Ko sodišče odloča o pritožbi, lahko s sklepom zavrže pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno ali jo zavrne kot neutemeljeno ali pa pritožbi ugodi in sklep spremeni ali razveljavi in zadevo po potrebi pošlje v novo odločitev.

(4) Ko sodišče odloča o pritožbi zoper sklep o zavrženju obtožnice, sme izreči zavrnilno sodbo, če spozna, da so podani pogoji za izdajo take sodbe.

(5) Ko sodišče preskuša pritožbo, mora po uradni dolžnosti paziti, ali je bilo sodišče prve stopnje stvarno pristojno za sklep oziroma ali je sklep izdal upravičeni organ.

403. člen

(1) Za postopek s pritožbo zoper sklep se smiselno uporabljajo členi od 367. do 375., prvi, tretji in četrti odstavek 377. člena, 385., 387. in drugi odstavek 388. člena tega zakona.

(2) Če je vložena pritožba zoper sklep iz 492. člena tega zakona, se glede obveščanja o seji in sestavi senata uporabljajo določbe 378. členu tega zakona.

404. člen

Če ni v tem zakonu določeno kaj drugega, se določbe 399. do 403. člena tega zakona smiselno uporabljajo tudi za vse druge sklepe, ki se izdajo po tem zakonu.

405. člen

Določbe 365. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za tiste sklepe, zoper katere je dovoljena posebna pritožba.

XXIV. POGLAVJE
IZREDNA PRAVNA SREDSTVA

1. OBNOVA KAZENSKEGA POSTOPKA

406. člen

Kazenski postopek, ki je končan s pravnomočnim sklepom ali s pravnomočno sodbo, se sme na zahtevo upravičenca obnoviti samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

407. člen

(1) Pravnomočna sodba se sme spremeniti tudi brez obnove kazenskega postopka:

1) če je bilo v dveh ali več sodbah zoper istega obsojenca pravnomočno izrečenih več kazni, pa niso bile uporabljene določbe o odmeri enotne kazni za dejanja v steku;

2) če je bila pri izreku enotne kazni po določbah o steku upoštevana kot določena (55. člen kazenskega zakonika) tudi kazen, ki je bila že zajeta v kazni, izrečeni po določbah o steku v kakšni prejšnji sodbi;

3) če se pravnomočna sodba, s katero je bila za več kaznivih dejanj izrečena enotna kazen, delno ne bi mogla izvršiti zaradi amnestije, pomilostitve ali iz. drugih razlogov.

(2) V primeru iz 1. točke prejšnjega odstavka sodišče z novo sodbo spremeni prejšnje sodbe glede odločbe o kazni in izreče eno samo kazen. Za novo sodbo je pristojno sodišče prve stopnje, ki je sodilo v zadevi, v kateri je bila izrečena najstrožja vrsta kazni; pri kaznih iste vrste tisto sodišče, ki je izreklo najvišjo kazen; če so kazni enake, pa tisto sodišče, ki je zadnje izreklo kazen.

(3) V primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena spremeni svojo sodbo sodišče, ki je pri izreku enotne kazni napačno upoštevalo kazen, že zajeto v kakšni prejšnji sodbi.

(4) V primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena spremeni sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, prejšnjo sodbo glede kazni in izreče novo kazen ali pa določi, koliko od kazni, ki je bila izrečena s prejšnjo sodbo, je treba izvršiti.

(5) Novo sodbo izda izvenobravnavni sodnik na predlog državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo ali obsojenca. Če je predlog podal državni tožilec, izvenobravnavni sodnik pred izdajo nove sodbe zasliši obsojenca. Če je predlog podal obsojenec, izvenobravnavni sodnik pred izdajo nove sodbe posreduje predlog državnemu tožilcu, ki se lahko do njega opredeli v roku osem dni.

(6) Če so bile v primerih iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena pri izreku kazni upoštevane tudi sodbe drugih sodišče, je treba overjen prepis nove pravnomočne sodbe poslati tudi tem sodiščem.

408. člen

(1) Če je bila s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrnjena zato ker ni bilo zahteve upravičenega tožilca ali ker ni bilo potrebnega predloga oškodovanca ali dovoljenja državnega organa, ali ker so bile podane druge okoliščine, ki so začasno preprečevale pregon, ali če je bila iz enakega razloga obtožnica zavržena, se postopek na zahtevo upravičenega tožilca nadaljuje, brž ko prenehajo vzroki, zaradi katerih je bil izdan tak sklep.

(2) Če je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavržena zaradi stvarne nepristojnosti sodišča, se postopek nadaljuje pred stvarno pristojnim sodiščem na zahtevo upravičenega tožilca.

409. člen

Če je bila s pravnomočnim sklepom zahteva za preiskavo zavrnjena, zato ker ni bil podan utemeljen sum, da je osumljenec oziroma obdolženec storil kaznivo dejanje, se sme na zahtevo upravičenega tožilca kazenski postopek znova uvesti, če se predložijo novi dokazi, na podlagi katerih se senat (šesti odstavek 25. člena) lahko prepriča, da so izpolnjeni pogoji za uvedbo kazenskega postopka.

410. člen

(1) Kazenski postopek, ki je končan s pravnomočno sodbo, se sme obnoviti samo v korist obsojenca. Postopek se obnovi:

1) če se dokaže, da temelji sodba na ponarejeni listini ali na krivi izpovedbi priče, izvedenca ali tolmača;

2) če se dokaže da je prišlo do sodbe zaradi kaznivega dejanja sodnika, sodnika porotnika ali osebe, ki je opravljala preiskovalna dejanja;

3) če se navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki utegnejo sami zase ali v zvezi s prejšnjimi dokazi povzročiti oprostitev tistega, ki je bil obsojen, ali pa njegovo obsodbo po milejšem kazenskem zakonu;

4) če je bilo več oseb obsojenih zaradi istega dejanja, ki ga je mogla storiti samo ena oseba ali samo nekatere od njih;

5) če se v primeru obsodbe za nadaljevano kaznivo dejanje ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, ki obsega po zakonu več istovrstnih dejanj, navedejo nova dejstva ali predložijo novi dokazi, ki kažejo na to, da obsojenec ni storil dejanja, ki je obseženo s kaznivim dejanjem iz obsodbe, da pa bi to dejstvo bistveno vplivalo na odmero kazni.

(2) V primerih iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka se mora dokazati s pravnomočno sodbo, da so bile omenjene osebe spoznane za krive tistih kaznivih dejanj. Če se postopek zoper te osebe ne more izvesti, ker so umrle ali ker so podane okoliščine, ki izključujejo kazenski pregon, se smejo dejstva iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka dokazovati tudi z drugimi dokazi.

411. člen

(1) Obnovo kazenskega postopka smejo zahtevati stranke in zagovornik; po obsojenčevi smrti pa jo smejo zahtevati državni tožilec, če je tekel postopek na njegovo zahtevo in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona.

(2) Obnova kazenskega postopka se sme zahtevati tudi potem, ko je obsojenec kazen prestal, in ne glede na zastaranje, amnestijo ali pomilostitev.

(3) Če sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o obnovi kazenskega postopka (412. člen), zve, da je podan kakšen razlog za obnovo kazenskega postopka, obvesti o tem obsojenca oziroma drugo osebo, ki je upravičena vložiti zahtevo.

412. člen

(1) O zahtevi za obnovo kazenskega postopka odloča senat (šesti odstavek 25. člena) sodišča, ki je v prejšnjem postopku sodilo na prvi stopnji.

(2) V zahtevi se mora navesti, iz katerega zakonskega razloga se zahteva obnova in s katerimi dokazi so podprta dejstva, na katera se zahteva opira. Če v zahtevi ni teh podatkov, zahteva sodišče od predlagatelja, naj jo v določenem roku dopolni.

(3) Pri odločanju o zahtevi v senatu ne more sodelovati sodnik, ki je sodeloval pri sodbi v prejšnjem postopku.

413. člen

(1) Sodišče zavrže zahtevo s sklepom, če ugotovi na podlagi same zahteve in spisov prejšnjega postopka, da jo je podala neupravičena oseba; ali da ni zakonskih pogojev za obnovo postopka; ali da so bila dejstva in dokazi, na katere se zahteva opira, navedena že v kakšni prejšnji zahtevi za obnovo postopka, ki je bila s pravnomočnim sklepom sodišča zavrnjena; ali da dejstva in dokazi očitno niso taki, da bi se mogla na podlagi njih dovoliti obnova; ali da tisti, ki zahteva obnovo, ni ravnal po drugem odstavku prejšnjega člena.

(2) Če sodišče ne zavrže zahteve, vroči prepis zahteve nasprotni stranki, ki ima nato v osmih dneh pravico nanjo odgovoriti. Ko prispe sodišču odgovor na zahtevo ali ko preteče rok za odgovor, odredi predsednik senata, da se raziščejo dejstva in preskrbijo dokazi, na katere

se sklicujeta zahteva in odgovor nanjo. Sodnik, ki opravlja poizvedbe, ravna po petem odstavku 178. člena tega zakona.

(3) Po opravljenih poizvedbah, v primerih ko gre za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, odredi predsednik senata, naj se spisi pošljejo državnemu tožilcu, ki jih mora brez odlašanja vrniti s svojim mnenjem.

414. člen

(1) Ko državni tožilec vrne spise, sme sodišče odrediti, naj se poizvedbe dopolnijo; sicer pa na podlagi uspeha poizvedb ugodi zahtevi in dovoli obnovo kazenskega postopka ali pa zahtevo zavrne.

(2) Če sodišče spozna, da so razlogi, zaradi katerih je dovolilo obnovo postopka, v korist tudi kateremu od soobtožencev, ki ni zahteval obnove postopka, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi jo bil zahteval tudi ta.

(3) V sklepu, s katerim dovoli obnovo kazenskega postopka, odloči sodišče, da se takoj razpiše nova glavna obravnava ali pa da se stvar vrne v stanje preiskave oziroma da se opravi preiskava, če je prej ni bilo.

(4) Če sodišče misli, da bo obsojenec glede na predložene dokaze v obnovljenem postopku obsojen na tako kazen, da bi moral biti po vštetju že prestane kazni izpuščen, da bo oproščen obtožbe ali da bo obtožba zoper njega zavrnjena, odredi, da se izvršitev sodbe odloži oziroma začasno ustavi.

(5) Ko postane sklep, s katerim je dovoljena obnova kazenskega postopka, pravnomočen, se izvršitev kazni ustavi; vendar pa odredi sodišče pripor, če so podani razlogi iz 201. člena tega zakona.

415. člen

(1) Za novi postopek, ki teče na podlagi sklepa, s katerim je dovoljena obnova kazenskega postopka, veljajo iste določbe kakor za prvi postopek. V novem postopku sodišče ni vezano na sklepe prejšnjega postopka.

(2) Če se novi postopek ustavi do začetka glavne obravnave, razveljavi sodišče s sklepom o ustavitvi postopka tudi prejšnjo sodbo.

(3) Ko izda sodišče v novem postopku sodbo, izreče v njej, da se prejšnja sodba deloma ali v celoti razveljavi ali pa da ostane v veljavi. V kazen, ki jo določi z novo sodbo, všteje obtožencu prestano kazen, če pa je bila obnova dovoljena samo za nekatera od dejanj, za katera je bil obtoženec obsojen, izreče novo enotno kazen po določbah kazenskega zakona.

(4) V novem postopku je sodišče vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

416. člen

Določbe tega poglavja o obnovi kazenskega postopka (členi 406 do 415) se smiselno uporabljajo tudi, kadar je vložena zahteva za spremembo pravnomočne sodne odločbe na podlagi odločbe ustavnega sodišča, s katero je bil razveljavljen ali odpravljen predpis, na podlagi katerega je bila izdana pravnomočna obsodilna sodba.

2. (ČRTAN)

417. člen

(črtan)

418. člen

(črtan)

419. člen

(črtan)

3. ZAHTEVA ZA VARSTVO ZAKONITOSTI

420. člen

(1) Zoper pravnomočno sodno odločbo, s katero je bil končan kazenski postopek, zoper drugo odločbo pa le, če je od odločitve vrhovnega sodišča mogoče pričakovati odločitev o pravnem vprašanju, ki je pomembno za zagotovitev pravne varnosti, enotne uporabe prava ali za razvoj prava preko sodne prakse in zoper sodni postopek, ki je tekel pred tako pravnomočno odločbo, se sme po pravnomočno končanem kazenskem postopku vložiti zahteva za varstvo zakonitosti v naslednjih primerih:

1) zaradi kršitve kazenskega zakona;

2) zaradi bistvene kršitve določb kazenskega postopka iz prvega odstavka 371. člena tega zakona;

3) zaradi drugih kršitev določb kazenskega postopka, če so te kršitve vplivale na zakonitost sodne odločbe.

(2) Zahteve za varstvo zakonitosti ni mogoče vložiti zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in tudi ne zoper odločbo vrhovnega sodišča, s katero je bilo odločeno o zahtevi za varstvo zakonitosti, in zoper sklep vrhovnega sodišča o predlogu za odložitev ali prekinitev izvršitve pravnomočne sodne odločbe.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sme vrhovni državni tožilec vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti zaradi vsake kršitve zakona.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se sme med kazenskim postopkom, ki ni pravnomočno končan, vložiti zahteva za varstvo zakonitosti samo zoper pravnomočno odločbo o odreditvi pripora, razen v primeru, ko je pripor odredilo vrhovno sodišče (četrti odstavek 394. člena in drugi odstavek 398. člena), zoper pravnomočno odločbo o podaljšanju pripora pa le v primeru podaljšanja s sklepom senata vrhovnega sodišča (drugi odstavek 205. člena in peti odstavek 207. člena) in v primeru podaljšanja po vložitvi obtožnice (drugi odstavek 272. člena).

(5) Na kršitve iz prvega odstavka tega člena se sme vložnik sklicevati samo, če jih ni mogel uveljavljati v pritožbi ali če jih je uveljavljal, pa jih sodišče druge stopnje ni upoštevalo.

421. člen

(1) Zahtevo za varstvo zakonitosti smejo vložiti vrhovni državni tožilec, obdolženec in zagovornik. Po obdolženčevi smrti pa jo smejo v njegovo korist vložiti osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona.

(2) Vrhovni državni tožilec sme vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti tako v škodo, kakor tudi v korist obdolženca. Vrhovni državni tožilec lahko predlaga, da se zahteva za varstvo zakonitosti, ki jo je vložila druga oseba, zavrne kot očitno neutemeljena. Izvod obrazloženega predloga se pošlje nasprotni stranki, ki lahko v osmih dneh od prejema nanj odgovori.

(3) Obdolženec, zagovornik in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona smejo vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti v treh mesecih oziroma, če gre za odločbo iz četrtega odstavka prejšnjega člena, v osmih dneh od zadnje vročitve pravnomočne sodne odločbe obdolžencu oziroma zagovorniku (četrti odstavek 120. člena).

(4) Če je s sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice ugotovljena kršitev človekove pravice ali temeljne svoboščine iz Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin oziroma njenih protokolov, ki se nanaša na pravnomočno sodno odločbo, se rok za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti šteje od dneva dokončnosti sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice.

(5) Ne glede na določbo drugega odstavka prejšnjega člena je mogoče zahtevo za varstvo zakonitosti iz prejšnjega odstavka vložiti tudi zoper odločbo vrhovnega sodišča.

(6) Če je obdolženec na prostosti, se v zahtevi za varstvo zakonitosti, ki je v njegovo korist vložena zoper pravnomočno sodno odločbo, s katero je bil končan kazenski postopek in s katero mu je bila izrečena kazen zapora, lahko predlaga, da se izvršitev te odločbe odloži. Če je zahtevo za varstvo zakonitosti vložil obdolženec ali zagovornik, mora vlagatelj nemudoma obvestiti vrhovno sodišče o tem, da obdolženec ni več na prostosti.

421.a člen

Če je podan predlog, da se izvršitev pravnomočne sodne odločbe, s katero je bil končan kazenski postopek, odloži (šesti odstavek 421. člena), ali če je izvršitev pravnomočne sodne odločbe odložena oziroma prekinjena (četrti in peti odstavek 423. člena), morajo vsa sodišča in organi postopati posebej hitro.

422. člen

(1) Zahteva za varstvo zakonitosti se poda pri sodišču, ki je izdalo odločbo na prvi stopnji.

(2) Predsednik senata sodišča prve stopnje zavrže s sklepom zahtevo za varstvo zakonitosti, če je vložena zoper odločbo vrhovnega sodišča (drugi odstavek 420. člena), če jo je vložil nekdo, ki ni imel te pravice (prvi odstavek 421. člena), ali če je prepozna (tretji odstavek 421. člena). Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na sodišče druge stopnje.

423. člen

(1) O zahtevi za varstvo zakonitosti odloča vrhovno sodišče na seji.

(2) Vrhovno sodišče s sklepom zavrže zahtevo za varstvo zakonitosti, če je ta nedovoljena ali prepozna (drugi odstavek 422. člena) ali ne izpolnjuje pogojev iz prvega ali petega odstavka 420. člena, sicer pa izvod zahteve pošlje nasprotni stranki, ki lahko v petnajstih dneh od prejema zahteve oziroma v osmih dneh, če gre za zahtevo zoper odločbo iz četrtega odstavka 420. člena tega zakona, nanjo odgovori. Vrhovnemu državnemu tožilstvu se zahteva za varstvo zakonitosti pošlje s spisi.

(3) Preden se zadeva predloži v odločanje, lahko preskrbi sodnik, ki je določen za poročevalca, po potrebi poročilo o zatrjevanih kršitvah zakona.

(4) Glede na vsebino zahteve lahko vrhovno sodišče po uradni dolžnosti odredi, da se izvršitev pravnomočne sodne odločbe odloži oziroma prekine.

(5) Če je podan predlog za odložitev izvršitve pravnomočne sodne odločbe (šesti odstavek 421. člena), vrhovno sodišče o njem odloči s sklepom po prejemu odgovora Vrhovnega državnega tožilstva, predlogu pa ugodi, če pri obravnavanju predloga zahteve za varstvo zakonitosti ne zavrže (drugi odstavek 423. člena), če zahteva za varstvo zakonitosti ni očitno neutemeljena (drugi odstavek 425. člena) in če so podani pogoji iz šestega odstavka 421. člena tega zakona. Vrhovno sodišče s sklepom prekine izvršitev pravnomočne sodne odločbe, če predlogu ugodi po tem, ko je obdolženec že nastopil kazen zapora.

424. člen

(1) Pri odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti se omeji sodišče samo na preizkus tistih kršitev zakona, na katere se sklicuje vložnik v svoji zahtevi.

(2) Če sodišče spozna, da so razlogi, zaradi katerih je izdalo odločbo v obdolženčevo korist, podani tudi v korist kakšnega drugega soobdolženca, glede katerega ni bila vložena zahteva za varstvo zakonitosti, ravna po uradni dolžnosti, kakor da bi bila taka zahteva vložena.

(3) Če je vložena zahteva za varstvo zakonitosti v obdolženčevo korist, je sodišče pri odločanju vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

425. člen

(1) Vrhovno sodišče zavrne s sodbo zahtevo za varstvo zakonitosti kot neutemeljeno, če ugotovi, da ni podana kršitev zakona, na katero se sklicuje vložnik v svoji zahtevi ali če je zahteva za varstvo zakonitosti vložena zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja.

(2) Vrhovno sodišče zavrne zahtevo za varstvo zakonitosti s sodbo s skrajšano obrazložitvijo, če na podlagi obrazloženega predloga vrhovnega državnega tožilca soglasno ugotovi, da je očitno neutemeljena (drugi odstavek 421. člena). Skrajšana obrazložitev vsebuje navedbo razlogov za očitno neutemeljenost.

426. člen

(1) Če vrhovno sodišče ugotovi, da je zahteva za varstvo zakonitosti utemeljena, izda sodbo, s katero glede na naravo kršitve: ali spremeni pravnomočno odločbo; ali v celoti ali

delno razveljavi odločbo sodišča prve stopnje in višjega sodišča ali pa samo odločbo višjega sodišča in zadevo vrne v novo odločitev ali sojenje sodišču prve stopnje ali višjemu sodišču; ali pa se omeji samo na to, da ugotovi kršitev zakona.

(2) Če je zahteva za varstvo zakonitosti vložena v obdolženčevo škodo in vrhovno sodišče spozna, da je utemeljena, ugotovi le, da je bil zakon prekršen, ne da bi posegalo v pravnomočno odločbo.

(3) Če sodišče druge stopnje po določbah tega zakona ni imelo pravice odpraviti kršitev zakona, ki je bila storjena v odločbi sodišča prve stopnje ali v sodnem postopku pred njo, vrhovno sodišče pa spozna, da je zahteva utemeljena in da je treba za odpravo storjene kršitve razveljaviti ali spremeniti odločbo sodišča prve stopnje, razveljavi ali spremeni tudi odločbo sodišča druge stopnje, čeprav z njo ni bil prekršen zakon.

427. člen

Če nastane pri odločanju o zahtevi za varstvo zakonitosti precejšen dvom o resničnosti odločilnih dejstev, ki so bila ugotovljena v odločbi, zoper katero je zahteva vložena, razveljavi vrhovno sodišče s sodbo, s katero odloči o zahtevi za varstvo zakonitosti, to odločbo in odredi, da se opravi nova glavna obravnava pred istim ali drugim stvarno pristojnim sodiščem prve stopnje.

427.a člen

Kadar vrhovno sodišče odloča o zahtevi za varstvo zakonitosti, pa ne gre za odločanje po četrtem odstavku 420. člena tega zakona, za obrazložitvijo odločbe navede izid glasovanja in imena in priimke vrhovnih sodnikov, ki so glasovali za odločitev, ter imena in priimke vrhovnih sodnikov, ki so dali ločena mnenja.

428. člen

(1) Če se pravnomočna sodba razveljavi in zadeva vrne v novo razsojo, se vzame za podlago prejšnja obtožnica ali tisti njen del, ki se nanaša na razveljavljeni del sodbe.

(2) Sodišče mora opraviti vsa procesna dejanja in pretresti vprašanja, na katera ga je opozorilo vrhovno sodišče.

(3) Pred sodiščem prve oziroma druge stopnje smejo stranke navesti nova dejstva in predložiti nove dokaze.

(4) Sodišče je pri izdaji nove odločbe vezano na prepoved, ki je predpisana v 385. členu tega zakona.

(5) Če se poleg odločbe nižjega sodišča razveljavi tudi odločba višjega sodišča, se pošlje zadeva nižjemu sodišču po višjem sodišču.

D. SKRAJŠANI IN POENOSTAVLJENA POSTOPKA TER POSEBNE DOLOČBE ZA IZREKANJE SODNEGA OPOMINA IN ZA POSTOPEK PROTI MLADOLETNIKOM

XXV. POGLAVJE
SKRAJŠANI POSTOPEK PRED OKRAJNIM SODIŠČEM

429. člen

V postopku pred okrajnim sodiščem se uporabljajo določbe 430. do 444. člena tega zakona, za vprašanja, ki niso urejena v teh določbah, pa smiselno druge določbe tega zakona.

430. člen

(1) Kazenski postopek se uvede na podlagi obtožnega predloga državnega tožilca oziroma oškodovanca kot tožilca ali na podlagi zasebne tožbe.

(2) Državni tožilec sme vložiti obtožni predlog tudi na podlagi same kazenske ovadbe.

(3) Obtožni predlog in zasebna tožba se vložita v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in obdolženca.

431. člen

(1) Pred vložitvijo obtožnega predloga lahko državni tožilec predlaga sodniku posamezniku (sodnik), da opravi posamezna preiskovalna dejanja. Če se sodnik strinja z njegovim predlogom, opravi preiskovalna dejanja, nato pa pošlje vse spise državnemu tožilcu. Preiskovalna dejanja je treba opraviti kar se da hitro in kratko.

(2) Če se sodnik ne strinja s predlogom za preiskovalna dejanja, obvesti o tem državnega tožilca.

(3) Ko v primerih iz prejšnjih odstavkov državni tožilec prejme spise oziroma obvestilo od sodnika, lahko odloči, da bo vložil obtožni predlog ali pa izda sklep, s katerim kazensko ovadbo zavrže.

432. člen

(1) Pripor se sme na obrazložen predlog tožilca izjemoma odrediti zoper tistega, za katerega je utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti:

1) če se skriva, če se ne da ugotoviti njegova istovetnost ali če so podane druge okoliščine, ki očitno kažejo na nevarnost, da bo sicer pobegnil;

2) če gre za kaznivo dejanje zoper javni red in mir, zoper spolno nedotakljivost ali za kaznivo dejanje s prvinami nasilja, za katera se sme izreči kazen zapora dveh let ali za druga kazniva dejanja, za katera se lahko izreče kazen zapora treh let, kadar je podan razlog za pripor iz 2. ali 3. točke prvega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Pred vložitvijo obtožnega predloga sme trajati pripor le toliko, kolikor je treba, da se opravijo preiskovalna dejanja, vendar ne več kot petnajst dni. O pritožbi zoper sklep o priporu odloča senat okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena).

(3) Glede pripora od izročitve obtožnega predloga do konca glavne obravnave se smiselno uporabljajo določbe 207. člena tega zakona; pri tem mora sodnik vsakih mesec dni preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor.

(4) Če je obdolženec v priporu, mora sodišče postopati posebno hitro.

433. člen

Če poda kazensko ovadbo oškodovanec, pa državni tožilec v enem mesecu po prejemu ovadbe ne vloži obtožnega predloga in tudi ne obvesti oškodovanca, da je zavrgel ovadbo oziroma odložil kazenski pregon (162. člen), ima oškodovanec pravico, da kot tožilec začne pregon s tem, da poda sodišču obtožni predlog.

434. člen

(1) Obtožni predlog oziroma zasebna tožba mora obsegati: ime in priimek obdolženca z osebnimi podatki, če so znani, opis kaznivega dejanja in njegovo zakonsko označbo, sodišče, pred katerim naj se opravi glavna obravnava, predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, predlog, da se obdolženec spozna za krivega in obsodi po zakonu ter obrazložitev. V obrazložitvi se s sklicevanjem na identifikacijske oznake dokumentov navede, katera dejstva in kateri pregledno navedeni oziroma označeni dokazi utemeljujejo sum, da je obdolženec storil kaznivo dejanje, ki je predmet obtožbe oziroma zasebne tožbe.

(2) V obtožnem predlogu se sme predlagati, da se obdolženec pripre. Če je obdolženec že v priporu ali če je bil med preiskovalnimi dejanji v priporu, je treba v obtožnem predlogu navesti, koliko časa je bil priprt.

(3) Za podajo predloga o vrsti in višini kazni oziroma drugi kazenski sankciji v obtožnem predlogu državnega tožilca se smiselno uporablja določba drugega odstavka 269. člena tega zakona.

435. člen

(1) Ko sodišče prejme obtožni predlog ali zasebno tožbo, preizkusi sodnik najprej ali je sodišče pristojno in ali so dani pogoji, da se obtožni predlog oziroma zasebna tožba zavrže.

(2) Če sodnik sam ali na predlog strank ugotovi, da so v spisih zapisniki ali obvestila iz 83. člena tega zakona, izda sklep o njihovi izločitvi, o pritožbi zoper tak sklep odloča sodišče druge stopnje, ki sme glede na vsebino izločenega dokaza odrediti, da se glavna obravnava opravi pred drugim sodnikom.

(3) Če sodnik ne izda nobenega od sklepov iz prejšnjih odstavkov, odredi vročitev obtožnega akta obdolžencu, ga pisno pouči o možnosti priznanja krivde za kaznivo dejanje po obtožbi in posledicah (5. točka tretjega odstavka 285.a člena) in takoj razpiše glavno obravnavo. Če v enem mesecu ne določi glavne obravnave, obvesti o razlogih za to predsednika sodišča. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se glavna obravnava čim prej določi.

(4) Če sodnik oceni, da bi bilo za hitrejši potek kazenskega postopka pred razpisom glavne obravnave smotrno opraviti predobravnavni narok, se smiselno uporabljajo določbe XIX. a poglavja tega zakona.

436. člen

(1) Če sodnik spozna, da je za sojenje krajevno pristojno drugo okrajno sodišče, odstopi po pravnomočnosti sklepa zadevo temu sodišču. Če pa spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrožno sodišče, odstopi zadevo v nadaljnji postopek pristojnemu državnemu tožilcu. Če državni tožilec misli, da je za sojenje stvarno pristojno sodišče, ki mu je poslalo zahtevo, zahteva odločitev senata okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena).

(2) Ko je razpisana glavna obravnava, se sodišče po uradni dolžnosti ne more več izreči za krajevno nepristojno.

437. člen

(1) Sodnik z obrazloženim sklepom zavrže obtožni predlog ali zasebno tožbo, če spozna, da je podan kakšen od razlogov za ustavitev postopka, ki so določeni v 277. členu tega zakona.

(2) Sklep se vroči tožilcu in obdolžencu.

438. člen

(črtan)

439. člen

(1) Sodnik povabi na glavno obravnavo obdolženca in njegovega zagovornika, tožilca, oškodovanca in njihove zakonske zastopnike in pooblaščence, priče, izvedence in tolmača; po potrebi pa preskrbi tudi predmete, ki naj se uporabijo kot dokaz na glavni obravnavi.

(2) Obdolžencu se v vabilu sporoči, da sme na glavno obravnavo priti z dokazi za svojo obrambo ali da lahko dokaze pravočasno sporoči sodišču, da bi se mogli preskrbeti za glavno obravnavo. Obdolžencu se z vabilom vred vroči tudi prepis obtožnega predloga oziroma zasebne tožbe, če mu obtožni akt ni bil poslan takoj po preizkusu (drugi odstavek 435. člena) in se pouči, da ima pravico vzeti si zagovornika, da pa, če obramba ni obvezna, glavna obravnava ne bo preložena, če zagovornik nanjo ne bi prišel ali če bi si obdolženec šele na njej vzel zagovornika.

(3) Vabilo se vroči obdolžencu tako, da mu ostane med vročitvijo vabila in glavno obravnavo zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa trije dnevi. Z obdolženčevo privolitvijo se sme ta rok skrajšati.

440. člen

Glavna obravnava se opravi v kraju sodišča. V nujnih primerih, zlasti če je treba opraviti ogled ali če je to koristno za lažjo izvedbo dokaznega postopka, se sme z dovoljenjem predsednika sodišča odrediti glavna obravnava tudi v kraju, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno ali kjer naj se opravi ogled, če je ta kraj na območju tega sodišča.

441. člen

Ugovor krajevne nepristojnosti se sme podati le do začetka glavne obravnave.

442. člen

(1) Če obdolženec ne pride na glavno obravnavo kljub temu, da je bil v redu povabljen, sme sodnik odločiti, da se opravi glavna obravnava tudi v njegovi nenavzočnosti, s pogojem, da njegova navzočnost ni nujna in da je bil pred tem že zaslišan.

(2) Če na glavno obravnavo ne pride zagovornik, ki je bil v redu povabljen in ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan, brž ko za to zve, ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo ali

če mu sodnik odreče nadaljnjo obrambo zaradi motenja reda, obramba pa ni obvezna, se glavna obravnava, če si obdolženec ne vzame takoj drugega zagovornika, opravi v nenavzočnosti zagovornika.

442.a člen

(1) Sodnik lahko odloči, da se bo zapisnik o glavni obravnavi vodil tako, da ga bo sam glasno narekoval v napravo za zvočno snemanje.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se v pisno izdelanem zapisniku navedejo le podatki iz prvega odstavka 316. člena in 317. člena tega zakona ter sklep sodnika o drugačnem vodenju zapisnika.

(3) Za zvočno snemanje nareka zapisnika o glavni obravnavi se smiselno uporabijo določbe 84. člena tega zakona. Prepisi zvočnega zapisa zapisnika o glavni obravnavi morajo biti izdelani v treh dneh po razglasitvi sodbe, s katero je bil obdolženec obsojen na zaporno kazen, v drugih primerih pa v treh dneh po napovedi pritožbe. Če pritožba ni bila napovedana, se prepisi ne izdelajo.

(4) Če je bila glavna obravnava preložena za več kot en mesec, morajo biti v vsakem primeru izdelani prepisi zvočnega zapisa zapisnika o glavni obravnavi. Prepisi se lahko izdelajo tudi na zahtevo stranke ali če sodnik sam tako odredi.

443. člen

(1) Glavna obravnava se začne s predstavitvijo obtožnega predloga ali zasebne tožbe, ki jo prebere tožilec. Začeta glavna obravnava se dokonča, če je mogoče, brez prekinitve.

(2) Po končani glavni obravnavi sodnik takoj izreče sodbo in jo razglasi z bistvenimi razlogi.

(3) Določbe 361. člena tega zakona se uporabljajo smiselno tudi glede odprave pripora potem, ko je izrečena sodba.

(4) Če izreče sodnik v sodbi kazen zapora, sme odrediti, da se obdolženec pripre oziroma da ostane v priporu, če so dani razlogi iz prvega odstavka 432. člena tega zakona. Pripor sme trajati v takem primeru do pravnomočnosti sodbe oziroma do nastopa kazni, vendar največ dotlej, dokler obdolžencu ne izteče kazen, ki jo je izreklo sodišče prve stopnje.

(5) Če sodnik med ali po končani glavni obravnavi spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrožno sodišče ali da je podan primer iz prvega odstavka 352. člena tega zakona, zavrže s sklepom obtožni akt.

443.a člen

(1) Sodnik lahko največ za šest mesecev prekine glavno obravnavo, če državni tožilec napove, da bo zadevo odstopil v poravnavanje (161.a člen).

(2) Ko državni tožilec prejme obvestilo o izpolnitvi sporazuma, obtožni predlog umakne. Če državni tožilec v določenem roku obtožnega predloga ne umakne, sodnik nadaljuje glavno obravnavo na podlagi prejšnje.

444. člen

(1) Preden je razpisana glavna obravnava za kaznivo dejanje iz pristojnosti sodnika posameznika, za katero se storilec preganja na zasebno tožbo, lahko sodnik povabi zasebnega tožilca in obdolženca, naj prideta določenega dne sama na sodišče, da se vnaprej razjasni stvar, če misli, da bi bilo to smotrno za hitrejši konec postopka. Obdolžencu se vroči z vabilom tudi prepis zasebne tožbe.

(2) Če ne pride do poravnave strank in umika zasebne tožbe, sprejme sodnik izjave strank in jima naroči, naj predlagata dokaze, ki naj se preskrbijo.

(3) Če sodnik ne zavrže tožbe, ker je spoznal, da za to niso podani pogoji, odloči o tem, kateri dokazi naj se izvedejo na glavni obravnavi, in praviloma takoj razpiše glavno obravnavo ter to sporoči strankama.

(4) Če sodnik misli, da ni treba zbirati dokazov in da tudi ni drugih razlogov, da se posebej razpiše glavna obravnava, lahko takoj začne glavno obravnavo in po izvedbi dokazov, ki so pred sodiščem, odloči o zasebni tožbi. Na to je treba zasebnega tožilca in obdolženca v vabilu posebej opozoriti.

(5) Če zasebni tožilec na vabilo iz prvega odstavka tega člena ne pride, velja 58. člen tega zakona.

445. člen

Kadar odloča sodišče druge stopnje o pritožbi zoper sodbo, ki jo je izdalo sodišče prve stopnje po skrajšanem postopku, obvesti stranki o seji svojega senata samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila navzočnost strank koristna za razjasnitev stvari.

XXV.A POGLAVJE
POSTOPEK ZA IZDAJO KAZNOVALNEGA NALOGA

445.a člen

(1) Za kazniva dejanja iz pristojnosti okrajnega sodišča sme državni tožilec ob vložitvi obtožnega predloga predlagati, da sodišče izda kaznovalni nalog, s katerim obdolžencu izreče predlagano kazensko sankcijo ali ukrep, ne da bi opravilo glavno obravnavo.

(2) Državni tožilec sme predlagati izrek naslednjih kazenskih sankcij in ukrepov:

1) denarno kazen, prepoved vožnje motornega vozila, pogojno obsodbo z možnostjo določitve pogoja, v skladu s katerim mora obdolženec v določenem roku vrniti premoženjsko korist, do katere je prišel s kaznivim dejanjem ali povrniti škodo, ki jo je povzročil s kaznivim dejanjem, pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom ali sodni opomin;

2) odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem.

445.b člen

Če sodnik meni, da vsebina dokazov, ki so predlagani v obtožnem predlogu, ne daje zadostne podlage za izdajo kaznovalnega naloga, ali če se ne strinja z izrekom sankcije, ki jo je predlagal državni tožilec, določi glavno obravnavo in nanjo povabi osebe iz prvega odstavka 439. člena tega zakona. V takem primeru se obdolžencu vroči le prepis obtožnega predloga brez predloga za izdajo kaznovalnega naloga.

445.c člen

(1) Če se s predlogom strinja, sodnik s sodbo izda kaznovalni nalog.

(2) V kaznovalnem nalogu sodnik navede, da se predlogu državnega tožilca ugodi in se obdolžencu, katerega osebni podatki morajo biti navedeni, izreka kazenska sankcija ali ukrep iz predloga. Izrek sodbe o izdaji kaznovalnega naloga obsega potrebne podatke iz prvega in drugega odstavka 359. člena tega zakona. V obrazložitvi sodbe se navedejo le dokazi iz obtožnega predloga, katerih vsebina opravičuje izdajo kaznovalnega naloga.

(3) Kaznovalni nalog mora vsebovati tudi pouk obdolžencu o pravici do ugovora iz drugega odstavka 445.č člena tega zakona in da bo po izteku roka za ugovor, če ta ne bo vložen, kaznovalni nalog postal pravnomočen in da bo izrečena kazenska sankcija oziroma ukrep izvršen.

445.č člen

(1) Overjeni prepis sodbe o kaznovalnem nalogu se vroči obdolžencu in njegovemu zagovorniku, če ga ima, ter državnemu tožilcu.

(2) Zoper kaznovalni nalog lahko obdolženec ali njegov zagovornik vložita ugovor v 15 dneh od vročitve sodbe o kaznovalnem nalogu. Ugovor se lahko vloži pisno ali ustno na zapisnik pri sodišču. Ugovor mora obsegati navedbo sodbe, s katero je bil izdan kaznovalni nalog, lahko pa se v njem predlagajo tudi dokazi, ki naj se izvedejo na glavni obravnavi. Obdolženec se lahko odpove pravici do ugovora; do izdaje sklepa o razveljavitvi sodbe o kaznovalnem nalogu, pa lahko umakne že vloženi ugovor. Odpoved ugovoru in umik ugovora se ne moreta preklicati. Plačilo denarne kazni pred iztekom roka za ugovor se ne šteje za odpoved pravici do ugovora.

(3) Obdolžencu, ki iz upravičenih razlogov zamudi rok za ugovor, dovoli sodišče vrnitev v prejšnje stanje ob smiselni uporabi določb 89. in 90. člena tega zakona.

(4) Če sodnik ob smiselni uporabi določb drugega odstavka 375. člena tega zakona ugovora ne zavrže, s sklepom razveljavi sodbo o kaznovalnem nalogu in nadaljuje postopek po določbah 439. do 443.a člena tega zakona.

445.d člen

Pri izrekanju sodbe po vloženem ugovoru sodišče ni vezano na predlog državnega tožilca iz drugega odstavka 445.a člena in na prepoved iz 385. člena tega zakona.

445.e člen

V postopku za izdajo kaznovalnega naloga se uporabljajo določbe 445.a do 445.d člena tega zakona, za vprašanja, ki niso urejena v teh določbah, pa smiselno druge določbe tega zakona.

XXVI. POGLAVJE
POSEBNE DOLOČBE O IZREKANJU SODNEGA OPOMINA

446. člen

(1) Sodni opomin se izreče s sklepom.

(2) Če ni v tem poglavju določeno kaj drugega, se uporabljajo tiste določbe tega zakona, ki se nanašajo na sodbo, s katero je obdolženec spoznan za krivega, smiselno tudi za sklep o sodnem opominu.

447. člen

(1) Sklep o sodnem opominu se razglasi takoj po končani glavni obravnavi z bistvenimi razlogi. Glede dolžnosti napovedi pritožbe se smiselno uporabljajo določbe 368. člena tega zakona.

(2) V izreku sklepa o sodnem opominu navede sodišče poleg osebnih podatkov o obdolžencu samo, da se obdolžencu izreka sodni opomin za dejanje, ki je predmet obtožbe in zakonsko označbo kaznivega dejanja. Izrek sklepa o sodnem opominu mora obsegati tudi potrebne podatke iz 5. in 7. točke prvega odstavka 359. člena tega zakona.

(3) V obrazložitvi sklepa navede sodišče razloge, po katerih se je ravnalo pri izreku sodnega opomina.

448. člen

(1) Sklep o sodnem opominu se sme izpodbijati iz razlogov, ki so našteti v 1., 2. in 3. točki 370. člena tega zakona in zaradi tega, ker niso bile podane okoliščine, ki bi bile opravičevale izrek sodnega opomina.

(2) Če obsega sklep o sodnem opominu odločbo o varnostnih ukrepih, o odvzemu premoženjske koristi, o stroških kazenskega postopka ali o premoženjskopravnem zahtevku, se sme izpodbijati taka odločba iz razloga, da sodišče ni pravilno uporabilo varnostnega ukrepa ali odvzema premoženjske koristi oziroma da je odločilo o stroških kazenskega postopka ali o premoženjskopravnem zahtevku v nasprotju z določbami zakona.

449. člen

Poleg kršitev, ki so navedene v 1. do 4. točki 372. člena tega zakona, je podana kršitev kazenskega zakona tudi v primeru, ko se izreče sodni opomin, če je sodišče z odločbo o sodnem opominu, o varnostnem ukrepu ali o odvzemu premoženjske koristi prekoračilo pravice, ki jih ima po zakonu.

450. člen

(1) Če se je zoper sklep o sodnem opominu pritožil tožilec v obdolženčevo škodo, sme sodišče druge stopnje izreči sodbo, s katero spozna obdolženca za krivega in ga obsodi na kazen ali s katero izreče pogojno obsodbo, če spozna, da je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo odločilna dejstva, da pa prihaja ob pravilni uporabi zakona v poštev izrek kazni.

(2) Na čigarkoli pritožbo zoper sklep o sodnem opominu sme sodišče druge stopnje izdati sklep o zavrženju obtožnice oziroma obtožnega predloga ali izdati sodbo, s katero zavrne obtožbo ali obdolženca oprosti obtožbe, če spozna, da je sodišče prve stopnje pravilno ugotovilo odločilna dejstva, da pa prihaja ob pravilni uporabi zakona v poštev ena od teh odločb.

(3) Kadar so podani pogoji iz 391. člena tega zakona, izda sodišče druge stopnje sklep, s katerim zavrne pritožbo kot neutemeljeno in potrdi sklep sodišča prve stopnje o sodnem opominu.

XXVI.A POGLAVJE
SPORAZUM O PRIZNANJU KRIVDE

450.a člen

(1) Obdolženec, zagovornik in državni tožilec lahko v kazenskem postopku predlagajo nasprotni stranki sklenitev sporazuma o obdolženčevem priznanju krivde za storjeno kaznivo dejanje. Sklenitev takega sporazuma sme predlagati državni tožilec tudi pred pričetkom kazenskega postopka, če je podan utemeljen sum, da je osumljenec storil kaznivo dejanje, ki bo predmet postopka. V tem primeru mora državni tožilec, ki predlaga sklenitev sporazuma, osumljenca pisno seznaniti z opisom dejanja in pravno kvalifikacijo kaznivega dejanja, glede katerega predlaga sklenitev sporazuma. Če osumljenec še ni bil zaslišan, ga mora poučiti o pravicah iz četrtega odstavka 148. člena tega zakona.

(2) Če stranki soglašata z možnostjo, da se kazenski postopek konča na podlagi sporazuma o priznanju krivde, osumljenec oziroma obdolženec pa nima zagovornika, mu predsednik sodišča na predlog državnega tožilca za postopek pogajanj postavi zagovornika po uradni dolžnosti. V primeru sklenitve sporazuma opravlja postavljeni zagovornik to dolžnost do pravnomočno končanega kazenskega postopka, sicer pa se ga razreši, ko državni tožilec obvesti predsednika sodišča, da postopek pogajanj ni bil uspešen. Nagrada in potrebni izdatki postavljenega zagovornika za postopek pogajanj so stroški kazenskega postopka, o njihovem začasnem vnaprejšnjem izplačilu na podlagi tretjega odstavka 92. člena tega zakona odloča sodišče.

(3) Če je podan predlog po prvem odstavku tega člena, se stranki lahko pogajata o pogojih priznanja krivde za kaznivo dejanje, za katero se vodi predkazenski oziroma kazenski postopek zoper osumljenca oziroma obdolženca ter o vsebini sporazuma. Državni tožilec se sme pogajati tudi samo z zagovornikom, če osumljenec oziroma obdolženec s tem soglaša.

(4) Sporazum o priznanju krivde mora biti sklenjen v pisni obliki in ga podpišeta stranki in zagovornik. Kaznivo dejanje, za katero je sklenjen sporazum, mora biti opisano na način, kot se zahteva za opis dejanja v obtožnici (2. točka prvega odstavka 269. člena). Sporazum se priloži k vloženi obtožnici oziroma obtožnemu predlogu; če pride do sklenitve sporazuma kasneje, ga mora državni tožilec predložiti sodišču takoj, vendar najpozneje do začetka glavne obravnave.

(5) Če do sklenitve sporazuma ne pride, se iz spisa izločijo vse listine, ki se nanašajo na postopek pogajanj.

450.b člen

(1) S sporazumom, s katerim obdolženec prizna krivdo za vsa ali nekatera kazniva dejanja, ki so predmet obtožbe, se obdolženec in državni tožilec lahko dogovorita:

1. o kazni oziroma opozorilni sankciji in o načinu izvršitve kazni;

2. o odstopu državnega tožilca od kazenskega pregona, za kazniva dejanja obdolženca, ki niso zajeta s priznanjem;

3. o stroških kazenskega postopka;

4. o izpolnitvi kakšne druge naloge.

(2) Predmet sporazuma o priznanju krivde ne morejo biti pravna opredelitev kaznivega dejanja, varnostni ukrepi, kadar so obvezni ter odvzem s kaznivim dejanjem pridobljene premoženjske koristi, razen način odvzema.

(3) O tem, kar ni ali ne sme biti predmet sporazuma, odloči sodišče na naroku iz 285. č člena tega zakona.

450.c člen

(1) Sporazum o kazni vsebuje vrsto in višino oziroma čas trajanja kazni, ki naj se izreče obdolžencu za storjeno kaznivo dejanje. Dogovorjena kazen mora biti v mejah predpisane kazni; izrek omiljene kazni in način izvršitve kazni se sme v sporazumu predlagati le ob pogojih in v mejah, ki so predpisani v kazenskem zakonu.

(2) Če so podani zakonski pogoji, se stranki lahko dogovorita, da se obdolžencu namesto kazni izreče opozorilna sankcija. Dogovorjena opozorilna sankcija mora vsebovati vse sestavine, ki se po določbah kazenskega zakona zahtevajo za izrek take sankcije.

(3) O odstopu od kazenskega pregona za kazniva dejanja, ki niso zajeta s sporazumom o priznanju krivde, se sme državni tožilec z obdolžencem dogovoriti le, če gre za kazniva dejanja iz prvega in drugega odstavka 162. člena tega zakona in če s tem soglaša oškodovanec. Kaznivo dejanje, glede katerega državni tožilec odstopi od pregona mora biti v sporazumu čimbolj natančno opisano, z navedbo njegove pravne opredelitve. Soglasje oškodovanca se priloži sporazumu.

(4) V sporazumu o priznanju krivde se stranki lahko dogovorita, da se obdolženec, ne glede na določbe 94., 95. in 97. člena tega zakona, oprosti plačila oziroma povrnitve vseh ali dela stroškov kazenskega postopka. V tem primeru stroški kazenskega postopka bremenijo proračun.

(5) Obdolženec se s sporazumom o priznanju krivde lahko tudi zaveže, da bo najpozneje do predložitve sporazuma sodišču oškodovancu poravnal škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, poravnal svojo preživninsko obveznost ali izpolnil kakšno drugo nalogo iz prvega odstavka 162. člena tega zakona.

450.č člen

(1) O sporazumu o priznanju krivde, ki ga je obdolženec sklenil z državnim tožilcem, odloča sodišče, pred katerim teče kazenski postopek, na predobravnavnem naroku, če je bil sporazum sklenjen pozneje, pa na glavni obravnavi.

(2) Ko sodišče odloča o sklenjenem sporazumu o priznanju krivde, presodi:

1. ali je sporazum v skladu z določbami 450.a, 450.b in 450.c člena tega zakona in

2. ali so glede priznanja krivde izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 285.c člena tega zakona.

(3) Če sodišče ugotovi, da kateri izmed pogojev iz prejšnjega odstavka ni podan, ali da obdolženec ni izpolnil obveznosti iz petega odstavka prejšnjega člena, sporazum s sklepom zavrne in nadaljuje postopek, kot da je obtoženec izjavil, da krivde po obtožbi ne priznava. Če sodišče presodi, da so izpolnjeni vsi pogoji, sprejme sklep, da se sporazum o priznanju krivde

sprejme in nadaljuje postopek smiselno, kot da je obtoženec izjavil, da priznava krivdo po obtožbi (285.č člen).

(4) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

XXVII. POGLAVJE
POSTOPEK PROTI MLADOLETNIKOM

1. SPLOŠNE DOLOČBE

451. člen

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo v postopku proti osebam, ki so storile kaznivo dejanje kot mladoletniki, pa ob uvedbi postopka oziroma ob sojenju še niso stare enaindvajset let. V postopku proti mladoletnikom se ne uporabljajo določbe XXVI.a poglavja tega zakona. Druge določbe tega zakona se uporabljajo, če niso v nasprotju z določbami tega poglavja.

(2) Členi 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 481. člen tega zakona se uporabljajo v postopku proti mlajšemu polnoletnemu, če se do začetka glavne obravnave ugotovi, da prihaja glede njega v poštev izrek vzgojnega ukrepa kot kazenske sankcije za mladoletnike, in če takrat še ni star enaindvajset let.

452. člen

Če se med postopkom ugotovi, da mladoletnik ob storitvi kaznivega dejanja še ni bil star štirinajst let, se kazenski postopek ustavi in o tem obvesti organ socialnega varstva.

452.a člen

Kadar starosti storilca ni mogoče ugotoviti, v dvomu, ali je že dopolnil štirinajst, šestnajst, osemnajst ali enaindvajset let, velja domneva, da starosti, glede katere obstaja dvom, še ni dopolnil.

452.b člen

(1) Sodniki, državni tožilci, policisti, zagovorniki in poravnalci, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku, pridobivajo dodatno znanje s področja mladoletniškega prestopništva.

(2) Osnovno in redno usposabljanje za sodnike, državne tožilce in poravnalce zagotavljajo ministrstvo, pristojno za pravosodje, za policiste ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, za odvetnike pa Odvetniška zbornica Slovenije.

(3) Odvetniška zbornica Slovenije vodi in objavi seznam odvetnikov, strokovno usposobljenih za zastopanje mladoletnikov. Nanj uvrsti odvetnike, ki so opravili osnovno usposabljanje iz prejšnjega odstavka.

(4) Program in način izvedbe osnovnega in rednega usposabljanja iz drugega odstavka določi minister, pristojen za pravosodje.

452.c člen

(1) Mladoletnik ima pravico, da ga v postopku spremljajo starši ali skrbnik. Če bi bila navzočnost teh oseb v nasprotju s koristjo mladoletnika, če z njimi kljub razumnim prizadevanjem organa ni bilo mogoče priti v stik, če je njihova identiteta neznana ali če bi bilo to v nasprotju z interesi uspešne izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka, lahko mladoletnik izbere drugo odraslo osebo, ki ji zaupa. Če mladoletnik druge odrasle osebe ne izbere ali če so podani razlogi, navedeni v prejšnjem stavku, tudi glede osebe, ki jo sam izbere, ob upoštevanju mladoletnikove največje koristi drugo odraslo osebo imenuje organ, pred katerim teče postopek, ali obvesti pristojni center za socialno delo, da jo nemudoma imenuje.

(2) Pristojni organ mladoletnika ob seznanitvi ali prvem stiku po seznanitvi, da je osumljen ali obdolžen storitve kaznivega dejanja in katerega, v maternem jeziku ali jeziku, ki ga razume, nemudoma obvesti o splošnih vidikih poteka postopka in ga pouči vsaj o naslednjem:

1) da mora organ o pravicah mladoletnika čim prej obvestiti tudi njegove starše ali skrbnika;

2) da ima pravico do pomoči zagovornika v skladu s 454. členom tega zakona;

3) da ima pravico do varstva zasebnosti v skladu s 460. in 480. členom tega zakona;

4) da ima pravico, da ga v postopku spremljajo starši ali skrbnik;

5) da ima pravico do brezplačne pravne pomoči.

(3) O pravicah iz prejšnjega odstavka mora biti mladoletnik na razumljiv način poučen ustno in pisno, kar potrdi s podpisom.

(4) Po seznanitvi mladoletnika o pravicah iz prvega in drugega odstavka tega člena mora pristojni organ brez nepotrebnega odlašanja obvestiti tudi mladoletnikove starše ali skrbnika.

(5) Pristojni organ mladoletnika in njegove starše ali skrbnika seznanja s pravicami, ki gredo mladoletniku v skladu s tem zakonom, tako, da mu omogoči njihovo učinkovito uresničevanje.

(6) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na spremljanje in obveščanje mladoletnikovih staršev ali skrbnika, veljajo smiselno tudi za drugo odraslo osebo iz prvega odstavka tega člena, kadar in dokler so glede staršev ali skrbnika podane okoliščine iz prvega odstavka tega člena. Ko okoliščine iz prvega odstavka tega člena, zaradi katerih je bila imenovana druga odrasla oseba, prenehajo, pristojni organ seznani starše ali skrbnika z dotedanjim potekom postopka.

452.č člen

(1) Zaslišanje mladoletnega osumljenca (148.a člen tega zakona) se po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje, kadar je to sorazmerno glede na okoliščine zadeve, upoštevaje pri tem zlasti težo kaznivega dejanja in ali je mladoletniku odvzeta prostost. Kadar se zaslišanje ne snema, morajo biti razlogi za to navedeni v zapisniku o zaslišanju.

(2) Zaslišanje mladoletnega osumljenca (148.a člen tega zakona) se lahko opravi s pomočjo pedagoga ali druge strokovne osebe.

(3) Za vabljenje mladoletnega osumljenca se poleg 148. člena uporablja tudi prvi odstavek 459. člena tega zakona.

452.d člen

(1) Mladoletnik, ki mu je odvzeta prostost, mora biti takoj poučen po tretjem odstavku 157. člena tega zakona, o pravicah iz drugega do sedmega odstavka tega člena ter o tem, da se mu sme prostost odvzeti le izjemoma, če istega namena ni mogoče doseči z milejšim ukrepom, da sme odvzem prostosti trajati najkrajši potrebni čas in da mora biti zagotovljena redna sodna presoja odvzema prostosti.

(2) Mladoletnik ima od odvzema prostosti dalje pravico do zagovornika, ki si ga svobodno izbere. Če si zagovornika ne vzame sam ali mu ga ne vzamejo njegov zakoniti zastopnik ali sorodniki, mu ga na stroške države postavi pristojni organ po uradni dolžnosti.

(3) Mladoletnik mora biti pridržan ločeno od polnoletnih oseb. Ne glede na prejšnji stavek sme policist izjemoma odločiti, naj bo mladoletnik pridržan skupaj s polnoletnim, kadar je to glede na mladoletnikovo osebnost in druge okoliščine v konkretnem primeru v njegovo korist ali kadar v izjemnih okoliščinah ločene namestitve ni mogoče zagotoviti, pod pogojem, da je mladoletnik pridržan skupaj s polnoletnim na način, ki je v skladu z njegovo koristjo. Odločba o pridržanju vsebuje razloge za takšno namestitev.

(4) Mladoletnik, ki je v času pridržanja že polnoleten, ni pa še dopolnil enaindvajset let, sme biti pridržan skupaj z mladoletnim, če je to glede na njegovo osebnost in druge okoliščine v konkretnem primeru v njegovo korist in korist mladoletnika, ki je pridržan skupaj z njim.

(5) O odvzemu prostosti mladoletniku mora pristojni organ čim prej obvestiti njegove starše ali skrbnika in mu omogočiti stik z njimi.

(6) Mladoletnika po odvzemu prostosti brez nepotrebnega odlašanja pregleda zdravnik, če mladoletnik potrebuje medicinsko pomoč ali če to zahtevajo mladoletnik, njegovi starši, skrbnik ali njegov zagovornik. Če tako zahtevajo okoliščine, se zdravniški pregled kadarkoli med odvzemom prostosti znova opravi. Vnovičnega zdravniškega pregleda ni treba opraviti, če sta v kratkem času podani dve ali več zahtev in je očitno, da od zadnjega pregleda do podaje nove zahteve ni prišlo do sprememb v zdravstvenem stanju mladoletnika. O zahtevi za vnovični zdravniški pregled, razlogih zanjo in o razlogih, zaradi katerih se pregled ne opravi, policist oziroma pristojna oseba v zavodu, v katerem se izvršuje pripor, sestavi uradni zaznamek. Pisni izvid o opravljenem zdravniškem pregledu se upošteva pri presoji, ali je mladoletnik sposoben za zaslišanje ali za sodelovanje pri drugih procesnih dejanjih, pri katerih je lahko navzoč.

(7) Mladoletniku se ob upoštevanju trajanja pridržanja in v skladu z omejitvami, potrebnimi za zagotavljanje varnosti in ohranitve reda, ter v skladu z omejitvami, ki izhajajo iz razlogov za pridržanje, zagotovi skrb za njegovo zdravje, telesni in duševni razvoj ter spoštovanje svobode veroizpovedi oziroma prepričanja.

(8) Mladoletnika, ki mu je bila odvzeta prostost, je treba pisno obvestiti o:

1. pravici do obveščenosti mladoletnika,

2. pravici, da ni dolžan ničesar izjaviti,

3. pravici do zagovornika,

4. pravici do obveščenosti staršev ali skrbnika,

5. pravici, da mladoletnika v postopku spremljajo starši ali skrbnik,

6. pravici do uporabe lastnega jezika, prevajanja in tolmačenja,

7. pravici, da se o odvzemu prostosti obvesti diplomatsko ali konzularno predstavništvo,

8. tem, da je odvzem prostosti skrajni ukrep, če z milejšimi ukrepi ni mogoče doseči cilja, in da lahko traja le nujno potrebni čas,

9. najdaljšem dopustnem trajanju pridržanja na policiji,

10. pravici do zdravniškega pregleda in zdravniške pomoči,

11. tem, da se lahko njegovo zaslišanje snema,

12. pravici, da je nameščen ločeno od odraslih,

13. pravici, da se zagotovi in ohrani mladoletnikovo zdravje ter njegov fizični in duševni razvoj,

14. pravici do spoštovanja njegove svobode veroizpovedi oziroma prepričanja,

15. pravici do učinkovitega in rednega uveljavljanja družinskega življenja,

16. pravici do izobraževanja in usposabljanja in pravica do dostopa do programov, ki spodbujajo razvoj in mladoletnikovo ponovno vključitev v družbo,

17. pravici do individualne ocene,

18. pravici do učinkovitega pravnega sredstva,

19. pravici do varstva zasebnosti mladoletnika v postopku po tem zakonu,

20. pravici do sojenja v navzočnosti,

21. pravici, da organi v postopku proti mladoletnikom ravnajo hitro,

22. pravici do brezplačne pravne pomoči.

(9) Pisno obvestilo iz prejšnjega odstavka mora biti lahko berljivo ali poenostavljeno in sestavljeno v maternem jeziku mladoletnika ali v jeziku, ki ga mladoletnik razume. Če pisno obvestilo v ustreznem jeziku ni na voljo, se mladoletnik, ki mu je vzeta prostost, o pravicah najprej pouči ustno v jeziku, ki ga razume, nato pa se brez nepotrebnega odlašanja zagotovi tudi pisno obvestilo.

453. člen

(1) Mladoletnik ne sme biti sojen v nenavzočnosti.

(2) Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku, v vseh postopkih, v katerih je mladoletnik obravnavan, upoštevajo njegovo korist.

(3) Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku, odvetniki, strokovnjaki, izvedenci, tolmači ter poravnalci med postopkom proti mladoletniku spoštujejo njegovo dostojanstvo in ravnajo še posebej skrbno in obzirno ter upoštevajo mladoletnikovo starost, zrelost, duševno razvitost, stopnjo razumevanja, občutljivost, osebne in psihične lastnosti ter morebitne posebne potrebe, da postopek ne bi škodljivo vplival na njegov razvoj.

(4) Hkrati morajo ti organi s primernimi ukrepi preprečevati vsako nedisciplinirano obnašanje mladoletnika.

454. člen

(1) Mladoletnik sme imeti zagovornika ves čas postopka proti njemu.

(2) Poleg drugih primerov, določenih v tem zakonu, mora mladoletnik imeti zagovornika od začetka pripravljalnega postopka, če teče proti njemu postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero je predpisana kazen zapora nad tri leta. Za druga kazniva dejanja, za katera je predpisana milejša kazen, pa mora imeti zagovornika, če sodnik za mladoletnike spozna, da mu je potreben, upoštevaje pri tem zlasti duševno razvitost, sposobnost razumevanja in osebne lastnosti mladoletnika, zapletenost zadeve in težo sankcije ali drugih ukrepov, ki jih lahko v konkretnem postopku uporabi proti mladoletniku.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka mora imeti mladoletnik zagovornika že med izvedbo preiskovalnega dejanja, pri katerem ima mladoletnik pravico biti navzoč, razen če gre za preiskovalno dejanje, ki ga opravi policija brez odredbe sodišča.

(4) V vsakem primeru mora imeti mladoletnik zagovornika, če mu je odvzeta prostost.

(5) Če si v primerih iz prejšnjih odstavkov zagovornika ne vzame mladoletnik sam ali mu ga ne vzamejo njegov zakoniti zastopnik ali sorodniki, mu ga po uradni dolžnosti postavi organ, pred katerim teče postopek, s seznama odvetnikov iz tretjega odstavka 452.b člena tega zakona. Če je to za zagotovitev učinkovite obrambe nujno, lahko pristojni organ mladoletniku določi za zagovornika tudi odvetnika, ki ni uvrščen na tak seznam. Mladoletniku, ki že ima postavljenega zagovornika v drugem postopku proti njemu, pristojni organ praviloma postavi istega zagovornika.

455. člen

Nihče ne more biti oproščen dolžnosti pričevanja o okoliščinah, ki so potrebne za presojo mladoletnikove duševne razvitosti ter za spoznanje njegove osebnosti in razmer, v katerih živi (469. člen).

456. člen

(1) Če je mladoletnik sodeloval pri kaznivem dejanju skupaj s polnoletnimi, se postopek proti njemu izloči in opravi po določbah tega poglavja.

(2) Postopek proti mladoletniku se sme združiti s postopkom zoper polnoletne in opraviti po splošnih določbah tega zakona samo, če je združitev postopka nujna za vsestransko razjasnitev stvari. Sklep o tem izda senat za mladoletnike pristojnega sodišča na obrazložen predlog državnega tožilca. Zoper tak sklep ni pritožbe.

(3) Če se opravi enoten postopek za mladoletnika in polnoletne storilce, se glede mladoletnika vselej uporabijo določbe členov: 453 do 455, 458 do 461, 469., 471., prvi in drugi odstavek 473. člena in 480. člen, kadar se na glavni obravnavi razjasnjujejo vprašanja, ki se nanašajo na mladoletnika, ter določbe členov 481., 487. in 488. člen tega zakona, druge določbe tega poglavja pa, če njihova uporaba ni v nasprotju z združenim postopkom.

457. člen

Če je kdo storil neko kaznivo dejanje kot mladoleten, drugo pa kot polnoleten, se opravi enoten postopek po 32. členu tega zakona pred senatom, ki sodi polnoletne.

458. člen

(1) V postopku proti mladoletnikom ima organ socialnega varstva poleg pravic, ki so mu izrecno dane v tem poglavju, tudi pravico seznaniti se s potekom postopka, dajati med postopkom predloge in opozarjati na dejstva in dokaze, ki so pomembni za pravilno odločbo.

(2) Kadar državni tožilec zahteva uvedbo postopka proti mladoletniku, mora to vselej sporočiti pristojnemu organu socialnega varstva.

459. člen

(1) Mladoletnika vabi sodišče po starših oziroma po zakonskem zastopniku, razen če to ni mogoče, ker je treba hitro ravnati, ali zaradi drugih okoliščin.

(2) Za vročanje odločb in drugih pisanj se uporabljajo smiselno določbe 120. člena tega zakona; pri tem se mladoletniku ne smejo vročati pisanja na ta način, da bi se pritrdila na sodno desko in tudi ne uporabiti drugi odstavek 116. člena tega zakona.

460. člen

(1) Brez dovoljenja sodišča se ne sme objaviti potek kazenskega postopka proti mladoletniku in tudi ne odločba, ki je bila v njem izdana.

(2) Objaviti se sme samo tisti del postopka oziroma samo tisti del odločbe, ki ga je sodišče dovolilo objaviti, vendar pa se niti v tem primeru ne sme objaviti mladoletnikovo ime in ne drugi podatki, iz katerih bi se dalo sklepati, za katerega mladoletnika gre.

461. člen

Organi, ki sodelujejo v postopku proti mladoletniku in drugi organi in zavodi, od katerih so zahtevana sporočila, poročila ali mnenja, morajo postopati kar se da hitro, da se postopek čim prej konča.

2. SESTAVA SODIŠČA

462. člen

(1) Pri okrožnih, višjih in vrhovnem sodišču so senati za mladoletnike. Pri okrožnih sodiščih je po en ali več sodnikov za mladoletnike.

(2) Senat za mladoletnike pri sodiščih prve stopnje sestavljajo sodnik za mladoletnike in dva sodnika porotnika. Sodnik za mladoletnike je predsednik senata.

(3) Pri sodiščih druge stopnje in pri vrhovnem sodišču se določijo z razporedom dela senati za mladoletnike, ki jih sestavljajo trije sodniki.

(4) Sodniki porotniki se volijo izmed profesorjev, učiteljev, vzgojiteljev in drugih oseb, ki imajo izkušnje z vzgojo mladoletnikov.

(5) Senati za mladoletnike iz tretjega odstavka tega člena odločajo o pritožbah in v drugih primerih, ki so določeni v tem zakonu.

(6) Sodnik za mladoletnike sodišča prve stopnje opravlja pripravljalni postopek in druge zadeve v postopku proti mladoletnikom.

463. člen

Sodišče, ki je pristojno za odločanje na drugi stopnji, odloča o pritožbah zoper odločbe senata za mladoletnike sodišča prve stopnje in o pritožbah zoper sklepe državnega tožilca in sodnika za mladoletnike v primerih, ki so določeni v tem zakonu, kot tudi v primerih, ko je v tem zakonu določeno, da odloča senat za mladoletnike višjega sodišča.

464. člen

Za postopek proti mladoletniku je krajevno pristojno praviloma sodišče njegovega stalnega prebivališča, če mladoletnik nima stalnega prebivališča ali če ni znano, pa sodišče, ki je pristojno za njegovo začasno prebivališče. Postopek se sme izvesti pred sodiščem, pristojnim za začasno prebivališče mladoletnika, ki ima stalno prebivališče, ali pred sodiščem, pristojnim za kraj storitve kaznivega dejanja, če je očitno, da se bo pri tem sodišču lažje izvedel.

3. UVEDBA POSTOPKA

465. člen

(1) Kazenski postopek proti mladoletniku se uvede za vsa kazniva dejanja samo na zahtevo državnega tožilca.

(2) Postopek za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po predlogu ali na zasebno tožbo, se sme uvesti, če predlaga oškodovanec uvedbo postopka pri pristojnem državnem tožilcu v roku, ki ga določa 52. člen tega zakona.

(3) Če državni tožilec ne zahteva uvedbe postopka proti mladoletniku, obvesti o tem oškodovanca. Oškodovanec ne more prevzeti postopka oziroma ne more vložiti pri sodišču zasebne tožbe, pač pa lahko zahteva v osmih dneh, ko prejme sporočilo državnega tožilca, naj senat za mladoletnike pristojnega sodišča uvede postopek.

466. člen

(1) Kadar gre za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen zapora do treh let ali denarna kazen, lahko državni tožilec odloči, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka, čeprav so dokazi, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, če glede na naravo kaznivega dejanja in okoliščine, v katerih je bilo storjeno, ter glede na mladoletnikovo prejšnje življenje in njegove osebne lastnosti spozna, da postopek proti njemu ne bi bil smotrn. Za ugotovitev teh okoliščin lahko zahteva državni tožilec sporočila od mladoletnikovih staršev oziroma skrbnika ter od drugih oseb in ustanov; če je potrebno, pa lahko pokliče te osebe in tudi mladoletnika na državno tožilstvo, da zve take okoliščine neposredno od njih. Prav tako lahko zahteva mnenje o smotrnosti postopka proti mladoletniku tudi od organa socialnega varstva.

(2) Pod pogoji iz prejšnjega odstavka ter 161.a in 162. člena tega zakona sme državni tožilec odločiti, da bo odstopil ovadbo v poravnavanje ali odložil kazenski pregon.

(3) Kadar je izvrševanje kazni ali vzgojnega ukrepa v teku, sme državni tožilec odločiti, da ne bo zahteval uvedbe kazenskega postopka za drugo mladoletnikovo kaznivo

dejanje, če glede na težo tega kaznivega dejanja ter glede na kazen oziroma vzgojni ukrep, ki se izvršuje, postopek in izrek kazenske sankcije zanj ne bi imela smisla.

(4) Če državni tožilec v primerih iz prvega in tretjega odstavka tega člena spozna, da uvedba postopka proti mladoletniku ne bi dosegla svojega namena, obvesti o tem organ socialnega varstva in oškodovanca ter jima sporoči razloge; oškodovanec lahko v osmih dneh zahteva od senata za mladoletnike, naj uvede postopek.

467. člen

(1) V primerih iz tretjega odstavka 465. člena in iz četrtega odstavka prejšnjega člena odloči senat za mladoletnike na seji, ko dobi spise od državnega tožilca.

(2) Senat za mladoletnike lahko odloči, naj se postopek proti mladoletniku ne uvede ali pa naj se uvede pred sodnikom za mladoletnike. Zoper sklep senata za mladoletnike ni pritožbe.

(3) Če senat odloči, naj se uvede proti mladoletniku postopek pred sodnikom za mladoletnike, se lahko državni tožilec tega postopka udeležuje in ima vse pravice, ki mu gredo v postopku po tem zakonu.

4. PRIPRAVLJALNI POSTOPEK

468. člen

(1) Uvedbo pripravljalnega postopka zahteva državni tožilec pri sodniku za mladoletnike pristojnega sodišča. Če se sodnik za mladoletnike s tem ne strinja, zahteva, naj o tem odloči senat za mladoletnike višjega sodišča.

(2) Sodnik za mladoletnike lahko prepusti policiji, naj na način, ki je predpisan v tem zakonu, izvrši odredbo o hišni preiskavi ali o zasegu predmetov.

469. člen

(1) V pripravljalnem postopku proti mladoletniku je treba poleg dejstev, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, zlasti ugotoviti mladoletnikovo starost, okoliščine, ki so potrebne za presojo njegove duševne razvitosti, posebne ranljivosti, posebnih potreb na področju vzgoje, izobraževanja in zdravljenja, ter ugotoviti in proučiti vse druge okoliščine, ki se tičejo njegove osebnosti in razmer, v katerih živi (individualna ocena mladoletnika). Sodišče mladoletnika seznani s pravico do individualne ocene.

(2) Da se ugotove te okoliščine, je treba zaslišati mladoletnikove starše, njegovega skrbnika in druge, ki lahko dajo o njih potrebne podatke. O teh okoliščinah se zahteva poročilo organa socialnega varstva; če je bil pri mladoletniku uporabljen vzgojni ukrep, pa poročilo o tem.

(3) Podatke o mladoletnikovi osebnosti zbira sodnik za mladoletnike. Zahteva pa lahko, naj te podatke zbere določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču; lahko pa prepusti to tudi organu socialnega varstva.

(4) Kadar je za ugotovitev mladoletnikovega zdravstvenega stanja, njegove duševne razvitosti, psihičnih lastnosti ali nagnjenj potrebno, da ga pregledajo izvedenci, se določijo za tak pregled zdravniki, psihologi in pedagogi. Tak pregled mladoletnika se lahko opravi v zdravstvenem ali v kakšnem drugem zavodu.

(5) Individualna ocena mladoletnika se posodablja skozi celoten kazenski postopek, če se bistveno spremenijo njeni elementi.

470. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sam določi, kako bo opravil posamezna dejanja; pri tem se mora ravnati po določbah tega zakona v taki meri, da so zavarovane pravice obdolženca do obrambe, pravice oškodovanca in zbiranje dokazov, ki so potrebni za odločitev.

(2) Pri dejanjih v pripravljalnem postopku smeta biti navzoča državni tožilec in zagovornik. Mladoletnika zasliši sodnik za mladoletnike. Kadar je potrebno, se zaslišanje mladoletne osebe opravi s pomočjo pedagoga ali druge strokovne osebe. Sodnik za mladoletnike lahko dovoli, da so pri dejanju v pripravljalnem postopku navzoči predstavnik organa socialnega varstva ter mladoletnikovi starši oziroma skrbnik. Kadar so te osebe navzoče pri omenjenih dejanjih, lahko dajejo predloge in postavljajo vprašanje tistemu, ki se zaslišuje.

471. člen

(1) Sodnik za mladoletnike sme odrediti, naj se mladoletnik med pripravljalnim postopkom odda v prehodni dom, v diagnostični center, postavi pod nadzorstvo organa socialnega varstva ali izroči drugi družini, če je to potrebno, da se izloči iz okolja, v katerem je živel, ali da se mu zagotovi pomoč, varstvo ali nastanitev.

(2) Stroški za mladoletnikovo nastanitev se izplačajo naprej iz proračunskih sredstev in spadajo med stroške kazenskega postopka.

472. člen

(1) Izjemoma sme sodnik za mladoletnike odrediti, naj se mladoletnik pripre, če so za to podani razlogi iz prvega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Po sklepu o priporu, ki ga je izdal sodnik za mladoletnike, sme trajati pripor najdalj en mesec. Senat za mladoletnike istega sodišča sme iz opravičenih razlogov podaljšati pripor največ še za dva meseca.

473. člen

(1) Mladoletnik mora biti priprt ločeno od polnoletnih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek sme sodnik za mladoletnike po predhodno pridobljenem mnenju direktorja zavoda izjemoma odrediti, naj bo mladoletnik priprt skupaj s polnoletnimi, kadar je to glede na mladoletnikovo osebnost in druge okoliščine v konkretnem primeru v njegovem interesu in njegovo korist, zlasti pa kadar bi ločena namestitev lahko povzročila osamitev mladoletnika. Sodnik za mladoletnike mora v sklepu posebej obrazložiti, zakaj je takšna namestitev v mladoletnikovo korist.

(3) Mladoletnik, ki je pred odreditvijo pripora ali med trajanjem pripora dopolnil osemnajst let, ni pa še dopolnil enaindvajset let, sme biti priprt skupaj z mladoletnimi, če je to glede na njegovo osebnost in druge okoliščine v konkretnem primeru v njegovo korist in korist mladoletnikov, ki so priprti skupaj z njim.

(4) Mladoletniku, ki mu je odvzeta prostost, je treba zagotoviti nego, varstvo in vso potrebno individualno pomoč, ki jo utegne potrebovati glede na svojo starost, spol in osebnost. Z namenom zagotavljanja mladoletnikovega nadaljnjega vključevanja v vzgojne, izobraževalne in druge programe, v katere je bil že vključen pred začetkom izvrševanja pripora, in za vključitev v druge ustrezne programe glede na potrebe, želje in sposobnosti mladoletnika zavod nemudoma po začetku izvrševanja pripora od centra za socialno delo ali izvajalca programa pridobi podatke o predhodni obravnavi mladoletnika. Po pridobitvi podatkov zavod prouči možnosti za mladoletnikovo nadaljnje vključevanje v ustrezne programe v skladu z omejitvami, potrebnimi za zagotavljanje varnosti in ohranitve reda v zavodu, v katerem se prestaja pripor, ter v skladu z omejitvami, ki izhajajo iz razlogov za odreditev pripora.

(5) Mladoletniku je treba zagotoviti vsak dan najmanj tri ure gibanja na prostem.

(6) Sodnik za mladoletnike ima glede priprtih mladoletnikov enake pristojnosti, kot jih ima po tem zakonu preiskovalni sodnik glede pripornikov.

474. člen

(1) Ko preizkusi vse okoliščine, ki se nanašajo na kaznivo dejanje in na mladoletnikovo osebnost, pošlje sodnik za mladoletnike spise pristojnemu državnemu tožilcu; ta lahko v osmih dneh zahteva, naj se pripravljalni postopek dopolni, ali poda senatu za mladoletnike obrazložen predlog za kaznovanje oziroma za vzgojni ukrep.

(2) Predlog državnega tožilca mora obsegati: ime in priimek mladoletnika, njegovo starost, opis dejanja, dokaze, iz katerih izhaja, da je mladoletnik storil kaznivo dejanje, obrazložitev, ki mora navajati oceno mladoletnikove duševne razvitosti, in predlog, naj se mladoletnik kaznuje oziroma zanj uporabi vzgojni ukrep.

475. člen

(1) Če državni tožilec med pripravljalnim postopkom spozna, da ni podlage za postopek proti mladoletniku ali da je podan kakšen razlog iz prvega ali tretjega odstavka 466. člena tega zakona, predlaga sodniku za mladoletnike, naj ustavi postopek. O predlogu za ustavitev postopka obvesti državni tožilec tudi organ socialnega varstva.

(2) Če se sodnik za mladoletnike ne strinja s predlogom državnega tožilca, zahteva o tem odločitev senata za mladoletnike višjega sodišča.

(3) Tretji odstavek 467. člena tega zakona velja tudi, kadar senat za mladoletnike ne ugodi predlogu državnega tožilca naj se ustavi postopek.

476. člen

Kadar državni tožilec v primerih iz 467. in 475. člena tega zakona ni sodeloval v postopku proti mladoletniku, predloži sodnik za mladoletnike po končanem pripravljalnem postopku zadevo senatu za mladoletnike v sojenje.

477. člen

Sodnik za mladoletnike mora poročati predsedniku sodišča vsak mesec, katere mladoletniške zadeve še niso končane in zakaj v posameznih zadevah postopek še teče. Predsednik sodišča ukrene, kar je potrebno, da se postopek pospeši.

5. POSTOPEK PRED SENATOM ZA MLADOLETNIKE

478. člen

(1) Sodnik za mladoletnike razpiše sejo senata ali glavno obravnavo, ko prejme predlog državnega tožilca, kakor tudi v primeru, če teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca.

(2) Če teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca, razloži sodnik za mladoletnike na začetku seje oziroma glavne obravnave, katerega kaznivega dejanja je mladoletnik obdolžen.

(3) Kazni in zavodski ukrepi se smejo izreči mladoletniku samo po glavni obravnavi. Drugi vzgojni ukrepi se mu smejo izreči tudi na seji senata.

(4) Na seji senata se lahko odloči, naj se opravi glavna obravnava.

(5) Na sejo senata za mladoletnike se vabijo mladoletnik in njegov zagovornik ter državni tožilec. Seja senata se lahko izjemoma opravi brez navzočnosti mladoletnika, ki se kljub vabilu seje ni udeležil in izostanka ni opravičil, če ga je sodnik za mladoletnike že zaslišal in če senat oceni, da lahko na podlagi zbranih dokazov o kaznivem dejanju in osebnosti mladoletnika izbere ustrezen vzgojni ukrep, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.

(6) O seji senata za mladoletnike se obvestijo mladoletnikovi starši ali skrbnik in predstavnik pristojnega centra za socialno delo, ki so lahko na seji navzoči.

(7) Sodnik za mladoletnike seznani navzočega mladoletnika z izrečenim vzgojnim ukrepom.

479. člen

(1) Kadar odloča senat za mladoletnike na podlagi glavne obravnave, se uporabljajo smiselno določbe tega zakona o pripravah za glavno obravnavo, o vodstvu glavne obravnave, o preložitvi in prekinitvi glavne obravnave, o zapisniku in o poteku glavne obravnave; sodišče pa na ta pravila ni vezano, če spozna, da v posameznem primeru njihova uporaba ne bi bila smotrna.

(2) Poleg oseb, ki so naštete v 288. členu tega zakona, se povabijo na glavno obravnavo mladoletnikovi starši oziroma skrbnik in organ socialnega varstva. Če starši, skrbnik ali predstavnik organa socialnega varstva ne pridejo, to ni ovira, da sodišče ne bi opravilo glavne obravnave.

(3) Poleg mladoletnika mora biti navzoč na glavni obravnavi državni tožilec, če je podal predlog po 474. členu tega zakona, v primeru obvezne obrambe pa tudi zagovornik.

(4) Določbe tega zakona o spremembi in razširitvi obtožbe veljajo tudi v postopku proti mladoletniku; senat za mladoletnike pa je tudi brez predloga državnega tožilca upravičen izdati odločbo na podlagi dejanskega stanja, ki se je na glavni obravnavi spremenilo.

480. člen

(1) Kadar se sodi mladoletnik, se javnost vselej izključi.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi navzoče osebe, ki se ukvarjajo z varstvom in vzgojo mladoletnikov ali z zatiranjem mladoletniške kriminalitete, ter znanstveni delavci.

(3) Med glavno obravnavo sme senat odrediti, naj se odstranijo z zasedanja vse ali posamezne osebe, izvzemši državnega tožilca, zagovornika in predstavnika organa socialnega varstva.

(4) Senat sme odrediti, naj se mladoletnik med izvedbo posameznih dokazov ali med govori strank odstrani z zasedanja.

481. člen

Med postopkom pred sodiščem sme sodnik za mladoletnike ali senat za mladoletnike odločiti o začasni nastanitvi mladoletnika (471. člen), sme pa tudi razveljaviti poprejšnjo odločbo o tem.

482. člen

(1) Sodnik za mladoletnike mora razpisati glavno obravnavo ali sejo senata v osmih dneh od dneva, ko prejme predlog državnega tožilca ali ko je končan pripravljalni postopek (476. člen) oziroma ko je bilo na seji senata sklenjeno, naj se opravi glavna obravnava. Za vsako podaljšanje tega roka mora imeti sodnik za mladoletnike odobritev predsednika sodišča.

(2) Glavna obravnava se preloži ali prekine samo izjemoma. Vsako preložitev ali prekinitev mora sodnik za mladoletnike sporočiti predsedniku sodišča in mu pojasniti razloge za to.

(3) Sodnik za mladoletnike mora v treh dneh po razglasitvi izdelati pisno sodbo oziroma pisni sklep.

483. člen

(1) Senat za mladoletnike ni vezan na predlog državnega tožilca pri odločanju o tem, ali naj mladoletniku izreče kazen ali pa uporabi zanj vzgojni ukrep. Če pa teče postopek proti mladoletniku brez predloga državnega tožilca ali če državni tožilec umakne predlog, mu senat ne sme izreči kazni, temveč samo vzgojni ukrep.

(2) Senat ustavi s sklepom postopek v primerih, v katerih izda sodišče po 2., 3. ali 4. točki 357. člena tega zakona sodbo, s katero obtožbo zavrne ali s katero obtoženca oprosti obtožbe (358. člen) kakor tudi, kadar spozna, da ne bi bilo smotrno izreči mladoletniku niti kazni niti vzgojnega ukrepa.

(3) Senat izda sklep tudi, če izreče mladoletniku vzgojni ukrep. V izreku takega sklepa navede samo, kateri ukrep mu izreka, ne izreče pa, da je mladoletnik kriv za kaznivo dejanje, katerega je bil obdolžen. V obrazložitvi sklepa opiše dejanje in navede okoliščine, ki opravičujejo izrečeni vzgojni ukrep.

(4) Sodba, s katero se izreče mladoletniku kazen, mora biti izdana v obliki, določeni v 359. členu tega zakona.

484. člen

(1) Sodišče sme obsoditi mladoletnika na plačilo stroškov kazenskega postopka in na izpolnitev premoženjskopravnih zahtevkov, če mu je izreklo kazen, razen stroškov, nastalih zaradi izdelave individualne ocene in zaradi zagotavljanja pravice do zdravniškega pregleda. Če pa mu je izreklo vzgojni ukrep, obremenjujejo stroški postopka proračun, oškodovanec pa se s premoženjskopravnim zahtevkom napoti na pravdo.

(2) Če ima mladoletnik lastne dohodke ali premoženje, se mu lahko naloži plačilo stroškov kazenskega postopka in izpolnitev premoženjskopravnega zahtevka, tudi če se mu izreče le vzgojni ukrep.

6. PRAVNA SREDSTVA

485. člen

(1) Zoper sodbo, s katero je mladoletniku izrečena kazen, zoper sklep, s katerim je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep in zoper sklep, s katerim je postopek ustavljen (drugi odstavek 483. člena), se lahko pritožijo vsi, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo (367. člen), in sicer v 15 dneh po prejemu sodbe oziroma sklepa.

(2) Zagovornik, državni tožilec, zakonec, krvni sorodnik v ravni vrsti, posvojitelj, skrbnik, brat, sestra in rejnik se smejo pritožiti v mladoletnikovo korist tudi proti njegovi volji.

(3) Pritožba zoper sklep, s katerim je mladoletniku izrečen vzgojni ukrep, ki se prestaja v zavodu, zadrži njegovo izvršitev, če sodišče v soglasju z mladoletnikovimi starši in po zaslišanju mladoletnika ne odloči drugače.

(4) Na sejo senata sodišča druge stopnje (378. člen) povabi sodišče mladoletnika samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila njegova navzočnost koristna.

486. člen

(1) Senat sodišča druge stopnje sme spremeniti odločbo sodišča prve stopnje in izreči mladoletniku hujši ukrep, samo če je tako predlagano v pritožbi.

(2) Če z odločbo sodišča prve stopnje ni bila izrečena kazen mladoletniškega zapora, denarna kazen ali zavodski ukrep, sme senat sodišča druge stopnje izreči to kazen oziroma ta ukrep samo, če opravi obravnavo. Daljši mladoletniški zapor, višjo denarno kazen ali hujši zavodski ukrep od onega, ki je bil izrečen z odločbo sodišča prve stopnje, sme izreči senat sodišča druge stopnje tudi na seji.

487. člen

Zahteva za varstvo zakonitosti se sme vložiti tako v primeru, če je bil s sodno odločbo prekršen zakon, kakor tudi v primeru, če je bila za mladoletnika nepravilno uporabljena kazen ali kakšen vzgojni ukrep.

488. člen

Določbe o obnovi kazenskega postopka, dokončanega s pravnomočno sodbo, se uporabljajo smiselno tudi za obnovo postopka, končanega s pravnomočnim sklepom o uporabi vzgojnega ukrepa.

7. NADZORSTVO SODIŠČA NAD IZVAJANJEM UKREPOV

489. člen

(1) Uprava zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep proti mladoletniku, mora vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep, o mladoletnikovem obnašanju. Sodnik za mladoletnike tega sodišča lahko tudi sam obiskuje mladoletnike v zavodu.

(2) Sodnik za mladoletnike si sme po organu socialnega varstva preskrbeti obvestila o izvrševanju drugih vzgojnih ukrepov, sme pa odrediti tudi, naj to opravi določen strokovni delavec (socialni delavec, defektolog in drugi), če je tak pri sodišču. Organ socialnega varstva mora najmanj vsakih šest mesecev poročati sodišču, ki je izreklo vzgojni ukrep o poteku izvajanja izrečenega vzgojnega ukrepa.

8. USTAVITEV IZVRŠEVANJA IN SPREMEMBA ODLOČBE O VZGOJNIH UKREPIH

490. člen

(1) Kadar so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon za spremembo odločbe o izrečenem vzgojnem ukrepu, odloči o tem sodišče, ki je na prvi stopnji izdalo sklep o vzgojnem ukrepu, če samo spozna, da je to potrebno, ali če to predlaga državni tožilec, direktor zavoda ali organ socialnega varstva, ki mu je zaupano nadzorstvo nad mladoletnikom.

(2) Preden sodišče izda odločbo, zasliši državnega tožilca, mladoletnika, njegovega roditelja ali skrbnika ali druge osebe, poleg tega pa zahteva potrebna poročila od zavoda, v katerem mladoletnik prestaja zavodski ukrep, od organa socialnega varstva ali od drugih organov in ustanov.

(3) Po prejšnjih odstavkih ravna sodišče tudi, kadar odloča o ustavitvi izvrševanja vzgojnega ukrepa.

(4) O ustavitvi ali spremembi vzgojnega ukrepa odloča senat za mladoletnike. Pri odločanju mora upoštevati tudi uspešnost oziroma neuspešnost izvajanja vzgojnega ukrepa in mladoletnikovo sodelovanje v njem.

TRETJI DEL
POSEBNI POSTOPKI

XXVIII. POGLAVJE
POSTOPEK ZA UPORABO VARNOSTNIH UKREPOV, ZA ODVZEM PREMOŽENJSKE KORISTI, PODKUPNIN TER DENARJA ALI PREMOŽENJA NEZAKONITEGA IZVORA IN ZA PREKLIC POGOJNE OBSODBE

491. člen

(1) Če je obdolženec storil kaznivo dejanje v neprištevnem stanju, predlaga državni tožilec sodišču, naj izreče obvezno psihiatrično zdravljenje in varstvo takega storilca v zdravstvenem zavodu oziroma obvezno psihiatrično zdravljenje storilca na prostosti, če so za tak varnostni ukrep podani pogoji, ki so določeni v kazenskem zakoniku.

(2) Obdolženec, zoper katerega je odrejen pripor, se med postopkom za uporabo varnostnega ukrepa namesti v ustrezen zdravstveni zavod. Glede trajanja, preizkušanja in odpravljanja namestitve obdolženca v tem zavodu se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o priporu.

(3) Ko je podan predlog iz prvega odstavka tega člena, mora obdolženec imeti zagovornika.

(4) Obdolženec ima pravico zoper predlog iz prvega odstavka tega člena podati ugovor. O ugovoru odloča senat okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena) s smiselno uporabo določb tega zakona o ugovoru zoper obtožnico. Enako velja za postopek iz pristojnosti okrajnega sodišča.

(5) Če s tem zakonom in predpisi izdanimi na njegovi podlagi, ni drugače določeno, se glede zavoda, v katerem se izvršuje namestitev oseb iz drugega odstavka tega člena, njihovega zdravljenja, spremljanja, zasledovanja, nadziranja, vzdrževanja reda in discipline, uporabe prisilnih sredstev, osebne preiskave in preiskave bivalnih prostorov in drugih posebnosti izvrševanja, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvrševanje varnostnih ukrepov psihiatričnega zdravljenja in varstva in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(6) V postopku za uporabo varnostnega ukrepa mora sodišče postopati posebej hitro.

492. člen

(1) O varnostnem ukrepu obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti odloči po glavni obravnavi sodišče, ki je pristojno za sojenje na prvi stopnji.

(2) Poleg oseb, ki morajo biti povabljene na glavno obravnavo, se povabijo kot izvedenci tudi zdravniki psihiatri iz zdravstvenega zavoda, kateremu je bilo zaupano izvedenstvo glede obdolženčeve prištevnosti. Obdolženec se povabi, če je njegovo stanje tako, da je lahko navzoč pri glavni obravnavi. Če obdolženca ni mogoče zaslišati ali njegov zagovor ni razumljiv, se šteje, da predlogu za izrek varnostnega ukrepa nasprotuje. O glavni obravnavi je treba obvestiti obdolženčevega zakonca in njegove starše oziroma skrbnika, glede na okoliščine pa tudi druge bližnje sorodnike.

(3) Če sodišče na podlagi izvedenih dokazov ugotovi, da je obdolženec storil določeno kaznivo dejanje in da je bil ob storitvi kaznivega dejanja neprišteven, odloči po zaslišanju povabljenih na podlagi izvida in mnenja izvedencev, ali naj mu izreče varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. Pri odločanju o tem, katerega teh varnostnih ukrepov naj izreče, sodišče ni vezano na predlog državnega tožilca.

(4) Če sodišče na podlagi izvedenih dokazov ugotovi, da so podani razlogi, zaradi katerih se po tem zakonu obtožba zavrne ali obtoženca oprosti obtožbe, pa ne gre za primer iz šestega odstavka tega člena, kazenski postopek s sklepom ustavi.

(5) Zoper sklep sodišča se smejo v 15 dneh po njegovem prejemu pritožiti vsi tisti, ki imajo pravico do pritožbe zoper sodbo (367. člen), razen oškodovanca. V korist obdolženca se smejo pritožiti tudi proti njegovi volji.

(6) Če državni tožilec na glavni obravnavi umakne predlog za izrek varnostnega ukrepa ali če sodišče ugotovi, da obdolženec v času storitve kaznivega dejanja ni bil neprišteven, zavrže predlog za uporabo varnostnega ukrepa. V tem primeru sme državni tožilec v petnajstih dneh po pravnomočnosti sklepa o zavrženju predloga, zaradi istega kaznivega dejanja vložiti obtožnico oziroma obtožni predlog.

493. člen

(1) Varnostni ukrepi iz prvega odstavka 491. člena tega zakona se smejo izreči tudi, kadar državni tožilec na glavni obravnavi spremeni vloženo obtožnico oziroma obtožni predlog tako, da predlaga, naj se izrečejo omenjeni ukrepi.

(2) Če je zoper predlog vložen ugovor ali če je to potrebno za pripravo obrambe ali za izvedbo dokazov, se glavna obravnava preloži do odločitve o ugovoru oziroma za potreben čas.

494. člen

Kadar izreče sodišče kazen osebi, ki je storila kaznivo dejanje v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, izreče z isto sodbo tudi varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, če ugotovi, da so za to podani pogoji po kazenskem zakoniku.

495. člen

(1) Pravnomočna odločba, s katero je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti (492. in 494. člen), se pošlje sodišču, ki je pristojno odločiti o odvzemu poslovne sposobnosti. Odločba se sporoči tudi organu socialnega varstva.

(2) Sodišče najmanj tri mesece pred iztekom trajanja varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu oziroma obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti o predvidenem izteku obvesti organ socialnega varstva in najbližje osebe po zakonu, ki ureja duševno zdravje, če glede na prejeta poročila o izvrševanju ukrepa ugotovi, da je to potrebno zaradi nadaljevanja zdravljenja ali posebne zaščite in varstva obsojenca.

496. člen

(1) Sodišče, ki je na prvi stopnji izreklo storilcu varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ali obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, sprejema vse ponovne odločitve glede trajanja in spreminjanja tega ukrepa iz kazenskega zakonika po uradni dolžnosti ali na predlog storilca ali zdravstvenega zavoda ter na podlagi mnenja zdravnikov. Pri ustavitvi ukrepa se smiselno uporablja drugi odstavek prejšnjega člena, če to dopuščajo okoliščine.

(2) Odločitve iz prejšnjega odstavka sprejme izvenobravnavni sodnik. Sodnik pred odločitvijo po potrebi razpiše narok, o katerem obvesti državnega tožilca in zagovornika, in zasliši storilca, če je to potrebno in če storilčevo stanje to dopušča.

(3) V postopku ponovnega odločanja glede trajanja ali spreminjanja varnostnega ukrepa iz prvega odstavka tega člena mora imeti storilec zagovornika.

(4) Če sodišče odredi odpust neprištevnega storilca zaradi poteka roka iz kazenskega zakonika, obvesti o tem sodišče, ki je pristojno odločati o pridržanju oseb v psihiatričnem zdravstvenem zavodu.

(5) Za pritožbo zoper sklepe izdane po določbah tega člena, se smiselno uporabljajo določbe petega odstavka 492. člena tega zakona.

497. člen

Če je bilo pri izreku pogojne obsodbe obdolžencu naloženo zdravljenje na prostosti, ta pa se ni začel zdraviti ali je zdravljenje samovoljno opustil, sme sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog zavoda, v katerem se je zdravil ali bi se moral zdraviti, in po zaslišanju obdolženca ter državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, preklicati pogojno obsodbo.

498. člen

(1) Predmeti, ki se po kazenskem zakonu smejo ali morajo vzeti, se vzamejo tudi tedaj, kadar se kazenski postopek ne konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega, če je nevarno da bi bili uporabljeni za kaznivo dejanje ali če to zahtevajo koristi splošne varnosti ali razlogi morale.

(2) Poseben sklep o tem izda organ, pred katerim je tekel postopek takrat, ko je bil postopek končan oziroma ustavljen.

(3) Sklep o odvzemu predmetov iz prvega odstavka tega člena izda sodišče tudi, če v sodbi, s katero je bil obtoženec spoznan za krivega, manjka taka odločba.

(4) Overjen prepis odločbe o odvzemu predmetov se vroči lastniku predmetov, če je ta znan.

(5) Zoper odločbo iz drugega in tretjega odstavka tega člena ima lastnik predmetov pravico pritožbe, če misli, da za odvzem predmetov ni zakonske podlage. Če sklepa iz drugega odstavka tega člena ni izdalo sodišče, odloči o pritožbi senat (šesti odstavek 25. člena) sodišča, ki bi bilo pristojno za sojenje na prvi stopnji.

498.a člen

(1) Razen v primerih, ko se kazenski postopek konča s sodbo, s katero se obdolženec spozna za krivega, se denar ali premoženje nezakonitega izvora iz 245. člena kazenskega zakonika in protipravno dana ali sprejeta podkupnina iz 151., 157., 241., 242., 261., 262., 263. in 264. člena kazenskega zakonika, vzamejo tudi:

1) če so dokazani tisti zakonski znaki kaznivega dejanja iz 245. člena kazenskega zakonika, ki kažejo na to, da denar ali premoženje iz navedenega člena izvira iz kaznivih dejanj, oziroma

2) če so dokazani tisti zakonski znaki kaznivih dejanj iz 151., 157., 241., 242., 261., 262., 263. in 264. člena kazenskega zakonika, ki kažejo na to, da je bila dana ali sprejeta nagrada, darilo, podkupnina ali kakšna druga premoženjska korist.

(2) Poseben sklep o tem izda senat (šesti odstavek 25. člena) na obrazložen predlog državnega tožilca; pred tem pa mora preiskovalni sodnik na zahtevo senata zbrati podatke in raziskati vse okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev nezakonitega izvora denarja ali premoženja oziroma protipravno dane ali sprejete podkupnine.

(3) Overjen prepis sklepa iz prejšnjega odstavka se vroči lastniku odvzetega denarja ali premoženja oziroma podkupnine, če je ta znan. Če lastnik ni znan, se sklep pritrdi na sodno desko in se po preteku osmih dni šteje, da je bila opravljena vročitev tudi neznanemu lastniku.

(4) Zoper sklep iz drugega odstavka tega člena ima lastnik odvzetega denarja ali premoženja oziroma podkupnine pravico do pritožbe, če meni, da za odvzem ni zakonske podlage.

499. člen

(1) Premoženjska korist, ki je bila dosežena s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, se ugotavlja v kazenskem postopku po uradni dolžnosti.

(2) Sodišče in drugi organi, pred katerimi teče kazenski postopek, morajo med postopkom zbirati dokaze in raziskovati okoliščine, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi.

(3) Če uveljavlja oškodovanec premoženjskopravni zahtevek, naj se mu vrnejo stvari, ki so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, oziroma znesek, ki ustreza njihovi vrednosti, se ugotavlja premoženjska korist samo v tistem delu, ki ni zajet s premoženjskopravnim zahtevkom.

500. člen

(1) Kadar pride v poštev odvzem premoženjske koristi drugemu prejemniku koristi (75., 77., 77.a in 77.b člen kazenskega zakonika), ga je treba povabiti zaradi zaslišanja v predhodnem postopku in na glavni obravnavi. Za pravno osebo se povabi njen zastopnik. V vabilu ga je treba opozoriti, da bo postopek izveden tudi brez njegove navzočnosti.

(2) Zastopnik pravne osebe se zasliši na glavi obravnavi za obdolžencem. Enako se ravna tudi glede drugega prejemnika koristi, če ni bil povabljen kot priča.

(3) Prejemnik koristi ter zastopnik pravne osebe imata v zvezi z ugotavljanjem premoženjske koristi pravico predlagati dokaze in z dovoljenjem predsednika senata postavljati vprašanja obdolžencu, pričam in izvedencem.

(4) Izključitev javnosti glavne obravnave ne velja za prejemnika koristi in zastopnika pravne osebe.

(5) Če sodišče šele med glavno obravnavo ugotovi, da pride v poštev odvzem premoženjske koristi, prekine glavno obravnavo in povabi prejemnika koristi oziroma zastopnika pravne osebe.

501. člen

Sodišče odmeri znesek premoženjske koristi po prostem preudarku, če bi bilo njeno ugotavljanje zvezano z nesorazmernimi težavami ali če bi se zaradi tega postopek preveč zavlekel.

502. člen

(1) Kadar prihaja v kazenskem postopku v poštev odvzem premoženjske koristi, obstaja pa nevarnost, da bi obdolženec, sam ali preko drugih oseb, to korist uporabil za nadaljnjo kriminalno dejavnost ali da bi jo skril, odtujil, uničil ali kako drugače z njo razpolagal, tako, da bi onemogočil ali precej otežil njen odvzem po končanem kazenskem postopku, odredi sodišče na predlog državnega tožilca začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi.

(2) Takšno zavarovanje lahko sodišče odredi tudi v predkazenskem postopku, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, s katerim ali zaradi katerega je bila pridobljena premoženjska korist, ali da je bila taka korist pridobljena za drugega ali nanj prenesena.

(3) Zavarovanje iz prejšnjih odstavkov se lahko odredi zoper obdolženca oziroma osumljenca, zoper prejemnika premoženjske koristi ali zoper druge osebe, na katere je bila prenesena, če se jim lahko odvzame po določbah Kazenskega zakonika.

502.a člen

(1) Začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi se odredi s sklepom, ki ga izda v predkazenskem postopku in med preiskavo preiskovalni sodnik. Po vložitvi obtožnice izda sklep zunaj glavne obravnave predsednik senata, na glavni obravnavi pa senat.

(2) Sklep iz prejšnjega odstavka se vroči državnemu tožilcu, osumljencu oziroma obdolžencu in osebi, zoper katero je začasno zavarovanje odrejeno (udeleženci). Sklep se pošlje pristojnemu organu oziroma osebi, ki ga izvrši. Sklep se osumljencu oziroma obdolžencu in osebi, zoper katero je začasno zavarovanje odrejeno, vroči hkrati z njegovo izvršitvijo ali po izvršitvi, vendar brez nepotrebnega odlašanja.

(3) Tisti, ki je izdal sklep, mora omogočiti osumljencu oziroma obdolžencu in osebi, zoper katero je začasno zavarovanje odrejeno, da se seznani z vsemi spisi zadeve.

(4) Če začasno zavarovanje ni odrejeno, se sklep vroči samo državnemu tožilcu, ki se lahko zoper sklep pritoži.

(5) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena lahko osumljenec oziroma obdolženec ali oseba, zoper katero je začasno zavarovanje odrejeno, v osmih dneh od vročitve sklepa vloži ugovor in predlaga, da sodišče opravi narok. Ugovor vroči sodišče ostalim udeležencem in jim določi rok za odgovor. Ugovor ne zadrži izvršitve sklepa.

(6) O naroku odloči sodišče glede na okoliščine primera, upoštevajoč navedbe v ugovoru. Če sodišče ne razpiše naroka, o ugovoru odloči na podlagi predloženih listin in drugega predloženega gradiva ter obrazloži svojo odločitev v sklepu o ugovoru (osmi odstavek tega člena).

(7) V ugovoru in na naroku je treba vlagatelju ugovora in ostalim udeležencem omogočiti, da se izjavijo o predlaganih in odrejenih ukrepih, da podajo svoja stališča, navedbe in predloge o vseh vprašanjih začasnega zavarovanja.

(8) Ko se udeleženci naroka izjavijo o vseh vprašanjih in se izvedejo dokazi, če so potrebni za odločitev o ugovoru, sodišče odloči o ugovoru. S sklepom, ki ga izda o ugovoru, sodišče ugovor ob smiselni uporabi 375. člena tega zakona zavrže, ugovoru ugodi in razveljavi ali spremeni sklep o odreditvi začasnega zavarovanja, ali ugovor zavrne.

(9) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka imajo udeleženci pravico do pritožbe. Pritožba ne zadrži izvršitve sklepa.

502.b člen

(1) V sklepu, s katerim se odredi začasno zavarovanje, mora sodišče navesti premoženje, ki je predmet zavarovanja, način zavarovanja (prvi odstavek 271. člena, prvi odstavek 272. člena in prvi odstavek 273. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju) in rok trajanja ukrepa. Sklep mora biti obrazložen.

(2) Pri določitvi roka trajanja ukrepa mora sodišče upoštevati fazo kazenskega postopka, vrsto, naravo in težo kaznivega dejanja, zapletenost zadeve, pa tudi obseg in pomen premoženja, ki je predmet začasnega zavarovanja.

(3) V predkazenskem postopku, kakor tudi po izdaji sklepa o uvedbi preiskave, lahko začasno zavarovanje traja šest mesecev. Po vložitvi obtožnice do izvršitve pravnomočne sodbe trajanje začasnega zavarovanja ne sme biti daljše od enega leta.

(4) Rok iz prejšnjega odstavka se lahko podaljša v enakih časovnih razdobjih. Skupno trajanje začasnega zavarovanja pred uvedbo preiskave oziroma, če ta ni uvedena, pred vložitvijo obtožnice, ne sme biti daljše od dveh let. V preiskavi skupno trajanje začasnega zavarovanja ne sme biti daljše od dveh let. Po vložitvi obtožnice do izreka sodbe sodišča prve stopnje skupno trajanje začasnega zavarovanja ne sme presegati treh let.

(5) Do izvršitve pravnomočne sodne odločbe o odvzemu premoženjske koristi sme začasno zavarovanje skupno trajati največ deset let.

502.c člen

(1) Sodišče lahko na obrazložen predlog državnega tožilca, upoštevajoč merila iz prvega odstavka 502. člena tega zakona in roke iz četrtega in petega odstavka 502.b člena tega zakona, s sklepom podaljša začasno zavarovanje, odrejeno s sklepom iz prvega odstavka 502.a člena tega zakona. Preden odloči o predlogu, pošlje sodišče predlog ostalim udeležencem, da se o njem izjavijo, in jim določi primeren rok za odgovor.

(2) Sodišče lahko na obrazložen predlog državnega tožilca, osumljenca oziroma obdolženca ali osebe, zoper katero je bilo začasno zavarovanje odrejeno, upoštevajoč merila iz prvega odstavka 502. člena tega zakona, odredi nov način zavarovanja in razveljavi prejšnji sklep o začasnem zavarovanju. Preden o predlogu odloči, pošlje sodišče predlog ostalim udeležencem, da se o njem izjavijo in jim določi primeren rok za odgovor. Odločba o razveljavitvi ukrepa se izvrši po izvršitvi odločbe, s katero je odrejen nov način začasnega zavarovanja.

(3) Sodišče odpravi začasno zavarovanje na predlog udeležencev. Sodišče lahko odpravi začasno zavarovanje tudi po uradni dolžnosti zaradi poteka roka ali če državni tožilec zavrže ovadbo oziroma izjavi, da ne bo začel pregona ali da od njega odstopa. Državni tožilec mora o svoji odločitvi obvestiti sodišče.

(4) Če sodišče meni, da začasno zavarovanje ni več potrebno, pozove državnega tožilca, da se o tem v določenem roku izjavi. Če se državni tožilec v roku ne izjavi ali če odpravi začasnega zavarovanja ne nasprotuje, sodišče začasno zavarovanje odpravi.

502.č člen

O predlogu za odreditev, podaljšanje, spremembo ali odpravo začasnega zavarovanja mora sodišče odločiti posebej hitro. Če je bilo začasno zavarovanje odrejeno, morajo organi v predkazenskem postopku postopati posebej hitro, kazenski postopek pa se šteje za prednostnega.

502.d člen

Če s tem zakonom ni drugače določeno, se v postopku za začasno zavarovanje odvzema premoženjske koristi smiselno uporabljajo določbe o začasnih odredbah iz zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

502.e člen

(1) O odreditvi, spremembi in odpravi začasnega zavarovanja odvzema premoženjske koristi sodišče po uradni dolžnosti obvesti pristojni davčni organ s prepisom svoje odločbe.

(2) Če pristojni davčni organ po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka sodišču sporoči, da v zvezi z začasno zavarovanim premoženjem načrtuje uvedbo postopka, za katerega je pooblaščen po zakonu, sodišče v odločbi o spremembi ali odpravi začasnega zavarovanja odredi, da organ, pristojen za izvršitev zavarovanja, tega ne sme spremeniti ali odpraviti pred prejemom pisnega obvestila sodišča, da je potekel en mesec od dneva vročitve odločbe o spremembi ali odpravi zavarovanja pristojnemu davčnemu organu.

503. člen

(1) Odvzem premoženjske koristi sme izreči sodišče v sodbi, s katero spozna obtoženca za krivega, v sklepu o sodnem opominu ali v sklepu o vzgojnem ukrepu ter v sklepu, s katerim izreče varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti po kazenskem zakoniku.

(2) V izreku sodbe ali sklepa navede sodišče, kateri predmet oziroma kolikšen denarni znesek se odvzame. V upravičenih primerih sme sodišče dovoliti obročno plačilo premoženjske koristi, pri čemer določi rok plačila in višino obrokov.

(3) Overjen prepis sodbe oziroma sklepa se vroči tudi prejemniku koristi ter zastopniku pravne osebe, če je sodišče izreklo odvzem premoženjske koristi prejemniku koristi ali pravni osebi.

504. člen

Pravna oseba in prejemnik koristi iz 500. člena tega zakona lahko zahtevata obnovo kazenskega postopka glede odločbe o odvzemu premoženjske koristi.

505. člen

Drugi in tretji odstavek 368. člena ter 376. in 380. člen tega zakona se uporabljajo smiselno glede pritožbe zoper odločbo o odvzemu premoženjske koristi.

506. člen

(1) Če je v pogojni obsodbi določeno, da bo kazen izrečena, če obsojenec ne vrne premoženjske koristi, ne povrne škode ali ne izpolni kakšne druge obveznosti, obsojenec pa v določenem roku tega ne stori, izvede sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, postopek za preklic pogojne obsodbe na predlog upravičenega tožilca ali oškodovanca, lahko pa tudi po uradni dolžnosti. V postopku preklica pogojne obsodbe z varstvenim nadzorstvom se smiselno uporabljajo določbe tega člena, če to dopuščajo okoliščine pa tudi drugega odstavka 495. člena tega zakona.

(2) Izvenobravnavni sodnik zasliši obsojenca, če je dosegljiv, in opravi potrebne poizvedbe, da ugotovi dejstva in zbere dokaze, ki so pomembni za odločitev.

(3) Nato izvenobravnavni sodnik po potrebi razpiše narok, o katerem obvesti tožilca, obsojenca in oškodovanca. Če stranke in oškodovanec, ki so bili v redu obveščeni, ne pridejo, ali če se obsojenec očitno izmika ali ne želi priti na narok, to ni ovira za sprejem odločitve.

(4) Če izvenobravnavni sodnik ugotovi, da obsojenec ni izpolnil obveznosti, ki mu je bila naložena s sodbo, izda sodbo, s katero pogojno obsodbo prekliče in izreče kazen ali določi nov rok za izpolnitev obveznosti ali v pogojni obsodbi določeno obveznost nadomesti z drugo ustrezno, zakonsko določeno obveznostjo, ali pa odpravi ta pogoj. Če pa spozna, da ni podlage za nobeno od teh odločb, postopek za preklic pogojne obsodbe ustavi s sklepom.

506.a člen

(1) Sodišče, ki je odredilo hrambo zaseženih predmetov ali začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi, mora v teh primerih postopati posebej hitro. Z zaseženimi predmeti in premoženjem, ki služi za začasno zavarovanje zahtevka, ter s predmeti ali premoženjem, ki so bili dani kot varščina (196. do 199. člen), mora ravnati kot dober gospodar.

(2) Če je hramba zaseženih predmetov ali začasno zavarovanje zahtevka iz prejšnjega odstavka povezano z nesorazmernimi stroški ali pa se vrednost premoženja ali predmetov zmanjšuje, sodišče odredi, da se tako premoženje ali predmeti prodajo, uničijo ali podarijo v javno korist. Pred odločitvijo mora sodišče pridobiti mnenje lastnika premoženja ali predmetov. Če lastnik ni znan ali mu poziva za podajo mnenja ni mogoče vročiti, sodišče poziv pritrdi na sodno desko in se po osmih dneh šteje, da je bila vročitev opravljena. Če lastnik v osmih dneh po vročitvi poziva ne poda mnenja, se šteje, da s prodajo, uničenjem ali podaritvijo soglaša.

(3) Za hrambo zaseženih predmetov in varščin ter za začasno zavarovanje zahtevkov iz prvega odstavka tega člena skrbijo pristojni državni organi, organizacije z javnimi pooblastili, izvršitelji, gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in finančne organizacije.

(4) Postopek upravljanja s predmeti, premoženjem in varščinami iz prvega odstavka tega člen ter pogoje, ki jih morajo izpolnjevati gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki za opravljanje dejavnosti po tretjem odstavku tega člena, pravila in tarifo za njihovo delovanje ter pravila izbora med več ponudniki takih storitev predpiše Vlada Republike Slovenije.

507. člen

(1) Če ni v tem poglavju določeno drugače, se glede postopka za uporabo varnostnih ukrepov, za odvzem premoženjske koristi, podkupnin in denarja ali premoženja nezakonitega izvora ter za postopek za preklic pogojne obsodbe smiselno uporabljajo druge določbe tega zakona.

(2) Določbe členov 498.a do vključno 506.a tega zakona, ki se nanašajo na odvzem denarja ali premoženja nezakonitega izvora, podkupnin in druge premoženjske koristi, se smiselno uporabljajo tudi za odvzem premoženja v vrednosti, ki ustreza premoženjski koristi (75., 77., 77.a in 77.b člen kazenskega zakonika).

(3) Določbe 499. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za predkazenski in preiskovalni postopek; pri zbiranju dokazov in raziskovanju okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi pa poleg organov, pred katerimi teče kazenski postopek, sodelujejo tudi drugi organi, za katere zakon tako določa.

XXIX. POGLAVJE
POSTOPEK ZA ODLOČBO O IZBRISU OBSODBE IN O PRENEHANJU VARNOSTNIH UKREPOV IN PRAVNIH POSLEDIC OBSODBE

508. člen

(1) Če se obsodba po zakonu izbriše s pretekom določenega časa in s pogojem, da obsojenec v tem času ne stori novega kaznivega dejanja (82. člen kazenskega zakonika) izda po uradni dolžnosti odločbo o izbrisu obsodbe ministrstvo, pristojno za pravosodje.

509. člen

(1) Če ministrstvo, pristojno za pravosodje, ne izda odločbe o izbrisu obsodbe, sme obsojenec zahtevati, naj se ugotovi, da je obsodba po zakonu izbrisana.

(2) Če ministrstvo, pristojno za pravosodje, v tridesetih dneh po prejemu ne izda odločbe, lahko obsojenec zahteva, naj izda sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, sklep o izbrisu obsodbe.

(3) O taki zahtevi odloča sodišče po zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo.

510. člen

(črtan)

511. člen

(1) Postopek za izbris obsodbe na podlagi sodne odločbe (83. člen kazenskega zakonika) se uvede na obsojenčevo prošnjo.

(2) Prošnja se vloži pri sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

(3) Izvenobravnavni sodnik preizkusi najprej, ali je pretekel čas, ki se zahteva po zakonu, nato pa opravi potrebne poizvedbe in ugotovi dejstva, na katera se sklicuje prosilec, ter zbere dokaze o vseh okoliščinah, ki so pomembne za odločbo.

(4) Sodišče lahko zahteva o obsojenčevem obnašanju poročilo od policije, na območju katere je obsojenec prebival po prestani kazni, lahko pa zahteva tako poročilo tudi od uprave zavoda, v katerem je obsojenec kazen prestal.

(5) Po poizvedbah in zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, o prošnji odloči izvenobravnavni sodnik.

(6) Zoper odločbo sodišča o prošnji za izbris obsodbe se lahko pritožita prosilec in državni tožilec.

(7) Če sodišče zavrne prošnjo zato, ker obsojenec s svojim obnašanjem ni zaslužil izbrisa obsodbe, sme obsojenec ponoviti prošnjo po preteku dveh let, odkar je sklep o zavrnitvi prošnje postal pravnomočen.

512. člen

V potrdilu, ki se daje na podlagi kazenske evidence osebam, za uveljavljanje njihovih pravic, se izbrisana obsodba ne sme omenjati.

513. člen

(1) Postopek za prenehanje varnostnih ukrepov prepovedi opravljanja poklica, prepovedi približevanja ali komuniciranja z žrtvijo kaznivega dejanja in odvzema vozniškega dovoljenja (četrti odstavek 71., šesti odstavek 71.a in peti odstavek 72. člena kazenskega zakonika) in za prenehanje pravne posledice obsodbe (tretji odstavek 80. člena kazenskega zakonika) se uvede na obsojenčevo prošnjo, ki se vloži pri sodišču, ki je sodilo na prvi stopnji.

(2) Izvenobravnavni sodnik preizkusi najprej, ali je pretekel čas, ki se zahteva po zakonu, nato pa opravi potrebne poizvedbe in ugotovi dejstva, na katera se sklicuje prosilec, ter zbere dokaze o vseh okoliščinah, ki so pomembne za odločbo.

(3) Sodnik lahko zahteva o obsojenčevem obnašanju poročilo od policije, na območju katere je obsojenec prebival po prestani, odpuščeni ali zastarani glavni kazni, lahko pa zahteva tako poročilo tudi od zavoda, v katerem je obsojenec prestal kazen.

(4) Po poizvedbah in po zaslišanju državnega tožilca, če je tekel postopek na njegovo zahtevo, pri postopku za prenehanje varnostnega ukrepa prepovedi približevanja ali komuniciranja z žrtvijo kaznivega dejanja (šesti odstavek 71.a člena Kazenskega zakonika) pa tudi po zaslišanju oškodovanca o prošnji odloči izvenobravnavni sodnik. Če oškodovanec, ki je bil v redu vabljen, ne pride, to ni ovira za sprejem odločitve.

(5) Zoper sklep se lahko pritožita državni tožilec in obsojenec.

(6) Če je obsojenčeva prošnja zavrnjena, ni dovoljena nova prošnja, preden ne preteče eno leto od pravnomočnosti sklepa s katerim je bila prejšnja prošnja zavrnjena.

XXX. POGLAVJE
POSTOPEK ZA MEDNARODNO PRAVNO POMOČ IN IZVRŠITEV MEDNARODNIH POGODB V KAZENSKOPRAVNIH STVAREH

Opomba: delno se preneha uporabljati
Datum prenehanja uporabe: 24.02.2008
Sklic: 125. člen ZSKZDČEU

514. člen

Mednarodna kazenskopravna pomoč se daje po določbah tega zakona, če ni z mednarodno pogodbo ali zakonom določeno drugače.

515. člen

(1) Prošnje domačih sodišč in državnih tožilstev za pravno pomoč v kazenskih zadevah se pošiljajo tujim organom po diplomatski poti. Na enak način se pošiljajo domačim sodiščem in državnim tožilstvom prošnje tujih organov za pravno pomoč.

(2) V nujnih primerih in ob pogoju vzajemnosti se lahko prošnje za pravno pomoč pošiljajo po ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, kadar pa gre za kaznivo dejanje pranja denarja ali za kazniva dejanja v zvezi s kaznivim dejanjem pranja denarja, pa tudi po organu, ki je pristojen za preprečevanje pranja denarja.

(3) Če velja vzajemnost ali če tako določa mednarodna pogodba, se lahko mednarodna kazenskopravna pomoč daje tudi neposredno med domačimi in tujimi organi, ki sodelujejo v predkazenskem in kazenskem postopku. Pri tem se lahko uporabljajo sodobna tehnična sredstva, zlasti računalniško omrežje, pripomočki za prenos slike, glasu in elektronskih impulzov.

516. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, pošlje prošnjo tujega organa za pravno pomoč ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ta pa jo pošlje v postopek okrožnemu sodišču, na katerega območju prebiva tisti, ki mu je treba vročiti kako pisanje, ki ga je treba zaslišati ali soočiti ali na katerega območju je treba opraviti kakšno drugo preiskovalno dejanje. Če gre za prošnjo za izvedbo dejanja, za katero je po domačem pravu pristojno državno tožilstvo, pošlje ministrstvo za pravosodje prošnjo v postopek državnemu tožilstvu, na območju katerega je treba opraviti dejanje.

(2) Če je pristojnih več sodišč, je krajevno pristojno tisto, ki je pristojno za opravo prvega dejanja, navedenega v prošnji. Če je pristojnih več državnih tožilstev, je krajevno pristojno tisto, ki je pristojno za opravo prvega dejanja, navedenega v prošnji. Če tuji organ prosi za izvedbo več dejanj, od katerih je po domačih predpisih za nekatera pristojno sodišče, za druga pa državno tožilstvo, se prošnja pošlje državnemu tožilstvu, ki opravi dejanja iz svoje pristojnosti in predlaga sodišču opravo dejanj iz sodne pristojnosti.

(3) V primerih iz drugega odstavka 515. člena tega zakona pošlje prošnjo sodišču oziroma državnemu tožilstvu ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(4) O dovoljenosti dejanja, za katero prosi tuj organ in o načinu njegove izvršitve odloči pristojni domači organ skladno z domačimi predpisi in mednarodnimi sporazumi. Prošnji za mednarodno kazensko pomoč se sme ugoditi, če izvedba dejanja pomoči ni v nasprotju s pravnim redom Republike Slovenije ali ne škoduje njeni suverenosti in varnosti.

(5) Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena se na prošnjo tuje države lahko dejanje pomoči izvede na način, kot je določen v zakonodaji države prosilke, če je takšen način izvedbe dejanja skladen s temeljnimi načeli domačega kazenskega postopka.

(6) Pristojni organ v Republiki Sloveniji na prošnjo pristojnega organa države prosilke slednjega obvesti o času in kraju izvedbe določenega procesnega dejanja. Predstavniki pristojnih organov države prosilke in drugi udeleženci v postopku ter njihovi pravni zastopniki so lahko navzoči pri izvršitvi dejanja pomoči, če je verjetno, da sta njihova navzočnost oziroma sodelovanje koristna za ustrezno izvedbo pravne pomoči. O tem odloči organ, v čigar pristojnosti je izvršitev dejanja pomoči.

516.a člen

(1) Na prošnjo tujega organa se lahko oseba, ki ji je v Republiki Sloveniji odvzeta prostost, ne glede na državljanstvo začasno preda tujemu pravosodnemu organu zaradi izvedbe procesnih dejanj zaslišanja priče, zaslišanja izvedenca ali soočenja. Začasna predaja se opravi pod pogojem, da bo oseba v roku, ki ga določi pristojni organ Republike Slovenije, vrnjena v Republiko Slovenijo.

(2) Začasna predaja je dopustna pod naslednjimi pogoji:

- da se oseba strinja z začasno predajo;
- da je prisotnost osebe v tujem kazenskem postopku nujno potrebna;
- da prisotnost osebe ni nujno potrebna v domačem kazenskem postopku;
- da zaradi začasne predaje ne bo prišlo do podaljšanja odvzema prostosti;
- da ne obstajajo drugi utemeljeni razlogi, ki bi izključevali začasno predajo.

(3) Oseba, ki je bila začasno predana tujemu pravosodnemu organu na podlagi prvega odstavka tega člena, mora ostati celotno obdobje v priporu, razen če se ukrep odvzema prostosti skladno z domačimi predpisi odpravi, o čemer organ, ki je odpravil ukrep odvzema prostosti, nemudoma obvesti pristojni tuji organ. Zoper osebo se v državi, v katero je začasno predana, ne sme začeti kazenski postopek ali izvršiti kazen za dejanje, storjeno pred začasno predajo.

(4) O dovoljenju začasne predaje odloča organ, pred katerim teče kazenski postopek oziroma v čigar pristojnosti je izvršitev kazni. Pred dovoljenjem za začasno predajo mora organ pridobiti zagotovila iz tretjega odstavka.

516.b člen

(1) Če je osebi v tujini odvzeta prostost, njena navzočnost pa je zaradi izvedbe procesnih dejanj zaslišanja priče, zaslišanja izvedenca ali soočenja nujno potrebna v kazenskem postopku, ki teče v Republiki Sloveniji, sme sodišče ki je pristojno za opravo tega procesnega dejanja, zaprositi za začasno predajo te osebe v Republiko Slovenijo.

(2) Kadar je oseba na podlagi prvega odstavka tega člena začasno predana v Republiko Slovenijo, ji mora biti ves čas na ozemlju Republike Slovenije vzeta prostost, razen če je ukrep odvzema prostosti odpravljen na podlagi odločitve tujega organa, ki je tak ukrep

odredil. Dejanje, zaradi katerega je potrebna prisotnost osebe na ozemlju Republike Slovenije, se mora opraviti čim hitreje in nato osebo, ne glede na njeno državljanstvo, vrniti v državo, ki jo je začasno predala.

(3) Glede izvrševanja odvzema prostosti v Republiki Sloveniji se smiselno uporabljajo določbe 209. do 213.d člena tega zakona.

516.c člen

(1) Če tako določa mednarodna pogodba, lahko sodišča ali državna tožilstva brez predhodne prošnje pristojnim organom druge države pošljejo ali od njih prejmejo podatke v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so jih pridobili pri izvrševanju svojih pristojnosti, če ocenijo, da bi bili ti podatki lahko koristni za izvedbo predkazenskega ali kazenskega postopka ali bi lahko bili podlaga za prošnjo za pravno pomoč.

(2) Izmenjava podatkov iz prejšnjega odstavka ne vpliva na uvedbo ali vodenje kazenskih postopkov oziroma ne vpliva na izvrševanje drugih pristojnosti organa, ki posreduje podatke.

(3) Če je organ pri pošiljanju podatkov postavil za njihovo uporabo kakšne pogoje, ti pogoji zavezujejo organ, ki je podatke prejel.

517. člen

(1) Domača sodišča smejo ugoditi predlogu državnega tožilca ali prošnji pristojnega tujega organa, s katero se zahteva izvršitev kazni zapora, varnostnega ali drugega ukrepa kazenskega sodišča, ali denarne kazni po pravnomočni kazenski sodbi tujega sodišča, če je tako določeno z mednarodno pogodbo ali če velja vzajemnost in če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da oseba soglaša z izvršitvijo kazni v Republiki Sloveniji, razen v primerih iz drugega odstavka tega člena;
- da iz sodbe ne izhaja kršitev temeljnih načel pravnega reda Republike Slovenije;
- da je odločba bila izdana zaradi dejanja, za katerega je po domačem zakonu predpisana kazen zapora ali denarna kazen;
- da odločba ni bila izdana zaradi političnega ali vojaškega kaznivega dejanja;
- da po domačem zakonu ni zastarala izvršitev kazni;
- da oseba ni bila zaradi istega dejanja že pravnomočno obsojena ali pravnomočno oproščena ali je bil kazenski postopek zoper njo pravnomočno ustavljen ali je bila obtožba zoper njo pravnomočno zavrnjena;
- da je oseba državljan Republike Slovenije in ima v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče;
- da v primeru izvrševanja varnostnega ali drugega ukrepa kazenskega sodišča, ki se izvršuje z odvzemom prostosti, domač zakon določa enak ukrep;
- da je bila sodba izdana v navzočnosti, razen če proseča država predloži ustrezna dokazila, da je bila oseba osebno vabljena ali ji je bil čas in kraj postopka sporočen prek

zastopnika, pooblaščenega v skladu s pravom države, ki je sodbo izdala, zaradi česar je bila sodba izdana v nenavzočnosti, ali je ta oseba pristojnemu organu izjavila, da ne izpodbija odločbe.

(2) Soglasje osebe iz prve alineje prejšnjega odstavka ni potrebno, če se je oseba s prihodom oziroma pobegom v Republiko Slovenijo izognila izvrševanju ali nadaljnjemu izvrševanju kazenske sodbe iz prejšnjega člena.

517.a člen

(1) Na predlog državnega tožilca lahko preiskovalni sodnik zoper osebo iz prejšnjega člena odredi začasni odvzem prostosti zaradi zavarovanja izvršitve, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

1. da je država izdaje sodbe poslala prošnjo za izvršitev kazenske sodbe ali naloga zaradi izvršitve kazenske sodbe;

2. da obstajajo okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bi se oseba z begom izognila postopku izvršitve oziroma prestajanju kazni ali ukrepa;

3. da soglasje osebe k izvrševanju ni potrebno ali je podano, in

4. da prošnja za izvršitev ni očitno nedopustna.

(2) Začasni odvzem prostosti iz prejšnjega odstavka se odredi, izvrši oziroma podaljša v skladu z določbami tega zakona, o odreditvi, izvrševanju oziroma podaljšanju pripora.

517.b člen

(1) Domače sodišče izvrši kazensko sodbo glede sankcije, ki jo je izreklo tuje sodišče, tako, da izreče kazensko sankcijo po kazenski zakonodaji Republike Slovenije. Pri tem je glede ugotavljanja kazenske odgovornosti, dopustnosti pregona in izrečene kazni v celoti vezano na sodbo tujega sodišča. Če se lahko kazen izvrši le glede določenih kaznivih dejanj, se kazen odmeri skladno s pravili po domačem zakonu.

(2) Kadar kazenska sankcija zaradi trajanja ni združljiva z domačimi predpisi, se lahko slednja prilagodi le, če je ta višja od najvišje kazni, ki je po domačem zakonu določena za istovrstno kaznivo dejanje. Prilagojena kazenska sankcija ne sme biti nižja od najvišje kazni, ki je po domačem zakonu določena za istovrstna kazniva dejanja.

(3) Kadar kazenska sankcija po svoji naravi ni združljiva z domačimi predpisi, se lahko prilagodi glede na kazen ali ukrep, ki je po domačem zakonu predviden za istovrstna kazniva dejanja. Takšna kazen ali ukrep mora čim bolj ustrezati kazenski sankciji, ki je bila izrečena v državi izreka.

(4) Prilagojena kazenska sankcija po svoji naravi ali trajanju ne sme biti strožja od kazenske sankcije, ki jo je izrekla država izreka.

517.c člen

(1) Za odločitev o izvršitvi kazenske sodbe je pristojno okrožno sodišče na območju zadnjega stalnega prebivališča osebe v Republiki Sloveniji. Če oseba ni imela stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se pristojnost določi po kraju zadnjega začasnega prebivališča.

(2) Senat iz šestega odstavka 25. člena tega zakona s sodbo odloči o izvršitvi kazenske sodbe tujega sodišča ali s sklepom zavrne prošnjo. O seji senata se obvestita državni tožilec in zagovornik.

(3) V izrek sodbe iz drugega odstavka tega člena vnese sodišče celoten izrek in ime sodišča iz tuje sodbe in izreče sankcijo. V obrazložitvi sodbe navede sodišče razloge, ki jih je upoštevalo pri izreku sankcije.

(4) Odločba se vroči državnemu tožilcu, osebi ter zagovorniku, ki se lahko zoper njo pritožijo.

(5) Za izvrševanje, pogojni odpust ter pravico do pomilostitve oziroma amnestije se uporabljajo domači predpisi.

517.č člen

(1) Tujec, ki se na podlagi sodbe domačega sodišča nahaja v Republiki Sloveniji na prestajanju zaporne kazni, lahko poda prošnjo za prestajanje kazni v državi državljanstva ali prebivališča. Prošnja se lahko vloži pri direktorju zapora, sodišču, ki je izreklo kazen na prvi stopnji, ali ministrstvu za pravosodje.

(2) Pristojno sodišče ali direktor zapora mora osebo seznaniti z možnostjo, da prestaja zaporno kazen v državi državljanstva ali prebivališča.

(3) Sodišče, ki je odločalo na prvi stopnji odloči o prošnji obsojene osebe s sklepom. Prošnji se sme ugoditi, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- zoper obsojeno osebo ne poteka drug kazenski postopek v Republiki Sloveniji
- oseba je poravnala denarno kazen oziroma premoženjsko pravni zahtevek

(4) Sklep ter ostala relevantna dokumentacija se posreduje ministru za pravosodje, ki o tem obvesti državo, v katero želi biti oseba premeščena, in na podlagi mednarodne pogodbe ali na podlagi vzajemnosti izvede postopek za transfer obsojenca.

518. člen

Kadar gre za kazniva dejanja ponarejanja denarja, neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu, spravljanja v suženjsko razmerje, trgovine z ljudmi, pridobivanja oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene, prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva ali za kakšno drugo kaznivo dejanje, glede katerega je po mednarodnih pogodbah dogovorjena centralizacija podatkov, mora organ, pred katerim teče kazenski postopek, brez odlašanja poslati policiji podatke o kaznivem dejanju in storilcu, sodišče prve stopnje pa tudi pravnomočno sodbo.

519. člen

(1) Če je na ozemlju Republike Slovenije storil kaznivo dejanje tujec, ki ima stalno prebivališče v tuji državi, se smejo tej državi mimo pogojev iz 522. člena tega zakona odstopiti vsi kazenski spisi za kazenski pregon in sojenje, če tuja država temu ne nasprotuje.

(2) Preden je izdan sklep o preiskavi, odloča o odstopu pristojni državni tožilec. Med preiskavo odloča o tem na predlog državnega tožilca preiskovalni sodnik do začetka glavne obravnave pa senat (šesti odstavek 25 člena), tudi za zadeve iz pristojnosti okrajnega sodišča.

(3) Pri odločanju o odstopu kazenskih spisov organi iz prejšnjega odstavka upoštevajo tudi do tedaj nastale in bodoče stroške predkazenskega oziroma kazenskega postopka.

(4) Ni dovoljen odstop kazenskih spisov, če je oškodovanec državljan Republike Slovenije, ki temu nasprotuje, razen če je dano zavarovanje za uveljavitev njegovega premoženjskopravnega zahtevka.

(5) Ni dovoljen odstop kazenskih spisov, če je bil odrejen zaseg ali začasno zavarovanje zahtevka za odvzem denarja ali premoženja nezakonitega izvora iz 245. člena kazenskega zakonika ali protipravno dane ali sprejete podkupnine iz 151., 157., 241., 242., 261., 262. in 263. člena kazenskega zakonika, razen v primerih, ko je sodišče navedene odredbe izdalo na pobudo tuje države. V teh primerih in v primerih, ko je bilo odrejeno začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji, smejo organi iz drugega odstavka tega člena odstopiti kazenski spis tuji državi samo, če so pred tem ugotovili, da ima ta država ustrezno urejeno zakonodajo v zvezi z odvzemom premoženjske koristi in v zvezi z odstopom kazenskih spisov tuji državi, ter upoštevali vrednost začasno zavarovanega premoženja.

520. člen

(1) Zahteva tuje države, naj se v Republiki Sloveniji prevzame pregon državljana Republike Slovenije ali osebe, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, zaradi kaznivega dejanja, storjenega v tujini, se pošlje s spisi pristojnemu državnemu tožilcu, na katerega območju ima ta oseba stalno prebivališče.

(2) Če je pri pristojnem organu tuje države podan premoženjskopravni zahtevek, se ravna, kot da bi bil ta zahtevek podan pri pristojnem sodišču.

(3) O zavrnitvi prevzema kazenskega pregona in o pravnomočni odločbi, izdani v kazenskem postopku, se obvesti tuja država, ki je poslala zahtevo.

XXXI. POGLAVJE
POSTOPEK ZA IZROČITEV OBDOLŽENCEV IN OBSOJENCEV

Opomba: delno se preneha uporabljati
Datum prenehanja uporabe: 24.02.2008
Sklic: 125. člen ZSKZDČEU

521. člen

Če ni v mednarodni pogodbi določeno drugače, se zahteva in opravlja izročitev obdolžencev in obsojencev po določbah tega zakona.

522. člen

(1) Pogoji za izročitev so:

1. da tisti, katerega izročitev se zahteva, ni državljan Republike Slovenije,

2. da dejanje, zaradi katerega se zahteva izročitev, ni bilo storjeno na ozemlju Republike Slovenije, zoper njo ali njenega državljana;

3. da je dejanje, zaradi katerega se zahteva izročitev, kaznivo dejanje tako po domačem zakonu, kakor po zakonu države, v kateri je bilo storjeno;

4. da se v primeru, da gre za izročitev zaradi kazenskega pregona, za kaznivo dejanje po pravu obeh držav lahko izreče kazen enega ali več let zapora ali varnostni ukrep v trajanju več kot enega leta;

5. da v primeru, da gre za izročitev zaradi izvršitve pravnomočno izrečene kazni ali varnostnega ukrepa, znaša kazen ali varnosti ukrep oziroma njun ostanek, ki ga je potrebno izvršiti, najmanj 4 mesece;

6. da po domačem zakonu ni zastaral kazenski pregon ali ni zastarala izvršitev kazni, preden je bila oseba priprta ali zaslišana kot obdolženec;

7. da tisti, katerega izročitev se zahteva, ni bil zaradi istega dejanja že pravnomočno oproščen ali obsojen v Republiki Sloveniji ali tuji državi, pod pogojem, da je v primeru izrečene kazni kazen že prestal ali jo prestaja ali se po zakonodaji države, ki je kazen izrekla, kazen ne more več izvršiti ali je bil kazenski postopek zoper njega pravnomočno ustavljen ali je bila obtožba zoper njega pravnomočno zavrnjena; ali da ni zoper tujca v Republiki Sloveniji zaradi istega proti Republiki Sloveniji storjenega dejanja uveden kazenski postopek, če pa je uveden postopek zaradi dejanja, storjenega proti državljanu Republike Slovenije, da je dano zavarovanje za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka oškodovanca;

8. da zoper osebo, katere izročitev se zahteva, v državi prosilki ne teče postopek pred izrednim sodiščem, če gre za prošnjo za izročitev zaradi izvedbe postopka, oziroma da ni takšno sodišče izreklo kazenske sankcije, če gre za prošnjo za izročitev zaradi izvršitve kazni;

9. da država prosilka poda ustrezna zagotovila, da smrtna kazen ne bo izrečena oziroma izvršena, če se izročitev zahteva zaradi kaznivega dejanja, za katero je v državi prosilki predpisana smrtna kazen;

10. da v primeru, ko gre za izvršitev kazenske sankcije, ki je bila izrečena s pravnomočno sodbo v sodnem postopku v nenavzočnosti osebe, katere izročitev se zahteva, država prosilka predloži ustrezna dokazila, da je bila oseba osebno vabljena ali ji je bil čas in kraj postopka sporočen prek zastopnika, pooblaščenega v skladu s pravom države, ki je sodbo izdala, zaradi česar je bila sodba izdana v nenavzočnosti, ali je ta oseba pristojnemu organu izjavila, da ne izpodbija odločbe; ali zagotovi, da bo kazenski postopek po izročitvi znova opravljen v navzočnosti izročene osebe;

11. da zahteva za izročitev ni podana zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storila zahtevana oseba, ko še ni bila stara 14 let;

12. da je ugotovljena istovetnost tistega, katerega izročitev se zahteva;

13. da je dovolj dokazov za utemeljenost suma, da je tujec, katerega izročitev se zahteva, storil določeno kaznivo dejanje, ali da obstaja o tem pravnomočna sodba;

14. da ne obstaja verjetnost, da bi bila oseba, katere izročitev se zahteva, v državi prosilki mučena, da bi se z njo nečloveško ali ponižujoče ravnalo oziroma bi se jo na ta način kaznovalo.

(2) Če se prošnja za izročitev nanaša na več kaznivih dejanj, ki se tako po zakonu države prosilke kot tudi po pravu Republike Slovenije kaznujejo s kaznijo odvzema prostosti ali varnostnim ukrepom, pa nekatera izmed njih glede višine predpisane kazni ne dosegajo praga predpisane kazni, določenega v 4. in 5. točki prejšnjega odstavka, se izročitev lahko dovoli tudi za ta kazniva dejanja, če je dovoljena za ostala kazniva dejanja.

523. člen

(1) Postopek za izročitev obdolženega ali obsojenega tujca se uvede na prošnjo tuje države.

(2) Prošnja za izročitev se poda po diplomatski poti.

(3) Prošnji za izročitev se morajo priložiti:

1) sredstva za ugotovitev istovetnosti obdolženca oziroma obsojenca (natančen opis, fotografije, prstni odtisi in podobno);

2) potrdilo ali drugi podatki o tujčevem državljanstvu;

3) obtožnica ali sodba ali odločba o priporu ali kakšen drug akt, ki je enak tej odločbi, v izvirniku ali overjenem prepisu. V njih mora biti navedeno: ime in priimek tistega, katerega izročitev se zahteva, in drugi podatki, ki so potrebni za ugotovitev njegove istovetnosti, opis dejanja, zakonska označba kaznivega dejanja in dokazi za utemeljenost suma;

4) izpisek iz besedila kazenskega zakona tuje države, ki naj se uporabi ali ki je bil uporabljen proti obdolžencu zaradi dejanja, ki je povod za zahtevano izročitev; če je bilo dejanje storjeno na območju kakšne tretje države, pa tudi izpisek iz besedila kazenskega zakona te države.

(4) Če so prošnja in priloge sestavljene v tujem jeziku, mora biti priložen tudi overjen prevod v slovenskem jeziku.

524. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, pošlje prošnjo za izročitev tujca po ministrstvu, pristojnem za pravosodje, preiskovalnemu sodniku sodišča, na katerega območju tujec prebiva ali na katerega območju se najde.

(2) Če se ne ve za stalno ali začasno prebivališče tujca, katerega izročitev se zahteva, se najprej ugotovi njegovo prebivališče po ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve.

(3) Če prošnja ustrezna pogojem iz prejšnjega člena in so dani razlogi za pripor iz 201. člena tega zakona, izda preiskovalni sodnik nalog, da se tujec pripre, oziroma stori druge ukrepe, da se zagotovi njegova navzočnost, razen če je že iz same prošnje očitno, da izročitev ni dopustna.

(4) Glede pripora v postopku izročitve se smiselno uporabljajo določbe drugega odstavka 200., 202., 203. člena in 209. do 213.d ter 420. in 421. člena tega zakona.

(5) Ne glede na določbo 205. člena tega zakona lahko pripor v postopku izročitve po prejemu prošnje za izročitev brez posebnih odločb o podaljševanju traja do izročitve tuji državi oziroma do odločitve ministra za pravosodje, s katero se izročitev zavrne, vendar skupno trajanje pripora, odrejenega pred prejemom prošnje za izročitev in po njenem prejemu, ne sme preseči 30 mesecev.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek je pripor potrebno odpraviti takoj, ko čas trajanja preseže oziroma doseže izrečeno kazensko sankcijo tuje države oziroma maksimum predpisane kazni, ki jo pravo države prosilke predpisuje za kaznivo dejanje, za katero se zahteva izročitev.

(7) Ko preiskovalni sodnik ugotovi tujčevo istovetnost, mu brez odlašanja naznani, zakaj in na podlagi katerih dokazov se zahteva njegova izročitev in ga pouči, da se ni dolžan zagovarjati, lahko pa navede, kar ima povedati v svoj zagovor.

(8) O zaslišanju in zagovoru se napravi zapisnik. Preiskovalni sodnik pouči tujca, da si sme vzeti zagovornika, ali mu ga postavi po uradni dolžnosti, če gre za kaznivo dejanje, za katero je obramba po tem zakonu obvezna, ali če je zoper tujca odrejen pripor.

525. člen

(1) V nujnih primerih, ko je nevarno, da bi tujec pobegnil ali se skril, sme policija na prošnjo pristojnega tujega organa, ne glede na to, na kakšen način je poslana, tujcu vzeti prostost. V prošnji je treba navesti podatke za ugotovitev tujčeve istovetnosti, naravo in označbo kaznivega dejanja, številko odločbe ter datum, kraj in naslov tujega organa, ki je odredil pripor in izjavo, da bo izročitev zaprošena po redni poti.

(2) Policija mora tujca, kateremu je vzela prostost, brez odlašanja odpeljati k preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča, da ga zasliši. Če preiskovalni sodnik zoper tujca odredi pripor, poroča o tem ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve.

(3) Preiskovalni sodnik izpusti tujca, če mu je priznana mednarodna zaščita, če prenehajo razlogi za pripor ali če se ne poda prošnja za izročitev v roku, ki ga je on določil, upoštevajoč pri tem oddaljenost države, ki zahteva izročitev; ta rok ne sme biti daljši kot tri mesece od dneva, ko je bil tujec priprt. Ta rok se sporoči tuji državi. Na prošnjo tuje države sme senat pristojnega sodišča v opravičenih primerih podaljšati rok največ za dva meseca.

(4) Če se predpisana prošnja poda v danem roku, ravna preiskovalni sodnik po tretjem in četrtem odstavku prejšnjega člena.

526. člen

(1) Po zaslišanju državnega tožilca in zagovornika opravi preiskovalni sodnik po potrebi še druga poizvedovalna dejanja, da se ugotovi, ali so podani pogoji za izročitev tujca oziroma za izročitev predmetov, na katerih ali s katerimi je storil kaznivo dejanje, če so mu bili vzeti.

(2) Po opravljenem poizvedovanju pošlje preiskovalni sodnik morebitne pridobljene dokaze skupaj s svojim mnenjem tujcu, njegovemu zagovorniku, če ga ima, in državnemu tožilcu, da se v roku, ki ne sme biti krajši od osmih dni, o njem izjavijo. Po izteku roka pošlje preiskovalni sodnik poizvedovalne spise s svojim mnenjem in izjavo tujca ter državnega tožilca, če sta jo podala, senatu (šesti odstavek 25. člena).

(3) Če teče zoper tujca, katerega izročitev se zahteva, pri domačem sodišču kazenski postopek zaradi istega ali kakšnega drugega kaznivega dejanja, navede preiskovalni sodnik to v spisih.

527. člen

(1) Če senat okrožnega sodišča spozna, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev, izda sklep, da se prošnja za izročitev zavrne. Ta sklep pošlje to sodišče po uradni dolžnosti sodišču druge stopnje, ki po zaslišanju državnega tožilca sklep potrdi, razveljavi ali spremeni.

(2) Če je tujec priprt, sme senat sodišča prve stopnje odločiti, da ostane v priporu do pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi izročitve.

(3) Pravnomočni sklep, s katerim se zavrne izročitev, se pošlje po ministrstvu, pristojnem za pravosodje, ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve, ki obvesti o tem tujo državo.

(4) V primeru, da se izročitev zavrne, ker je oseba državljan Republike Slovenije, se izročitvena dokumentacija preda pristojnemu državnemu tožilstvu zaradi morebitne uvedbe kazenskega pregona v Republiki Sloveniji.

528. člen

Če senat okrožnega sodišča spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev (522. člen), oziroma, da so podani pogoji za odložitev izročitve iz 530. člena tega zakona, ugotovi to s sklepom. Zoper ta sklep ima tujec pravico pritožbe na sodišče druge stopnje.

529. člen

Če sodišče druge stopnje ob pritožbi spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev tujca, oziroma če zoper tak sklep sodišča prve stopnje ni vložena pritožba, se zadeva pošlje ministru, pristojnemu za pravosodje, ki nato odloči o izročitvi.

529.a člen

(1) Izročitev tujca se lahko dovoli na prošnjo pristojnega tujega organa za izročitev ali za začasen odvzem prostosti z namenom izročitve brez izvedbe postopka po določbah 526. do 529. člena tega zakona, če tujec po pravnem pouku preiskovalnega sodnika izjavi, da soglaša z izročitvijo.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko tujec po pravnem pouku preiskovalnega sodnika odpove uporabi pogojev iz 531. člena tega zakona.

(3) Preiskovalni sodnik tujca ob zaslišanju seznani z možnostjo soglašanja z izročitvijo, pouči ga, da je soglasje z izročitvijo prostovoljno ter ga opozori, da bo v primeru njegovega soglasja o izročitvi odločeno po skrajšanem postopku. Preiskovalni sodnik zahtevano osebo pouči tudi o pomenu in vsebini načela specialnosti, posledicah odpovedi načelu specialnosti ter o tem, da je odpoved prostovoljna in nepreklicna. Na zaslišanju sta lahko navzoča zagovornik in pristojni državni tožilec. Pouk iz prvega in drugega odstavka, soglasje iz prvega odstavka in odpoved iz drugega odstavka tega člena ter izjava tujca, da sta bila soglasje in odpoved dana prostovoljno in v navzočnosti zagovornika, se zapišejo v zapisnik.

(4) Preiskovalni sodnik po preizkusu pogojev iz 1. do 12. in 14. točke prvega odstavka 522. člena tega zakona s sklepom odloči o izročitvi. Sklep se vroči osebi, katere izročitev se zahteva, zagovorniku in državnemu tožilcu. Zoper sklep je v 24 urah možna pritožba na senat okrožnega sodišča (šesti odstavek 25. člena), ki mora o njej odločiti v 48 urah.

(5) Preiskovalni sodnik po pravnomočnosti sklepa odločitev sporoči ministru, pristojnemu za pravosodje, ki o odločitvi sodišča takoj obvesti državo prosilko. Če kateri izmed pogojev iz 1. do 12. in 14. točke prvega odstavka 522. člena ni izpolnjen ali če tujec ne soglaša z izročitvijo, se izvede redni postopek izročitve.

530. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, izda odločbo, s katero izročitev dovoli ali ne dovoli. Lahko izda tudi odločbo, da se izročitev odloži zaradi tega, ker teče zoper tujca, katerega izročitev se zahteva, pri domačem sodišču kazenski postopek zaradi kakšnega drugega kaznivega dejanja ali ker prestaja tujec kazen v Republiki Sloveniji.

(2) Če bi zaradi odložitve izročitve iz prvega odstavka v državi prosilki kazenski pregon zastaral ali bi bil njegov potek resno oviran, se sme na utemeljeno prošnjo države prosilke dovoliti začasna izročitev zaradi kazenskega postopka. O dovoljenosti začasne izročitve odloča minister za pravosodje, po predhodnem mnenju organa, pred katerim poteka kazenski postopek oziroma v čigar pristojnosti je izvrševanje kazenskih sankcij. Začasna izročitev se sme dovoliti, če se s tem ne ogroža potek kazenskega postopka, ki zoper osebo poteka v Republiki Sloveniji in če je zaprošena država zagotovila, da bo oseba v proseči državi vseskozi v priporu kot tudi, da jo bo v roku, določenem s strani Republike Slovenije vrnila v Republiko Slovenijo.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, ne dovoli izročitve tujca, če mu je priznana mednarodna zaščita ali če gre za politično ali vojaško kaznivo dejanje.

530.a člen

(1) Zoper odločbo ministra za pravosodje, s katero je bilo odločeno o izročitvi tujca, katerega izročitev se zahteva, je mogoče vložiti tožbo na upravno sodišče. Tožba se vloži v 15 dneh od vročitve odločbe.

(2) Upravno sodišče o tožbi zoper odločbo o izročitvi odloči v 60 dneh, če je zoper tujca odrejen pripor po 524. členu tega zakona, pa v 30 dneh od vložitve tožbe.

(3) V postopku sodnega varstva zoper odločbo ministra za pravosodje o izročitvi se uporablja zakon, ki ureja upravni spor, če s tem zakonom ni drugače določeno.

531. člen

(1) V odločbi, s katero dovoli izročitev tujca, navede minister, pristojen za pravosodje:

1) da se tujec ne sme preganjati zaradi kakšnega drugega kaznivega dejanja, storjenega pred izročitvijo;

2) da se zoper njega ne sme izvršiti kazen za kakšno drugo kaznivo dejanje, storjeno pred izročitvijo;

3) da se zoper njega ne sme uporabiti hujša kazen od tiste, na katero je obsojen;

4) da se ne sme izročiti kakšni tretji državi v pregon zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil, preden je bila dovoljena izročitev.

(2) Pogoji iz prvega odstavka prenehajo učinkovati:

- če se jim izročena oseba odpove;

- če izročena oseba kljub opozorilu države prosilke glede morebitnih posledic ne zapusti ozemlja države prosilke v roku 45 dni po tem, ko je bila izpuščena na svobodo, če je to lahko storila;

- če oseba zapusti ozemlje države, v katero je bila izročena pa se tja prostovoljno vrne ali je tja vrnjena s strani tretje države.

(3) Poleg omenjenih pogojev lahko postavi minister, pristojen za pravosodje, za izročitev tudi druge pogoje.

532. člen

(1) Odločba, s katero je odločeno o izročitvi, se sporoči tuji državi po diplomatski poti.

(2) Odločba, s katero se dovoli izročitev, se pošlje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, ki odredi, da se tujec odpelje do meje, kjer se na dogovorjenem kraju izroči organom tuje države, ki je zahtevala izročitev.

532.a člen

(1) Na podlagi prošnje tujega pravosodnega organa ali kadar je tako določeno v domačem zakonu, se lahko v povezavi z izročitvijo tuji državi izročijo zaseženi predmeti, ki se lahko uporabijo kot dokaz ali ki so bili pridobljeni s kaznivim dejanjem in se ob prijetju najdejo pri zahtevani osebi ali se pozneje odkrijejo.

(2) Predmeti iz prvega odstavka tega člena se izročijo tudi, ko se izročitev zaradi smrti ali pobega zahtevane osebe ne more izvršiti.

(3) Če je domače sodišče predmete zaseglo v kazenskem postopku, ki je v teku, predmete zadrži ali jih začasno izroči proseči državi, pod pogojem, da jih ta vrne.

533. člen

(1) Če zahteva izročitev iste osebe več tujih držav zaradi istega kaznivega dejanja, se da prednost prošnji države, katere državljan je ta oseba; če ta država ne zahteva izročitve, prošnji države, na katerem ozemlju je bilo kaznivo dejanje storjeno; če je bilo dejanje storjeno na ozemlju več držav ali če se ne ve, kje je bilo storjeno, pa prošnji države, ki je prva zahtevala izročitev.

(2) Če zahteva izročitev iste osebe več tujih držav zaradi raznih kaznivih dejanj, se da prednost prošnji tiste države, katere državljan je ta oseba; če ta država ne zahteva izročitve, prošnji države, na katere ozemlju je bilo storjeno najhujše kaznivo dejanje; če so dejanja enako huda, pa prošnji države, ki je prva zahtevala izročitev.

533.a člen

(1) O prošnji tujega pravosodnega organa za soglasje, da osebo, ki jo je izročila Republika Slovenija, lahko preganja ali zoper njo izvrši kazen ali izroči tretji državi zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je storila pred izročitvijo, odloča minister za pravosodje na podlagi odločbe senata iz šestega odstavka 25. člena tega zakona sodišča, ki je odločalo o izpolnjevanju pogojev za izročitev.

(2) Senat iz šestega odstavka 25. člena, na podlagi dokumentacije, ki jo je posredovala tuja država, preuči ali so izpolnjeni pogoji iz 522. člena tega zakona. Če senat ugotovi, da niso izpolnjeni zakonski pogoji za izročitev, izda sklep, da se prošnja za soglasje za kazenski pregon, izvršitev kazni ali izročitev tretji državi zavrne. Ta sklep pošlje sodišče po uradni dolžnosti sodišču druge stopnje, ki po zaslišanju državnega tožilca sklep potrdi, razveljavi ali spremeni. Če pa senat iz šestega odstavka 25. člena spozna, da so izpolnjeni zakonski pogoji za soglasje za kazenski pregon, izvršitev kazni ali izročitev ali predajo tretji državi, ugotovi to s sklepom. Zoper ta sklep ima tujec pravico pritožbe na sodišče druge stopnje. Pravnomočni sklep se pošlje ministru za pravosodje, ki skladno z določbo drugega odstavka 530. člena tega zakona odloči o prošnji oziroma obvesti drugo državo, da niso izpolnjeni pogoji za soglasje.

(3) Odločitev se posreduje na način, določen v prvem odstavku 532. člena tega zakona.

534. člen

(1) Če teče zoper nekoga, ki je v tuji državi, v Republiki Sloveniji kazenski postopek ali če ga je domače sodišče kaznovalo, lahko vloži minister, pristojen za pravosodje, prošnjo za njegovo izročitev.

(2) Prošnja se pošlje tuji državi po diplomatski poti; priložijo se ji listine in podatki iz 523. člena tega zakona.

535. člen

(1) Če je nevarnost, da bi tisti, katerega izročitev se zahteva, pobegnil ali se skril, lahko zahteva minister, pristojen za pravosodje, še preden ravna po prejšnjem členu, naj se zoper njega ukrene, kar je potrebno, da se pripre.

(2) V prošnji za začasen pripor je treba posebej navesti podatke o istovetnosti zahtevane osebe, naravo in označbo kaznivega dejanja, številko odločbe ter datum, kraj in naslov organa, ki je odredil pripor, oziroma podatke o pravnomočnosti sodbe in pa izjavo, da bo izročitev zahtevana po redni poti.

536. člen

(1) Oseba, ki je bila izročena Republiki Sloveniji, se ne sme kazensko preganjati, jo obsoditi ali pripreti, da bi izvršili obsodbo ali priporni nalog za katerokoli drugo kaznivo dejanje, storjeno pred njeno izročitvijo, niti se je ne sme izročiti ali predati drugi državi brez soglasja države, ki je osebo izročila. Predlog za podajo prošnje za izdajo soglasja za pregon za druga kazniva dejanja oziroma za izvršitev kazni ali izročitev ali predajo tretji državi poda pristojno sodišče, pred katerim teče postopek oziroma je zadolženo za izvršitev kazni. Predlogu morajo biti priložene listine iz 523. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se sme oseba kazensko preganjati oziroma se sme zoper njo izvršiti kazen tudi za druga kazniva dejanja, storjena pred izročitvijo, če:

1. oseba, ki je imela možnost oditi z ozemlja Republike Slovenije, tega ne stori v petinštiridesetih dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se v Republiko Slovenijo po odhodu znova vrne;

2. je za drugo dejanje, ki ga je oseba storila pred izročitvijo, predpisana le denarna kazen;

3. se je oseba pred izročitvijo izrecno odpovedala načelu specialnosti;

4. država, ki je osebo izročila, soglaša s pregonom, izvršitvijo kazni ali izročitvijo tretji državi, zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je oseba storila pred izročitvijo.

(3) Če je bila taka oseba pravnomočno obsojena od domačega sodišča tudi za druga pred izročitvijo storjena kazniva dejanja, za katera izročitev ni bila dovoljena, se smiselno uporabijo določbe 407. člena tega zakona.

(4) Če je izročitev dovoljena z določenimi pogoji glede vrste ali višine kazni, ki se sme izreči oziroma izvršiti, in s temi pogoji sprejeta, je sodišče pri izrekanju kazni vezano na te pogoje. Če pa gre za izvršitev že izrečene kazni, spremeni sodišče, ki je sodilo na zadnji stopnji, sodbo in prilagodi izrečeno kazen pogojem izročitve.

(5) Če je bila izročena oseba v tuji državi priprta zaradi kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila izročena, se ji čas, ki ga je prebila v priporu, všteje v kazen.

537. člen

(1) Če zahteva izročitev tuja država od druge tuje države, zahtevano osebo pa bi bilo treba prepeljati čez ozemlje Republike Slovenije, sme na prošnjo prizadete tuje države to dovoliti minister, pristojen za pravosodje, s pogojem, da ne gre za državljana Republike Slovenije in ne za izročitev zaradi političnega ali vojaškega kaznivega dejanja.

(2) Prošnja za prevoz osebe čez ozemlje Republike Slovenije mora obsegati vse podatke iz 523. člena tega zakona.

(3) Če velja vzajemnost, obremenjujejo stroški za prevoz osebe čez ozemlje Republike Slovenije proračun.

XXXII. POGLAVJE
POSTOPEK ZA POVRNITEV ŠKODE, REHABILITACIJO IN UVELJAVITEV DRUGIH PRAVIC OSEB, KI SO BILE NEUPRAVIČENO OBSOJENE ALI JIM JE BILA NEUTEMELJENO VZETA PROSTOST

538. člen

(1) Pravico do povrnitve škode zaradi neupravičene obsodbe ima tisti, ki mu je bila pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen, pozneje pa je bil v zvezi z izrednim pravnim sredstvom novi postopek pravnomočno ustavljen ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe ali je bila obtožba zoper njega zavrnjena ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavržena, razen v primerih:

1) če je bil postopek ustavljen ali sodba, s katero je bila obtožba zavrnjena, izrečena zaradi tega, ker pregon ni več dopusten zaradi zastaranja po krivdi obsojenca ali ker je v novem postopku oškodovanec kot tožilec oziroma zasebni tožilec odstopil od pregona ali ker je

oškodovanec umaknil predlog, do odstopa oziroma umika pa je prišlo po sporazumu z obdolžencem;

2) če je bila s sklepom v novem postopku obtožnica zavržena zaradi tega, ker sodišče ni bilo pristojno, upravičeni tožilec pa je začel pregon pred pristojnim sodiščem.

(2) Obsojenec nima pravice do povrnitve škode, če je s svojim krivim priznanjem ali kako drugače namenoma povzročil svojo obsodbo, razen če je bil v to prisiljen.

(3) Pri obsodbi za kazniva dejanja v steku se pravica do povrnitve škode lahko nanaša tudi na posamezna kazniva dejanja, glede katerih so izpolnjeni pogoji za priznanje odškodnine.

539. člen

(1) Pravica do povrnitve škode zastara v treh letih od pravnomočnosti sodbe, s katero je bil obdolženec na prvi stopnji oproščen obtožbe ali s katero je bila obtožba zavrnjena, oziroma v treh letih od pravnomočnosti sklepa, s katerim je bila obtožnica zavržena ali postopek na prvi stopnji ustavljen; če je na pritožbo odločalo višje sodišče, pa v treh letih od prejema njegove odločbe.

(2) Preden vloži pri sodišču tožbo za povrnitev škode, se mora upravičenec iz prejšnjega člena s svojo zahtevo obrniti na državno odvetništvo, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine, v skladu z določbami o predhodnem postopku iz zakona, ki ureja državno odvetništvo.

(3) V primeru iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena je mogoče odločiti o zahtevi le, če upravičeni tožilec ni začel pregona pred pristojnim sodiščem v treh mesecih od prejema pravnomočnega sklepa. Če začne upravičeni tožilec pregon pred pristojnim sodiščem po preteku tega roka, se postopek za povrnitev škode prekine, dokler se ne konča kazenski postopek.

540. člen

(1) Če zahtevi za povrnitev škode ni ugodeno ali če državno odvetništvo in upravičenec iz 538. člena tega zakona ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od njene vložitve, sme vložiti upravičenec iz 538. člena tega zakona pri pristojnem sodišču tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka.

(2) Tožba za povrnitev škode se vloži zoper Republiko Slovenijo.

541. člen

(1) Dediči podedujejo samo pravico do povrnitve premoženjske škode. Če je upravičenec iz 538. člena tega zakona že vložil zahtevek, morejo dediči nadaljevati postopek le v mejah njegovega prejšnjega odškodninskega zahtevka.

(2) Dediči upravičenca iz 538. člena tega zakona lahko po njegovi smrti nadaljujejo postopek za povrnitev škode oziroma lahko začno postopek, če je upravičenec iz 538. člena tega zakona umrl, preden je potekel zastaralni rok, ne da bi se bil zahtevku odpovedal.

542. člen

(1) Pravico do povrnitve škode ima tudi:

1) kdor je bil v priporu, ni pa bil uveden zoper njega kazenski postopek ali je bila s pravnomočnim sklepom obtožnica zavržena, ali pa je bil postopek ustavljen, ali je bil s pravnomočno sodbo oproščen obtožbe, ali je bila obtožba zavrnjena;

2) kdor je prestajal prostostno kazen, v zvezi z obnovo kazenskega postopka ali z zahtevo za varstvo zakonitosti pa mu je bila izrečena krajša prostostna kazen, kot jo je že prestal, ali mu je bila izrečena kazenska sankcija, ki ni bila v odvzemu prostosti, ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen;

3) komur je bila zaradi napake ali nezakonitega dela organa neutemeljeno vzeta prostost ali je bil dalj pridržan v priporu ali v zavodu za prestajanje kazni ali ukrepa;

4) kdor je prebil v priporu dalj časa, kot traja zapor, na katerega je bil obsojen.

(2) Tisti, ki mu je bila brez zakonskega razloga vzeta prostost po 157. členu tega zakona, ima pravico do povrnitve škode, če zoper njega ni bil odrejen pripor in mu čas, kolikor mu je bila vzeta prostost, ni bil vštet v kazen, izrečeno za kaznivo dejanje ali za prekršek.

(3) Do povrnitve škode nima pravice, kdor je s svojim nedovoljenim ravnanjem povzročil, da mu je bila vzeta prostost. V primerih iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena je izključena pravica do povrnitve škode tudi, če so bile podane okoliščine iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 538. člena.

(4) V postopku za povrnitev škode v primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja.

543. člen

(1) Če je bil primer, na katerega se nanaša neupravičena obsodba ali neutemeljen odvzem prostosti neke osebe, prikazan v sredstvu javnega obveščanja in je bilo s tem prizadeto njeno dobro ime, objavi sodišče na njeno zahtevo v časniku ali drugem sredstvu javnega obveščanja sporočilo o odločbi, iz katere izhaja neupravičenost prejšnje obsodbe oziroma neutemeljenost odvzema prostosti. Če primer ni bil prikazan v sredstvu javnega obveščanja, pošlje na zahtevo te osebe tako sporočilo njenemu delodajalcu. Po obsojenčevi smrti imajo to pravico njegov zakonec oziroma oseba, s katero je živel v zunajzakonski skupnosti, otroci, starši, bratje in sestre.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka je dopustna, tudi če ni bila zahtevana povrnitev škode.

(3) Neodvisno od pogojev, ki so določeni v 538. členu tega zakona, je zahteva iz prvega odstavka tega člena dopustna tudi v primeru, ko je bila v zvezi z izrednim pravnim sredstvom spremenjena pravna kvalifikacija dejanja, če je bilo zaradi pravne kvalifikacije v prejšnji sodbi huje prizadejano dobro ime obsojenca.

(4) Zahtevo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena je treba podati v šestih mesecih (prvi odstavek 539. člena) pri sodišču, ki je v kazenskem postopku sodilo na prvi stopnji. O njej odloča senat (šesti odstavek 25. člena). Pri odločanju o zahtevi se smiselno uporabljajo drugi in tretji odstavek 538. člena in tretji odstavek 542. člena tega zakona.

544. člen

Sodišče, ki je v kazenskem postopku sodilo na prvi stopnji, izda po uradni dolžnosti sklep, s katerim razveljavi vpis neupravičene obsodbe v kazenski evidenci. Sklep pošlje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. O razveljavljenem vpisu se ne smejo nikomur dajati podatki iz kazenske evidence.

545. člen

Oseba, kateri je bil dovoljen pregled in prepis spisov (128. člen), ki se nanašajo na neupravičeno obsodbo ali na neutemeljen odvzem prostosti, ne sme uporabiti podatkov iz teh spisov na tak način, da bi bilo to škodljivo za rehabilitacijo tistega, proti kateremu je tekel kazenski postopek. Predsednik sodišča je dolžan na to opozoriti osebo, ki je dobila dovoljenje za pregled, in se to proti njenemu podpisu zaznamuje na spisu.

546. člen

(1) Osebi, ki ji je zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti prenehalo delovno razmerje ali lastnost zavarovanca socialnega zavarovanja ali ji je bila onemogočena oziroma odložena zaposlitev, do katere bi sicer prišlo, se prizna delovna oziroma zavarovalna doba, kot da bi bila delala tisti čas, ki ga je zaradi neopravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti izgubila. V to dobo se všteje tudi čas nezaposlenosti, do katere je prišlo zaradi neupravičene obsodbe ali neutemeljenega odvzema prostosti, če se to ni zgodilo po njeni krivdi.

(2) Pri vsakem odločanju o pravici, na katero vpliva dolžina delovne oziroma zavarovalne dobe, upošteva pristojni organ dobo, priznano po prejšnjem odstavku.

(3) Če pristojni organ ne upošteva dobe, priznane po prvem odstavku tega člena, lahko upravičenec iz prvega odstavka tega člena zahteva, naj sodišče (prvi odstavek 540. člena) ugotovi, da mu je ta čas po zakonu priznan. Tožba se vloži zoper organ, ki ne priznava priznane dobe in zoper Republiko Slovenijo.

(4) Na zahtevo organa, pri katerem se pravica iz drugega odstavka tega člena uveljavlja, se izplača iz proračunskih sredstev Republike Slovenije predpisani prispevek za čas, za katerega je bila po prvem odstavku tega člena doba priznana.

(5) Zavarovalna doba, priznana po prvem odstavku tega člena, se v celoti všteva v pokojninsko dobo.

XXXIII. POGLAVJE
POSTOPEK ZA IZDAJO TIRALICE IN RAZGLASA

547. člen

Če se ne ve za stalno ali začasno prebivališče obdolženca, kadar je to po določbah tega zakona nujno, zahteva sodišče od policije, naj obdolženca poišče in sporoči sodišču njegov naslov.

548. člen

(1) Tiralica se sme odrediti, če je obdolženec, zoper katerega je uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti in za

katero je v zakonu predpisana kazen zapora dveh ali več let, na begu in če je izdana odredba, da se obdolženec privede, ali sklep, da se pripre.

(2) Tiralico odredi sodišče, pred katerim teče kazenski postopek.

(3) Tiralica se odredi tudi v primeru, če obdolženec pobegne iz zavoda, v katerem prestaja kazen, ne glede na njeno višino, ali če pobegne iz zavoda, v katerem prestaja zavodski ukrep, ki je zvezan z odvzemom prostosti. Odredbo izda v takem primeru direktor zavoda.

(4) Odredba za tiralico, ki jo izda sodišče ali direktor zavoda, se pošlje policiji v izvršitev.

(5) Policija vodi evidenco izdanih tiralic. Podatki o osebah, zoper katere je bila odrejena tiralica, se iz evidence zbrišejo, brž ko pristojni organ tiralico prekliče.

549. člen

(1) Če so potrebni podatki o posameznih predmetih, ki so v zvezi s kaznivim dejanjem, ali če je treba take predmete najti, posebno pa, če je to potrebno, da se ugotovi istovetnost najdenega neznanega trupla, se odredi razpis razglasa, v katerem se zahteva, naj se podatki ali sporočila pošljejo organu, ki vodi postopek.

(2) Policija sme objavljati tudi fotografije trupel in pogrešanih, če so razlogi za sum, da je smrt oziroma izginotje posledica kaznivega dejanja.

550. člen

Organ, ki je odredil tiralico ali razglas, ju mora takoj preklicati, ko se izsledi iskana oseba ali najde predmet, ko zastara kazenski pregon ali izvršitev kazni ali ko se pokažejo drugi razlogi, zaradi katerih tiralica oziroma razglas nista več potrebna.

551. člen

(1) Tiralico in razglas razpiše policija.

(2) Za obveščanje javnosti o tiralici ali razglasu se smejo uporabljati tudi sredstva javnega obveščanja.

(3) Če je verjetno, da je tisti, za katerim je odrejena tiralica, v tujini, sme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, razpisati tudi mednarodno tiralico.

(4) Na prošnjo tujega organa sme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, razpisati tiralico tudi za nekoga, za katerega se sumi, da je v Republiki Sloveniji, če da tuji organ v prošnji izjavo, da bo zahteval njegovo izročitev, če bo najden.

(5) Če je zoper državljana Republike Slovenije s strani tujega organa razpisana tiralica, policija tiralico skupaj z vso razpoložljivo dokumentacijo predloži pristojnemu državnemu tožilcu, ki se na podlagi tega odloči, ali bo zahteval uvedbo pregona, oziroma, če gre za tiralico zaradi izvršitve kazenske sankcije, ali bo pristojnemu sodišču predlagal izvršitev kazenske sankcije.

(6) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za primere, ko policija razpiše iskanje oseb ali stvari.

XXXIV. POGLAVJE
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

552. člen

(1) Za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po določilih kazenskega zakonika na predlog, začne rok iz prvega odstavka 52. člena tega zakona teči od dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Kazenski postopek za kazniva dejanja, ki so se pred uveljavitvijo tega zakona preganjala po uradni dolžnosti ali na zasebno tožbo, po uveljavitvi tega zakona pa na predlog, se vodi po predpisih, ki so se uporabljali pred uveljavitvijo zakona, če je bila do dneva uveljavitve vložena obtožba.

(3) Če se po uveljavitvi tega zakona v zvezi z rednim ali izrednim pravnim sredstvom razveljavi sodba ali dovoli obnova kazenskega postopka za kaznivo dejanje, ki se po uveljavitvi zakona preganja na predlog, velja zasebna tožba za predlog upravičenca, za nadaljevanje postopka za kaznivo dejanje, ki se je pred uveljavitvijo zakona preganjalo po uradni dolžnosti, pa je potreben predlog. Rok za podajo predloga teče od dneva, ko je bil upravičenec obveščen o razveljavitvi sodbe oziroma dovolitvi obnove kazenskega postopka.

553. člen

Predpise o povrnitvi stroškov kazenskega postopka iz 99. člena ter predpise o vodenju kazenske evidence in evidence izrečenih vzgojnih ukrepov mladoletnikom iz 135. člena tega zakona, izda minister, pristojen za pravosodje, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

554. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona iz kazenske evidence izbriše vse obsodbe, za katere so izpolnjeni pogoji za zakonsko rehabilitacijo (508. člen).

555. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, prevzame od ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, kazensko evidenco v roku dveh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

556. člen

(1) O zahtevi za obnovo kazenskega postopka zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje Republike Slovenije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, odloča sodišče prve stopnje, ki bi bilo po določbah tega zakona pristojno za sojenje na prvi stopnji.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, o zahtevi za obnovo kazenskega postopka zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje katerekoli izmed republik bivše Jugoslavije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, odloča okrožno sodišče v Ljubljani. Pravico do zahteve za obnovo kazenskega postopka po taki sodbi imajo obsojenci, ki so ali so kadarkoli bili slovenski državljani po predpisih, ki so veljali do 25. junija 1991.

(3) Določba prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi glede postopkov, predpisanih v XXIX. in XXXII. poglavju tega zakona.

557. člen

Za odločanje o obnovi kazenskega postopka v zadevah, v katerih je pred 1. januarjem 1954 na prvi stopnji sodilo Vrhovno sodišče LR Slovenije, je pristojno sodišče, ki bi bilo po določbah tega zakona pristojno za sojenje na prvi stopnji.

558. člen

Za obsojenca, ki je bil do uveljavitve tega zakona pravnomočno obsojen v nenavzočnosti na podlagi določbe tretjega in četrtega odstavka 300. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90), se lahko kazenski postopek obnovi pod pogoji določenimi v 410. členu navedenega zakona.

559. člen

Ne glede na rok iz tretjega odstavka. 421. člena tega zakona smejo obsojenec, zagovornik in osebe iz drugega odstavka 367. člena tega zakona zoper sodno odločbo, ki je postala pravnomočna pred uveljavitvijo tega zakona, in zoper sodni postopek, ki je tekel pred tako pravnomočno odločbo, vložiti zahtevo za varstvo zakonitosti v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona.

560. člen

(1) Zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje Republike Slovenije, ki, je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, se sme, po določbah tega zakona, vložiti zahteva za varstvo zakonitosti in zahteva za izredno omilitev kazni.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se sme zoper sodbo vojaškega sodišča, ki je bilo pristojno za območje katerekoli republike bivše Jugoslavije, ki je postala pravnomočna pred 25. junijem 1991, po določbah tega zakona vložiti zahteva za varstvo zakonitosti in zahteva za izredno omilitev kazni, če je ali je bil obsojenec slovenski državljan še po predpisih, ki so veljali do 25. junija 1991.

561. člen

Če do uveljavitve tega zakona ni bilo odločeno o obsojenčevi zahtevi za izreden preizkus pravnomočne sodbe, se o tej zahtevi odloči po določbah tega zakona o zahtevi za varstvo zakonitosti.

562. člen

Osebam, ki so bile neupravičeno obsojene pred 1. januarjem 1954 in katere, zaradi preteka roka iz prvega odstavka 539. člena tega zakona ne bi mogle uveljavljati pravice do povrnitve škode, ta pravica zastara v treh letih od dneva, ko začne veljati ta zakon.

563. člen

Pravico do povrnitve škode po 538. členu tega zakona ima tudi tisti, ki je prestajal prostostno kazen v zvezi z zahtevo za izreden preizkus pravnomočne sodbe, pa mu je bila izrečena krajša prostostna kazen, kot jo je že prestal, ali mu je bila izrečena kazenska sankcija, ki ni bila v odvzemu prostosti, ali je bil spoznan za krivega, pa mu je bila odpuščena kazen.

564. člen

Pravice in dolžnosti, ki jih ima po tem zakonu predsednik okrožnega sodišča, razen po 191. in 213.d členu tega zakona, ima glede kaznivih dejanj iz pristojnosti okrajnega sodišča predsednik tega sodišča.

565. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati zakon o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90).

566. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 1995.

Priloga 1: Obvestilo o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost